૬૮૦૬

આ પુસ્તક અમારા નિચે લખેલા એજંટોને ત્યાંથી રોકડી કીમતે મળશે.

અમદાવાદ—પ્રસિદ્ધ કર્ત્તા શા. હરીલાલ મગનલાલ ઠા. માંડવીની પોળમાં નાગજી ભુદરની પોળમાં નં. ૧૩૦.

મુંબાઇ—શા. મગનલાલ જીવંરાજ ઠા. બહારકોટ બંગડી બજારમાં શા. માધવજી પ્રેમજીની દુકાને.

ખેડા—શ્રી જૈનોદય સભાના સેક્રેટરી શેઠ. સોમચંદ પાનાચંદ ઠા. શેઠવાડા.

ભાવનગર—શ્રી જૈન ધર્મ પ્રસારક સભા.

ઘડર—શા. ભુરાભાઇ પ્રેમચંદ ઠા. ખરાદીવાડના નાકે પારખાવાડામાં.

ભરૂચ—શા. મોહનલાલ લખમીચંદ નાળીયેરવાળા ઠા. ઉંડીવખાર સામે.

વીરમગામ—શા. ડાહ્યાભાઇ હરગોવંનદાસ તલાટી ઠા. શ્રાવકના દેરા પાસે.

પાલીટાણા—શ્રી જૈન વિદ્યાશાળા.

પ્રસિદ્ધ કર્ત્તા.

॥ ॐ ॥

श्री देवसिराई प्रतिक्रमण सूत्र

(अर्थ सहित.)

(દેવસીરાઇ પ્રતિક્રમણ તથા રત્નાકર પચ્ચીશી વીગરે અર્થ સહિત, વિવિધ બોલ સંગ્રહ, ચૈત્યવંદન, સ્તવનો, છંદો, સ્તુતિઓ, સજ્ઝાઓ, લાવણીયો, ગુંહલીઓ, વીગરે કેટલીક બાબતો સહિત.)

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

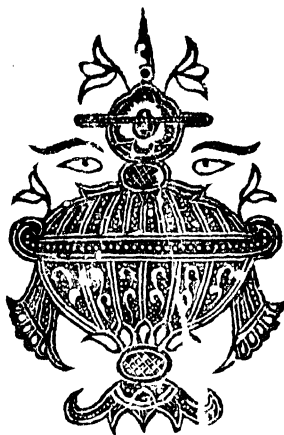
શા. મણીલાલ મુલચંદ.

અમદાવાદ.

"વિજય પ્રવર્ત્તક" પ્રેસ.

સને ૧૮૯૭. સંવત ૧૯૫૩

કી. રૂ ૦-૫-૦

अनुक्रमणिका.

5743

श्री पार्श्वनाथाय नमः

अथ श्री देवसिराई प्रतिक्रमण सूत्र अर्थ सहित.

१ अथ नवकार मंत्र.

નમો અરિહંતાણં—બારગુણે કરી સહીત એવા કર્મના હણનાર અરિહંત ભગવાનને નમસ્કાર થાઓ.

નમો સિદ્ધાણં—આઠે કર્મનો ક્ષય કરી મોક્ષમાં પહોંચેલા અને આઠ ગુણે કરી સહીત એવા સિદ્ધ ભગવાનને નમસ્કાર થાઓ.

નમો આયરિઆણં—છત્રિસ ગુણે કરી સહીત આચાર્ય ભગવાનને નમસ્કાર થાઓ.

નમો ઉવજ્ઝાયાણં—પચીસ ગુણે કરી સહીત એવા ઉપાધ્યાયજીને નમસ્કાર થાઓ.

નમો લોએ સવ્વ સાહૂણં—લોકની અંદર રહેલા સત્તાવીસ ગુણે કરી વિરાજમાન સર્વ સાધુઓને નમસ્કાર થાઓ.

એસો પંચ નમુક્કારો—એ ઉપર કહેલા પાંચ નમસ્કાર.

સવ્વ પાવપ્પણાસણો—સર્વ પાપના નાશ કરનાર છે.

મંગલાણં ચ સવ્વેસિં—આ નવકાર મંત્ર સર્વ મંગલીકને વિષે

પઢમં હવઇ મંગલં—પહેલું મંગલ છે.

२ अथ पंचिंदिअ.

પંચિંદિઅ સંવરણો—ફરસ, રસ, ઘ્રાણ, ચક્ષુ, અને શ્રોત એ

પાંચ ઈંદ્રીના ત્રેવિસ વિષય તેના જે થાસે બાવન વિકાર તેને રોકવા તે પાંચ ગુણ.

નવવિહ બંભચેર ગુત્તિ ધરો—તથા નવ પ્રકારે શિયલ વ્રતની ગુપ્તિને ધારણ કરવી તે નવ ગુણ.

ચઉવિહ કસાઈ મુક્કો—ક્રોધ, માન, માયા, અને લોભ એ ચાર કષાયથી છૂટા થવું તે ચાર ગુણ. [કરી સહિત હોય.

ઇઅ અઠારસ ગુણેહિં સંજુત્તો—એ ઉપર કહેલા અઢાર ગુણે

પંચમહવ્વય જુત્તો—જીવહિંસા ન કરવી, જુઠું ન બોલવું, ચોરી ન કરવી, સ્ત્રી સેવન ન કરવું, પરિગ્રહ ન રાખવો, એ પાંચ મહાવ્રતે કરી સહિત હોય.

પંચવિહાચાર પાલણ સમથ્થો—જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર, તપ તથા વીર્ય એ પાંચ પ્રકારના આચાર પાળવાને સમર્થ હોય તે પાંચ ગુણ.

પંચ સમિઓતિ ગુત્તો—ઈર્યા, ભાષા, એષણા, આદાનભંડ નિક્ષેપણા અને પારિષ્ઠાપનિકા એ પાંચ સમિતિ અને મનોગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, અને કાયગુપ્તિ, એ ત્રણગુપ્તિ એ આઠ બરોબર પાલે એ આઠ ગુણ.

છત્તીસ ગુણો ગુરૂ મજઝ—એ છત્રિસ ગુણે કરી સહીત મારા ગુરૂછે.

३ अथइच्छामि खमासमणो.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો—હે ક્ષમા શ્રમણ? હું ઇચ્છુ છું.

વંદિઉં જાવણિજ્જાએ નિસીહિઆએ—પાપ વ્યાપારનો નિષેધ કરીને શરીરની શક્તિવડે વાંદવાને (હું ઇચ્છું છું.)

મથ્થએણ વંદામિ—મસ્તકવડે કરી હું નમસ્કાર કરૂં છું.

૪ इच्छकार सुहराइ.

ઇચ્છકાર સુહરાઇ સુહદેવસિ—ઇચ્છાએ કરીને સુખે રાત સુખે દિવસ.

સુખ તપ શરીર નિરાબાધ—સુખે કરી તપ, રોગ રહિત શરીર.

સુખ સંજમ જાત્રા નિર્વહોછોજી—સુખે કરી સંજમ જાત્રા ધારણ કરોછોજી.

સ્વામિ શાતાછેજી ભાત પાણિનો લાભ દેજોજી.

૫ अथ इरिया वहिया.

ઇચ્છાકારેણ—ઇચ્છાએ કરી.

સંદિસહ ભગવન્—હે ભગવાન ? આદેશ આપો.

ઇરિયા વહિયં પાડક્કમામિ—માર્ગમાં ચાલતાં જે પાપ થાય તેથી હું નિવર્તુ છું ત્યારે ગુરૂ કહે પડિક્કમહ (નિવર્તો).

ઇચ્છંઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં—પ્રમાણ મારા મનની ઇચ્છાએ પાપને પરિહરવાને ઇચ્છું છું.

ઇરિયા વહિયાએ—માર્ગનાં ચાલતા જીવની.

વિરાહણાએ—વિરાધના થઇ હોય.

ગમણા ગમણે, પાણક્કમણે—જતાં આવતાં કોઇ જીવ ચાંપ્યો હોય.

બીયક્કમણે, હરિયક્કમણે—સુકાં લીલાં બીજ ચાંપ્યા હોય તથા લીલી વસ્તુ ચાંપી હોય.

ઓસાઉત્તિંગ પણગદગ—ઠારનું પાણી, કિડીઆરૂ, પાંચવર્ણી સેવાલ નીલફુલ વિગેરે તથા કાચું પાણી. [જી ચાંપ્યા હોય.

મટ્ટીમક્કડા સંતાણા સંકમણે—માટી કરોળીઆના પડ તથા જા-

જેમેજીવા વિરાહિયા—જે મેં જીવની વિરાધના કીધિ હોય.
એગિંદિઆ—એક ઇંદ્રીવાળા તે પૃથ્વી પાણી વીગેરે.
બેઇંદિઆ—બે ઇંદ્રીવાળા કીડા અલસીયાં વીગેરે.
તેઇંદિઆ—ત્રણ ઇંદ્રીવાળા માંકણ કીડી મંકોડા વીગેરે.
ચઉરિંદિઆ—ચાર ઇંદ્રીવાળા માંખી મચ્છર ડાંસ વિગેરે.
પંચિંદિઆ—પાંચ ઇંદ્રીવાળા મનુષ્ય, તિર્યંચ વીગેરે.
અભિહયા—સામા આવતા હણ્યા હોય.
વત્તિયા—ધુડે કરી ઢાંક્યા હોય.
લેસિયા—ભુમી સાથે ભીંતે ધસ્યા.
સંઘાઇયા—માંહોમાંહે શરીરે શરીર મેળવ્યાં હોય.
સંઘટ્ટિયા—સ્પર્શવડે કરી પીડા કરી.
પરિયાવિયા—પરિતાપ ઉપજાવ્યા હોય.
કિલામિયા—થકવીને મુડદાલ કીધા હોય.
ઉદ્દવિયા—ઉપદ્રવ કર્યા ત્રસવ્યા હોય.
ઠાણાઓઠાણં સંકામિયા—એક સ્થાનકથી બીજે સ્થાનકે મુક્યા હોય.
જીવિયાઓ વવરોવિયા—આઉખા થકી ચુકાવ્યા હોય.
તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં—તે પાપ મારૂ નિષ્ફળ થાઓ.

६ अथ तस्स उत्तरी.

તસ્સ ઉત્તરી કરણેણં—તે પાપ શુદ્ધ કરવાને.
પાયચ્છિત્ત કરણેણં—તે પાપનૈ છેદ કરવાને.
વિસોહી કરણેણં—આત્માને શુદ્ધ કરવાને.
વિસલ્લી કરણેણં—આત્માને માયા નિયાણને મિથ્યાત્વ એ ત્રણ શલ્ય રહીત કરવાને.

પાવાણં કમ્માણં—પાપ કર્મને.
નિગ્ઘાયણટ્ઠાએ—ટાળવાને અર્થે.
ઠામિકાઊસ્સગ્ગં—કાઉસ્સગ્ગ કરૂંછું.

७ अथ अन्नथ्थ ऊससिएणं.

અન્નથ્થઉસસિએણં—નીચે લખેલા આગારોથી બીજે ઠેકાણે ઊંચા સ્વાસ વડે.
નિસસિએણં, ખાસિએણં, છીએણં—નીચા સ્વાસવડે, ઉધરસ [વડે, છિંકવડે.
જંભાઇએણં ઉડ્ડુએણં, વાયનિસગ્ગેણં—બગાસા વડે, ઓડકાર વડે, વા સંચરવાથી.
ભમલિએ, પિત્તમુચ્છાએ—॥૧॥—તમ્મરવડે પિત્તના ઉછાળાથી.
સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં—અંગના સુક્ષ્મ સંચારથી.
સુહુમેહિ ખેલસંચાલેહિં—સુક્ષ્મ થુંક અથવા કફ ગળવા વડે.
સુહુમેહિં દિઠ્ઠિસંચાલેહિં—॥૨॥—સુક્ષ્મ દ્રષ્ટીના સંચાર વડે.
એવમાઇએહિં આગારેહિં—આ પૂર્વોક્ત બાર આગાર આદે લેઇને બીજા આગારોથી.
અભગ્ગોઅવિરાહિઓ—અખંડિત, અવિરાધિત.
હુજ્જમેકાઉસ્સગ્ગો—॥૩॥—મહારે કાઉસ્સગ્ગ થાઓ.
જાવ, અરિહંતાણં, ભગવંતાણં—જ્યાંસુધીઅરિહંતભગવાનના.
નમુક્કારેણં, નપારેમિ—॥૪॥—નમસ્કાર વડે ન પારૂં.
તાવકાયં—ત્યાં સુધી કાયાને.
ઠાણેણં, મોણેણં, ઝાણેણં—સ્થાનકવડે, મૌનપણે, ધ્યાને.
અપ્પાણં વોસિરામિ—આત્માને વોસિરાવુંછું.

૮ अथ लोगस्स.

લોગસ્સઉજ્જોઅગરે—લોકને કેવળ જ્ઞાન વડે ઉદ્યોતના કરનાર.
ધમ્મતિથ્થયરેજિણે—ધર્મ, તીર્થના કરણહાર.
અરિહંતેકિત્તઇસ્સં—કર્મ રૂપ વેરીના હણનારની કીર્તી કરૂંછું.
ચઉવીસંપિકેવલી-॥૧॥-એ ચોવીસે કેવળી છે.
ઉસભમજિઅંચવંદે—શ્રી રીખબદેવ તથા અજીતનાથને વાંદુંછું.
સંભવ મભિણંદણંચસુમઇંચ—સંભવનાથ, અભિનંદન, તથા સુમતિનાથને.
પઉમપ્પહંસુપાસં, જિણંચચંદપ્પહંવંદે—॥ ૨ ॥—પદમપ્રભુ, સુપાર્શ્વ, રાગદ્વેષના જીતનાર, ચંદ્રપ્રભુને વાંદુંછું.
સુવિહિંચપુફ્ફદંતં—સુવિધીનાથ, તથા પુષ્પદંત એ બે નામ ધરનારને. [વાસુપુજ્યને.
સિઅલસિજ્જંસ વાસુપુજ્જંચ—શીતળનાથ, શ્રેયાંસનાથ, શ્રી
વિમલમણંતંચજિણં—વિમળનાથ અનંતનાથ રાગદ્વેષના જીતનારને.
ધમ્મંસંતિંચવંદામિ-॥૩॥—શ્રી ધર્મનાથ તથા શાંતીનાથનેવાંદુંછું.
કુંથું અરંચમલ્લિં—કુંથુનાથ, અરનાથ તથા મલ્લીનાથને.
વંદેમુણિસુવ્વયંનમિજિણંચ—મુનીસુવ્રત, તથા નમીનાથ જીનને વાંદુંછું.
વંદામિરિટ્ઠનેમિં—અરિષ્ટ નેમનાથને વાંદુંછું.
પાસં, તહવદ્ધમાણંચ—॥૪॥—પાર્શ્વનાથ, તથા શ્રી વર્ધમાન સ્વામીને પણ વાંદુંછું.
એવંમએઅભિથુઆ—એવી રીતે સ્તવ્યા.
વિહુયરયમલા—જેણે કર્મરૂપ રજ, મેલ ટાળ્યા છે.

પહીણુજરમરણા—જેણે જરા અને મરણનાં દુઃખ ખપાવ્યાં છે.
ચઉવીસંપિજિણવરાતિત્થયરામે પસીયંતુનાપા—જે ચો-
વીસે તર્થંકર, રાગદ્વેષના જીતનાર મારા ઉપર પ્રસન્ન થાઓ.
કિત્તિયવંદિયમહિયા—સ્તવ્યાં, વાંધા, પુજ્યા.
જેએલોગસ્સઉત્તમાસિદ્ધા—જે લોકાંતે વિષે ઉત્તમ સિદ્ધથયા.
આરૂગ્ગ બોહિલાભં—રોગ રહીતપણું અને સમકિતનો લાભ.
સમાહિવરમુત્તમંદિંતુનાદ્દા—ઉત્તમ પ્રધાન સમાધિ આપો.
ચંદેસુ નિમ્મલયરા આઇચ્ચેસુ અહિયં પયાસયરા—ચંદ્રમાથી
અધીક નિર્મલ, સૂર્યથી અધીક પ્રકાશ કરણહાર.
સાગરવરગંભીરા—સમુદ્રની પેઠે ગંભીર.
સિદ્ધાસિદ્ધિંમમદિસંતુનાણા-એહવા સિદ્ધ મુજને સિદ્ધી દેખાડો.

૧ अथ मुहुपत्तीना ५० बोल.

સુત્રઅર્થતત્વ કરીસદ્દહુ. ૧ સમકિત મોહની ૨ મીશ્રમોહ-
ની ૩ મિથ્યાત્વ મોહની ૪ પરીહરૂં.
કામરાગ ૫ સ્નેહરાગ ૬ દ્રષ્ટીરાગ ૭ પરીહરૂં.
સુદેવ ૮ સુગુરૂ ૯ સુધર્મ ૧૦ આદરૂં.
કુદેવ ૧૧ કુગુરૂ ૧૨ કુધર્મ ૧૩ પરીહરૂં.
જ્ઞાન ૧૪ દર્શન ૧૫ ચારિત્ર ૧૬ આદરૂં.
જ્ઞાન ૧૭ દર્શન ૧૮ ચારિત્ર ૧૯ વિરાધના પરીહરૂં.
મનગુપ્તિ ૨૦ વચનગુપ્તિ ૨૧ કાયગુપ્તિ ૨૨ આદરૂં.
મનદંડ ૨૩ વચનદંડ ૨૪ કાયદંડ ૨૫ પરીહરૂં.
(બાકીના પચીસ અંગના બોલ.)
હાસ્ય ૧ રતિ ૨ અરતિ ૩ પરીહરૂં ડાબે હાથે પડી લેવા.

ભય ૪ સોગ ૫ દુગંચ્છા ૬ પરીહરૂં જમણે હાથે પડી લેવા.
કૃષ્ણલેશ્યા ૭ નિલલેશ્યા ૮ કાપોતલેશ્યા ૯ પરીહરૂં મા-
થા ઉપર પડી લેવા. [પડીલેવા.
રસગારવ ૧૦ રિદ્ધિગારવ ૧૧ સાતાગારવ ૧૨ પરીહરૂં મોંઢે
માયાશલ્ય ૧૩ નિયાણશલ્ય ૧૪ મિથ્યાત્વશલ્ય ૧૫ પરી
હરૂં છાતી આગળ પડી લેવા.
ક્રોધ ૧૬ માન ૧૭ પરીહરૂં પુઠે ડાબે ખભે પડી લેવા.
માયા ૧૮ લોભ ૧૯ પરીહરૂં પુઠે જમણે ખભે પડી લેવા.
પૃથ્વીકાય ૨૦ અપકાય ૨૧ તેઊકાય ૨૨ નીજયણાકરૂં
ડાબે પગે પડી લેવા.
વાઊકાય ૨૩ વનસ્પતિકાય ૨૪ ત્રસકાય ૨૫ ની રક્ષા કરૂં
જમણે પગે પડી લેવા.

તે મધ્યે સાધુ શ્રાવકને બોલ ૫૦ કહેવા. અને લેશ્યા ૩ શલ્ય ૩ કષાય ૪ એ દસ શિવાય બોલ ૪૦ સાધ્વી શ્રાવિકાને કહેવા.

૧૦ अथ करेमिभंते.

કરેમિભંતે સામાઇયં—હે ભગવંત હું કરૂંછું સમતારૂપ સામાયિક.
સાવજ્જં જોગં પચ્ચક્ખામિ—પાપ સહિત જોગ ત્યાગ કરૂંછું.
જાવ નિયમં—જ્યાં સુધી નિયમને.
પજ્જુવાસામિ—આરાધુ ભક્તિ કરૂંછું ત્યાં સુધી.
દુવિહં—બે ભેદે કરવું નહીં, કરાવવું નહીં તે.
તિવિહેણં—ત્રણ ભેદે તે મન, વચન, કાયા તેણે કરી.

મણેણં વાયાએ કાએણં નકરેમિ નકારવેમિ—મન, વચન, કાયાએ કરીને ન કરૂં તથા ન કરાવું.
તસ્સભંતે પડિક્કમામિ—હે ભગવંત તેથી હું નિવરતું છું.
નિંદામિ ગરિહામિ—નિંદું છું ગુરૂની સાખે ગરહું છું.
અપ્પાણં વોસિરામિ—આત્માને વોસિરાવું છું.

૧૧ अथ सामाइअ वयजुत्तो.

સામાઇઅ વયજુત્તો—સામાયક વ્રતે યુક્ત.
જાવમણે હોઇ નિયમ સંજુત્તો—જ્યાં લગી મન નીયમે સંયુક્ત હોય ત્યાં સુધી.
છિન્નઇ અસુહંકમ્મં—અસુભ કર્મને છેદે.
સામાઇય જત્તિઆવારા—॥૧॥—જેટલીવાર સામાયક કરે તેટલીવાર.
સામાઇઅં મિઉકએ—વળી સામાયક કરતી વખતે.
સમણોઇવ સાવઓ હવઇજમ્હા—સાધુની પેરેજ શ્રાવક પણ હોય.
એએણં કારણેણં બહુસો સામાઇઅં કુજ્જા—॥૨॥—એ કારણ થકી ઘણીવાર સામાયક કરવાં.

સામાયક વિધિ લીધું વિધિ પાર્યું. વિધિ કરતાં જે કોઇ અવિધિ હુઓ હોય તે સવી હું મન, વચન, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં. ૧૦ દશ મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના એવં ૩૨ દોષમાં જે કાંઇ દોષ લાગ્યો તે સવી હું મન, વચન, કાયાએ કરી તસ્સ મિછામિ દુક્કડં.

१२ अथ सामायकना बत्रीश दोष.

दश मनना.	दश वचनना.	बार कायाना.
वैरी देखी रीस करे.	कुवचन बोले.	आसन चपळ.
अविवेक चिंतवे.	हुंकारा करे.	चारे दिशाओ जुओ.
अर्थन चिंतवे.	पाप आदेश दीओ.	सावद्य काम करे.
मनमां उद्वेग धरे.	लवारो करे.	आळस मरडे.
यशनी वांछा करे.	कलह करे.	अविनये बोले.
विनय न करे.	आवो, जावो कहे.	ओढु लइ बेसे.
भय चिंतवे	गाळ बोले.	मेल उतारे.
व्यापार चिंतवे.	बाळक रमाडे.	खरज खणे.
फळनो संदेह राखे.	विकथा करे.	पग उपर पग चडावे.
नियाणुं करे.	हांसी करे.	अंग उघाडु मुके.
		अंग ढांके.
		उंघे.

ए सर्व मळी बत्रीस दोष सामायकमां अनुपयोग थकी लागे छे ते निवारवानो खप करवो.

१३ अथ सामायकनि विधि.

लेवानी.

१ प्रथम ऊंचे आसने पुस्तक प्रमुख मुकवुं.

२ श्रावक श्राविकाए कटासणुं, मुहुपति, चरवळो, लइ शुद्ध वस्त्र, जग्या पुंजी कटासणा उपर बेसवुं. [पूर्व सन्मुख राखवो.

३ मुहुपति डाबा हाथमां मुख पासे राखी जमणो हाथ थापना-

४ एक नवकार गणी पडिलेहिका करी इच्छामिखमासमणु देइ इरि·

યાવહિઆ, તસ્સઉત્તરી, અન્નથ્થઉસસીએણં કહી એક લોગસ્સનો અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.

૫ પછી ખમાસમણુ દેઇ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ સામાયિક મુહુપત્તિ પડિલેહુ. ઇચ્છં એમ કહેવું.

૬ પછી મુહુપત્તિ તથા અંગની પડિલેહણના પચાસ બોલ કહી મુહુપત્તિ પડિ લેવી. [બિંદિસાહુ.

૭ પછી ખમાસમણુ દેઇ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવાન્ સામાયિક

૮ ઇચ્છં વળી ખમાસમણુ દેઇ ઇચ્છા૦ સામાયિક ઠાઉં.

૯ ઇચ્છં એમ કહી બે હાથ જોડી એક નવકાર ગણી ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી સામાયિક દંડક ઉચરાવોજી.

૧૦ પછી વડિલ કરેમિભંતે કહે.

૧૧ પછી ખમાસમણુ દેઇ ઇચ્છા૦ બેસણે સંદિસાહુ ઇચ્છં કહી.

૧૨ ખમા૦ ઇચ્છા૦ બેસણે ઠાઉં. ઇચ્છં કહી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સઝાય સંદિસાહુ. ઇચ્છં કહી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સઝાય કરૂં ઇચ્છં એમ કહેવું.

૧૩ પછી ત્રણ નવકાર ગણી બે ઘડી સઝાય ધર્મ ધ્યાન કરવું.

પારવાની.

૧૪ ખમાસમણ દેઇ ઇરિયાવહિ પડિક્કમવાથી યાવત્ લોગસ્સ સુધી કહેવો. [ડિ લેવી.

૧૫ પછી ખમા૦ ઇચ્છા૦ મુહુપત્તિ પડિલેહુ એમ કહી મુહપત્તિ

૧૬ પછી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સામાયિક પારૂં યથા શક્તિ.

૧૭ વળી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સામાયિક પાર્યું તહત્તિ એમ કહેવું.

૧૮ પછી જમણો હાથ ચવળા ઉપર અથવા કટાસણા ઉપર થાપી

એક નવકાર ગણી સામાઇય વયજુત્તો કહેવો. [કાર ગણવો.
૧૯ પછી જમણો હાથ થાપના સન્મુખ સવળો રાખીને એક નવ-

१४ अथ श्रीजगचिंतामणि.

જગચિંતામણિજગનાહ—જગતના જીવોને ચિંતામણિ રત્ન જેવા અને જગતના નાથ. [વોના રક્ષક.

જગગુરૂજગરક્ખણ—જગતના જીવોના ગુરૂ અને જગતના જી-

જગબંધવજગસત્થવાહ—જગતના જીવોના ભાઇ અને સાધુ પ્રમુખ જગજ્જનના સાર્થવાહ.

જગભાવવિઅક્ખણ—જગતના પદાર્થોના રહસ્ય દર્શાવવાને વિશે વિચક્ષણ. [બિંબ જેનાં.

અઠ્ઠાવયસંઠવિયરૂવ—અષ્ટાપદ ઉપર ભરતેશ્વરે સંસ્થાપિત કર્યાં છે

કમ્મઠ્ઠવિણાસણ—જ્ઞાનાવરણાદિક આઠ કર્મોનો કીધોછે વિનાશ જેણે.

ચઉવીસંપિજિણવર—એવા ચોવિશે જિનવર નિશ્ચય.

જયંતુઅપ્પડિહયસાસણ-॥૧॥—વળી કોઇથી નહીં રોકાય એવું સાસનછે જેનું એવા તિર્થંકર દેવો જયવંતા વર્તો ॥૧॥

કમ્મભૂમિહિંકમ્મભૂમિહિં—અસિ, મષી અને કૃષિ રૂપ કર્મથી આજીવિકા ચાલેછે તેને કર્મભૂમિ કહીએ તે કર્મભૂમિના પંદર ક્ષેત્રને વિશે.

પઢમસંઘયણિ—પ્રથમ વજ્રરૂષભનારાચ સંઘયણવાળા.

ઉક્કોસયસત્તરિસય—ઉત્કૃષ્ટપણે એકસો સીતેર.

જિણવરાણ વિહરંતલબ્ભઇ—તિર્થંકર દેવો વિચરતા લાભે.

નવકોડિહિં કેવલિણ—નવકોડિ કેવળજ્ઞાની મહારાજા.

કોડિસહસ્સનવસાહુ ગમ્મઇ—નવ હજાર કોડિ સાધુ જિનાગમથી જાણીએ.

સ પઋજિણવર વીસમુણિ—હાલમાં શ્રી મંદિરસ્વામિ પ્રમુખ વીસજિનવર અને મુનિ.
બિહુંકોડિહિં વરનાણ—બે કોડિ અને પ્રધાન કેવલજ્ઞાનના ધરનાર.
સમણહ કોડિ સહસ દુઅ—બે સહસ્રકોડિ શ્રમણ સાધુ તે સર્વને.
થુણિજિઅ નિચ્ચ વિહાણિ—॥૨॥—નિત્ય પ્રભાતે સ્તવનકરીઓ॥૨॥
જયઉસામી જયઉસામી—જયવંતા વર્તો, સ્વામી જયવંતા વર્તો.
રિસહ સત્તુંજિ—સ્વામિ રિષભદેવ શ્રી શેત્રુંજય તીર્થ ઉપર.
ઉજ્જિંત પહુ નેમિજિણ—શ્રીગીરનારજી ઉપર શ્રીનેમિજીન પ્રભુ.
જયઉ વીર સચ્ચ ઉરિમંડણ—સાચોર નગરના આભુષણ રૂપ. શ્રી મહાવીરસ્વામિ જયવંતા વર્તો.
ભરૂઅચ્છહિં મુણિસુવ્વય—શ્રી ભરૂચશેહેરમાં શ્રીમુનિસુવતસ્વામિ.
મુહરિપાસ દુહદુરિઅ ખંડણ—મુહરિ ગામના નાયક શ્રી પાર્શ્વનાથ એ જિનપંચક દુખ અને દુરિતનો નાશ કરનાર. [તિર્થંકરો.
અવર વિદેહિં તિત્થયરા—બીજા પાંચ મહાવિદેહને વિષે જે
ચિહું દિસિ વિદિસિ જિંકેવિ—ચાર દિશાઓ અને ચારવિદિશાઓ એટલે ખુણાઓમાં જે કોઇપણ. [સંબંધિ.
તીઆણાગય સંપઇઅ—અતિત, અનાગત અને વર્તમાનકાળ
વંદુ જિણસવ્વેવિ—॥૩॥—સર્વ તિર્થંકર દેવને હું વાંદુંછું ॥૩॥
સત્તાણવઇ સહસ્સા, લખ્ખાછપ્પન્ન અટ્ઠકોડીઓ, બત્તીસ બાસિઆઇં. (પાઠાંતર) બત્તીસય બાસિઆઇં, તિઅલોએ
ચેઇએવંદે—॥૪॥—આઠકોડ, છપનલાખ સત્તાણું હજાર અને બત્રીસેનેબ્યાશી ત્રણલોકને વિષે સર્વ જિનપ્રાસાદ પ્રતે હું વાંદુંછું ॥૪॥
પનરસકોડિ સંયાઇં—પંદરસેં કોડ અને

કોડીઆયાલ લખ્ખ અડવન્ના—બેતાલીસક્રોડ અઠ્ઠાવનલાખ.
છત્તીસ સહસ અસિઇ (પાઠાંતરં અસિઆઇં—છત્રીસહ-
જારને એંશી. [પ્રતે હું પ્રણમુંછું. ॥ ૫ ॥
સાસય બિંબાઇં પણમામિ—॥૫॥—શાશ્વતાં જિનબિંબ છે તે

૧૫ अथ जंकिंचि.

જંકિંચિ નામ તિથ્થં—જે કોઇ નામ તિર્થ હોય.
સગ્ગેપાયાલિ માણુસેલોએ—સ્વર્ગ, પાતાળ, તે મનુષ્ય લોકોમાં.
જાઇં જિણ બિંબાઇં—જે કોઇ જીનેશ્વરની પ્રતિમા હોય.
તાઇં સવ્વાઇં વંદામિ—તે સર્વ પ્રતે હું વાંદુછું.

૧૬. अथ नमुथ्थुणं.

નમુથ્થુણં અરિહંતાણં—અરિહંતને નમસ્કાર થાઓ.
ભગવંતાણં—॥૧॥-ભગવાનને.
આઇગરાણં—ધર્મની શરૂઆત કરનારને.
તિથ્થયરાણં—તિર્થના કરનારને.
સયંસંબુદ્ધાણં—॥૨॥—પોતાની મેળે બોધ પામેલા છે તેમને.
પુરિસુત્તમાણં પુરિસ સીહાણં—પુરૂષને વિષે ઉત્તમ ને, પુરૂષને
વિષે સિંહ સમાન ને. [રખાને.
પુરિસવર પુંડરીઆણં—પુરૂષને વિષે ઉત્તમ પુંડરીક કમળ સ-
પુરિસવર ગંધહથ્થીણં—॥૩॥—પુરૂષને વિષે ગંધહસ્તી સરખાને.
લોગુત્તમાણં લોગનાહાણં—લોકમાં ઉત્તમને લોકના નાથને.
લોગહિઆણં—લોકના હિત કરનારને.
લોગપઇવાણં—લોકના વિશે દીવા સમાન.

લોગ પજ્જોઅગરાણં-॥૪॥-લોકમાં પ્રકાશ કરનારને.
અભયદયાણં—અભયદાનના આપનારને.
ચખ્ખુદયાણં—શ્રુત જ્ઞાનરૂપ ચક્ષુ આપનારને. [નારને.
મગ્ગદયાણં સરણદયાણં—મોક્ષમાર્ગ, આપનારને, શરણ આ-
બોહિદયાણં-॥૫॥ સમકિત આપનારને. [કરનારને.
ધમ્મદયાણં ધમ્મદેસિયાણં—ધર્મના આપનારને, ધર્મના ઉપદેશ
ધમ્મ નાયગાણં ધમ્મ સારહીણં-ધર્મના નાયકને, ધર્મના સારથીને.
ધમ્મવરચાઉરંત ચક્કવટ્ટીણં-॥૬॥—ધર્મરૂપી ઉત્તમ ચાર પ્રકારના ચક્રવર્તિને.
અપ્પડિ હયવરનાણ દંસણધરાણં—અસ્ખલિત કેવળ જ્ઞાન અને કેવળ દર્શનના ધરનારને.
વિઅટ્ટ છઉમાણં-॥૭॥—ઘાતિકર્મ રહિતને.
જિણાણં જાવયાણં—જિનને જાપકને.
તિન્નાણં તારયાણં—તરનારને, તારનારને.
બુદ્ધાણં બોહયાણં—તત્વના જાણને, તત્વના જણાવનારને.
મુત્તાણં મોઅગાણં-॥૮॥-કર્મથી મુકાયલાને, કર્મથી મુકાવનારને.
સવ્વન્નૂણં સવ્વ દરિસીણં—સર્વ જાણને, સર્વ દેખનારને.
સિવ—ઉપદ્રવરહિત.
મયલ મરૂઅ મણંત મખ્ખય—અચળ, રોગરહિત અનંત અક્ષય.
મવ્વાબાહ—સર્વબાધારહિત.
મપુણ રાવિત્તિ—ફરીથી જેથી પાછા આવવું નથી.
સિદ્ધિગઇનામધેયં—એવી સિદ્ધિ ગતિ છે. નામ જેનું.
ઠાણં સંપત્તાણં—એવા સ્થાનકે પામેલાને.

નમો જિણાણં—જીનને નમસ્કાર થાઓ.
જિઅભયાણં-ભાવ—ભય જીતનારને.
જેઅઅઈઆસિદ્ધા—જે ભુતકાળને વિશે. મોક્ષે પહોંચ્યા.
જેઅભવિસ્સંતિણાગ એકાલે—જે અનાગતકાળે સિદ્ધ થશે.
સંપઇઅ વટ્ટમાણા—વર્તમાનકાળને વિષે વર્તતા
સવ્વે તિવિહેણ વંદામિ ॥૧૦॥-તે સર્વ પ્રતે મન, વચન, કાયા-
ગે કરી હુ વાંદુ છું.

૧૭ अथ जावंति चेइ आइं.

જાવંતિ ચેઇ આઇં—જેટલી જીન પ્રતિમા હોય.
ઉડ્ઢે અ—ઉર્ધ્વ લોકને વિષે વળી.
અહેઅ—અધો લોકને વિષે વળી.
તિરિઅ લોએ અ—તિર્છા લોકને વિષે વળી.
સવાઈ તાઇં વંદે—તે સર્વ પ્રતે હું વાંદુંછું.
ઇહસંતો—અંહિ રહ્યો છતો.
તથ્થ સંતાઇં-॥૧॥—ત્યાં તે પ્રતિમા છે તે પ્રતે.

૧૮ अथ जावंतकेवि साहू.

જાવંત કેવિસાહૂ—જેટલા, કોઇપણ સાધૂ છે.
ભરહે રવય—પાંચ ભરત, પાંચ ઐરવત.
મહા વિદેહેઅ—પાંચ મહાવિદેહ એ પંદર ક્ષેત્રમાં.
સવ્વેસિંતેસિં પણઓ—તે સર્વેને નમસ્કાર થાઓ.
તિવિહેણ—મન, વચન, કાયાએ કરીને.
તિદંડ વિરયાણં-॥૧॥-અશુભ ત્રણ દંડથી નિવર્તેલાને.

१९ अथ नमस्कार.

નમોઽર્હત્—નમસ્કાર થાઓ અરિહંત ભગવાનને.
સિદ્ધા ચાર્યો—સિદ્ધ ભગવાનને, આચારજ ભગવાનને.
પાધ્યાય સર્વ સાધુભ્ય:-ઉપાધ્યાયને, અને સર્વ સાધુને.

२० अथ उवसग्ग हर स्तवन.

ઉવસગ્ગહરં—ઉપસર્ગનો હરનાર.
પાસં—પાર્શ્વ નામનો યક્ષ છે સેવક જેનો એવા.
પાસવંદામિ—શ્રીપાર્શ્વનાથ મહારાજને હું વાંદું છું.
કમ્મઘણમુક્કં—કર્મના સમુહથી મુક્તને.
વિસહરવિસ નિન્નાસં—સાપનું ઝેર અતિશયે કરીને નાસ કરનારને.
મંગલ કલ્લાણ આવાસં-॥૧॥—મંગળ અને કલ્યાણના ઘરો.
વિસહર ફુલિંગમંતં—વિખહર ફુલિંગ મંત્રને.
કંઠેધારેઇ—કંઠને વિષે ધારણ કરે.
જો સયા મણુઓ—જે કોઇ માણસ હમેંશાં.
તસ્સ ગહ રોગમારી—તેના ગ્રહ, રોગ, મરકી.
દુઠ્ઠ જરાજંતિ ઉવસામં-॥૨॥—દુષ્ટ જરા ઉપશમ પામે.
ચિઠ્ઠઉ દૂરેમંતો—એ મંત્ર દૂર રહો.
તુજ્જ પણામોવિ—તમને નમસ્કાર કરવો તે પણ.
બહુફલો હોઇ—ઘણું ફળ આપનાર છે.
નરતિરિએ સુવિજીવા—મનુષ્ય, ત્રિજંચ ને વિષે પણ જીવો.
પાવંતિ ન દુખ્ખ દોગચ્ચં-॥૩॥—દુઃખ દારિદ્ર નથી પામતા.

તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે—તમારૂ સમ્યકત્વ દર્શન પામે છતે.
ચિંતામણિ—ચિંતામણિરત્ને.
કપ્પપાય વબ્ભહિએ—કલ્પવૃક્ષની પણ અધિક એવું.
પાવંતિ અવિગ્ઘેણું—વિઘ્નરહિતપણે પામે છે.
જીવા અયરામરંઠાણું-॥૪॥-ભવ્ય જીવો અજરામર સ્થાનકને.
ઇઅ સંથુઓ મહાયસ—એ પ્રમાણે સ્તવ્યો હે! મહાયશ.
ભત્તિબ્ભર નિબ્ભરેણ—ભક્તિના સમુહે પુરણ ભરેલ.
હિઅએણતા—હૃદયે કરીને તે કારણ માટે.
દેવદિજ્જ—હે દેવ આપો.
બોહિં ભવેભવે—બોધીબીજ જન્મો જન્મ.
પાસજિણચંદ-॥૫॥-હે પાર્શ્વ જીણચંદ્ર.

૨૧ अथ जयवीयराय.

જયવીયરાયજગગુરૂ—જયપામો, હેશ્રીવીતરાગ, હેજગત્રય ગુરૂ.
હોઉમમંતુહપભાવઓ—હોજો, મારે તમારા પ્રભાવથી.
ભયવંભવનિવ્વેઓ—હે ભગવંત, ભવનું ઉદાસપણું.
મગ્ગાણુસારિઆ ઇટ્ઠફલસિદ્ધિ-॥૧॥-માર્ગાનુસારી પણું ઇચ્છેલા ફળની સિદ્ધી.
લોગવિરૂદ્ધચ્ચાઓ—લોક વિરૂધનો ત્યાગ.
ગુરૂજણપૂઆ—માતા પિતાદિક સદ્દગુરૂની શેવા.
પરથ્થકરણંચ—વળી પરોપકાર કરવો તે.
સુહગુરૂજોગો—શુદ્ધ ગુરૂનો મેળાપ.

તવ્વયણસેવણા—તેમના વચનની સેવા તે સર્વે. [હોજો.
આભવમખંડા—॥૩॥—જ્યાંસુધી મારે સંસારછે ત્યાંસુધી અખંડ-
વારિજ્જઇજઇવિ—નિષેધ્યુંછે યધ્યપિ.
નિયાણબંધણં—નિયાણાનું બાંધવું.
વીઅરાયતુહસમએ—હે શ્રીવીતરાગ તમારા સિદ્ધાંતમાં.
તહવિમમહુજ્જસેવા—તોપણ મારે હોજો સેવા.
ભવેભવેતુમ્હચલણાણં—જન્મો જન્મના વિશે તમારા ચરણની.
દુખ્ખખ્ખઓ—શરીર અને મન સબંધી દુઃખનો ક્ષય. [વળી.
કમ્મખ્ખઓસમાહિમરણંચ—આઠ કરમનો નાશ, સમાધી મરણ.
બોહિલાભોઅસંપજ્જઉ—બોધી બીજનો લાભ થાઓ.
મંહુએઅંતુહનાહ—મારે એ ચાર બાબતો હે નાથ.
પણામકરણેણં—॥૪॥—તમને પ્રણામ કરવે કરી.
સર્વમંગલ માંગલ્યં—સર્વ મંગલીક માંહે મંગલીક છે.
સર્વકલ્યાણકારણં—સર્વ કલ્યાણનું કારણ.
પ્રધાનંસર્વધર્માણાં—સર્વ ધર્મમાં મુખ્ય.
જૈનંજયતિશાસનં—॥૫॥—એવું જૈનસાસન જયવંતુ વર્તે છે.

२२ अथ अरिहंतचेइआणं.

અરિહંતચેઇઆણં—અરિહંતની પ્રતિમાને.
કરેમિકાઉસ્સગ્ગં—॥૧॥—હું કાઉસ્સગ કરૂંછું.
વંદણવત્તિઆએ—વાંદવાને નિમિત્તે.
પૂઅણવત્તિઆએ—પૂજવાના નિમિત્તે.
સક્કારવત્તિઆએ—સત્કારના નિમિત્તે.

સમ્માણવત્તિઆએ—સન્માનના નિમિત્તે.
બોહિલાભવત્તિઆએ—બોધી લાભના નિમિત્તે,
નિરૂવસગ્ગવત્તિઆએ—॥૨॥—જન્મ જરા મરણના ઉપસર્ગથી રહિત મોક્ષરૂપ સ્થાનક પામવાના નિમિત્તે.
સદ્ધાએ, મેહાએ—શ્રદ્ધાએ, નિર્મળ બુદ્ધિએ.
ધીઇએ, ધારણાએ—ચિત્તની સ્થિરતાએ, ધારણાએ.
અણુપ્પેહાએ, વડ્ઢમાણીએ—વારંવાર વિચાર પૂર્વક ચઢતે ભાવે.
ઠામિકાઉસ્સગ્ગં-॥૩॥-હું કાઉસ્સગ્ગ કરૂં છું.

२३ अथ चैत्यवंदन विधि.

૧ પ્રથમ ત્રણ ખમાસમણાં દેવાં.
૨ ઇચ્છા કારેણ સંદિસહ ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરૂં ઇચ્છં. એમ કહેવું.
૩ પછી ચૈત્યવંદન, જંકિંચિ, પછી બે હાથ જોડી નાસીકા સુધી ઉંચા રાખી નમુથ્થુણં કહેવું.
૪ પછી જાવંતિ ચેઇઆઇં ખમાસમણં દેઇ જાવંત કેવિસાહૂ પછી નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યો પાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહી સ્તવન કહેવું.
૫ બે હાથ જોડી માથા સુધી ઉચા રાખી જયવીયરાય આ ભવમખંડા સુધી કહી હાથ જરા નીચા ઉતારી બાકીના રહેલા જયવીયરાય પુરા કરવા.
૬ પછી ઉભા થઇ અરિહંત ચેઇઆણં કરેમિકાઉસ્સગ્ગ અનથ્થ ઉસસિએણં કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો.
૭ પછી નમો અરિહંતાણં બોલી નમોર્હત્ સિદ્ધાચાર્યો પાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ કહી એક થોય કહેવી.

२४ अथ सव्वलोए अरिहंत चेइआणं.

સવ્વલોએઅરિહંતચેઇઆણં-સર્વ લોકમાં અરિહંતની પ્રતિમાને
કરેમિ **કાઉસ્સગ્ગં-॥१॥**—હું કાઉસ્સગ્ગ કરૂંછું.
વંદણ વત્તિઆએ—વાંદવાના નિમિત્તે.

બાકીનો પાઠ અરિહંત ચેઇઆણં પ્રમાણે લેવો.

२५ अथ पुक्खर वरदी.

પુક્ખરવર દીવડ્ઢે—પુષ્કરવરનામા દ્વીપના અર્ધ ભાગમાં.
ધાયઇસંડે અ જંબુદીવે અ—ધાતકી ખંડ અને જંબુદ્વીપમાં.
ભરહે રવય વિદેહે-પાંચ ભરત, પાંચ ઐરવત ને પાંચ મહાવિદેહમાં.
ધમ્માઇગરે નમંસામિ-॥१॥-ધર્મની આદિના કરનારને હુંનમુંછું.
તમતિમિર પડલ વિદ્ધં, સણસ્સ—અજ્ઞાનરૂપી અંધકારના સમુ
હનો નાશ કરનારને. [ઇંદ્ર તેમણે પુજીતને.
સુરગણ નરિંદ મહિઅસ્સ—દેવતાના સમુહ તથા માણસના
સીમાધરસ્સ વંદે—મર્યાદામાં રાખનાર (સિદ્ધાંત) ને વાંદુંછું.
પપ્ફોડિઅ મોહજાલસ્સ-॥२॥-તોડી નાંખી છે મોહરૂપી જાળ
તે જેણે એવાને.
જાઇજરામરણસોગપણાસણસ્સ—જન્મ, જરા, મરણ, અને
શોક તેનો અતિશયે કરીને નાશ કરનારને.
કલ્લાણ પુક્ખલ વિસાલસુહાવહસ્સ—કલ્યાણ તથા સંપુર્ણ વી-
સ્તિર્ણ એવું મોક્ષ સંબંધી સુખ તેના આપનારને.
કો દેવ દાણવ નરિંદગણચ્ચિઅસ્સ—કોણ, દેવ, દાનવ, અને
માણસના ઇંદ્રોના સમુહ તેમને અર્ચીત=પુજીત.

ધમ્મસ્સ સાર મુવલબ્ભ કરે પમાયં-॥૩॥-એવો શ્રુત ધર્મ તેનો સાર પામીને પ્રમાદ કરે ?

સિધ્ધે ભો પયઓ ણમોજિણમએ—હે જ્ઞાનવંત લોકો ! સિદ્ધ એવા જીનમતને આદર સહિત હું નમસ્કાર કરૂંછું.

નંદી સયા સંજમે—સંજમને વિશે સદા સમૃદ્ધિ થાઓ.

દેવંનાગ સુવન્ન કિંન્નરગણ સ્સબ્ભૂય ભાવચ્ચિએ—દેવ, નાગ, સુવર્ણ કુમારને વ્યંતરના સમુહે સત્યભાવે કરી અર્ચીત=પુજીતછે.

લોગો જથ્થ પઇટ્ઠિઓ જગમિણં—વળી લોક એટલે ત્રિકાળ જ્ઞાન જેને વિષે કહ્યું છે તથા આ જગત.

તેલુક્ક મચ્ચાસુરં—ત્રણ લોક મધ્યે મનુષ્ય અને અસુર તથા ઉપલક્ષણથી નારકી ત્રીજંચ પણ લેવા એ પ્રકારનું કહ્યું છે.

ધમ્મો વઢ્ઢઉ સાસઓ વિજયઓ, ધમ્મુત્તરં વઢ્ઢઉ-॥૪॥-એવો શ્રુત ધર્મ તે વૃદ્ધીને પામો, સાશ્વતો છે તે વિશેષ જયવંત છે ધર્મનું પ્રધાનપણું થાય તેમ વૃદ્ધીને પામો.

સુઅસ્સ ભગવઓ—હે ભગવાન તે શ્રુતને આરાધવા ભણી.

કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં—હું કાઉસ્સગ્ગ કરૂંછું.

૨૬ अथ सिद्धाणं बुद्धाणं.

સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં પારગયાણં પરંપરગયાણં—સિદ્ધને, બુદ્ધને, સંસાર સમુદ્રથી પારગત થયેલાને, અનુક્રમે મોક્ષ પોંહોચેલાને.

લોઅગ્ગ મુવગયાણં નમોસયા સવ્વ સિદ્ધાણં-॥૧॥-લોકના અગ્રભાગને પોંહોચેલા એવા સર્વે સિદ્ધોને સદા નમસ્કાર થાઓ.

જો દેવાણવિ દેવો—જે દેવોનો પણ દેવ છે.

જં દેવા પંજલી નમંસંતિ—જેને દેવો હાથ જોડીને નમે છે.
તં દેવ દેવમહિઅં—દેવતાનો દેવ જે ઇંદ્ર તેણે પુજીત એવા તે.
સિરસા વંદે મહાવીરં—॥૨॥—મહાવીર સ્વામીને મસ્તકે કરીને
હું વાંદુંછું.
ઇક્કોવિ નમુક્કારો—એક પણ નમસ્કાર.
જીણવર વ સહસ્સ વદ્ધમાણસ્સ—જીનવરમાં રૂષભ સરખા એ-
ટલે પ્રધાન એવા વર્ધમાન સ્વામીને.
સંસાર સાગરાઓ, તારેઇ નરં વ નારિંવા—॥૩॥—સંસાર સ-
મુદ્રથી પુરૂષ અથવા સ્ત્રીને તારે.
ઉજ્જિંત સેલ સિહરે—ગીરનાર પર્વતના શિખર ઉપર.
દિખ્ખાનાણં નિસિહિઆ જસ્સ—દિક્ષા કલ્યાણક, અને જ્ઞાન
કલ્યાણક, અને નિષેધીકા=મોક્ષ કલ્યાણક થયાં છે જેનાં.
તં ધમ્મ ચક્કવટ્ટિં—તે ધર્મ ચક્રવર્તી.
અરિટ્ઠ નેમિં નમંસામિ—॥૪॥—અરિષ્ટ નેમીને તું નમસ્કાર કરૂંછું.
ચત્તારિ અટ્ઠ દસ દોઅ,—ચાર, આઠ, દસ, અને બે.
વંદીઆ જિણવરા ચઉવ્વીસં—ઇંદ્રાદીકે પણ ચોવીસ તિર્થંકરો
ને વાંધા. [જેણે એવા.
પરમટ્ઠ નિટ્ઠિઅટ્ઠા—પરમાર્થે કરી સ્થીર અચળ કર્યું છે પ્રયોજન
સિદ્ધા સિદ્ધિં મમ દિસંતુ—॥૫॥—સીદ્ધો મુજને સિદ્ધિ દેખાડો.

૨૭ अथ वेयावच्चगराणं.

વેયાવચ્ચગરાણં સંતિગરાણં—શ્રી જીન સાસનની વૈયાવચ કર-
નાર, અને શાંતીના કરનાર.

સમ્મદિટ્ઠિ સમાહિગરાણું—સમકિત દ્રષ્ટિ જીવોને સમાધિના કર-
નાર દેવોને આશ્રીને.

કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં—॥૧॥—હું કાઉસગ્ગ કરૂં છું.

૨૮ अथ परमेष्टी नमस्कार.

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યો પાધ્યાય સર્વ સાધુભ્યઃ—॥૧॥—અરિહંત
સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, સર્વ સાધુ એ પાંચ પરમેષ્ઠીને
નમસ્કાર હો.

૨૯ अथ संसारदावानी स्तुति.

સંસારદાવાનલદાહનીરં—સંસારરૂપી દાવાનળ=અગ્નિ તેના તા-
પને ઓલવવાને પાણી સમાન. [વાને પવન સમાન.

સંમોહધૂલીહરણેસમીરં—મોહ=અજ્ઞાનરૂપ ધુળ તેને હરણ કર-

માયારસાદારણસારસીરં—કપટરૂપ પૃથ્વી તેને ખોદવાને ઘણા
તીક્ષણ હળ સમાન એવા.

નમામિવિરંગિરિસારધીરં—॥૧॥—વીર સ્વામી જે મેરૂ પર્વતની
પેઠે ધીર છે એવાને હું નમું છું.

ભાવાવનામસુરદાનવમાનવેન—ભાવે કરીને નમ્યા એવા દેવ-
તા અને દાનવ અને મનુષ્ય તેના સ્વામી.

ચૂલાવિલોલકમલાવલિમાલિતાનિ—તેમના મસ્તકને વિશે જે
મુગટ તે ઉપર રહેલી દેદીપ્યમાન કમળની શ્રેણીઓ તેવડે કરી
પૂજીત છે એવા.

સંપૂરિતાભિનતલોકસમીહિતાનિ—બરાબર રીતે પુરણ કર્યા છે
નમનાર લોકના મનોવાંચ્છિત જેમણે એવા.

કામંનમામિજીનરાજપદાનિતાનિ–॥૨॥—જીનેશ્વર ભગવાનના તે ચરણ પ્રતે યથેચ્છપણે હું નમુંછું.

બોધાગાધંસુપદપદવીનીરપૂરાભિરામં—અગાધ છે બોધ જેનો વળી સુંદર પદની રચના તે રૂપ પાણીના સમૂહે કરી શોભાયમાન.

જીવાહિંસાવિરલલહરિસંગમાગાહદેહં—વળી જીવ દયારૂપ અંતરરહીત એવા તરંગો તેના સંગમે કરી અપાર છે દેહ જેનો.

ચૂલાવેલંગુરૂગમમણિસંકુલંદૂરપારં—વળી સિદ્ધાંતોની ચૂલીકારૂપી વેલો છે જેને વિષે એવો વળી મોટા પાઠ રૂપરત્ને કરી ભરેલો વળી અત્યંત દુર છે પાર જેનો.

સારંવીરાગમજલનિધિંસાદરંસાધુસેવે—॥૩॥—વળી સારભૂત એવો વીરજીનેશ્વરનો આગમરૂપી સમુદ્ર તે પ્રત્યે આદરસહિત સમ્યક પ્રકારે હુ સેવું છું.

આમૂલાલોલધૂલીબહુલપરિમલાલીઢલોલાલિમાલા—મુળ સુધી ચપળ વળી મકરંદ સુગંધના કણીઆ તેના ઘણા સુગંધ તેને વિષે આશક્ત એવા જે ચપળ ભમરાઓ તેની=શ્રેણી.

ઝંકારારાવસારામલદલકમલાગારભૂમિનિવાસે—તેના શબ્દે કરી પ્રધાન એવું, વળી નિર્મળ એ પાંદડાંએ કરી સહિત એવા કમળ ઉપર રહેલા ઘરની મધ્ય ભાગની ભૂમિને વિષે વાસ છે જેનો.

છાયાસંભારસારેવરકમલકરેતારહારાભિરામે—કાંતિના સમૂહે કરી પ્રધાન વળી સુંદર કમળ છે જેના હાથને વિશે વળી દેદીપ્યમાન હારે કરીને સુંદર એવી.

વાણીસંદોહદેહેભવવિરહવરં દેહિમેદેવિસારં—॥૪॥—દ્વાદશાંગી રૂપ વાણી તેનો સમુહ તેજ છે શરીર જેનું એવી હે દેવી અને સુંદર મોક્ષ રૂપી વરદાન આપ.

૩૦ अथ कल्लाण कंदं.

કલ્લાણકંદં પઢમં જિણંદં—સુખ વૃદ્ધિના મૂળ એવા પ્રથમ જીનેંદ્રપ્રતે.

સંતિં તઓ નેમિજિણં મુણિંદં—શ્રી શાંતિનાથ પ્રતે તે વાર પછી મુનિઓના ઇંદ્ર શ્રી નેમિજીનેશ્વર તે પ્રતે.

પાસં પયાસં સુગુણિક્કઠાણં—પાર્શ્વનાથ, જે ત્રણ ભુવનને વિષે પ્રકાશના કરનાર વળી સારા ગુણનું એક સ્થાન એવા.

ભત્તીઇ વંદે સિરિ વદ્ધમાણં—॥૧॥—શ્રી વર્ધમાન સ્વામી પ્રતે ભક્તિએ કરી વાંદું છું. [મુદ્રના અંતને.

અપાર સંસાર સમુદ્દપારં—નથી પાર જેનો એવા સંસાર સ-

પત્તાસિવં દિંતુ સુઇક્કસારં—પામેલા એવા, પવિત્ર વસ્તુઓનો એક સાર એવું મોક્ષ તે પ્રતે દો. [તેને જે વાંદવા યોગ્ય.

સવ્વે જિણંદા સુરવિંદ વંદા—સર્વે જીનેંદ્રો દેવતાઓના સમુહ

કલ્લાણ વલ્લીણ વિસાલકંદા—॥૨॥—કલ્યાણરૂપ વેલીના મોટા મુળ જેવા છે. [સુંદર રથ સમાન એવા.

નિવ્વાણમગ્ગે વરજાણકપ્પં—મોક્ષ મારગને વિષે પોંચાડવાને

પણાસિયાસેસ કુવાઇદપ્પં—અતિશયપણે નાશ કર્યો છે સંપુર્ણ પાખંડિઓનો અહંકાર જેણે એવા.

મયં જિણાણં સરણં બુહાણં—જીનેશ્વર ભગવાનના મતને પંડિત પુરૂષોને આધારભુત એવાને.

નમામિ નિચ્ચં તિજગપ્પહાણું-॥૩॥-ત્રણ જગતને વિષે પ્રધાન એવાને હું નમસ્કાર કરૂં છું.

કુંદિંદુ ગોખ્ખીર તુસારવન્ના—મચકુંદ જાતિના ફુલ, ચંદ્રમા, ગાયનું દુધ, તથા હિમ એ ચારની પેઠે ઉજવળ છે રંગ જેનો.

સરોજહુથ્થા કમલે નિસન્ના--કમળ છે હાથમાં, જેને એવી, અને કમળને વિષે બેઠેલી એવી. [એવી શ્રુતદેવી.

વાએસિરી પુથ્થય વગ્ગહુથ્થા-પુસ્તકનો સમુહ જેના હાથમાંછે.

સુહાયસા અમ્હ સયાપસથ્થા-॥૪॥-તે અમને હમેશાં સુખને માટે થાઓ. વળી શ્રી સંઘની ભક્તિ કરવાથી ઉત્તમ છે.

૩૧ अथ गुरु वांदणां.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો વંદિઉં—હે ક્ષમા શ્રમણ હું ઇચ્છું છું. વાંદવાને.

જાવણિજ્જાએ નિસીહીહિઆએ-॥૧॥-શક્તિએ(કાળક્ષેપ કરવાની) કરી, જીવહિંસાદિક નિવૃત્તિરૂપ, પ્રયોજનવાળા શરીરવડે.

અણુજાણહ, મે, મિઉગ્ગહં-॥૨॥-મિત અવગ્રહ (સાડા ત્રણ હાથ પ્રમાણ ક્ષેત્ર માંહે પ્રવેશ કરવાની, મુજને આજ્ઞા આપો, ગુરૂ કહે હું આજ્ઞા આપુછું.

નિસિહી—પછી શીષ્યનિસિહી=ગુરૂ વંદણ સીવાય બીજી ક્રીયા નિષેધ એમ કહેતો થકો અવગ્રહમાં પેશીને બેસી સાધુ ડાબા ઢીંચણ ઉપર અને શ્રાવક જવળા ઉપર મુહપત્તી મુકી બે હાથ કપાળે લગાડી ગુરૂના ચરણ પ્રતે સ્પર્શ કરવા આ રીતે કહે.

અહો, કાયં, કાય, સંફાસં—નીચલીકાય એટલે પગ તે પ્રતે મારા હાથ અને લલાટે કરી સ્પર્શંવુંછે તેની આજ્ઞા આપો, તે ગુરૂની આજ્ઞા પામી ગુરૂના ચરણ પ્રતે પોતાના હાથ તથા મસ્તકે કરી રૂડી રીતે સ્પર્શ કરે પછી ઉભો થઇ મસ્તકે બે હાથ ચઢાવી ગુરૂના સામી દ્રષ્ટી રાખી. [હોય તે ખમજો.

ખમણિજ્જો; ભે, કિલામો—હે ભગવંત કંઇ ખેદ ઉપજાવ્યો

અપ્પકિલંતાણં, બહુસુભેણભે, દિવસો, વઇક્કંતો-॥૩॥—થોડા થાકવાળા એવા ઘણા સુખે કરીને આપ સાહેબનો દીવસ વીત્યો ? ગુરૂ કહે તહત્તિ=તેમજ પછી શીષ્ય કહે.

જત્તાભે-॥૪॥-હે કરૂણા સમુદ્ર, આપ સાહેબની તપ, નિયમ, સંયમ, સ્વાધ્યાય રૂપયાત્રા, અવ્યાબાધ પણે વર્તેછે ? તે સાંભળી ગુરૂ કહે (તુજઝંપિવટ્ટએ) તને પણ વર્તેછે.

જવણિજ્જં, ચ, ભે-॥૫॥—ઇંદ્રીય અને નોઇંદ્રીએ પીડીત નહી એવું તમારૂં શરીરછે ? ગુરૂ કહે (એવં) એમજછે.

ખામેમિ, ખમાસમણો,—હું ખામુ છું હે ક્ષમા શ્રમણ.

દેવસિઅં વઇક્કમ્મં—॥૬॥—દીવસ સબંધી અપરાધ પ્રતે હું ખામુછું. એટલે ગુરૂ કહે (અહંવિખામેમિ) હું પણ ખમાવુંછું પછી શીષ્ય, પગે જીનમુદ્રા અને હાથે યોગમુદ્રા સાચવતો ઉભો રહી નીચે પ્રમાણે કહે.

આવસ્સિઆએ, પડિક્કમામિ—આવશ્યં કર્તવ્ય જે ચરણ સીત્તરી અને કરણ સીત્તરી રૂપ ક્રિયા પડિલેહણ પ્રમુખ કરતાં જે અતિચાર લાગ્યો હોય, માઠું આચર્યું હોય તેથકી નિવર્તુંછું.

ખમાસમણાણં, દેવસિઆએ, આસાયણાએ—ક્ષમા શ્રમણ સંબંધીની દીવસને વિષે થઇ એવી આશાતનાએ કરીને ?

તિત્તીસન્નયરાએ, જંકિંચિમિચ્છાએ—તેત્રીસ અનેરી આશાતના માંહેની જે કંઇ મિથ્યાભાવ રૂપ આશાતના થઇ હોય તેને કરીને.

મણદુક્કડાએ, વયદુક્કડાએ—મન સંબંધી પાપ તે રૂપ આશાતનાએ, વચન સંબંધી પાપ તે રૂપ આશાતનાએ કરી.

કાયદુક્કડાએ—કાયા સંબંધી પાપ તે રૂપ આશાતનાએ કરી.

કોહાએ, માણાએ, માયાએ, લોહાએ—ક્રોધ રૂપ આશાતનાએ કરી, માનરૂપ આશાતનાએ કરી, માયા એટલે કપટ રૂપ આશાતનાએ કરી, લોભરૂપ આશાતનાએ કરીને.

સવ્વ કાલિઆએ, સવ્વ મિચ્છો વયારાયે—સર્વ કાલ સંબંધી અને સર્વ મિથ્યા ઉપચારરૂપ એટલે કુડ કપટરૂપ આશાતનાયે કરી

સવ્વધ્મ્માઇક્કમણાએ, આશાયણાએ—સર્વ ધર્મ તે આઠ પ્રવચન માતારૂપ અથવા સર્વ ધર્મની કરણીને ઓળંગવા રૂપ આશાતનાએ કરીને.

જો, મે, અઇઆરો, કઓ, તસ્સ, ખમાસમણો—જે મારે જીવે અતિચાર કર્યા હોય તે પ્રતે હે ક્ષમા શ્રમણ તમારી સમીપે

પડિક્કમામિનિંદામિ, ગરિહામિ, અપ્પાણં, વોસિરામિ—॥૭॥

પડિક્કમું છું તેમ હું નિંદુછું, ગુરૂની સાખે ગરહુંછુ=વિશેષનિંદુછું. દુષ્ટ પાપિષ્ટ આત્માપ્રત્યે હું છોડાવું છું.

(અહીઆં બીજીવારને વાંદણે આવસ્સિઆએ પદ ન કહેવું)

૩૨ अथ अतिचारनी आठ गाथा.

નાણંમિ દંસણંમિઅ—જ્ઞાનને વિષે દર્શનને વિષે.

ચરણંમિ, તવંમિ, તહુય વિરિયંમિ—ચારિત્રને વિષે, તપને વિષે, તેમજ વિર્યને વિષે.

આયરણં આયારો—જે આચરણ તેને આચાર કહીયે.

ઇઅએસો પંચહા ભણિઓ—॥૧॥-એ પાંચ પ્રકારે આચાર કહ્યો છે.

કાલે વિણએ બહુમાણે—જે કાલે જે ભણવાનું હોય તેજ ભણવું તેને કાલ કહીએ. બીજું વિણએ કહેતાં જ્ઞાનીનો વિનય વંદનાદિક કરવું, જ્ઞાની. તથા જ્ઞાનને વિષે બહુ માન કરવું.

ઉવહાણે તહ અનિણ્હવણે—ઉપધાન વહેવું તેમજ વિદ્યાગુરૂ તેને વિસારવો નહીં.

વંજણ અથ્થ તદુભએ—સૂત્ર, અક્ષર, શુદ્ધ ભણવો અર્થ શુધ્ધ ભણવો તે બે શુદ્ધ ભણવાં.

અટ્ઠવિહોનાણમાયારો—॥૨॥-એ આઠ પ્રકારે જ્ઞાનાચાર જાણવો.

નિસ્સંકિઅ,નિક્કંખિઅ—નિઃશંક્તિ=વીતરાગના વચનમાં શંકા ન કરવી, નિઃકાંક્ષિત=જીનમત વિના બીજા મતની ઇચ્છા કરવી નહીં.

નિવ્વિતિગિચ્છા અમૂઢ દિટ્ઠીઅ—નિર્વીતિગિચ્છા=સાધુ, સાધવી, ના મેલાં વસ્ત્ર દેખી દુગંચ્છા કરવી નહીં, અમૂઢદૃષ્ટિ=બીજા મતના લોકનો ચમત્કાર દેખી એ મતમાં કાંઇક છે એમ વિચારવું નહીં.

ઉવવૂહ થિરીકરણે—ઉપ વૃહંક=શમકિત ધારી ગુણવંતના અલ્પ ગુણની શ્રદ્ધાપૂર્વક પ્રશંસા મોટે પ્રકાશવી તે, સ્થિરીકરણ=જીન મતથી પડતા પ્રાણીને થિર કરવો.

વચ્છલ પ્પભાવણે, અટ્ઠ-॥૩॥—સાધર્મીકની વિશેષ ભકિત્ત કરવી તથા સર્વ જીવોને વિષે મૈત્રીભાવ રાખવો ને પ્રભાવિક બીજા ધર્મના લોક જીન ધર્મની અનુમોદના કરે એવાં કામ કરવા. એ આઠ વક્ષણ દર્શનાચારનાં જાણવાં.

પણિહાણ જોગજુત્તો—પ્રણિધાન=એકાગ્ર સાવધાન પણે કરી મન વચન કાયના યોગયુક્ત. [ગુપ્તિ તેણે કરી.

પંચહિં સમિઇહિંતિહિં ગુત્તીહિં—પાંચ સમિતિ તથા ત્રણ

એસચત્તિયારો—એ ચારિત્રાચાર.

અટ્ઠવિહો હોઇ નાયવ્યો—॥૪॥—એ આઠ પ્રકારે છે તે જાણવું.

બારસવિહંમિવિતવે—બાર વિધ તપને વિષે નિશ્ચે.

સબ્ભિંતર બાહિરે કુશલદિટ્ઠે—છ ભેદ અભ્યંતર અને છ ભેદ બાહ્ય સહીત વળી તીર્થંકરોએ પ્રકાસ્યું છે એવા તપમાં પ્રવર્તવું.

અગિલાઇ અણાજીવી—દુર્ગંછાભાવરહિત છે, વળી આશનાદિક આજીવિકાએ કરી રહિત છે, એટલે હું જો તપ કરૂં તો પેટ ભરાઇ ચાલે એવી બુદ્ધિથી તપ ના કરવો.

નાયવ્વો સો તવાયારો—॥૫॥—જાણવો તે તપ્પાચાર.

અણસણ મૂણોયરિયા—અનશનતપ=ચાર આહારનો ત્યાગ થોડા કાળસુધી અથવા જાવજીવ સુધી કરવો તે, ઉનોદરિકા=વસ્ત્રપાત્ર ઓછાં કરવાં અથવા ઓછું જમવું તે.

વિત્તિ સંખેવણં રસુચ્ચાઓ—વૃત્તિસંક્ષેપતપ=આજીવિકાનો સંક્ષેપ કરવો તે અને રસનો ત્યાગ કરવો.

કાયકિલેસો સંલીણયાય—કાયાને દમવી, અંગોપાંગ કુકડીની પેઠે સંવરી રાખવા તેને સંલીનતા તપ કહીએ.

બજ્ઝો તવો હોઇ—॥ ૬ ॥—એ બાહ્ય તપ.

પાયચ્છિત્તં વિણઓ—પ્રાયશ્ચિત તપ=કરેલા અપરાધની ગુરૂ પાસે આલોયણ લેવી તે, વિનય તપ=ગુરુનો વિનય ભક્તિ સાચવવી તે.

વેયાવચ્ચં તહેવ સજ્ઝાઓ—વૈયાવૃત્યતપ=દેરૂની વૈયાવચ કરવી તે, તેમૂજ ભણવું ઇત્યાદીક પાંચ પ્રકારનો સ્વાધ્યાય તપ.

ઝાણં ઉસ્સગ્ગો વિઅ—ધ્યાન તપ=શુભધ્યાનનું ધ્યાવવું; ઉત્સર્ગતપ=કર્મ ક્ષય અર્થે કાઉસ્સગ્ગ કરવો; નિશ્ચે.

અબ્ભિંતરઓ તવોહોઇ—॥૭॥—એછ પ્રકારે અભ્યંતર તપ છે.

અણિગુહિઅ બલ વિરિઓ—અનિગૂહિત=આણઢાંકેલું પ્રગટ છે. બલ વીર્ય જેનું.

પડિક્કમઇ જો જહુત્તમાઉત્તો—પરાક્રમ કરે જે યથોક્ત=શ્રીતિર્થંકર દેવે કહ્યું છે તેમાં ખેદ નહીં પામતા ધર્મને વિશે ઉદ્યમ કરે તથા ઉપયુક્ત=સાવધાન થકો કરે. (ધર્મ કાર્યને વિશે પ્રવર્ત્ત.

જુંજઇ અજહા થામં—પોતાના બળના અનુસારે યથાશક્તિ

નાયવ્વો વીરિઆયારો—॥૮॥—એ વીર્યાચાર જાણવો.

૩૩ अथ देवसिअंआलोउं लिख्यते.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન—પોતાની ઇચ્છાએ કરીને આજ્ઞા કરો હે ભગવંત.

દેવસિઅં આલોઉં—દિવસ સંબંધી જે અતિચાર તે પ્રત્યે પ્રકાશું.

ઇચ્છં આલોએમિ—ઇચ્છાએ કરી પ્રકાશુછું. અતિચાર કીધો હોય.

જોમે દેવસિઓ અઇયારો કઓ—જે મારે જીવે દિવસ સંબંધી

કાઇઓ વાઇઓ માણસિઓ—કાયા સંબંધી, વચન સંબંધી, અને મન સંબંધી.

ઉસ્સુત્તો ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો—ઉત્સૂત્રથી તથા ઉન્માર્ગના યોગે નીપજ્યો જે, અકલ્પ=વિધિ થકી રહિતપણાના હેતુ થકી ઉત્પન્ન થએલો એવો.

અકરણિજ્જો દુજ્ઝાઓ—અકરણિય=નહીં કરવા યોગ્ય એવો, દુર્ધ્યાન તે દુષ્ટ ધ્યાન ધ્યાવવાથી.

દુવ્વિચિંતિઓ અણાયારો—દુષ્ટ કાર્યને મનમાં ચીંતવવાથી અનાચાર=જે થકી વ્રતાદિકનો સર્વથા ભંગ થાય તેથી.

અણિચ્છિઅવ્વો અસાવગ પાઉગ્ગો—જે ઇચ્છવા યોગ્ય નથી તથા શ્રાવકને અનુચિત કરવાથી થએલા અતિચાર.

નાણે દંસણે ચરિત્તા ચિરિત્તે—જ્ઞાનને વિષે, દર્શનને વિષે, કંઇક વિરતિ રૂપ, કંઇક અવિરતિ રૂપ એવું જે દેશવિરતીરૂપ શ્રાવકનું ચારિત્ર તેને વિષે.

સુએ સામાઇએ તિણ્હં ગુત્તીણં—શ્રુતસિદ્ધાંતને વિષે, સામાયકને વિષે, મનગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ અને કાય ગુપ્તિ એ ત્રણ ગુપ્તિને વિષે.

ચઉણ્હં કસાયાણં—ક્રોધ, માન, માયા, લોભ એ ચાર કસાયે કરી.

પંચણ્હમણુવ્વયાણં—પાંચ અનુવ્રત માંહેથી.

તિણ્હં ગુણવ્વયાણં, ચઉણ્હં સિક્ખા વયાણં—ત્રણ ગુણવ્રત માંહેથી તથા ચાર શિક્ષાવ્રત માંહેથી.

બારસવિહસ્સ સાવગધમ્મસ્સ—એ બાર પ્રકારના વ્રત રૂપ જે શ્રાવક ધર્મ તે માંહેથી.

જં ખંડિઅં જં વિરાહિઅં—જે ખંડ્યું=દેશ થકી ભાગ્યું અને જે વિરાધ્યું=સર્વ થકી ભાગ્યું હોય.

તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં—તેહ માહરું પાપ નિષ્ફળ થાઓ.

૩૪ अथ सात लाख.

સાત લાખ પૃથ્વીકાય, સાત લાખ અપ્પકાય, સાત લાખ તેઉકાય, સાત લાખ વાઉકાય, દશ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય ચૌદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિકાય, બે લાખ બેરેંદ્રિય, બે લાખ તેરેંદ્રિય, બે લાખ ચારેંદ્રિય, ચાર લાખ દેવતા, ચાર લાખ નારકી, ચાર લાખ તિર્યંચપચેંદ્રિય, ચૌદ લાખ મનુષ્ય, એવંકારે (એ પ્રમાણે) ચોરાશી લાખ જીવાયોનિ માંહે માહારે જીવે જે કોઈ જીવ હણ્યો હોય, હણાવ્યો હોય, હણતાં (મારતાં) પ્રત્યે અનુમોદ્યો (વખાણ્યો) હોય, તે સર્વે મને, વચને, કાયાએ કરી તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં

૩૫ अथ अढार पाप स्थान.

પહેલે પ્રાણાતિપાત (જીવહિંસા) બીજે મૃષાવાદ (જુઠું) ત્રીજે અદત્તાદાન (નહીં આપેલું લેવું તે=ચોરી) ચોથે મૈથુન (સ્ત્રીસેવન) પાંચમે પરિગ્રહ (પૈસો રાખવો) છઠ્ઠે ક્રોધ, સાતમે માન (અહંકાર) આઠમે માયા (કપટ) નવમે લોભ, દશમે રાગ, ઇગિઆરમે દ્વેષ, બારમે કલહ (ક્લેશ) તેરમે અભ્યાખ્યાન (આળ દેવું) ચૌદમે પૈશુન્ય (ચાડી) પન્નરમે રતિઅરતિ, (સુખ દુઃખે હરખ શોક કરવો) શોળમે પરપરિવાદ (પારકી નિંદા) સત્તરમે માયા મૃષાવાદ (મનમાં બીજી વાત હોય ને, મોઢે મીઠું બોલવું એ રીતે છળ કરીને ઠગવું) અઢારમે મિથ્યાત્વ શલ્ય (મિથ્યાત્વ સેવવારૂપ પરીણામ) એ અઢાર પાપ સ્થાનક માંહે માહારે જીવે જે કોઇ સેવ્યું હોય સેવરાવ્યું હોય, સેવતાં

સત્યે અણુમોદ્યું હોય તે સર્વે મને, વચને, કાયાએ કરી ત-
સ્સમિચ્છામિદુક્કડં ॥

३६ अथ देवसिअ पडिक्कमणे ठाउं.

સવ્વસવિ, દેવસિઅ—સર્વે આજ દિવસ સંબંધી અતિચાર તે.
દુચ્ચિંતિઅ, દુબ્ભાસિઅ, દુચ્ચિટ્ઠિઅ, તસ્સમિચ્છામિદુક્કડં—
દુશ્ચિંતિત તે માઠું ચિંતવેલું તે થકી, વળી દુર્ભાષિત જે દુ-
પ્રયોગ રહિત ખોટું બોલવું તે થકી, વળી દુશ્ચેષ્ટિત એટલે
દુષ્ટ ચેષ્ટારૂપ પ્રવૃત્તિ કરવા થકી, જે અતિચાર લાગ્યો હોય
તે મારૂં પાપ મિથ્યા થ.ઓ.

३७ अथ वंदित्ता सूत्र.

વંદિત્તુ સવ્વ સિદ્ધે–સર્વજ્ઞ એવા તિર્થંકર તથા સિદ્ધભગવાનને વાંદીને.
ધમ્માયરિએ અ સવ્વસાહૂઅ—ધર્માચાર્ય=ધર્મના દાતાર, તથા
ઉપાધ્યાય=સિદ્ધાંતના ભણાવનાર, તથા સર્વ સાધુ મુનિરાજ-
ને (વાંદીને)
ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં, સાવગધમ્માઇઆરસ્સ—॥૧॥—શ્રાવ-
કધર્મને વિષે લાગેલા અતિચાર થકી પ્રતિક્રમવાને હું ઇચ્છું છું॥૧॥
જોમે વયાઇઆરો, નાણે તહ દંસણેચરિત્તેઅ—જે મારે વ્રતોના
અતિચાર જ્ઞાનને વિષે તથા દર્શનને વિષે તથા ચારિત્રને વિષે
અને સ શબ્દ થકી તપાચારના તથા વિર્યાચારના અતિચાર.
સુહુમો અ બાયરો વા, તંનિંદે તં ચ ગરિહામિ—॥૨॥—
સુક્ષ્મ તથા બાદર નાનાવાનાં મોટો તેવો જે કોઇ અતિચાર
લાગ્યો હોય તેને નિંદુ તથા ગુરૂ સાક્ષાએ હું ગરહું છું॥૨॥

દુવિહે પરિગ્ગહંમિ, સાવજ્જે બહુવિહે અ આરંભે—બે પ્રકારના પિરગ્રહ છે સાવધ=પાપ સહિત એવો વળી બહુવિધ=ઘણા પ્રકારના આરંભ તેને.

કારાવણે અ કરણે, પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં—॥૩॥—પોતે કરવા થકી તથા કરતાંને અનુમોદવા થકી જે અતિચાર લાગ્યો હોય તે દિવસ સંબંધી અતિચાર પ્રત્યે હું પ્રતિક્રમુછું. ॥૩॥

જં બદ્ધમિં દિએહિં, ચઉહિં કસાએહિં અપ્પસત્થેહિં—જે બાંધ્યું હોય ઇંદ્રીઓવડે કરી ચાર કષાયવડે કરી અપ્રશસ્ત ભાવે કરી.

રાગેણ વ દોસેણ વ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ—॥૪॥—રાગે કરી અથવા દ્વેષે કરી તેને નિંદુછું અને તેને ગુરૂ સાખે ગર્હુંછું ॥૪॥

આગમણે નિગમણે—આવવા જવામાં.

ઠાણે ચંકમણે અણાભોગે—મિથ્યાત્વિને સ્થાનકે ઉભું રહેતાં, ત્યાંજ આમ તેમ ફરતાં, અનુપયોગ થકી,

અભિઓગે, અ નિઓગે,—રાજાના આદેશ તથા ઘણા લોકના આગ્રહ થકી, વળી, પરાધીનપણા થકી મિથ્યાદૃષ્ટિ સંબંધી રથ યાત્રા પ્રમુખ જોવાને અર્થે જે કરવું પડે તેથી જે અતિચાર લાગે તે. હું તેથી નિવરતુ છું ॥૫॥

પડિક્કમે દેસિયં સવ્વં—॥૫॥—દીવસ સંબંધી સર્વને પ્રતિક્રમું-

સંકા કંખ વિગિચ્છા—જીન વચનમાં સંદેહ, અન્ય મતની વાંછા ઉપજે, સાધવિનાં મેલાં શરીર વસ્ત્ર દેખી નિંદા કરવી.

પસંસ તહ સંથવો કુલિંગીસુ—મિથ્યાત્વિના વખાણ કરવા તથા પરિચય કરવો.

સમ્મત્તસ્સ ઇઆરે—સમકીત આશ્રયી પાંચ અતિચારમાંહે.
પડિક્કમે દેસિયં સવ્વં-॥૬॥—દીવસ સંબંધી જે પાપ બાંધ્યું તે
સર્વ પડિક્કમું છું ॥૬॥
છક્કાય સમારંભે—પૃથ્વી કાયાદિક છકાય જીવોના આરંભમાં
પયણે અ પયાવણેઅ જે દોસા—પોતે રાંધતે, વળી પચાવતે
બીજા પાસે રંધાવતે, વળી રાંધતાને અનુમોદતે જે પાપ.
અત્તટ્ઠાયપરટ્ઠા—પોતાને વાસ્તે અથવા બીજાને અર્થે.
ઉભયટ્ઠા ચેવ તં નિંદે-॥૭॥—તે બેઉને અર્થે કરવામાં જે દો-
ષ લાગ્યા હોય તે નિશ્ચય હું નિંદુ છું. ॥૭॥
પંચન્હમણુવ્વયાણં—પાંચ અણુવ્રત વિષે. [તિચાર લાગ્યા હોય.
ગુણવ્વયાણંચ તિન્હમઇયારે—અને ત્રણ ગુણ વ્રતને વિષે અ-
સિક્ખાણંચ ચઉન્હં—ચાર શિક્ષા વ્રતને વિષે વળી તપ સંલેખ-
ણાદિકને વિષે અતિચાર લાગ્યો હોય તે સર્વ. [ક્રમું છું ॥૮॥
પડિક્કમેદેસિયં સવ્વં-॥૮॥—દીવસ સંબંધી અતિચારને હું પડિ-
પઢમે અણુવ્વયંમિ—પહેલા અણુવ્રતને વિષે.
થુલગ પાણાઇવાય વિરઇઓ—બાદર ત્રસજીવ સંબંધી પ્રાણ
નો વિનાશ તેની નિવૃત્તિ તે થકી.
આયરિઅમપ્પસત્થે—જે દોષ માઠા ભાવ હુવે છતે સેવ્યો હોય.
ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણં-॥૯॥—આ વ્રતને વિષે પ્રમાદના પ્રસં-
ગથી સેવ્યો હોય તે આગલી ગાથામાં પડિક્કમીશ. ॥૯॥
વહ બંધ છવિચ્છેએ—મારવું, દોરડાદિકે બાંધવું, બળદાદિકના અ-
વયવને છેદવાં. [ણીનો અંતરાય કરવો.
અઇભારે ભત્તપાણ વુચ્છેએ—ઘણો ભાર ભરવો, ભાત પા-

પઢમ વયસ્સ ઇઆરે—પહેલા વ્રતના અતિચાર મધ્યે જે અતિચાર
પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં-૫૧૦૫—દિવસ સંબંધી લાગ્યો હોય તે
સર્વે હું પડિક્કમું છું ॥૧૦॥
બીએ અણુવ્વયંમિ—બીજા અણુવ્રતને વિષે. [તેની વિરતિ થકી.
પરિથુલગ અલિઅવયણ વિરઇઓ—અતિશયે કરી મોટું જુઠું
આયરિઅ મપ્પસત્થે—જે અશુભ ભાવ હુએ છતે આચર્યું હોય.
ઇત્થ પમાય પસંગેણં-॥૧૧॥—પ્રમાદના પ્રસંગથી લાગેલા
આ વ્રતના દોષ આગલી ગાથામાં પડિક્કમિશ ॥૧૧॥
સહસા રહસ્સ દારે—સહસાકારે, એકાંતે, સ્ત્રીની ગુપ્ત વાત
બીજાને કહેવાથી [પવાથી અને જુઠાં ખત વિગેરે લેખથી.
મોસુવએસે અ કુડલેહે અ—ખોટો ઉપદેશ અથવા કુડી બુદ્ધિ આ-
બીઅં વયસ્સ ઇઆરે—બીજા વ્રતના અતિચાર વિષે જે કાઇ
અતિચાર. [થી સર્વ અતિચારને હું પડિક્કમુંછું ॥૧૨॥
પડિક્કમે દેસિઅં સવ્વં-॥૧૨॥—લાગ્યો હોય તે દિવસ સંબં
તઇએ અણુવ્વયંમિ—ત્રીજા અણુવ્રતને વિષે. [રતી થકી.
થુલગ પરદવ્વહરણવિરઇઓ—મોટી પારકા ધનની ચોરીની વિ-
આયરિઅમપ્પસત્થે—અપ્રશસ્તભાવે આચરવાથી.
ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણં-॥૧૩॥—પ્રમાદના પ્રસંગવડે આ વ્રતને
વિષે જે અતિચાર લાગ્યો હોય તે આવતી ગાથામાં પડિક્ક-
મિશ ॥૧૩॥ [ચોરને સહાય આપવી.
તેનાહડપ્પઓગે—ચોરની હરણ કરેલી વસ્તુને સોંગી જાણી લેવી,
તપ્પડિરૂવે વિરૂદ્ધ ગમણે અ—ખોટી વસ્તુને ખરીના જેવી કરી
વેચવી, તે દાનચોરી પ્રમુખ રાજ્ય વિરૂદ્ધ આચરવું તેથી.

કૂડતુલ કૂડમાણે—ખોટું તોલ તથા ખોટું માપ રાખવું વિગેરેથી લાગેલા. [પડિક્કમુણું ॥ ૧૪ ॥

પડિક્કમેદેસિયં સવ્વં–॥૧૪॥—સર્વ દીવસ સંબંધી અતિચારને

ચઉત્થે અણુવ્વયંમિ—ચોથા અણુવ્રતને વિષે.

નિચ્ચં પરદાર ગમણ વિરઇઓ—હમેશાં પરસ્ત્રીની સાથે કામ ભોગ ભોગવવાની વિરતિથી.

આયરિય મપ્પસત્થે—અશુભ ભાવે કરી આચરવાથી.

ઇત્થ પમાય પ્પસંગેણું–॥૧૫॥–આ વ્રતમાં જે અતિચાર પ્રમાદના પ્રસંગથી લાગ્યો હોય તે આગલી ગાથામાં પડિક્કમીશ ॥૧૫॥

અપરિગ્ગહિઆઈત્તર—અપરિગ્રહીતા=બીજા કોઇએ નહીં ગ્રહણ કરેલી એટલે કુમારી અથવા વિધવા સાથે મૈથુન સેવવું તે. વેશ્યાદિકની સાથે મૈથુન સેવવું તે બીજું.

અણંગ વીવાહ તિવ્વ અણુરાગે—કામ ક્રીડા, પરસ્ત્રીની સાથે હાંસી, પોતાનાં છોકરાં સિવાય પારકાના વિવાહ કરવા કરાવવા તે-કામભોગને વિષે તિવ્ર અનુરાગ કરવો.

ચઉત્થ વયસ્સ ઇઆરે—ચોથા વ્રતના અતિચારને.

પડિક્કમે દેસિયં સવ્વં–॥૧૬॥—દીવસ સંબંધી સર્વ અતિચારને પડિક્કમુણું ॥ ૧૬ ॥

ઇત્તોઅણુવ્વએ પંચમંમિ—એ પછી પાંચમા અણુવ્રતને વિષે

આયરિઅંમપ્પસત્થંમિ—અશુભ ભાવે કરી જે આચર્યા હોય.

પરિમાણ પરિચ્છેઓ—પરિગ્રહના પરિમાણનો પરિછેદ કરે તેથી.

ઇત્થ પમાયપ્પસંગેણું–॥૧૭॥–આ વ્રતને વિષે પ્રમાદના પ્રસંગથી જે અતિચાર થયો હોય તે આગલી ગાથામાં પડિક્કમીશ ॥૧૭॥

ધણધન્નખિત્તવત્થુ—ધન, ધાન્ય, ખેતર, ઘર હાટ વિગેરે.

રૂપ્પ સુવન્ને અ કુવિઅ પરિમાણે—રૂપું, સોનું, અને થાળ વિગેરેનું પરિમાણ.

દુપ્પએ ચઉપ્પયંમિ—બે પગવાળાં=દાસ દાસી વિગેરે, ચાર પગવાળાં=ઢોર વિગેરે પ્રમાણ ઉપરાંત રાખવાથી લાગેલા.

પડિક્કમે દેસિયં સવ્વં-॥૧૮॥—સર્વ દીવસ સંબંધી અતિચારને હું પડિક્કમુંછું ॥૧૮॥

ગમણસ્સઉ પરિમાણે—જવાના નિયમથી.

દિસાસુઉડ્ઢં અહે અ તિરિઅંચ—ઉર્ધ્વ અધો ને ત્રિછિ દિશાઓમાં જવાના નિયમથી વધારે જવું.

વૂડ્ઢિસઇ અંતરદ્ધા—બીજી દિશી ગટાડી એક દિશી વધારવી તે તથા મારગમાં ભૂલી જવાથી નિયમથી વધારે ચાલવું એ પાંચે અતિચાર.

પઢમંમિગુણવ્વએનિંદે-॥૧૯॥-પ્રથમ ગુણ વ્રતને વિષે હું નિંદુછું.

મજ્જંમિ અ મંસંમિઅ—મદીરા અને વળી માંસ વળી બીજા પણ નહિં ખાવા યોગ્ય પદાર્થ. [દિકની આગા ભોગવવાથી.

પુપ્ફે અ ફલે અ ગંધ મલ્લેઅ—ફુલ, ફળ, ગંધ અને ફુલા-

ઉવભોગ પરિભોગે—ઉપભોગ પરિભોગ નામે.

બીઅંમિ ગુણવ્વએનિંદે-॥૨૦॥—બીજા ગુણવ્રતને વિષે લાગેલા અતિચારને હું નિંદુ છું ॥૨૦॥

સચ્ચિત્તે પડિબધ્ધે—સચ્ચિત્તનો ત્યાગ કરીને અથવા તેનો નિયમ કરીને પ્રમાદને વશ અધિક સચ્ચિત્ત લેવું તે પેહેલો અતિચાર, પ્રતિબદ્ધ=સચ્ચિતની સાથે બાંધેલી વસ્તુ જેમકે ઝાડ

પરનો ગુંદર ખાવો તથા ગોટલી સહિત કરી ખાવી તે સચિત્ત પ્રતિબદ્ધ નામે બીજો અતિચાર.

અપોલ દુપ્પોલિઅંચ આહારે—નહી પકાવેલો પદાર્થ અને કાચા પાકા ઓળા, પુંખ, પાપડી વિગેરે ખાવાં એ ચોથો અતિચાર.

તુચ્છોસહિ ભખ્ખણયા—બોર વિગેરે તુચ્છ વસ્તુ ખાવી તે પાંચમો અતિચાર એ સચિત્ત વસ્તુનો ત્યાગ હોય તેને પાંચ અતિચાર સંભવે તેમાંનો કોઇ અતિચાર લાગ્યો હોય તે.

પડિક્કમે દેસિયં સવ્વં-॥૨૧॥—સર્વ દીવસ સંબંધી અતિચારને હું પડિક્કમુ છું. ॥૨૧॥

ઇંગાલી વણ સાડી—કુંભાર, ભાડભુંજા વિગેરેનાં અગ્નિ સંબંધી કામ તે, અંગાર કર્મ વનકર્મ=પાન, ફળ, ફુલ તથા વનસ્પતિ ઇત્યાદિનું ઉગાડવું તથા છેદવું ઇત્યાદિક તે, શકટ કર્મ=ગાડાં વિગેરે વેચે વેચાવે તે.

ભાડી ફોડી સુવજ્જએ કમ્મં—ભાટિકકર્મ=ઘોડા, ઊંટ, ઘર વિગેરે ભાડે આપવાં, સ્ફોટિકકર્મ=કુવા, વાવ, ખોદવા ખોદાવવા વિગેરે ફોડતોડ કરવી તે, પાંચ સામાન્ય કર્મ શ્રાવકે અવશ્ય ત્યાગ કરવા.

વાણિજ્જં ચેવ દંતલખ્ખરસકેસવિસવિસયં-॥૨૨॥—ખરાબ વેપાર કહે છે, દાંત, લાખ રસ=ગોળ, તેલ વિગેરે ઘોડાના વાળની ચમરી વિગેરેનો વેપાર અને પાચમું વિષ=વિષયાદિક =શસ્ત્રાદિકનો વિષય તે પાંચ દુષ્ટ વ્યાપારનો શ્રાવકે ત્યાગ કરવો. ॥૨૨॥

એવં ખુજંતપિલ્લણ—એમ નિશ્ચે ઘંટી, ચરખો પ્રમુખ યંત્રમા શેરડી તલ વિગેરે પીલાવવું.

લંછણ નિલ્લંછણ્ણં ચ દવદાણં—નાક, કાન વિંધવા. વિંધાવવાં તે
નિર્લંછન કર્મ અને અગ્નિદાહ કરવું તે. [કાપી નાંખવું.
સર દહ તલાય સોસં,—સરોવર, દહ અને તળાવ વિગેરેને સુ-
અસઈ પોસં ચ વજ્જિજ્જા—॥૨૩॥—અસતિપોષણ=હીસક
જીવોનું તથા વ્યભિચારી સ્ત્રી વિગેરેનું પોષણ કરવું તે, એ
પાંચ કર્મને નિશ્ચે કરી શ્રાવકે વર્જવાં. ॥૨૩॥
સત્થગ્ગિ મુસલ જંતગ—શસ્ત્ર, અગ્નિ, મુશળ, યંત્ર.
તણકટ્ઠે મંત મૂલ ભેસજ્જે—તૃણ, કાષ્ટ, સાપ ખીલવા પ્રમુખના
મંત્ર મૂલ=નાગદમણી પ્રમુખ જડીબુટ્ટી, ભૈષજ્ય=ગોળી ચૂરણ
વિગેરે ઉપદ્રવકારી વસ્તુઓ.
દિન્ને દવાવિએવા—બીજાને આપવા થકી બીજા પાસે અપાવવા
થકી પણ વળી આશ્રંગારને વખાણવાથી જે અતિચાર લાગ્યા હોય
પડિક્કમે દેસિયં સવ્વં-॥૨૪॥—સર્વ દીવસ સંબંધી અતિચા-
રને હું પડિક્કમું છું. ॥૨૪॥
ન્હાણું વટ્ટણવન્નગ—સ્નાન=અજતનાએ નહાવું, ઉદ્વર્તન=પીઠી વિગેરે
કરી શરીરનો મેલ ઉતારવો, વર્ણક=અળતો ગુલાલ વિગેરે પદાર્થ.
વિલેવણે સદ્દ રૂવ રસ ગંધે—વિલેપન, શબ્દ, રૂપ, રસ, ગંધ.
વત્થાસણ આભરણે—વસ્ત્ર, આસન, આભરણ વિગેરે રાગથી
જોવાં તેથી લાગેલા. [રને હું પડિક્કમું છું ॥૨૫॥
પડિક્કમે દેસિયં સવ્વં-॥૨૫॥—દિવસ સંબંધી સર્વ અતિચા-
કંદપ્પે કુક્કુઇએ—કામ ભોગની કથાનું કરવું તે, કૌકુચ્ય=જેથી
લોકોને હાંસી આવે તે.
મોહરિ અહિગરણ ભોગ અઇરિત્તે—મુખરીપણું, શસ્ત્ર વિગેરે

સજ્જ કરવાં. ભોગની વસ્તુ બમ કરવાં વધારે રાખવી.

દંડંમિ અણટ્ઠાએ—અનર્થ દંડ વિરમણ નામે.

તઇઅંમિ ગુણુવ્વએનિંદે—॥૨૬॥—ત્રીજા ગુણવ્રતને વિષે પુર્વોક્ત જે અતિચાર લાગ્યો હોય તેને હું નિંદુ છું. ॥૨૬॥

તિવિહે દુપ્પણિહાણે—ત્રણ પ્રકારે દુઃપ્રણિધાન=દુષ્ટ વ્યાપાર છે તેનાં ત્રણ અતિચાર એટલે મન વચન અને કાયાના જાણવા.

અણવટ્ઠાણે તહા સઇવિહુણે—અનવસ્થાન=અવિનયપણે તથા બે ઘડી કરતાં ઓછે વખતે સામાયક પારવું તે તથા સ્મૃતિવિહીન =પ્રમાદથી સામાયક કીધું કે નહીં તે યાદ ન રહે તે પાંચમો અતિચાર એ રીતે.

સામાઇઅ વિતહ કએ—સામાયક પ્રતે જુઠો કીધે થકે.

પઢમે સિક્ખાવએ નિંદે—॥૨૭॥—પ્રથમ સામાયિક નામે શિક્ષા વ્રતને વિષે ઉપર કહેલો કોઇ અતિચાર, લાગ્યો હોય તે પ્રતે હું નિંદુ છું. ॥૨૭॥

આણવણે પેસવણે—કોઇ ચીજનિયમિત ભૂમીમહીં બહારથી મંગાવવી તે, દાસ દાસી પ્રમુખને નિમેલી જગાથી બહાર મોકલવા તે.

સદ્દે રૂવે અ પુગ્ગલક્ખેવે—શબ્દવડે પોતાપણું જણાવવું તે શબ્દનુંપાતિ અતિચાર, રૂપ દેખાડી અથવાં કાંકરો નાંખી પોતાપણું જણાવવું તે પાંચ અતિચારમાંથી જે.

દેસાવગાસિઅંમિ બીએ સિક્ખાવએ નિંદે—॥૨૮॥—અતિચાર દેશાવકાશિકનામે બીજા શિક્ષા વ્રતને વિષે લાગ્યો હોય તે પ્રત્યે હું નિંદુછું. ॥૨૮॥ [ના વિધિના વિષે.

સંથારુચ્ચારવિહી—સંથારો વડિનીતિ અને લઘુ નીતિના ઠંડિલ-

પમાય તહ ચેવ ભોઅણાભોએ—પ્રમાદ કરવો તેમજ વળી પોસો કરી ભોજનની ચિંતા કરે તે.

પાસહ વિહિવિવરીએ તઇએ સિખ્ખાવએનિંદે-ાારહાા—પોસાનો વિધિ વિપરીત કરવાથી ત્રીજા શિક્ષાવ્રતને વિષે જે અતિચાર લાગ્યો હોય તેને હું નિંદુ છું. ાારહાા

સચ્ચિત્તે નિખ્ખિવણે—સાધુને દેવા જોગ જે ભોજન તેના ઉપર સચ્ચિત વસ્તુ મુકવી.

પહિણે વવએસ મચ્છરે ચેવ—દેવા જોગ વસ્તુને સચ્ચિત વસ્તુથી ઢાંકવી, પોતાની વસ્તુને પારકી તથા પારકીને પોતાની કહેવી, કોપભાવે દાન આપવું નિશ્ચે.

કાલાઃક્કમ દાણે—મુનિનો ગોચરીનો કાળ વિત્યા પછી મુનિને તેડે કે સાધુ વ્હોરશે નહીં અને મારો નિયમ પણ ભાગશે નહીં

ચઉથ્થે સિખ્ખાવએ નિંદે-ાા૩૦ાા—ચોથા અતિથિ સંવિભાગ નામે શિક્ષાવ્રતને વિષે જે અતિચાર લાગ્યા હોય તેને હું નિંદુછું ાા ૩૦ ાા

સુહિએસુ અ દુહિએસુઅ—સમ્યકજ્ઞાન દર્શન અને ચારિત્રનું હિતછે જેમને અથવા વસ્ત્ર પાત્રાદિકે કરી સુખીયા વળી રોગ વડે પીડાયેલા એવા. (સાધુઓને વિષે જે મારી અનુકંપા

જા મે અસ્સંજએસુ અણુકંપા—સુસાધુ અથવા અસંજતિ.

રાગેણવદોસેણ વ—રાગથી અથવા દ્વેષભાવથી થઇ હોય.

તંનિંદે તંચ ગરિહામિ-ાા૩૧ાા—તેને હું નિંદુછું અને ગુરૂ સાખે વધારે નિંદુછું ાા૩૧ાા

સાહુસુ સંવિભાગો—સાધુઓને વિષે સવિભાગ.

ન કઓ તવ ચરણ કરણ જુત્તેગુ—તપ, ચારિત્ર, અને કરણ સિત્તરિએ કરીને સહિત એવા સાધુને વિષે ન જાણ્યો.

સંતે ફાસુઅદાણે—ફાસુદાન=નિર્દોષદાન છતે પણ ન આપ્યું હોય

તં નિંદે તંચ ગરિહામિ-॥૩૨॥—તેને હું નિંદુછું અને ગુરૂ સાખે નિંદુછું ॥૩૨॥

ઇહ લોએ પરલોએ—આ લોકને વિષે તથા પરલોકને વિષે.

જીવિઅ મરણેઅ આસંસ પઓગે—જીવિત અને મરણને વિષે વળી કામભોગને વિષે એ પાંચને વિષે ઇચ્છાનો પ્રયોગ કરવો તે.

પંચવિહો અઇઆરો—પાંચ પ્રકારના અતિચારમાંનો કોઇપણ.

મા મજ્જ હુજ્જમરણંતે-॥૩૩॥—મરણાંત સુધી મને ન થશે ॥ ૩૩ ॥ [અતિચાર.

કાએણ કાઇઅસ્સ—કાયાના શુભ વ્યાપારથી કાયા સંબંધી

પડિક્કમે વાઇઅસ્સ વાયાએ—હું પડિક્કમુછું, વચન સંબંધી અતિચાર તે મિચ્છામિ દુક્કડં એવા શુભ વચને કરીને.

મણસા માણસિઅસ્સ—શુભ મને કરી મન સંબંધી અતિચારને

સવ્વસ્સ વયાઇઆરસ્સ-॥૩૪॥—સર્વ વ્રતના અતિચારો હું પડિક્કમુછું ॥૩૪॥

વંદણ વય સિખ્ખા ગારવેસુ—૧ દેવ વંદન તથા ગુરૂ વંદન ૨ વ્રત બાર ૩ શિક્ષા, ૪ રિદ્ધિ ગારવ, રસ ગારવ તથા સાતા ગારવ એ ત્રણ પ્રકારના અહંકાર વિગેરેને સેવવાથી.

સન્ના કસાય દંડેસુ—આહાર, ભય, મૈથુન, પરિગ્રહ એ ચાર તથા ક્રોધ, માન, માયા, લોભ, લોક અને ઓધ એ છ સંજ્ઞા ચારકષાય, મન દંડ, વચન દંડ અને કાય દંડ સંબંધી.

ગુત્તીસુ અ સમિઈસુ અ—મનાદિ મણુ ગુપ્તિ, તથા પાંચ સમિતિ વળી શ્રાવકની અગીઆર પડિમા વિગેરે ને વિષે.

જો અઇઆરો અ તં નિંદે ॥૩૫॥—જે અતિચાર લાગ્યો હોય તે હું નિંદુ છું ॥૩૫॥

સમ્મદિટ્ઠી જીવો—સમ્યક્ દૃષ્ટિ જીવ.

જઇવિ હુ પાવં સમાયરઇ કિંચિ—જો થોડું પણ પાપ કરે.

અપ્પો સિ હોઇ બંધો—તે શ્રાવકને થોડો કર્મનો બંધ હોય.

જેણ ન નિદ્ધંધસં કુણઇ ॥૩૬॥—જે કારણ માટે નિર્દયપણે આરંભાદિ પાપ તે કરતો નથી ॥૩૬॥

તં પિ હુ સપડિક્કમણં—તેને પણ નિશ્ચે પ્રતિક્રમણ કરવે કરી.

સપ્પરિઆવં સઉત્તરગુણં ચ—પશ્ચાતાપ, તથા ઉત્તરગુણ એટલે ગુરૂએ દીધેલા પ્રાયશ્ચિત સહિત.

ખિપ્પં ઉવસામેઇ—જલદીથી નાશ કરે છે.

વાહિ વ્વ સુસિક્ખિઓ વિજ્જો ॥૩૭॥—જેમ સારો શિખેલો વૈદ્ય રોગ જલદી કાઢે છે તેમ ॥૩૭॥

જહા વિસં કુટ્ઠગયં—જેમ શરીરમાં વ્યાપેલું સર્પાદિકનું વિષ.

મંત મૂલવિસારયા—મંત્ર મૂળના જાણ.

વિજ્જા હણંતિ મંતેહિં—વૈદ્ય મંત્રોએ કરીને હણે છે.

તો તં હવઇ નિવ્વિસં ॥૩૮॥—તો તે ઝેર રહિત થાય છે તેમજ પાપ સહિત શ્રાવક પ્રતિક્રમણ સાંભળવે કરી જલદી પાપ રહિત થાય છે ॥૩૮॥

એવં અટ્ઠવિહં કમ્મં—એ રીતે આઠ પ્રકારનાં કર્મ.

રાગ દોસ સમજ્જિઅં—રાગદ્વેષે કરી ઉપાર્જેલા તે પ્રત્યે.

આલોઅંતો અ નિંદંતો—આલોચવતો અને વળી નિંદતો થકો.
ખિપ્પં હણઇ સુસાવઓ–મહુણા—જલદીથી ભલો શ્રાવક હણે
છે ॥ ૩૮ ॥
કય પાવોવિ મણુસ્સો—પાપનો કરનાર એવો પણ માણસ.
આલોઇયનિંદિઅ ગુરૂસગાસે–ગુરૂની પાસે આલોઇને તથા નિંદીને
હોઇ અઇરેગ લહુઓ—અત્યંત પાપ થકી હળવો થાય.
ઓહરિઅ ભરૂ વ્વ ભારવહો–॥૪૦॥—જેમ ભારનો વહેનાર
ભારને ઉતારીને હળવો થાય તેમ ॥૪૦॥
આવસ્સએણ એએણ—આ આવસ્યકે કરીને.
સાવઓ જઇવિ બહુરઓ હોઇ—શ્રાવક જો પણ ઘણા પાપે
સહિત હોય તોપણ. [ત ક્રિયાને.
દુક્ખાણ મંતકિરિઅં—શરીરીક તથા માનસિક દુખોની અં·
કાહી અચિરેણ કાલેણ–॥૪૧॥—થોડા કાળ માંહે કરશે ॥૪૧॥
આલોઅણા બહુ વિહા—આલોઅણા ઘણા પ્રકારની છે.
નયસંભરિઆ પડિક્કમણકાલે—તે પડિક્કમણું કરવાના વખતે
ન સાંભરી હોય તે પણ.
મૂલગુણ ઉત્તરગુણે–મૂળ ગુણને વિષે તથા ઉત્તર ગુણને વિષે એટલે
પાંચ અણુવ્રત અને ત્રણ ગુણવ્રત તથા ચાર શિક્ષાવ્રતને વિષે
જે અતિચાર લાગ્યો હોય. [ગર્હુછું ॥૪૨॥
તંનિંદે તંચ ગરિહામિ–॥૪૨॥—તેને નિંદુછું તથા ગુરૂ સાખે
(પછી ઉભો રહીને અથવા જમણો પગ નીચો બે-
સાડી નીચેની આઠ ગાથા બોલે.)
તસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ—તે કેવળી ભાષિત ધર્મની.

અબ્ભુટ્ઠિઓમિ આરાહણાએ—આરાધનાને માટે હું ઉઠયોછું.
વિરઓમિ વિરાહણાએ—તે ધર્મની વિરાધના થકી હું નિવર્ત્યોછું.
તિવિહેણ પડિક્કંતો—મન, વચન, કાયાએ કરી પ્રતિક્રમતો થકો.
વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં—॥૪૩॥—ચોવીસ જીન પ્રતે હું વાં-
દુછું ॥ ૪૩ ॥
જાવંતિ ચેઇઆઇ—જેટલાં જીનબિંબ છે. [ર્છા લોકને વિષે.
ઉડ્ઢે અ અહે અ તિરિઅ લોએ અ—ઉર્ધ્વ. અધો, અને તિ-
સવ્વાઇં તાઇંવંદે—તે સર્વ પ્રતે હું વાંદુછું.
ઇહ સંતો તત્થ સંતાઇં—॥૪૪॥—અહીં રહ્યો થકો ત્યાં રહેલા
જીનબિંબ પ્રતે વાંદુછું ॥૪૪॥
જાવંત કેવિ સાહૂ—જેટલા કોઇ પણ સાધુ હોય.
ભરહેરવય મહાવિદેહેઅ—પાંચભરત, પાંચઐરવ્રત તથા પાંચ
મહા વિદેહ ક્ષેત્રમાં.
સવ્વેસિં તેસિં પણઓ—તે સર્વે પ્રતે મારો નમસ્કાર હજો.
તિવિહેણ તિદંડવિરયાણં—॥૪૫॥—જે મન વચન કાયાના ત્રણ
દંડથી વિરામ પામેલાછે તે પ્રતે મન વચન કાયાએ કરી હું વાંદુછું.
ચિરસંચિય પાવપણાસણીઇ—લાંબા વખતમાં સંચેલાં પાપનો
નાશ કરનારી.
ભવસય સહસ્સ મહણીએ—સો હજાર ભવને મથન કરનારી એવી
ચઉવીસ જિણ વિણિગ્ગય કહાઇં—ચોવાસ તિર્થંકરના મુખમાં-
થી નિકળેલા કથા કરવે કરીને.
વોલંતુ મે દિઅહા—॥૪૬॥—મારા દિવસો જાઓ ॥૪૬॥
મમ મંગલ મરિહંતા—મારે માંગલિક છે એક અરિહંત દેવ.

સિદ્ધાં સાહૂસુઅં ચ ધમ્મો અ—બીજા સિદ્ધ ભગવાન વળી ત્રીજા સાધુ મુનિરાજ, ચોથો શ્રુત ધર્મ.

સમ્મ દિઠ્ઠી દેવા, દિંતુ સમાહિં ચ બોહિં ચ-॥૪૭॥-સમ્યક્ દ્રષ્ટિ દેવના મને સમાધિ અને જીન ધર્મની પ્રાપ્તિ તે આપો ॥૪૭॥

પડિસિદ્ધાણં કરણે—નિષેધવા યોગ્ય કાર્ય કરવાથી.

કિચ્ચાણ મકરણે પડિક્કમણં—કરવા યોગ્ય નકરવાથી પ્રતિક્રમણ છે.

અસદ્દહણે અ તહા—તેમજ વળી અશ્રાધનને વિષે પણ.

વિવરીય પરૂવણાએ અ—॥૪૮॥—અને વળી વિપરીત પ્રરૂપણા વિષે પણ મિચ્છામિ દુક્કડં છે ॥૪૮॥

ખામેમિ સવ્વ જીવે—સર્વ જીવને હુ ખમાવું છું.

સવ્વે જીવા ખમંતુ મે—સર્વ જીવ મારા અપરાધ પ્રતે ખમો.

મિત્તી મે સવ્વભૂએસું—સર્વ જીવને વિષે મારે મૈત્રી ભાવ છે.

વેરં મજ્ઝં ન કેણઇ-॥૪૯॥-મારે કોઇ સાથે વેરભાવ નથી.

એવ મહં આલોઇઅ—એ પ્રકારે હું આલોવીને.

નિંદિઅ ગરહિઅ દુગંછિઅં સમ્મં—આત્મસાખે નિંદીને, ગુરૂસાખે ગર્હિને સમ્યક્ પ્રકારે ખોટું જાણી.

તિવિહેણ પડિક્કંતો—ત્રણ પ્રકારે પડિક્કમતો.

વંદામિ જિણે ચઉવ્વીસં-॥૫૦॥-ચોવીસજીનપ્રતે હું વાંદુછું॥૫૦॥

૩૮ अथ अब्भुठ्ठिओ हं गुरुखामणां.

ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્—હે ભગવાન ઇચ્છાએ કરીને મને આદેશ આપો.

અબ્ભુઠ્ઠિઓમિ અબ્ભિંતર દેવસિઅં ખામેઉં—દીવસમાં કીધેલા અપરાધ પ્રતે ખમાવવાને હું ઉઠયો છું (ત્યારે ગુરૂ કહે ખામેહ=ખમાવ.)

ઇચ્છં ખામેમિ દેવસિઅં—એજ હું ઇચ્છુંછું, દીવસ સંબંધી અપરાધ પ્રતે, ખામું છું.

જં કિંચિ અપત્તિઅં પરપત્તિઅં ભત્તે પાણે—જેકાંઇ અપ્રીતિભાવ, વિશેષ અપ્રીતિભાવ ઉપજાવ્યો હોય ભોજનને વિષે પાણીને વિષે.

વિણએ વેઆવચ્ચે, આલાવે સંલાવે ઉચ્ચાસણે, સમાસણે—વિનયને વિષે, વૈયાવચને વિષે, એકવાર બોલવાને વિષે, વારંવાર બોલાવવાને વિષે, ગુરૂથી ઊંચા આસને બેસવાને વિષે, ગુરૂની બરાબર આસન કરી બેસવાને વિષે.

અંતરભાસાએ ઉવરિભાસાએજંકિંચિ, મજ્ઝવિણય, પરિહીણં સુહુમં વા બાયરંવા—ગુરૂ બોલતા હોય તેની વચ્ચે બોલવામાં, ગુરૂએ કહેલું તે વિશેષ પણે કહેવામાં જે કંઇ માહારે વિનય રહિતપણું થયું હોય તે નાનું કે મોટું થયું હોય તે.

તુમ્હે જાણહ, અહં ન યાણામિ તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં॥૧॥—તમે જાણો છો હું નથી જાણતો તે પાપ મારૂ મિથ્યા થાઓ॥૧॥

૩૧ अथ आयरिय उवज्झाए.

આયરિય ઉવઝ્ઝાએ—આચાર્ય તથા ઉપાધ્યાયજી તેમને.

સીસે સાહમ્મિએ કુલગણે અ-શિષ્ય,સાધર્મિક, કુલ જે એક આચાર્યનો પરિવાર,ગણ જે ઘણા આચાર્યના પરિવાર એ સર્વ ઉપર.

જે મે કેઇ કસાયા, સવ્વે તિવિહેણ ખામેમિ॥૧॥—જે કોઇ પણ કષાય મારે જીવે કીધા હોય તે સર્વ ત્રિવિધે કરી હું ખામુંછું.॥૧॥

સવ્વસ્સ સમણ સંઘસ્સ—સર્વ શ્રમણ સંઘરૂપ.

ભગવઓ અંજલિં કરિય સીસે—ભગવંતના મેં કીધેલા અપરાધ પ્રત્યે અંજલિ=બે હાથ જોડી મસ્તકે લગાડી.

સવ્વં ખમાવઇત્તા—સર્વ પ્રત્યે ખમાવીને.
ખમામિ સવ્વસ્સ અહયંપિ—॥૨॥—સર્વના અપરાધ પ્રત્યે હું પણ ખમું છું. ॥૨॥ [રાધ પ્રત્યે.
સવ્વસ્સ જીવરાસિસ્સ—સર્વ જીવના સમૂહ તેના કીધેલા અપ-
ભાવઓ ધમ્મ નિહિય નિયચિત્તો—ભાવથી ધર્મને વિષે સ્થાપ્યું છે પોતાનું ચિત્ત જેણે એવો.
સવ્વં ખમાવઇત્તા—સર્વને ખમાવીને.
ખમામિ સવ્વસ્સ અહયંપિ—॥૩॥—હું પણ સર્વ પ્રત્યે ખમું છું.

૪૦ अथ नमोस्तु वर्द्धमानाय.

ઇચ્છામોઅણુસટ્ઠિં નમો ખમાસમણાણં નમોર્હત્૦—હમે સ્તુતિ કરવા ઇચ્છીએ છીએ ક્ષમાશ્રમણ પ્રત્યે નમસ્કાર થાઓ.
નમોऽસ્તુ વર્દ્ધમાનાય—વર્ધમાન સ્વામી પ્રત્યે નમસ્કાર થાઓ.
સ્પર્દ્ધમાનાયકર્મણા—જે કર્મના વેરી છે.
તજ્જયાવાપ્તમોક્ષાય—તે કર્મનો જય કરીને મોક્ષ પ્રત્યે પામેલા એવા.
પરોક્ષાય કુતીર્થિનામ્—॥૧॥—કુતીર્થિ જીવને દ્રષ્ટિથી દૂર એવાં.॥૧॥
યેષાં વિકચારવિંદરાજ્યા—જેમની વિકસ્વર કમળની શ્રેણીએ કરીને.
જ્યાયઃ ક્રમકમલાવલિં દધત્યા—વખાણવા જોગ ચરણ કમળની હાર ધારણ કરતી એવી. [ણવા યોગ્ય છે.
સદૃશૈરિતિ સંગતં પ્રશસ્યં—સરખાની સાથે મળવું ઘણું વખા-
કથિતં સંતુ શિવાય તે જિનેંદ્રાઃ—॥૨॥—એમ કહ્યું છે તે જીનેંદ્ર ભગવાન કલ્યાણને અર્થે થાઓ. ॥૨॥
કષાયતાપાર્દિતજંતુનિવૃતિં—કષાય રૂપ તાપથી પીડાયેલા પ્રાણીઓને શાંતિ પ્રત્યે. [મેઘથી નીકળેલો એવો.
કરોતિ યો જૈનમુખાંબુદોદ્ગતઃ—જે કરે છે, જીનરાજના મુખરૂપ

સશુકમાસોદ્ભવવૃષ્ટિસંનિભો—તે જેઠ માસથી ઉત્પન્ન થએલા વૃષ્ટિના જેવો. [મારે વિષે સંતોષ કરો ॥૩॥
દધાતુ તુષ્ટિં મયિ વિસ્તરો ગિરાં-॥૩॥—વાણીઓનો વિસ્તાર

૪૧ अथ श्रुतदेवतानीस्तुति.

સુઅદેવયાએ કરેમિકાઉસ્સગ્ગં—શ્રુતદેવતાને અર્થે કાઉસ્સગ્ગકરૂં.
સુઅદેવયા ભગવઇ—શ્રુતદેવતા વળી ભગવતી.
નાણાવરણીય કમ્મ સંઘાયં—જ્ઞાનાવરણી કર્મના સમૂહ પ્રત્યે
તેસિં ખવેઉ સયયં—તેઓના હમેશાં ક્ષય કરો.
જેસિંસુયસાયરે ભત્તી-॥૧॥-જેઓનીશ્રુતસાગરનેવિષેભક્તિછે॥૧॥

૪૨ अथ क्षेत्र देवतानी स्तुति.

જીસે ખિત્તે સાહૂ—જેના ક્ષેત્રને વિષે સાધુ મુનિરાજ. [તે એના
દંસણ નાણેહિંચરણ સહિએહિં-દર્શન જ્ઞાન અને ચારિત્ર સહિ-
સાહંતિ મુખ્ખમગ્ગં—મોક્ષ મારગને સાધે છે.
સા દેવી હરઉ દુરિયાઇં—॥૨॥—તે દેવી દુરિત પ્રત્યે હરો.

૪૩ अथ कमलदल स्तुति.

કમલદલવિપુલનયના—કમલના પત્ર સરખી વિસ્તીર્ણ નેત્રવાળી.
કમલમુખી કમલગર્ભ સમગૌરી—કમલના જેવા મુખવાળી, વળી કમલના ગર્ભની પેરે ગૌરવર્ણ વાળી એવી.
કમલે સ્થિતા ભગવતી—કમળને વિષે રહેલી એવી ઠકુરાઇવાળી
દદાતુ શ્રુતદેવતા સિદ્ધિં-॥૧॥—શ્રુતની અધિષ્ઠાયિકા દેવી સિદ્ધિ પ્રત્યે આપો ॥૧॥

૪૪ अथ भुवनदेवतानीस्तुति.

ભુવણદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં—ભુવનદેવતાને અર્થે કાઉસ્સગ્ગ કરૂંછું.

યસ્યાઃક્ષેત્રંસમાશ્રિત્ય—જે દેવીના ક્ષેત્રને આશ્રયે રહિને.

સાધુભિઃસાધ્યતેક્રિયા—સાધુઓએ તપ સયંમ રૂપક્રિયા સધાયછે.

સા ક્ષેત્રદેવતા નિત્યં—તે ક્ષેત્ર દેવી હમેશાં.

ભૂયાન્નઃસુખદાયિની—॥૧॥—અમને સુખ આપનારી થાઓ ॥૧॥

૪૫ अथ ज्ञानादि गुणनी स्तुति.

જ્ઞાનાદિગુણયુતાનાં—જ્ઞાનાદિક ગુણે સહિત એવા.

નિત્યં સ્વાધ્યાયસંયમરતાનાં—હમેશાં વાંચનાદિક સ્વાધ્યાય અને સંયમને વિષે આનંદ માનનારા એવા.

વિદધાતુભુવનદેવી, શિવંસદા સર્વસાધૂનાં—॥૧॥—સર્વ સાધુઓનું ભુવન દેવી હમેશાં કલ્યાણ કરો. ॥૧॥

૪૬ अथ अड्ढाइज्जेसु मुनिवंदन.

અઢાઇજ્જેસુ દિવ સમુદ્દેસુ—અઢીદ્વીપ અને બે સમુદ્ર સંબંધી.

પન્નરસસુ કમ્મભૂમીસુ—પંદર કર્મભૂમિને વિષે.

જાવંતકેવિસાહૂ—જેટલા કોઇપણ સાધુ.

રયહરણ ગુચ્છ પડિગ્ગહ ધારા—॥૧॥—રજોહરણ=ઓઘો. અને ગુચ્છો=પાત્રાંની ઝોલીનું લુગડું અને પાત્રાં વિગરે ધર્મોપકરણ ધરનારા એવા ॥૧॥

પંચમહવ્વયધારા—પાંચ માહાવ્રત ધરનારા [ધરનારા

અઠ્ઠારસ સહસ્સ સીલંગધારા—અઢાર હજાર ચારિત્રના અંગના

અખ્ખયાયારચરિત્તા—સંપુર્ણ આચાર રૂપ ચારિત્રના ધરનાર
તે સવ્વે સિરસા મણસા મથ્થએણ વંદામિ—॥૨॥—તે સર્વેને
લલાટે કરીને મને કરીને અને મસ્તકવડે હું નમસ્કાર કરૂંછું॥૨॥

૪૭ अथ वरकनक.

વરકનક શંખ વિદ્રુમ—સુંદર સોનું, શંખ, પરવાળાં
મરકતઘન સન્નિભં વિગતમોહં—લીલમ અને સજલ મેઘ તેના
જેવા વર્ણવાળા અને મોહ રહિત.
સપ્તતિશતં જિનાનાં—એકસોને સીતેર તિર્થંકરોને. [હું નમુંછું.॥૧॥
સર્વામરપૂજિતં વંદે—॥૧॥—સમસ્ત દેવતાઓ વડે કરી પૂજીત એવાને

૪૮ अथ तीर्थ वंदना.

સકલ તીર્થ વંદૂ કરજોડય, જિનવરનામે મંગળ કોડય, પહેલે સ્વર્ગે લાખબત્રીશ, જિનવર ચૈત્ય નમું નિશદીસ. ॥૧॥ બીજે લાખ અઠ્ઠાવિસ કહ્યાં, ત્રીજે બાર લાખ સદ્દહ્યાં, ચોથે સ્વર્ગે અડ લખ ધાર, પાંચમે વંદૂ લાખજ ચાર. ॥૨॥ છઠ્ઠે સ્વર્ગે સહુસ પચાસ, સાતમે ચાલીશ સહુસ પ્રાસાદ, આઠમે સ્વર્ગે છ હુજ્જાર, નવ દસમે વંદૂ શત ચાર.॥૩॥ અગીયાર બારમે ત્રણસેં સાર, નવગ્રૈવેકે ત્રણસેં અઢાર, પાંચ અનુત્તર સર્વે મળી, લાખ ચોરાશી અધિકાં વળી. ॥૪॥ સહુસસત્તાણું ત્રેવીસ સાર, જિનવર ભુવન તણો અધિકાર, લાંબા સો જોજન વિસ્તાર, પચાસ ઉચ્ચાં બોહોતેર ધાર. ॥૫॥ એકસો એંસી બિંબ પ્રમાણ, સભા સહિત એક ચૈત્યે જાણ, સો કોડ બાવનકોડ સંભાળ, લાખ ચોરાણું સહુસ

ચૌમુખ, ॥૬॥ સાતસેં ઉપર શાઠ વિશાળ, સવિ બિંબ પ્રણમુ ત્રણકાળ, સાતકોડિને બોહુતેર લાખ, ભુવનપતિમાં દેવલ ભાખ. ॥૭॥ એકસો એંશી બિંબ પ્રમાણ, એક એક ચૈત્યે સંખ્યા જાણ, તેરશેં કોડ નવ્યાશીકોડ, સાઠ લાખ વંદૂ કરજોડ. ॥૮॥ બત્રીસેંને ઓગણસાઠ, તિર્છા લોકમાં ચૈત્યનોપાઠ, ત્રણલાખ એકાણું હજાર, ત્રણશેં વીસ તે બિંબ જુહાર. ॥૯॥ વ્યંતર જ્યોતિષિમાં વળી જેહ, શાશ્વતા જિન વંદૂ તેહ, રિષભ ચંદ્રાનનવારિષેણ, વર્દ્ધમાન નામે ગુણશેણ. ॥૧૦॥ સમેત શિખર વંદૂં જિનવીસ, અષ્ટાપદ વંદૂ ચોવીશ, વિમલાચલને ગઢગિરનાર, આબુ ઉપર જિનવર જુહાર. ॥૧૧॥ શંખેશ્વર કેસરિયો સાર, તારંગે શ્રી અજિત જુહાર, અંતરિક વરકાણો પાસ, જીરાવલોને થંભણપાસ. ॥૧૨॥ ગામનગર પુરપાટણ જેહ, જિનવર ચૈત્યનમું ગુણગેહ, વિહરમાન વંદૂ જિનવીસ, સિદ્ધ અનંત નમું નિશદીસ. ॥૧૩॥ અઢી દ્વીપમાં જે અણગાર, અઢાર સહસસિલાંગના ધાર, પંચમહાવ્રત સમિતિ સાર, પાલે પલાવે પંચાચાર. ॥૧૪॥ બાહ્ય અભ્યંતર તપ ઉજમાલ, તે મુનિ વંદૂ ગુણ મણિમાલ, નિત્ય નિત્ય ઉઠી કીર્ત્તિ કરૂં, જીવ કહે ભવ સાયર તરૂં. ॥૧૫॥

૪૯ अथ लघु शांति स्तवः प्रारंभ

શાંતિં શાંતિનિશાંતં—શ્રી શાંતિનાથ સ્વામી જે શાંતિના સ્થાનક છે તેમને.

શાંતં શાંતાશિવં નમસ્કૃત્ય—રાગદ્વેષ રહિત છે અને શાંત પા-

મ્યા છે અકલ્યાણુકારક ઉપદ્રવો જે થકી એવા શ્રી શાંતિનાથ પ્રતે નમસ્કાર કરીને.

સ્તોતુ: શાંતિનિમિત્તં—સ્તુતિ કરનારની શાંતિના હેતુ છે માટે.

મંત્રપદૈ: શાંતયે સ્તૌમિ—॥૧॥—મંત્રોના પદોએ કરીને હું શાંતિને અર્થે સ્તુતિ કરૂં છું. ॥૧॥ (જેમનું.

ઓમિતિ નિશ્ચિતવચસે—ઓં એ પ્રકારે નક્કી કર્યું છે વાચક પદ

નમો નમો ભગવતેઽર્હતે પૂજાં—પૂજાને યોગ્ય એવા ભગવાનને વારંવાર નમસ્કાર થાઓ.

શાંતિજિનાય જયવતે—શ્રી શાંતિજિન જે જયયુક્ત છે તેમને.

યશસ્વિને સ્વામિને દમિનાં--॥૨॥—પ્રસિદ્ધ યશ છે જેમનોવળી ઇંદ્રિયોને દમન કરનાર જે મુની મહારાજ તેમના સ્વામિને.॥૨॥

સકલાતિશેષકમહા—સમસ્ત ચોત્રીશ અતિશય રૂપ મોટી.

સંપત્તિસમન્વિતાય શસ્યાય—સંપદાએ કરીને સહીત તથા પ્રશંસવા યોગ્ય એવા. [લોકે પૂજિત એવા.

ત્રૈલોક્યપૂજિતાયચ—વળી સ્વર્ગ, મૃત્યુ અને પાતાળ રૂપ ત્રણ

નમો નમ: શાંતિદેવાય—॥૩॥—વારંવાર શ્રી શાંતિનાથને નમસ્કાર થાઓ. ॥૩॥

સર્વામર સુસમૂહ—સમસ્ત દેવતા પોતાના સમૂહ સહિત તેના.

સ્વામિકસંપૂજિતાય નિજિતાય—સ્વામિ જે ચોસઠ ઇંદ્રો છે તેમને સમ્યક્ પ્રકારે પૂજિત એવા છે વળી દેવાદિકોએ કરી નહીં છતાએલા એવા.

ભુવનજન પાલનોદ્યત, તમાય—ત્રણ ભુવનના લોકોને પાલણ કરવામાં અત્યંત સાવધાન એવા [નમસ્કાર થાઓ.

સતતં નમસ્તસ્મૈ—॥૪॥—તે શાંતિનાથ મહારાજને નિરંતર

સર્વદુરિતૌઘનાસન,કરાય—સર્વ પાપના સમૂહનો નાશ કરનાર એવા.
સર્વાશિવપ્રશમનાય—સર્વ ઉપદ્રવને પ્રકર્ષે કરી સમાવનાર એવા.
દુષ્ટગ્રહભૂતપિશા ચ—દુષ્ટ ગ્રહ ભૂત અને પિશાચ.
શાકિનીનાં પ્રમથનાય—॥૫॥—અને શાકિનીથી થતાં ઉપદ્રવોને
નાશ કરનાર છે ॥ ૫ ॥
યસ્યેતિ નામ મંત્ર—જે શાંતિજિનનો એ રીતે નામ મંત્ર રૂપ.
પ્રધાન વાકયોપયોગ કૃતતોષા—સર્વોતમ પવિત્ર વચનના ઉપયોગે
કરી કર્યો છે ચિતને વિષે સંતોષ જેણે એવી.
વિજયા કુરૂતે જનહિત—વિજ્યાદેવી માણસનું હીત કરે છે.
મિતિ ચ નુતા નમત તં શાંતિં—॥૬॥—એ પ્રકારે વળી તે
દેવી નમેલી છે (શાંતિનાથને) હે ભવ્યજનો! તમે એ શાંતિ-
નાથને પ્રણામ કરો. ॥ ૬ ॥
ભવતુ નમસ્તે ભગવતિ—તને નમસ્કાર થાઓ હે ભગવતિ!
વિજયે સુજયે પરાપરૈરજિતે—હે વિજયા! હે સુજયા! તથા
બીજા દેવોથી નથી જીતાએલી એવી હે અજીતા! તું.
અપરાજિતે જગત્યાં—કોઇ ઠેકાણે પરાભવ ન પામેલી એવી હે
અપરાજિતા! તું પૃથ્વીને વિષે.
જયતીતિ જયાવહે ભવતિ-॥૭॥—જયવતિ વર્તો એમ સ્તુતિ
કરે છતે ભક્તજનને જય આવહન કરનાર એવી હે જયાવહા
દેવી! એ પ્રકારે હે દેવીઓ તમને નમસ્કાર થાઓ. ॥૭॥
સર્વસ્યાપિ ચ સંઘસ્ય—ચતુર્વિધ એવા સર્વ પણ સંઘને.
ભદ્રકલ્યાણમંગલપ્રદદે—સૌખ્ય, નિરૂપદ્રવપણું, માંગલીક ઇત્યાદિ-
કને અતિશયે કરી આપનારી એવી દેવી!
સાધૂનાં ચ સદા શિવ—વળી મુનિઓને સર્વદા ઉપદ્રવ રહિતપણું.

સુતુષ્ટિપુષ્ટિપ્રદ જયા:—॥૮॥—શોભન ચિત્તની શાંતિ, ધર્મની
વૃદ્ધિ તેને, દેનારી એવી હે દેવી? તું જયવંતિહો. ॥૮॥
ભવ્યાનાં કૃતસિદ્ધે—ભવ્યજીવોને કરીછે સિદ્ધિ જેણે એવી.
નિર્વૃતિ નિર્વાણજનનિ સત્વાનાં—વળી પ્રાણીઓને ચિત્ત સમાધિ તથા મોક્ષ ઉત્પન્ન કરનારી એવી.
અભયપ્રદાનનિરતે—નિર્ભય પણું, ઉત્કૃષ્ટ રીતે દેવાને તત્પર એવા
નમોસ્તુસ્વસ્તિપ્રદે તુભ્યં—॥૯॥—તથા કલ્યાણને પ્રકર્ષે કરી
દેનાર હે દેવી તને નમસ્કાર હો. ॥ ૯ ॥
ભક્તાનાં જંતુનાં-પોતાના ભક્ત જીવોને. [એવી હે દેવી' તું છે.
શુભાવહે નિત્યમુદ્યતે દેવિ—હમેશાં કલ્યાણ પમાડવામાં તત્પર
સમ્યગ્દ્રષ્ટીનાં ધૃતિ—સમ્યગ્ દૃષ્ટિ જીવને સંતોષ.
રતિ મતિ બુદ્ધિ પ્રદાનાય—॥૧૦॥—પ્રિતિ, ભવિષ્યકાળ જાણનારી મતિ વર્તમાનકાળ વિષે જાણનારી બુદ્ધિ પ્રકર્ષે આપવાને
(નિત્ય ઉદ્યમવંત) ॥૧૦॥
જિનશાસન નિરતાનાં—જિનશાસનને વિશે રક્ત એવા.
શાંતિનતાનાં ચ જગતિ જનતાનાં—અને શ્રી શાંતિનાથ પ્રતે
નમસ્કાર કરનારા એવા જગતને વિષે જનસમુદાયો છે તેમને.
શ્રીસંપત્કીર્તિ યશો—લક્ષ્મી, સંપદ, કીર્તી તે એક દિશા વ્યાપિ,
યશ તે સર્વ દિશાવ્યાપિ તેની. [દેવી તું જય પામ. ॥૧૧॥
વર્દ્ધનિ જય દેવિ વિજયસ્વ-॥૧૧॥-વધારનારી એવી હે જયા નામે
સલિલાનલ વિષ વિષધર—જલ, અગ્નિ, ઝેર અને સાપ.
દુષ્ટગ્રહરાજરોગરણભયત:—ખરાબ ગ્રહ, અંતે મોટા જે રાજ,
રોગ તે થકી અને લડાઇના ભયથી.
રાક્ષસરિપુગણમારી—રાક્ષસ, શત્રુના સમુહ, મરકીનો રોગ.

ચૌરેતિશ્વાપદાદિભ્ય:—॥૧૨॥—ચોર સાતઇતિના ભય અને મદો-
-ન્મત હાથી ઇત્યાદિ જીવોના ભયથી. ॥ ૧૨ ॥

અથ રક્ષ રક્ષ સુશિવં—હવે રક્ષણ કર રક્ષણ કર અને અતિશય
નિરૂપદ્રવપણું તેને. [નિરંતર એ પ્રમાણે કર.

કુરૂ કુરૂ શાંતિં ચ કુરૂ કરૂ સદેતિ—કર વળી શાંતિને કર, અને

તુષ્ટિં કુરૂ કુરૂ પુષ્ટિં—સંતોષપણાને કર અને શરીરકું નિરોગપણું કર

કુરૂ કુરૂ સ્વસ્તિં ચ કુરૂ કુરૂ ત્વં—॥૧૩॥—કલ્યાણ કર વળી
એટલાં વાંનાં તું કર. ॥ ૧૩ ॥ [હે કલ્યાણ શાંતિ.

ભગવતિ ગુણવતિ શિવશાંતિ—હે ભગવતિ તથા હે ગુણવતી

તુષ્ટિ પુષ્ટિ સ્વસ્તીહ કુરૂ કુરૂ જનાનાં—તુષ્ટિ અને પુષ્ટિ તથા
કલ્યાણ એટલાંવાંનાં આ લોકોને વિષે માણસોને કર.

ઓ મિતિ નમો નમો. હાં -હીં-હું-હુઃ—જ્યોતિસ્વરૂપિણિ એવી
હે દેવી! તને નમસ્કાર થાઓ નમસ્કાર થાઓ તથા (-હાં,
હીહું -હઃ યઃ ક્ષઃ -હીં).

યઃ ક્ષઃ-હીં ફુટ્ ફુટ્ સ્વાહા-॥૧૪॥—ફુટ્ ફુટ્ સ્વાહા આ સર્વ
મંત્રાક્ષર છે તેમાં પહેલાં સાત શાંતિના મંત્રના બીજકે છે અને
બાકીના ત્રણ વિઘ્નનો વિનાસ કરનાર છે.

એવં યન્નામાક્ષર—એ પ્રકારે જેના નામાક્ષર મંત્ર. [દેવી તે.

પુરસ્સરં સંસ્તુતા જયા દેવિ—પુર્વક સ્તુતિ કરેલી એવી જયાનામાં

કુરૂતે શાંતિ નમતાં—(પાઠાંતરે કુરૂતે શાંતિ નિમિત્તં) શ્રી શાં-
તિનાથ પ્રતે નમસ્કાર નરનારાઓને શાંતિ પ્રતે કરે છે. (પાઠાં-
તરે) શાંતિનું હેતુ તેને કરે છે. [નમસ્કાર થાઓ ॥૧૫॥

નમો નમઃ શાંતયે તસ્મૈ—॥૧૫॥—તે શાંતિનાથ પ્રતે વારંવાર

ઇતિ **પૂર્વસૂરિદર્શિત**—એ પ્રમાણે પૂર્વાચાર્યે બતાવેલા એવા.

મંત્રપદવિદર્ભિત: સ્તવ: શાંતે:—મંત્રના પદ જે બીજ તેણે કરી સહિત એવું શ્રી શાંતિનાથજીનું સ્તવ જેતે.
સલિલાદિભયવિનાશી—પાણી આદિકના ભયનો નાશ કરનાર.
શાંત્યાદિકરશ્ચ ભક્તિમતામ્-॥૧૬॥—અને ભક્તિમાન પુરૂષોને શાંતિ આદિ સુખનો કરનાર.
યશ્ચૈનં પઠતિ સદા—વળી જે માણસ આ સ્તવને હમેશાં ભણેછે.
શૃણોતિ ભાવયતિ વા યથાયોગ્યં—યોગ ઠેકાણે રાખીને જે સાંભળે છે અથવા મનમાં સ્મરણ કરે છે.
સ હિ શાંતિપદં યાયાત્—તે પુરૂષ નિશ્ચય શાંતિનું સ્થાનક પામે
(પાઠાંતરે) શિવ શાંતિ પદં યાયાત્—અથવા પાઠાંતરે કલ્યાણ અને શાંતિનું સ્થાનક પામે.
સૂરિ શ્રી માનદેવશ્ચ—॥૧૭॥—શ્રી માનદેવ સૂરિ પણ શાંતિ પદને પામે એમાં કર્તાનું નામ સુચવ્યું છે. ॥૧૭॥
ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ—ઉપસર્ગો ક્ષય પામે છે.
છિદ્યન્તે વિઘ્નવલ્લય:—વિઘ્નરૂપિ વેલો છેદાય છે.
મન: પ્રસન્નતામેતિ—મન પ્રસન્નતા પ્રતે પામે છે. ॥૧૮॥
પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે-॥૧૮॥—જિનેશ્વર ભગવાનને પૂજતાં થકાં
સર્વમંગલમાંગલ્યં—સર્વ માંગલ્ય માંહે માંગલીક એવું વળી.
સર્વકલ્યાણકારણં—સમસ્ત કલ્યાણનું કારણ.
પ્રધાનં સર્વધર્માણાં—સર્વ ધર્મમાં મુખ્ય એવું.
જૈનંજયતિ શાસનં-॥૧૯॥—જૈન શાસન જયવંતુ વર્તેછે. ॥૧૯॥

૫૦ अथ चउक्कसाय प्रारंभ.

ચઉક્કસાય પડિમલ્લૂલ્લુરણુ-ચાર કષાયરૂપ જે વેરી તેના ટાળનાર.

दुज्जय मयण बाण मुसुमूरणू—दुःखे जीताय एवा कामदेवनां बाणुना भागनार.

सरस पिअंगु वन्नुगयगामिणं—पाकी रांयणना झाड जेवा नीला वर्णवाळा, वळी हाथीना जेवी गतिवाळा.

जयउ पासु भुवणत्तयसामिउ—॥१॥—त्रण भुवनना स्वामी श्री प्रार्थनाथ महाराज जयवंता वर्तो. ॥१॥

जसुतणुकांतिकडप्पसिणिद्धउ-जेनाशरीरनीकांतीनीसमुहस्निग्धछे.

सोहइ फणिमणि किरणालिद्धउ—नागेंद्रनी मणी तेना किरणे करी व्याप्त शोभे छे.

नं नव जलहर तडिल्लय लंछिउ—विजळीनी लताए करीने सहित जेम नवो मेघ शोभे छे तेम ते कांति समुहे शोभेछे.

सो जिणु पासु पयच्छउ, वंछिउ—॥२॥—ते पार्श्वनाथ जीन मारा वंछित प्रते आपो. ॥२॥

५१ अथ भरहेसरनी सज्झाय.

भरहेसर बाहुबली—श्री भर्तेश्वर तथा बाहुबळी.

अभयकुमारो अ ढंढण कुमारो—अभयकुमार वळी ढंढणकुमार.

सिरिओ अणियाउत्तो—श्री थुळीभद्रना नानाभाइ श्रीक, छठ्ठा अनिकापुत्र आचार्य. ॥१॥

अइमुत्तो नागदत्तो अ—॥२॥—अतिमुक्त कुमार वळी नागदत्त.

मेअज्ज थूलिभद्दो—मेहतारजमूनि, श्री थूलिभद्रमुनि.

वयर रिसी नंदिसेण सींहगिरि—वज्रऋषि एटले वज्रस्वामी, नंदिषेणजी श्री सींहगिरिजी महाराज जे वज्रस्वामीना गुरु.

कयवन्नो अ सुकोसल—कृतवर्ण कुमार वळी सुकोशल मुनि.

પુંડરિઓ કેસિકરકંડુ—॥૨॥—શ્રી આદિનાથના પેહેલા ગણધર પુંડરિકજી કેશિકુમાર કરકંડુ પ્રત્યેક બુદ્ધમુનિ. ॥૨॥

હલ્લ વિહલ્લ સુદંસણ—હલ્યકુમાર વિહલ્યકુમાર એ બંને શ્રેણિક રાજાના પૂત્ર સુદર્શન શેઠ. [તથા શાલિભદ્ર પ્રસિદ્ધ ભોગી.

સાલ મહાસાલ સાલિભદ્દો અ—સાલમુનિ તથા માહાસાલમુનિ

ભદ્દો દસન્નભદ્દો—ભદ્રબાહુ સ્વામિ તથા દશાર્ણભદ્ર.[ભસૂરિ.॥૩॥

પસન્નચંદો અ જસભદ્દો—॥૩॥—પ્રસન્ન ચંદ્રરાજરિષી શ્રીયશો-

જંબુપહુ વંકચૂલો—જંબુપ્રભુ સ્વામિ. વંકચુલરાજ કુમાર.

ગયસુકુમાલો અવંતિસુકુમાલો—ગજસુકુમાલ અવંતિ સુકુમાર

ધન્નો ઇલાઇપુત્તો—ધનાશેઠ વળી એલાચી પૂત્ર.

ચિલાઈપુત્તો અ બાહુમુણી—॥૪॥—ચિલાતિ પુત્ર વળી યુગબાહુમુનિ ॥૪॥ [ક્ષિતસૂરિ.

અજ્જગિરિ અજ્જરક્ખિઅ—આર્ય મહાગિરિજી તથા આર્ય ર-

અજ્જસુહથ્થી ઉદાયગો મણગો—આર્ય સુહસ્તિ સૂરિ ઉદાઇ રાજા વળી મનક પૂત્ર.

કાલયસૂરિ સંબો—કાલિકાચાર્ય સાંબકુમાર.

પજ્જુન્નો મુલદેવો અ—॥૫॥—પ્રદ્યુમ્નકુમાર, મૂલ દેવરાજા ॥૫॥

પભવો વિન્હુકુમારો—પ્રભવસ્વામિજી તથા વિષ્ણુ કુમાર.

અદ્દકુમારો દઢપ્પહારીઅ—આર્દ્રકુમાર વળી દઢપ્રહારીચોર.

સિજ્જંસ કૂરગડૂ અ—શ્રેયાંસકુમાર તથા કૂરગડુ સાધુ. [કુમાર.॥૬॥

સિજ્જંભવ મેહકુમારો અ—॥૬॥—શ્રી જંભવ આચાર્ય અને મેઘ-

એમાઇ મહાસત્તા—ઇત્યાદિક બીજા પણ મોટા પરાક્રમી પુરૂષો.

દિંતુ સુહં ગુણગણેહિં સંજુત્તા—જ્ઞાનાદિ ગુણોના સમૂહે કરી સહિત એવા સુખ પ્રત્યે આપો.

જેસિં નામગ્ગહણે—જેમના નામ લેવાથી.
પાવપબંધા વિલયં જંતિ—॥૭॥—પાપના બંધ તે વિનાશ પામેછે॥૭॥
સુલસા ચંદન બાલા—સુલસા શ્રાવિકા તથા ચંદનબાલા.
મણોરમા મયણરેહા દમયંતી—મનોરમા, મદનરેખા, વળી દમયંતી.
નમયાસુંદરી સીયા—નર્મદા સુંદરી, સીતાસતિ,
નંદા ભદ્દા સુભદ્દા ય—॥૮॥—નંદા, ભદ્રા શેઠાણી, સુભદ્રા. ॥૮॥
રાઈમઇ રિસિદત્તા—રાજીમત્તી ને ઋષિ દત્તા. (શ્રાદેવી.
પઉમાવઇ અંજણા સિરી દેવી—પ્રદ્માવતી, અંજના સુંદરી, વળી
જિટ્ઠ સુજિટ્ઠ મિગાવઈ—જ્યેષ્ટા, સુજ્યેષ્ટા, મૃગાવતી.
પભાવઇ ચિલ્લણા દેવી—॥૯॥—પ્રભાવતી, ચિલણા રાણી. એ
પાંચે ચેલારાજાની પુત્રીઓ જાણવી. ॥૯॥
બંભી સુંદરી રૂપ્પિણિ—બ્રાહ્મી, સુંદરી, રૂકિમિણી. [યંતી શ્રાવિકા.
રેવઇ કુંતી સિવા જયંતો ય—રેવિતિ, શ્રાવિકા, કુંતી, શિવા, અને જ-
દેવઇ દોવઇ ધારિણી—દેવકી, દ્રૌપદી, ધારણી.
કલાવઇ પુપ્ફચૂલા ય—॥૧૦॥—કલાવતી તથા પુષ્પચૂલા. ॥૧૦॥
પઉમાવઇ ય ગોરી—પદ્માવતી, ગોરી.
ગંધારી લખ્ખમણા સુસીમા ય—ગંધારી, લક્ષ્મણા, સુસીમા.
જંબૂવઇ સચ્ચભામા—જંબુવતી, સત્યભામા.
રૂપ્પિણિ કન્હટ્ઠ મહિસીઓ—॥૧૧॥—રૂકિમણિ, શ્રીકૃષ્ણનીએ
આઠ પટરાણીઓ છે ॥૧૧॥
જખ્ખાય જખ્ખદિન્ના—જક્ષા, યક્ષદિન્ના. [દિન્ના.
ભૂઆ તહ ચેવં ભૂઅદિન્ના ય,—ભૂતા તથા વળી નિશ્ચે ભૂત
સેણા વેણા રેણા—સેના, વેણા, રેણા એ સાત. [॥૧૨॥
ભયણીઓ થૂલિભદ્દસ્સ—॥૧૨॥—શ્રીસ્થુલિભદ્રજીની બેનો જાણવી.

इच्चाइ महासइओ-ઇત્યાદિ મોટી સતીઓ. [જયવંતિ વર્તે છે.
જયંતિ અકલંકસીલકલિઆઓ-નીરમળ,શીલગુણે કરીને સહિત
અજ્જવિ વંજ્જઇ જાસિં—વળી જેના આજ પણ વાગે છે.
જસ પડહો તિહુઅણે સયલે-॥૧૩॥--સકળ ત્રિભુવનને વિષે
જશના ડંકા. ॥૧૩॥

५२ अथ विशाल लोचन.

વિશાલલોચનદલં—વિશાળ નેત્ર રૂપ પત્ર છે જેમાં.
પ્રોદ્યદ્દંતાંશુકેસરં—વળી અત્યંત ઝળહળતા દાંતના કીરણરૂપ કેસર સુગંધના કણીઆ છે જેને વિષે એવું.
પ્રાતર્વીરજિનેંદ્રસ્ય—પ્રભાત સમયે શ્રી વીરસ્વામિનું.
મુખપદ્મં પુનાતુ વઃ-॥૧॥—મુખ રૂપી કમલ તમને ભવ્ય જીવોને પવિત્ર કરે. ॥૧॥
યેષામભિષેકકર્મ કૃત્વા—જેઓના અભિષેકનું કામ કરીને.
મત્તા હર્ષભરાત્ સુખં સુરેંદ્રાઃ—હરખના સમુહથી માતા એવા દેવતાઓ ઇંદ્રના સુખને. [પણ ગણતા નથી.
તૃણમપિ ગણયંતિ નૈવનાકં—દેવતા સંબંધી સુખને તૃણ માત્ર-
પ્રાતઃ સંતુ શિવાય તે જિનેંદ્રાઃ-॥૨॥—પ્રભાત સમયે તે તિર્થંકર દેવો કલ્યાણને અર્થે થાઓ ॥૨॥
કલંકનિર્મુક્તમમુક્તપૂર્ણતં—કલંક રહિત એવું અને નથી મુકાઇ પૂર્ણતા જેની એટલે સંપૂર્ણ એવું.
કુતર્કરાહુગ્રસનં સદોદયં—કુતર્ક કરનારા એવા પરદરશની રૂપ રાહુ તેને ભક્ષણ કરનાર એવું તથા હમેશાં ઉદય છે એવું.
અપૂર્વચંદ્રંજિનચંદ્રભાષિતં—અપૂર્વચંદ્ર અને જીનચંદ્રે ભાષિત જે આગમ.

દિનાગમે નૌમિ બુધૈર્નમસ્કૃતં-॥૩॥—પંડિત પુરૂષોએ નમસ્કાર કરેલા આગમ પ્રતે પ્રભાત સમયે હું સ્તવું છું. ॥૩॥

૫૩ अथ मन्हजिणाणं सज्झाय.

મન્હજિણાણં આણં—જીનેશ્વર ભગવાનની આજ્ઞા માનવી.
મિચ્છં પરિહરહ ધર સમ્મત્તં—મિથ્યાતનો ત્યાગ કરવો અને સમકિતને ધારણ કરવું.
છવ્વિહ આવસ્સયંમિ—છ પ્રકારના આવશ્યકમાં.
ઉજ્જુતો હોઇ પઇ દિવસં-॥૧॥-પ્રતિદિવસ ઉદ્યમવંત થવું ॥૧॥
પવ્વેસુ પોસહવયં—પર્વ દીવસને વિષે પોષધ વ્રત કરવો.
દાણં સીલં તવો અ ભાવો અ-દાન શીયળ તપ અને ભાવના.
સજ્ઝાય નમુક્કારો—સ્વાધ્યાય અને નમસ્કાર.
પરોવયારો અ જયણા અ-॥૨॥—પરોપકાર અને વળી જયના રાખવી. ॥૨॥
જિણપૂઆ જિણથુણિણં—જીનેશ્વર ભગવાનની પૂજા અને જીનેશ્વર ભગવાનની સ્તુતિ.
ગુરૂથુઅ સાહમ્મિઆણ વચ્છલ્લં—ગુરૂની સ્તુતિ અને સાધર્મીઓને વિશે વાત્સલ્ય.
વવહારસ્સ ય સુદ્ધિ—વ્યવહારની શુદ્ધિ. ॥૩॥
રહજુત્તા તિથ્થજુત્તા ય-॥૩॥-રથ યાત્રા અને તિર્થ યાત્રા સહિત.
ઉવસમ વિવેક સંવર-ઉપશમ, વિવેક, અને સંવર.
ભાસાસમિઇ છજ્જીવ કરૂણાયૈ—ભાષા સમિતી અને છકાયની રક્ષા.
ધમ્મિઅ જણ સંસગ્ગો—ધાર્મિક માણસનો સંસર્ગ.
કરણદમો ચરિણ પરિણામો—॥ ૪ ॥—ઇંદ્રિઓનું દમવું અને ચારિત્રનો પરિણામ. ॥૪॥
સંઘોવરિ બહુમાણો—શ્રી સંઘ ઉપર બહુમાન.

પુસ્થય લિહણં પભાવણા તિથ્થે— પુસ્તક લખાવવું અને તિર્થ ને વિશે પ્રભાવના કરવી.

સઢ્ઢાણ કિચ્ચ મેઅં— શ્રવક લોકોનાં આ કૃત્ય છે [illegible]

નિચ્ચં સુગુરૂવએસેણં-ગાથા-તે નિત્ય સુગુરૂના ઉપદેશથી જાણી

૫૪ अथ देवसिप्रतिक्रमणविधि.

૧ પ્રથમ સમાયક લેવું (૧૯ મા સુત્ર પ્રમાણે)

૨ પછી પાણી વાપર્યું હોય તો મુહપત્તી પડિલેવી.

૩ આહાર વાવર્યો હોય તો વાંદણાં બે દેવાં ત્યાં બીજા વાંદણામાં આવસિઆએ પાઠ ન કહેવો.

૪ યથાશક્તિ પચ્ચખ્ખાણ કરવું

૫ ખમાસણું દેઇ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરૂં. ઇચ્છં કહી વડેરા એ અથવા પોતે ચૈત્યવંદન કહીને પછી જકીંચી કહેવું.

૬ નમુથ્થુણં કહી ઉભા થઇને અરિહંતચેઇયાણં કહીને એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી નમોઽર્હત૰કહીને પ્રથમ થોય કહેવી.

૭ લોગસ્સ કહી સવ્વલોએઅરિહંતચેઇયાણં કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી ને બીજી થોય કહેવી.

૮ પુખ્ખરવરદી કહી સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં વંદણ૰ એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ પારી ત્રીજી થોય કહેવી.

૯ સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં કહી વેયાવચ્ચ ગરાણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નથ૰ પછી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી નમોઽર્હત૰ કહી ચોથી થોય કહેવી.

૧૦ પછી બેસીને નમુથ્થુણં કહેવું.

૧૧ ચારખમાસણ દેવા પૂર્વક ૧ ભગવાન, ૨ આચાર્ય, ૩ ઉપાધ્યાય, ૪ સર્વ સાધુ, પ્રત્યે થોભવંદન કરીયે.

૧૨ ઇચ્છામારેણ સંદિસહ ભગવન દેવસિ પ્રતિક્રમણે ઠાઉં એમ કહી જમણો હાથ ચરવલા અથવા કટાસણા ઉપર થાપીને ઇચ્છં સવ્વસવી દેવસિઅ કહેવું. [તસ્સઉત્તરી કહેવું.
૧૩ ઉભા થઇ કરેમિભંતે, ઇચ્છામિઠામિ કાઉસ્સગ્ગં,જો મે દેવસિઓ,
૧૪ અતિચારની આઠ ગાથાનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો આઠ ગાથા ન આવડે તો આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો તે પારીને પછી.
૧૫ લોગસ્સ કહેવો પછી બેસીને ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તી પડિલેહીને વાંદણાં બે દેવાં . [મિ જોમે દેવસિઓ કહીને.
૧૬ પછી ઉભા થઇને ઇચ્છાકા૦ દેવસિઅં આલોઉં ઇચ્છં આલોએ-
૧૭ પછી સાતલાખ કહેવા પછી અઢાર પાપસ્થાનક આલોવવાં.
૧૮ સવ્વસ્સવિ દેવસિઅ દુચ્ચિંતિઅ દુબ્ભાસિઅ દુચ્ચિટ્ઠિઅ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન ઇચ્છં તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં કહેવું.
૧૯ એગીને એક નવકાર ગણી કરેમિ ભંતે૦ ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જોમેદેવસિઓ૦ કહીને.
૨૦ વંદિતુ કહીને વાંદણાં બે દેવાં. [પછી ઉભા થઇ.
૨૧ અબ્ભુટ્ઠિઓહં અબ્ભિંતર દેવસિઅં ખામિને વાંદણાં બે દેવાં
૨૨ આયરિય ઉવઝાએ કહીને કરેમિભંતે ઇચ્છામિઠામિ કાઉસ્સગ્ગં જોમે દેવસિઓ કહી તસ્સઉત્તરી કહેવું.
૨૩ પછી બે લોગસ્સનો અથવા આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો.
૨૪ પછી લોગસ્સ કહેવો ને સવ્વલોએઅરિહંતચેઇયાણં કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો.
૨૫ પુખ્ખરવરદી સુઅસ્સ ભગવઓ કરેમિ૦ વંદણ૦ એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો.
૨૬ સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં કહી સુઅદેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થ ઉસસિએણં કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારી નમોઽ

ર્હત્૦ કહી પુરૂષે સુઅદેવયાની થોય અને સ્ત્રીયે કમલદલની પહેલી થોય કહેવી પછી આ દેશ લેવા.

૨૭ પછી ખેત્ર દેવયાએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ પારી નમોઽર્હત્ કહી ક્ષેત્ર દેવતાની થોય સ્ત્રીયે તથા પુરૂષે કહેવી.

૨૮ પછી પ્રગટ એક નવકાર ગણી બેસવું.

૨૯ પછી છઠ્ઠાંઆવશ્યકની મુહપત્તી પડિલેહી બે વાંદણાં દેવાં.

૩૦ પછી ૧ સામાયિક, ૨ ચઉવ્વિસથ્થો, ૩ વંદણ, ૪ પડિક્કમણું, ૫ કાઉસ્સગ્ગ, ૬ પચ્ચખ્ખાણ, કરયુંછેજી,એ છ આવશ્યક સંભારવા.

૩૧ ઇચ્છામો અણુસઠ્ઠીં, નમો ખમાસમણાણં, નમોઽર્હત્ કહીને પુરૂષ. નમોઽસ્તુવર્દ્ધમાનાય કહે, સ્ત્રીએ સંસાર દાવાની ત્રણ થોયો કહેવી.

૩૨ પછી નમુથ્થુણં કહી સ્તવન કહેવું.

૩૩ પછી વરકનક કહી ભગવાન આદે વાંદવા.

૩૪ પછી જમણો હાથ ઉપધી ઊપર થાપી અઢ્ઢાઇજ્જેસુ કહેવું.

૩૫ પછી દેવસિઅ પાયછિત્તનો કાઉસ્સગ્ગ ચાર લોગસ્સનો અથવા સોલ નવકારનો કરવો તે કાઉસ્સગ્ગ પારવો.

૩૬ પ્રગટ લોગ્ગસ્સ કહી બેસવું.

૩૭ ખમાસમણ બે દેઈ સઝાયનો આદેશ માગી એક નવકાર ગણી સઝાય કરી પછી એક નવકાર ગણવો.

૩૮ પછી દુખ્ખખ્ખઓ કમ્મખ્ખઓનો કાઉસ્સગ્ગ ચાર લોગસ્સનો સંપુર્ણ અથવા સોલ નવકારનો સંપૂર્ણ કરવો એ વડેરે અથવા પાતે પારીને નમોઽર્હત્ કહી લઘુ શાંતિ કહેવી.

૩૯ પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.

૪૦ ઇરિયાવહી તસ્સઉત્તરી કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.

૪૧ પછી ચઉક્કસાય નમુથ્થુણં કહી જાવંતિ બે કહી ઉવસગ્ગહરં જય

વીયરાય કહી મુહપત્તી પડિ લેવી. ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ સામાયિક પારૂં યથાશક્તિ કહી ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ સામાયિક પાર્યું તહત્તિ કહી. [સામાઇઅ વયજુત્તો કહેવો.

૪૨ પછી જમણો હાથ ઉપધી ઉપર થાપી એક નવકાર ગણીને

૪૩ પછી થાપેલી થાપના હોય તો એક નવકાર ગણી ઉઠવું.

૫૫ अथ राइप्रतिक्रमणविधि.

૧ પ્રથમ પુર્વ રીતે સામાયક લઇ• કુસુમિણ દુસુમિણનો કાઉસ્સગ્ગ ૪ લોગસ્સનો અથવા ૧૬ નવકારનો કરી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.

૨ પછી ખમાસમણ દેઇ જગચિંતામણીનું ચૈત્યવંદન જયવીયરાય સુધી કહેવું. [ત્યે વાંદવા.

૩ ચાર ખમાસણાં દેઇ ભગવાન આચાર્ય ઉપાધ્યાય સર્વ સાધુ પ્ર-

૪ ખમાસમણ બે દઇ સઝાયનો આદેશ માગી એક નવકાર ગણીને ભરહેસરની સઝાય કહીને નવકાર એક ગણવો.

૫ પછી ઇચ્છકાર સુહરાઇ પાઠ કહેવો.

૬ પછી ઇચ્છાકા૦ રાઇ પ્રતિક્રમણે ઠાઉં કહીને જમણો હાથ ઉપધી ઉપર થાપીને ઇચ્છં૦ સવ્વસવિ રાઇય દુચિંતીય કહેવું.

૭ પછી નમુથ્થુણું કરેમિભંતે કહી ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં તસ્સ ઉત્તરી કહી એક લોગસ્સનો અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ પારી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.

૮ સવ્વલોએ અરિહંત કહી એક લોગસ્સ અથવા ચાર નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ પુખ્ખરવરદી૦ સુઅસ્સ૦ વંદણ કહી અતિચારની આઠ ગાથાનો અથવા આઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી પારવો.

૯ પછી સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં કહીને ત્રીજા આવશ્યકની મુહપત્તી પડિલેહ વાંદણા બે દેવાં.

૧૦ પછી અબ્ભુટ્ઠિઓ ખામિ વાંદણાં બે દે ત્યાં સુધી દેવસિના રીતે પણ જે ઠેકાણે દેવસિયં આવે છે તે ઠેકાણે રાઇયં કહેવું.

૧૧ પછી આયરિય ઉવઝાએ કહેવા બાદ ઇચ્છામિઠાનિ કાઉસ્સગ્ગતસ્સ ઉત્તરી કહી જગચિંતામણિ અથવા ચાર લોગસ્સનો અથવા સોળ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો. [ખમને વાંદણાં બે દેવાં.

૧૨ તે પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહી છઠ્ઠા આવશ્યકની મુહપત્તી પડિ-

૧૩ પછી તિથવંદન કરીને યથાશક્તિયે પચ્ચખ્ખાણ કરવું.

૧૪ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવાન સામાયિક ચઉવ્વિસથ્થો વંદણ પડિક્કમણું કાઉસ્સગ્ગ પચ્ચખ્ખાણ કર્યુંછેજી એ છ આવસ્યક સંભારવાં. [ધાર્યું છેજી કહેવું.

૧૫ પચ્ચખ્ખાણ કર્યું હોય તો કર્યું છેજી કહેવું ને ધાર્યું હોય તો

૧૬ ઇચ્છામો અણુસટ્ઠિંનમો ખમાસમણાણં નમોઽર્હત૦ કહીને પછી વિશાલલોચન કહેવું

૧૭ નમુથ્થુણં કહી અરિહંત ચેઇયાણં કહીને એક નવકારનો કાઉસ્સ-ગ્ગ પારી નમોઽર્હત૦ કહી કલ્લાણકંદની પ્રથમ થોય કહેવી.

૧૮ પછી લોગસ્સ પુખ્ખરવરદિ, સિદ્ધાણં બુદ્ધાણં કહી અનુક્રમે ચાર થોયો કહીયે છીએ ત્યાં સુધી સર્વ કહેવું. [ચે વાંદવા.

૧૯ પછી નમુથ્થુણં કહી ભગવાન આદિ ચારને ચાર ખમાસમણા

૨૦ પછી જમણો હાથ ઊપધી ઉપર થાપી અઢ્ઢાઇજ્જેસુ કહેવું.

૨૧ પછી શ્રીમંધરસ્વામીનું ચૈત્યવંદન સ્તવન જયવીયરાય કાઉસ્સગ્ગ થોય પર્યંત કરવું.

૨૨ પછી ખમાસમણ પૂર્વક શ્રી સિદ્ધાચલનું ચૈત્યવંદન સ્તવન જ-યવીયરાય કાઉસ્સગ્ગ થોય કહીયે ત્યાં સુધી કરવું.

૨૩ પછી સામાયિક પારવાની વિધિની રીતે સામાયક પારી લેવું.

૫૬ अथ पडिलेहण करवानी विधि.

૧ પુર્વ રીતે ઇરિયાવહિ પડિક્કમી જાવત્ લોગ્ગસ્સ સુધી કહેવું.
૨ ઉભે પગે બેસી મુહપત્તિ કટાસણું ચવલો વસ્ત્ર કંદોરો આદિ પડિલેવાં.
૩ પછી કાજો કાહાડી પોતે થાપનાની સામા ઉભો રહી ઇરિયાવહિ પડિક્કમવા.
૪ પછી કાજો પરઠવવા જગ્યા સોધી અણુજાણુહજસ્સગ્ગો કહી કાજો પરઠવવો.
૬ પછી વાર ૩ વોસિરે વોસિરે કહેવું.

૫૭ अथ देववांदवानी विधि.

૧ પ્રથમ ઇરિયાવહિ પડિક્કમી જાવત્ પ્રગટ લોગ્ગસ્સ સુધી કહેવું.
૨ ઉત્રાસણ નાંખી ચૈત્યવંદન કહી જયવીયરાય અડધા કહેવા.
૩ બીજુ ચૈત્યવંદન કરી જાવત્ ચાર થોયો કહી નમુથ્થુણં એવું કહી બીજી ચાર થોયો કહેવી. આભવમખંડા સુધી કહેવા.
૪ પછી નમુથ્થુણં કહી બે જાવંતિ સ્તવન કહી અડધા જયવીયરાય
૫ પછી ચૈત્યવંદન કહીને નમુથ્થુણં કહી આખા જયવીયરાય કહેવા.
૬ સવારે દેવ વાંદવા તેમાં મન્હજિણાણંની સઝાય કહેવી ને બપોરે તથા સાંજે દેવ વાંદે તેમાં સઝાય ન કહેવી.

૫૮ अथ पोसहनुं पच्चख्खाण.

કરેમિભંતે પોસહં—હે ભગવંત હું પોષધ વ્રત કરૂં છું.
આહારપોસહં દેસઓ સવ્વઓ—આહારનો પોષધ દેશ થકી તથા સર્વ થકી.
સરીર સક્કાર પોસહં સવ્વઓ—શરીરનો સત્કાર પોષધ સર્વ થકી એટલે શરીરની જરા પણ શોભા ન કરવી.
બંભચેર પોસહં સવ્વઓ—બ્રહ્મચર્યનો નિયમ સર્વ થકી.

અવ્વાવાર પોસહં સવ્વઓ—અવ્યાપારનો નિયમ સર્વ થકી.
ચઉવ્વિહે પોસહે ઠામિ—ચાર પ્રકારના પોસા વડે હું રહું છું.
જાવ દિવસં અહોરત્તં પજ્જુવાસામિ—આખો દિવસ અથવા રાત દિવસ પાળું.
દુવિહં તિવિહેણં—બે કરણ ને ત્રણ જોગવડે.
મણેણં વાયાએ કાએણં—મન વચન ને કાયાના ત્રણ જોગ વડે.
ન કરેમિ ન કારવેમિ—ન કરૂં અને ન કરાવું એ બે કરણથી.
તસ્સભંતે પડિક્કમામિ—હે ભગવંત તે થકી હું પ્રતિક્રમું છું.
નિંદામિ ગરિહામિ—નિંદું છું અને ગુરૂ સાખે ગર્હું છું.
અપ્પાણં વોસિરામિ ॥૧॥—આત્માને હું વોસિરાવું છું. ॥૧॥

૫૧ अथ पोसह पारतांगाथा.

સાગરચંદો કામો—સાગરચંદ અને કામદેવ. [પ્રજાજી.
ચંદવડિંસો સુદંસણો ધન્નો—ચંદ્રાવતંસક, સુદરશણ શેઠ અને
જેસિં પોસહ પડિમા—જેની પોષધ પ્રતિમા.
અખંડિયા જીવિયંતેવિ ॥૧॥—જીવિતના અંત સુધી મરણાંત કષ્ટ આવે છતે પણ અખંડિત રહી. ॥૧॥ [લાયક છે.
ધન્ના સલાહણિજ્જા—ધન્ય છે તે પુરૂષોને અને તેઓ વખાણવા
સુલસાઆણંદ કામદેવા ય—સુલસા શ્રાવિકા, આણંદ અને કામદેવ નામે શ્રાવક.
જેસિં પસંસઈ ભયવં દઢવ્વયંતં મહાવીરો ॥૨॥—જેમને ભગવાન મહાવીરસ્વામિ દ્રઢ વ્રતને સારૂ વખાણે છે. ॥૨॥

પોસહ વિધિ લીધું વિધિ પારિઉં વિધિ કરતાં જે કોઇ અવિધિ હુઓ હોય તે સવિ હું મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છામિ દુક્કડં.

૬૦ अथ पोसहनी विधि.

પ્રથમ ઇરિયાવહિઆએ પડિક્કમી ઇચ્છામિ ખમાસમણો દેઇ ઇ-ચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ પોસહ મુહપત્તિ પડી લેહું એમ કહી મુહપત્તિ પડી લેવી, પછી ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ પોસહ સંદિસાહુ વળી ઇચ્છા૦ ઇચ્છાકા૦ પોસહઠાઉં પછી હાથ જોડી એક નવકાર ગણીને પોસહનું પચ્ચખ્ખાણ કરવું. પછી ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ સા-માયક મુહપત્તિ પડી લેઉં ત્યાંથી તે સઝાય કરૂં એમ કહી ત્રણ નવકાર ગણી ઇહે ત્યાં સુધી કહેવું. પછી ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ બહુ વેલ સંદિસાહુ ઇચ્છં બહુ વેલ કરસુ ઇચ્છં પડી લેહણ કરૂં એમ કહી મુહપત્તિ પડી લેવી. ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છકારી ભગવાન્ પસાય કરી પડી લેહણા પડી લેહાવોજી ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ ઉપધિ, મુહપતિ પડી લેઉં એમ કહી મુહપત્તિ પડી લેવી. ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ ઉપધિ સંદિસાહુ, ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ ઉપધિ પડી લેઉં, ઇચ્છામિ૦ ઇ-ચ્છાકા૦ સઝાય કરૂં એમ કહી એક નવકાર ગણી મન્હજીણાણંની સઝાય કહેવી, પોરસિના અવસરે ઇરિયાવહિયા પડિકમી ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ પડી લેહણા કરૂં, એમ કહી મુહપતિ પડી લેવી.

સૌ સમક્ષ પોસહ ઉચરવો તે.

ઉપર લખ્યા પ્રમાણે સર્વે કહેવું પણ સઝાય ન કહેવી ને પછી રાઇ મુહપત્તિ પડી લેવી, વાદણા બે દેવાં પછી રાઇયં આલોઉ એમ કહી જો મે રાઇઓ કહી સવ્વસવીરાઇઅ કહી પન્નાસ હોય તો વાંદણા બે દેવાં પછી અબ્ભુઠીઓ ખામવો. પછી વાંદણા બે દેઇ પચ્ચખ્ખાણ કરવું પછી કાળના દેવ વાંદવા. પાછલી વખતે પડી

લેહણુ કરે તે વખતે ઇરીયાવહી પડિક્કમી પછી ગમણાગમણે આલોઈ એમ કહી ઇરિયાસુમતિ, ભાષાસુમતિ, એસણાસુમતિ આદાનભંડનીખેવણાસુમતિ, પારિઠાવનીકાસુમતિ મનગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિ એ પાંચ સુમતિ ત્રણ ગુપ્ત આઠ પ્રવચન માતા પોસહ સામાયક લીધે ખંડણ વિરાધના હુઇ હોય તે સર્વે મને, વચને, કાયાએ કરી મિચ્છામી દુક્કડં. ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ પડી લેહણ કરું ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ પોસહસાલ પરમાર્જુ એમ કહી મુહપત્તિ કટાસણું ચરવો પલેવવાં. પછી ઇચ્છામિ ઇચ્છાકારી ભગવન્ પસાય કરી પડીલેહણા પડીલેહાવોજી. ઇચ્છામિ ઇચ્છાકા૦ ઉપધિ મુહપત્તિ પડિલેવી. ઇચ્છામિ ઇચ્છાકા૦ સઝાય કરૂં એમ કહી એક નવકાર ગણી મન્હજીણાણંની સઝાય કહેવી પછી ખાધુ હોય તો વાંદણાં બે દેઇ પચ્ચખ્ખાણ કરે તો ખાધુ ના હોય તો ખમાસમણ દેઇ પચ્ચખ્ખાણ કરે પછી ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ ઉપધિ સંદીસાહુ, ઇચ્છામિ ઇચ્છાકા૦ ઉપધિ પડી લેઉં એમ કહી જેટલાં વસ્ત્ર હોય તેટલાં પલેવવાં. પછી દેવ વાંદી પ્રતિક્રમણ કરવું પછી પોસહ પાળી નવકાર ગણી સાગરચંદો કહેવો.

પ્રભાતના પાસો લીધેલાને રાત્રે પોસો લેવાની વિધિ.

પ્રભાતનો પોસો લેવાની વિધિ છે તે પ્રમાણે ખમાસમણ દેઇ ઇરિયાવહિઆથી જાવત્ બહુ વેલ કરશું ત્યાં સુધી કહેવું પણ પોસાના પચ્ચખ્ખાણમાં ફેર છે તે (**શેસ દિવસં અહોરત્ત**) પદ કહેવું. પછી ખમાસમણ દેઇ ઇરિયાવહિ પડિક્કમી ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકાં૦ ડંડીલ પડી લેઉં કહી માંડલા ચોવીસ કરે.

સાંજે નવો પોસો લેવાની વિધિ.

ઉપવાસાદિ જઘન્ય એકાસણું કર્યું હોય તો તેણે લેવાય. ખ-

માસમણ દેઇ ઇરિયાવહી પડિક્કમી પડી લેહણુ કરે, ખમાસમણ દેઇ ઇરિયાવહીથી જાવત્ બહુ વેલ કરસુ ત્યાં સુધી કહેવું પછી ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ પડીલહણુ કરૂં કહી ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ પોસહ સાલ પરમ.ર્જુન કહી મુહપત્તિ પડી લેવી. ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ ભગવન્ પસાય કરી પડી લેહણા પડીલેહાવોજી કહી ઇચ્છા૦ ઇચ્છાકા૦ ઉપધિ મુહપત્તિ પડી લેઉં કહી મુહપત્તિ પડી લેવી પછી ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ સઝાય કરૂં કહી સઝાય કર. ખાધુ હોય તો વાંદણાં બે દેઇ પચ્ચખ્ખાણ કરે, ખાધું ના હોય તો ખમાસમણ દેઇ પચ્ચખ્ખાણ કરે પછી ઇચ્છામિ ઇચ્છાકા૦ ઉપધિ સંદિસાહુ ઇચ્છામિ ઇચ્છાકા૦ ઉપધિ પડી લેઉ કહી પછી દેવ વાંદી માંડલા કરે, પ્રતિક્રમણ કરે. પછી પહોર એક રાત્રી આસરે જાય ત્યાં સુધી નિંદ્રા લેવી નહી. પછી ખમાસમણો દેઇ ઇચ્છાકાં૦ બહુ પડીપુન્ના પોરિસિ કહી ખમાસમણો દેઇ ઇરિયાવહિયા પડિક્કમી જાવત્ લોગસ્સ કહી ઇચ્છામિ ઇચ્છાકા૦ બહુ પડિપુન્ના પોરસીરાઇઅ સંથારએઠાઉં કહી પછી ઇચ્છામિ. ઇચ્છાકા૦ ચૈત્યવંદન કરૂં કહી ચઉક્કસાયનું ચૈયવંદન જાવત્ જયવિયરાય સુધી કરે પછી ઇચ્છામી૦ ઇચ્છાકા૦ સથારા વિધિ ભણવા મુહપત્તિ પડી લેઉ એમ કહી મુહપત્તિ પડી લેવી.પછી સંથારા પોરિસિ ભણાવવી જાગે ત્યાં સુધી સઝાય ધ્યાન કરે

પોસામાં એકાસણાદિ કર્યું હોય તો અવસરે પચ્ચખ્ખાણ પારી પોસહશાળાથી આવસ્સહી કહી નિજ ગૃહે ઇર્યા શોધતો ખમાસમણ દઇ ઇરિયાવહિ પડિક્કમી ખમા૦ ગમણાગમણે આલોઇ કાજો પૂજી યથા સંભવે અતિથિ સંવિભાગ કરી પરસી નિશ્ચલ આસને બેસી હાથ, મુખ, પગ પાત્રં પડિલેહી નવકાર સંભાળી પ્રાશુક આહાર

જમે અથવા પોસહશાલાયે પૂર્વ પ્રેરિત નિજ પુત્રાદિકે આણ્યો આહાર ભોગવે પણ સાધુની પેરે ગોચરી નહીં તથા કારણ વિના મોદક, સ્વાદુ લવિંગાદિ તંબોલ ન લેવો. તતઃ નિસીહિ કહી પોસહશાલાયે આવી ખમા૦ ઇરિયા૦ પડિક્કમિ ચૈત્યવંદન કરવું.

ઇતિશ્રી પોષધ વિધિ સંપૂર્ણ.

૬૧ अथ सवारनां पच्चख्खाण.

अथ नमुक्कारसहिअनुं.

ઉગ્ગએસૂરે નમુક્કારસહિઅં—સૂર્યોદયથી બે ઘડી પછી નવકાર કહીને પારૂં ત્યાં સુધી.

પચ્ચખ્ખાઇ ચઉવ્વિહંપિઆહારં—ચારે આહારનું પચ્ચખ્ખાણ કરૂં છું. (પચ્ચખ્ખાઇ એવું ગુરૂનું વચન સાંભળી શિષ્ય પચ્ચખ્ખામિ=પચ્ચખ્ખાણ કરૂં છું એમ કહે).

અસણં પાણં ખાઇમં સાઇમં—ખાવાનું, પીવાનું, ખાદિમ, સ્વાદિમ.

અન્નથ્થણા ભોગેણં—પચ્ચખ્ખાણનો ઉપયોગ વિસરવાથી અજાણપણે કાંઇ વસ્તુ મોંમાં નાંખવાથી.

સહસાગરેણં—કાર્ય કરવામાં પ્રવર્તતાં યોગ્ય લક્ષણ, સહસાતકાર=સ્વભાવે જે મોંમાં પ્રવેશ થાય તેથી પચ્ચખ્ખાણ ન ભાગે એ બે આગારે કરી.

વોસિરે—વોસિરાવું છું. (વોસિરે એ ગુરૂનું વચન સાંભળી શિષ્ય વોસિરામિ કહે.)

(નીચે લખેલાં સર્વે પચ્ચખાણોમા જે જે મુળ શબ્દોના અર્થ આપેલા નથી તેઓનો અર્થ ઉપર મુજબ સમજી લેવો.)

अथ नमुक्कारसहिअं मुठ्ठसहियंनुं.

ઉગ્ગએસૂરે નમુક્કારસહિઅં—

મુઠ્ઠસહિઅં—મુઠ્ઠી સહિત એટલે જ્યારે નવકાર ગણી મુઠ્ઠી મોકળી મુકું ત્યારે પચ્ચખ્ખાણ મોકળું થાય.

પચ્ચખ્ખાઇ ચઉવિહંપિ આહારં અસણં પાણં ખાઇમં સાઇમં અન્નથ્થાભોગેણં સહ સાગારેણં—

મહત્ત રાગારેણં—મોટાના આદેશથી. મોટા લાભને અર્થે પચ્ચખ્ખાણ પારવાનો વખત પૂર્ણ ન થયે છતે પારવાથી.

સવ્વ સમાહિવત્તિ આગારેણં વોસિરે—સર્વ પ્રકારે શરિરમાં અસમાધિ રહે છતે પચ્ચખ્ખાણનો વખત પૂર્ણ થયા પહેલાં પારવાથી પચ્ચખ્ખાણ ન ભાગે એવા આગારવડે હું વોસિરાવું છું.

अथ पोरसि· साढपोरिसिनुं.

ઉગ્ગએસૂરે નમુક્કારસહિઅં—

પોરિસિં સાઢપોરિસિં મુઠ્ઠસહિઅં પચ્ચખ્ખાઇ—પ્રહર દિવસ સુધી અને દોઢ પ્રહર દિવસ સુધી મુઠ્ઠી સહિત નિયમ લઉં છું.

ઉગ્ગેસૂરે ચઉવ્વિહં પિઆહારં—સૂર્યોદયથી ચારે આહારનો.

અસણં પાણં ખાઇમં· સાઇમં અન્નથ્થણા ભોગેણં સહ સાગારેણં. પછછન્ન કાલેણં દિસા મોહેણં—વખત બરોબર માલમ ન પડવાથી અધૂરી પોરિસિએ પારવાથી દિશિ વિપર્યાસ થયાથી અજાણતાં વહેલું પારવાથી.

સાહુ વયણેણં—સાધુના વચનથી પોરિસિ ભણી સાંભળીને પાળે.

મહત્ત રાગારેણં સવ્વ સમાહિવત્તિ આગારેણં વોસિરે—

अथ पुरिमङ्क अवङ्कनुं.

સૂરે ઉગ્ગએ નમુક્કારસહિઅં પુરિમઢ્ઢં અવઢ્ઢં મઢ્ઢ મહિઅં પચ્ચખ્ખાઇ--સુર્યના ઉદયથી પહેલા બે પોહોર સુધી પુરિમાર્ધ્ધ, તે ઉપરાંત ત્રીજા પોહોર સુધી અવઢ્ઢનું પચ્ચખ્ખાણ કરૂં છું નવકાર ગણી મુઠ્ઠી મોકળી મુકુ ત્યાં સુધી.

સૂરેઉગ્ગએ ચઉવ્વિહંપિ આહારં અસણં પાણં ખાઇમં સાઇમં અન્નથ્થણા ભોગેણં સહસા ગારેણં પચ્છન્ન કાલેણં દિસામોહેણં સાહુવયણેણં મહુત્તરાગારેણં સવ્વ સમાહિ વત્તિ આગારેણં વોસરે—

अथ 'विगई निविगइनुं.

વિગઇઓ નિવિગઇઅ પચ્ચખ્ખાઇ—માંસ, મદિરા, માખણ, અને મધ એ ચાર અભક્ષ્ય વિગઇ છે, દુધ, દહી, ઘી, તેલ, ગોળ, પકવાંન એ છ ભક્ષ્ય વિગઇમાથી એક અથવા સમસ્ત વિગઇનું પચ્ચખ્ખાણ કરૂં છું.

અન્નથ્થણા ભોગેણં સહસાગારેણં—

લેવા લેવેણં ગિહથ્થ સંસઠ્ઠેણ—લેવા લેપ જે વિગઇનો સાધુને નિયમ હોય તે વિગયથી ગૃહસ્થનો હાથ ખરડાએલો હોય તે લુંછી નાખીને વ્હોરાવે તો તેથી, ગૃહસ્થના ખરડેલા વાસણથી તે અન્ન આપે તે વિગઇથી મિષ્ટ હોય તે અન્ન જમવાથી પચ્ચખ્ખાણ ન ભાંગે.

ઉખ્ખિત વિવેગેણં—ગાઢી વિગઇ જે ગોળ પકવાનાદિ તેના ઉપર

રોટલી પ્રમુખ મુકી હોય પછી તે ઉપાડી કોરે કરી હોય તો તે લેવાથી.

પડુચ્ચ માંખઅેણં—મોણ દીધેલી રોટલી પ્રમુખ લેવાથી.

પારિટ્ઠા વણિયાગારેણં—કોઇ સાધુને આહાર પરઠવતો દેખી તે આહાર ગુરૂની આજ્ઞાથી લેવા પડે તો તે લેવાથી.

મહત્ત રાગારેણં વોસિરે—

अथ बेआसणां तथा एकासणांनं.

ઉગ્ગએસુરે નમુક્કારસહિઅં પોરિસિં સાઢ્ઢ પોરિસં પુરિમઢ્ઢં મુઠ્ઠસહિઅં પચ્ચખ્ખાઇ, ઉગ્ગએમૂરે ચઉવ્વિહંપિ આહારં, અસણં, પાણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નથ્થણાભોગેણં, સણસાગારેણં પચ્છન્ન કાલેણં, દિસા મોહેણં, સાહુ વયણેણં, મહન રાગારેણં, સવ્વ સમાહિ વત્તિ આગારેણં, એકાસણં (એકવાર જમવું) **બેઆસણં** (બેવાર જમવું) **પચ્ચખ્ખાઇ, તિવેહંપિ આહારં** (ત્રણે પણ આહાર)**. અસણં, ખાઇમં, સાઇમં, અન્નથ્થણાભોગેણં, સહસાગારેણં—**

સાગારિ આગારેણં—સાધુ ગૃહસ્થના દેખતાં આહાર ન કરે; તેથી જો બીજે ઠેકાણે આહાર કરવા બેસે તો પચ્ચખ્ખાણ ભાગે નહી. શ્રાવક જમવા બેઠો હોય પછી વખતે ભય આવે તો તે બીજે ઠેકાણે જઇ જમે તો પચ્ચખ્ખાણ ભાગે નહીં.

આઉંટણ પસારણં—જમવા બેઠા પછી હાથ પગ પસારવાથી આસન ચળે તો પચ્ચખ્ખાણ ન લાગે.

ગુરૂ અભ્ભુટ્ઠાણેણં—ગુરૂ આવવાથી ઉઠે તો પચ્ચખ્ખાણ ન ભાગે.

પારિઠાવણિયાગારેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વ સમાહિ વ-

ત્તિઆ ગારેણં—

પાણસ્સ લેવેણવા—જે અન્નાદિકે કરી ભાજનાદિ ખરડાય તે લેપ કૃત આચામ્લ, ઓસામણ દ્રાક્ષાદિકના પાણી પીવાથી પચ્ચખ્ખાણ ન ભાગે.

અલેવેણવા—અલેપકૃત પાણી તે સૌવીર, ધોયણ ઇત્યાદિના પાણી પીવાથી પચ્ચખ્ખાણ ન ભાગે.

અચ્છેણવા—ઉષ્ણજળ તથા બીજાં પણ ઉકાળ્યાં પાણી તથા નીતરેલું ફળાદિકનું ધોવણ પીએ તો પચ્ચખ્ખાણ ન ભાગે.

બહુ લેવેણવા—બહુ લેપ એટલે ડોહોળું ચોખાદિકનું ધોયણ ગળીને પીયે તો પચ્ચખ્ખાણ ન ભાગે.

સસિથ્થેણવા—સિકથ સહિત અન્નાદિકના દાણાના સ્વાદ વિના ધોવણ તથા દાથરાદિકનું ધોવણ ગળીને પીએ તો પચ્ચખ્ખાણ ન ભાગે.

અસિથ્થેણંવા—સિથ્થ રહિત કણેક પ્રમુખે હાથ ખરડયો હોય તેનું ધોવણ ગળીને પીએ તો પચ્ચખ્ખાણ ન ભાગે આ શિવાય.

વોસિરામિ—

આ એકાસણાં તથા બેઆસણાનું પચ્ચખ્ખાણ તિવિહાર કરવાનો ચાલ ઘણોછે પણ તે દુવિહાર અથવા ચૌવિહાર પણ થાય છે દુવિહાર કરે તો એકાસણાદિક કર્યા પછી સોપારી પ્રમુખ સ્વાદિમ વસ્તુ તથા પાણી ખપે ને ચોવિહાર કરે તો કંઇ પણ ખપે નહીં. વળી દુવિહાર પચ્ચખ્ખાણ કરી સચિત આહાર તથા પાણી વાવરવું હોય તો પાણસ્સના આગાર ના કહેવા.

એકલઠાણાનું પચ્ચખ્ખાણ એકાસણાની પેઠે જાણવું પણ તેમાં સાત આગાર છે એટલે એમાં આઉંટણ પસારેણં ન કહેવું.

अथ आयंबिलनुं.

ઉગ્ગએસૂરે નમુક્કારસહિઅં પોરસિં સાઢપોરસિં મુઠ્ઠુસહિઅં પચ્ચક્ખાઇ ઉગ્ગએસૂરે ચઉવ્વિહંપિ આહારં અસણં પાણં ખાઇમં સાઇમં અન્નત્થણાભોગેણં સહસાગારેણં પચ્છન્નકાલેણં દિસામોહેણં સાહુવયણેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિઆગારેણં આયંબિલં પચ્ચક્ખાઇ (આયંબિલનું પચ્ચખ્ખાણ કરૂંછું) અન્નત્થણાભોગેણં સહસાગારેણં લેવાલેવેણં ગિહત્થસંસટ્ઠેણં ઉખિત્તવિવેગેણં પારિઠ્ઠાવણિઆગારેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિઆગારેણં એગાસણં પચ્ચક્ખાઇ. તિવિહંપિ આહારં અસણં ખાઇમં સાઇમં અન્નત્થણાભોગેણં સહસાગારેણં સાગારિઆગારેણં આઉટણપસારેણં ગુરૂઅબ્ભુઠાણેણં પારિઠ્ઠાવણિઆગારેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિઆગારેણં પાણસ્સ લેવેણવા અલેવેણવા અચ્છેણવા બહુલેવેણવા સસિત્થેણવા અસિત્થેણવા વોસિરે—

अथ चउविहार उपवासनुं.

સૂરેઉગ્ગએ અભત્તઠ્ઠં પચ્ચક્ખાઇ—સૂર્યોદયથી ભાત પાણીનો નિયમ લઉછું.

ચઉવ્વિહંપિ આહારં અસણં પાણં ખાઇમં સાઇમં અન્નત્થણાભોગેણં સહસાગારેણં પારિઠ્ઠાવણિયાગારેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિઆગારેણં વોસિરે—

अथ तिविहार उपवासनुं.

सूरेउग्गए अभत्तठ्ठं पच्चख्खाइ तिविहंपि आहारं असणं खाइमं साइमं अन्नथ्थणाभोगेणं सहसागारेणं पारिठ्ठावणिआगारेणं महत्तरागारेणं सव्वसमाहिवत्तिआगारेणं पाणहार (पाणीनो आहार मोकळो छे) पोरिसिं साढपोरिसिं मुठ्ठसहिअं घरसहिअं (घेर जइने नवकार गणी पच्चख्खाण पारूं) पच्चख्खाइ उग्गएसूरे पुरिमढ्ढं अवढ्ढं पच्चख्खाइ अन्नथ्थणाभोगेणं सहसागारेणं पच्छन्नकालेणं दिसामोहेणं साहुवयणेणं महत्तरागारेणं सव्वसमाहिवत्तिआगारेणं पाणस्स लेवेणवा (पाणी पीवाना छ आगार छे ते लेप जळ) अलेवेणवा (धोवण जळ) अथ्थेणवा (निर्मळ उष्ण पाणी) बहुलेवेणवा (डोहोळो) ससिथ्थेणवा (पीठनुं धोवण) असिथ्थेणवा (सीथ रहित प्रासु जळ, एटलां टाळी बाकीनां पाणी) वोसिरे (वोसिरावुंछुं.)

अथ चउथ्थ छठ्ठ भत्तादिकनुं.

सूरेउग्गए चउथ्थभत्तं अभत्तठ्ठं—चार वारनुं भोजन जमवानो नियम=एकासणुं उपवास अने एकासणुं.

पच्चख्खाइ सूरेउग्गए छठ्ठ भत्तं अभत्तठ्ठं पच्चख्खाइ.

सूरेउग्गए अठमभत्तं अभत्तठ्ठं पच्चख्खाइ. (इत्यादिप्रकारे आगार सहित केहेवुं.) ज्यारे छठ्ठ अठ्ठमादि तपमां बीजे दिवसे पाणी वापरवुं होय त्यारे पाणहारनुं पच्चख्खाण करे छे ते.

પાણુહાર પોરસિં મુઠ્ઠસહિઅં પચ્ચખ્ખાઇ અન્નથ્થણાભો-
ગેણં સહસાગારેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિઆ—
ગારેણં પાણસ્સ લેવેણવા અલેવેણવા અથ્થેણવા બહુલેવેણ-
વા સસિથ્થેણવા અસિથ્થેણવા વોસિરે—

अथ गंठसहिअं आदि अभिग्रहोनुं.

ગંઠસહિઅં વેઠ્ઠસહિઅં દિવસહિઅં (દીવો બળે ત્યાં સુધી) થિબુગહિસહિઅં (થાળીમાં પાણીનું ટીપું સૂકાય ત્યાં સુધી) મુ-
ઠ્ઠસહિઅં પચ્ચખ્ખાઇ અન્નથ્થણાભોગેણં સહસાગારેણં મ-
હત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિઆગારેણં વોસિરે—

अथ चौदं नियम धारंनारने देसावगासिकनुं.

દેસાવગાસિઅં—(દિશિના અવકાશનું વ્રત) ઉવભોગં (ઉપભોગ) પરિભોગં પચ્ચખ્ખાઇ અન્નથ્થણાભોગેણં સહસાગારેણં મ-
હત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરે—

अथ चौद नियमं धारवानी गाथा.

સચિત્તદવ્વ વિગઇ—પાણી ૪૦. બીજ દાતણ કણ તથા દ્રવ્ય
અને છ વિગય પ્રમુખ ચીજનું પ્રમાણ કરે.
વાણહ તંબોલ વથ્થ કુસુમેસુ—પગરખાં, તંબોળ, વસ્ત્ર તથા ફુલ.

વાહણ સયણ વિલેવણ—વાહન, શય્યા, ચોપડવાની વસ્તુ.
બંભ દિસિ ન્હાણ ભત્તેસુ—મૈથુનની મર્યાદા, દિશિ પરિમાણ, નહાવાનો નિયમ. ભાતપાણીનો નિયમ કરે. આની સાથે પૃથ્વિકાય અપકાય તેઉકાય વાઉકાય વનસ્પતિકાય ત્રસકાય અસિ મસી અને કૃષિ એ બધા મળી ત્રેવીસમાંથી પોતાથી જે રીતે પળે તે રીતે પાળે.

७९ अथ सांजनां पच्चख्खाण.

अथ पाणहार दिवसचरिमनुं.

પાણહાર દિવસચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ અન્નથ્થણાભોગેણં સહસાગારેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરે—

अथ चउविहारनुं.

દિવસચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ—દિવસના છેડાથી નવા સૂર્યોદય સુધી. **ચઉવ્વીહંપિ, આહારં અસણં પાણં ખાઇમં સાઇમં અન્નથ્થણાભોગેણં સહસાગારેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરે—**

अथ तिविहारनुं.

દિવસચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ, તિવિહંપિ આહારં અસણં ખાઇમં સાઇમં અન્નથ્થણાભોગેણં સહસાગારેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરે—

अथ दुविहारनुं.

દિવસચરિમં પચ્ચખ્ખાઇ દુવિહંપિ આહારં અસણં ખાઇમં અન્નત્થણાભોગેણં સહસાગારેણં મહત્તરાગારેણં સવ્વ સમાહિવત્તિયાગારેણં વોસિરે—

अथ पच्चख्खाणना आगारनी गाथा.

દોચ્ચેવ નમુક્કારે આગારા છચ્ચેવ પોરસિએ—નમુક્કાર સહિયંના બે આગાર, પોરસિમાં વળી ૭ આગાર.

સત્તેવય પુરિમઢ્ઢે એકાસણગંમિ અઠ્ઠેવ—॥ ૧ ॥—પુરિમઢ્ઢમાં સાત અને એકાસણામાં આઠ આગાર. ॥ ૧ ॥

સત્તેગઠાણેસુ અ અઠેવ ય અંબિલંમિ આગારા—એકલઠાણામાં સાત અને આંબિલ તપમાં આઠ આગાર.

પંચેવ ય ભત્તઠ્ઠે છપ્પાણે ચરિમચત્તારિ—॥ ૨ ॥—અપવાસાદિમાં પાંચ આગાર, પાણસ્સમાં ૭, દિવસના છેડાથી નવો સૂર્યોદય થાય ત્યાં સુધી એટલે રાત્રીના તિવિહાર, ચઉવિહારાદિના ચાર આગાર છે. ॥ ૨॥

પંચચઉરો અભિગહે નિવ્વીએ અઠ્ઠ નવ આગારા—અભિગ્રહના પચ્ચખ્ખાણમાં પાંચ તથા ચાર. નિવીમાં આઠ કે નવ.

અપ્પાઉરણે પંચયંઉ હવંતિ સેસેસુ ચત્તારિ—॥ ૩ ॥—મુનિને ચોળપટ્ટો ન પહેરવાને વિષે પાંચ કે ચાર. બાકીનામાં ચાર હોય. ॥૩॥

हवे छ प्रकारे पच्चख्खाण शुद्ध थाय छे ते कहे छे.

ફાસિઅં પાલિઅં—વિધિએ કર્યું તથા ઉચિત વેળાએ પ્રાપ્ત થયું; પચ્ચખ્ખાણ વારંવાર ઉપયોગ દેઇ સંભાર્યું.

સોહિઅં તીરિઅં—પ્રથમ ગુરૂને આહાર પાણી દેઇ બાકી રહેલું ભોજન પોતે કરે તથા અતિચાર ન લગાડે; પચ્ચખ્ખાણ પોહોચ્યા પછી પણ થોડો વખત ઉપર ગએ પાળવું, નિર્મળ કરવું.

કિટ્ટિઅં આરાહિઅં—ભોજન વેળાએ મહારે અમુક પચ્ચખ્ખાણ છે એમ સંભારવું; પચ્ચખ્ખાણં જે રીતે કીધું એ રીતે આરાધવું એ છ શુદ્ધી જાણવી.

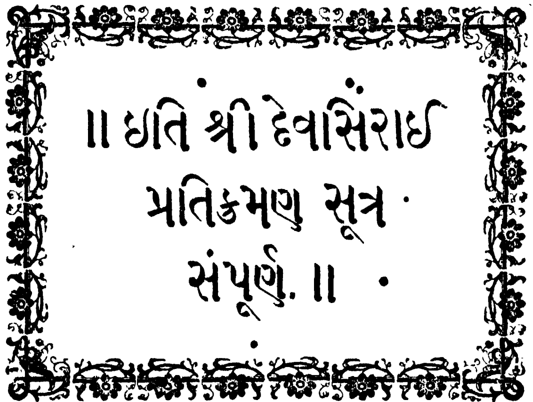
જંચ ન આરાહિઅં તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં—અને વળી જે મેં ન આરાધ્યું હોય તેથી થએલું મ્હારૂ પાપ મિથ્યા થાઓ.

૮૦ अथ पच्चख्खाण पारवानी विधि.

પ્રથમ ઇરિયાવહિઆએ પડિક્કમીએ. યાવત્ જગચિંતામણીનું ચૈત્યવંદન જયવીયરાય સુધી કરવું. પછી મન્હજિણાણંની સજાય કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી. ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ પચ્ચખ્ખાણ પારૂં: યથાશક્તિ ઇચ્છામિ૦ ઇચ્છાકા૦ પચ્ચખ્ખાણ પાર્યું તહત્તિ એમ કહી જમણો હાથ કટાસણા ચરવળા ઉપર થાપી એક નવકાર ગણી

પચ્ચખ્ખાણ કર્યું હોય તે કહી પારવું તે લખીએ છીએ.

ઉગ્ગએસૂરે નમુક્કારસહિઅં પોરિસિં સાઢ્ઢપોરિસિં ગંઠસહિઅં મુઠ્ઠસહિઅં પચ્ચખ્ખાણ કર્યું ચઉવ્વીહાર આંબિલ નિવિ એકાસણું બેઆસણું કર્યું તિવિહાર પચ્ચખ્ખાણ ફાસિઅં, પાલિઅં, સોહિઅં, તીરિઅં, કિટ્ટિઅં, આરાહિઅં, જં ચ ન આરાહિઅં. તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

૮૧ अथ रत्नाकर पच्चीशी.

ઉપજાતિ વૃત્ત.

શ્રેયઃ શ્રિયાં મંગલકેલિસદ્મ—મોક્ષરૂપ લક્ષ્મિને મંગલિક ક્રીડાનું ઘર.

નરેંદ્રદેવેંદ્રનતાંઘ્રિપદ્મ—નરેંદ્રો તથા દેવેંદ્રો નમ્યા છે જેના ચરણ કમળને એવા.

સર્વજ્ઞ સર્વાતિશય પ્રધાન—સર્વજ્ઞ. સર્વ ચોત્રિસ અતિસયે કરી પ્રધાન.

ચિરં જય જ્ઞાનકલાનિધાન—॥ ૧ ॥—કેવળજ્ઞાન રૂપ કલાના નિધાન એવા હે સ્વામિ જયવંતા વર્તો. ॥ ૧ ॥

જગત્રયાધાર કૃપાવતાર—ત્રણ જગતના આધાર તથા કૃપાવતાર

દુર્વારસંસારવિકારવૈદ્ય—દુઃખે વારવા યોગ્ય એવા સંસારના રોગાદિ વિકારને મટાડવાને વૈદ્ય સમાન એવા.

શ્રીવીતરાગ ત્વયિ મુગ્ધભાવાત્—હે શ્રીવીતરાગ ? તમારા આગળ ભોલા ભાવે.

વિજ્ઞ પ્રભો વિજ્ઞપયામિ કિંચિત્—॥૨॥—હે વિશેષ જાણ? હું કાંઇક વિનંતિ કરૂં છું. ॥ ૨ ॥

કિંબાલલીલાકલિતો ન બાલઃ—બાલ લીલાએ મુક્ત એવો બાળક શું ન.

પિત્રોઃ પુરો જલ્પતિ નિ ર્વિકલ્પઃ—વિચાર રહિતપણે મા બાપ આગલ બોલે. [સાચું કહું છું.

તથા યથાર્થં કથયામિ નાથ—તેમજ હે નાથ ! હું પણ સાચે

નિજાશયં સાનુશયસ્તવાગ્રે—॥૩॥—તમારા આગળ પશ્ચાતાપ સહિત મારા અભિપ્રાયને. ॥૩॥

દત્તં ન દાનં પરિશીલિતં ચ—દાન ન દીધું તથા પાલ્યું.

ન શાલિ શીલં ન તપોઽભિતપ્તં—નહીં રૂડું શીલ તથા તપ ન કીધો.

શુભો ન ભાવોઽપ્યભવદ્ભવેઽસ્મિન્—આ ભવને વિષે સારો ભાવ પણ ન ભાવ્યો.

વિભો મયા ભ્રાંતમહો મુધૈવ—॥૪॥—હે પ્રભુ ? હું સંસારમાં ફોગટજ ભમ્યો ખેદની વાત! ॥ ૪ ॥

દગ્ધોઽગ્નિના ક્રોધમયેન દષ્ટો—ક્રોધરૂપ અગ્નિયે કરી હું બળ્યો તથા મને કરડ્યો.

દુષ્ટેન લોભાખ્યમહોરગેણ—દુષ્ટ એવો લોભ નામનો મહોટોસર્પ

ગ્રસ્તોઽભિમાનાજગરેણ માયા—અભિમાન રૂપ અજગરથી હું ગળાયો તથા માયારૂપ.

જાલેન બદ્ધોઽસ્મિ કથં ભજે ત્વામ્—॥૫॥—જાળ વડે હું બંધાયોછું હે નાથ! હું તમને કેવી રીતે ભજું. ॥ ૫ ॥

કૃતં મયામુત્ર હિતં ન ચેહ—મેં પરલોકને વિષે સુખદાયક કંઈ ન કીધું તથા આ.

લોકેઽપિ લોકેશ સુખં ન મે ઽભૂત્—લોકને વિષે પણ હે લોકના નાથ મને સુખ થયું નહીં.

અસ્માદૃશાં કેવલમેવ જન્મ—અમારા સરખાનો જન્મ ફોગટજ

જીનેશ જજ્ઞે ભવપૂરણાય—॥૬॥—હે જીનેશ ! ભવ પુરવાને માટેજ થયો. ॥ ૬ ॥

મન્યે મનો યન્ન મનોજ્ઞવૃત્તં—હું માનું છું કે મારૂં મન મનો-
 વૃત નથી જે કારણ માટે.

ત્વદાસ્યપીયૂષમયૂખલાભાત્—તમારા મુખરૂપ ચંદ્ર અમૃતના
 કિરણો પામે થકે.

દ્રુતં મહાનંદ રસં કઠોર—ગ્રહણ કર્યું છે મહાનંદ રસને તે માટે
 કઠોર છે.

અસ્માદૃશાં દેવ તદશ્મતોऽપિ—॥૭॥—અમારા સરખાનું મ-
 ન હે દેવ ! પથ્થરથી પણ વધારે કઠોરછે. ॥ ૭ ॥

ત્વત્તઃસુદુઃપ્રાપમિદંમયાપ્તં—તમારા થકી અતિ દુઃખે પામવા
 યોગ્ય આ હું પામ્યો જે.

રત્નત્રયં ભૂરિ ભવભ્રમેણ—ઘણા ભવ ભમિને જ્ઞાન, દર્શન,
 ચારિત્રરૂપ રત્ન ત્રયી.

પ્રમાદનિદ્રાવશતો ગતં તત્—તે રત્નત્રયી પ્રમાદ રૂપ નિદ્રાના
 વશ થકી ફોગટ ગમાવી.

કસ્યાગ્રતો નાયક પૂત્કરોમિ—॥ ૮ ॥—હે નાયક ! હું હવે કો-
 ની આગળ પોકાર કરૂં. ॥ ૮ ॥

વૈરાગ્યરંગઃ પરવંચનાય—વૈરાગ્યનો રંગ તે લોકોને છેતરવા-
 ને અર્થે થયો.

ધર્મોપદેશો જનરંજનાય—ધર્મનો ઉપદેશ લોકોને રાજી કરવાને
 અર્થે થયો.

વાદાય વિદ્યાધ્યયનં ચ મેઽભૂત્—મારો વિદ્યાભ્યાસ તે વાદને
 અર્થે થયો.

કયદ્બ્રુવે હાસ્યકરં સ્વમીશ—॥ ૯ ॥—હે ઇશ ! મારા હા-

સ્યકારક કૃત્યો કેટલા કહું. ॥ ૯ ॥

પરાપવાદેન મુખં સદોષં—પારકાની નિંદા કરીને મુખને દૂષણ સહિત કર્યું.

નેત્રં પરસ્ત્રીજનવીક્ષણેન—તથા પરસ્ત્રીના રૂપ વિગેરે જોવાથી આંખો દૂષણ યુક્ત કરી

ચેતઃ પરાપાયવિચિંતનેન—પારકાનું માઠું ચિંતવવાથી મનને દૂષણ યુક્તકર્યું.

કૃતં ભવિષ્યામિ કથં વિભોઽહં॥૧૦॥—એ પ્રમાણે કર્યું છે. હે પ્રભુ મારૂં શું થશે. ॥ ૧૦ ॥

વિડંબિતં યત્સ્મરઘસ્મરાર્તિ—વિડંબના કીધી જે કંદર્પ રૂપ શત્રુની વેદનાની.

દશાવશાત્સ્વં વિષયાંધલેન—દશશા વશ થકી વિષયમાં અંધ થયે થકે મારી જાતુને.

પ્રકાશિતં તદ્ભવતો હ્રિયૈવ—તે તમારી આગળ લજ્જાએ કરીનેજ પ્રકાશ્યું.

સર્વજ્ઞ સર્વં સ્વયમેવ વેત્સિ—॥ ૧૧ ॥—હે સર્વજ્ઞ ! તમેતો તરી મેળેજ સર્વ જાણો છો. ॥ ૧૧ ॥

ધ્વસ્તોઽન્યમંત્રૈઃ પરમેષ્ઠિમંત્રઃ—અન્ય મંત્રોયે કરી પરમેષ્ઠિ મંત્ર જે નવકાર મંત્ર તેનો અનાદર કર્યો.

કુશાસ્ત્રવાક્યૈર્નિહિતાગમોક્તિઃ—કુશાસ્ત્રના વાક્યોયે કરીને આગમ વચન ન આદર્યું.

કર્તું વૃથા કર્મ કુદેવસંગાત્—દુષ્ટ દેવની સોબતથી ફોકટ પાપ કર્મ કરવાને.

અવાંછિ હે નાથ મતિભ્રમો મે—॥ ૧૨ ॥—મેં વાંછા કીધી. હે નાથ ! આ મારી મતિનો વિભ્રમ થયો. ॥ ૧૩ ॥

વિમુચ્ય દગ્લક્ષ્યગતં ભવંતં—નેત્રના માર્ગને વિષે રહેલા તમોને મુકી દઇને.

ધ્યાતા મયા મુઢધિયા હૃદંતઃ—મૂઢ બુદ્ધિવાળો જે હું તેણે અંતઃકરણમાં ચિંતવ્યા.

કટાક્ષવક્ષોજગભીરનાભિ—નેત્રના વિકાર, સ્તન, ગંભીરનાભિ.

કટીતટીયાઃ સુદશાં વિલાસાંઃ ॥ ૧૩ ॥—મનોહર સ્રીયોના કટી પ્રદેશ તથા વિલાસો. ॥ ૧૩ ॥

લોલેક્ષણાવકત્રનિરીક્ષણેન—ચપલ નેત્રોયે કરી મુખ પ્રમુખ જોવાથી.

યો માનસે રાગલવો વિલગ્નઃ—મનને વિષે જે રાગનો અંશ માત્ર લાગ્યો.

ન શુદ્ધસિદ્ધાંતપયોધિ મધ્યે—તે ન ગયો શુદ્ધ સિદ્ધાંત રૂપ સમુદ્રને વિષે.

ધૌતોઽપ્યગાત્તારક કારણં કિં—॥૧૪॥—ધોયાં છતાં પણ (ન ગયો) હે તારક તેનું શું કારણ છે. ॥૧૪॥

અંગં ન ચંગં ન ગણો ગુણાનાં—શરીર મનોહર નથી. ગુણોનો સમુહ પણ નથી.

ન નિર્મલઃ કોપિકલાવિલાસઃ—વળી કોઇ પૂણ સારિ કલાનો વિલાસ નથી.

સ્ફુરત્પ્રધાન પ્રભૂતા ચ કાપિ—(સ્ફુરત્પ્રધાન પ્રભૂતા) બલી કાંતિ તથા પ્રભૂતા પણ કોઇ નથી (મનોહર અને શ્રેષ્ઠ એ-

વી પ્રભુતા).

તથા પ્યહંકારકદર્થિતોઽહં—॥૧૫॥—તેમ છતાં પણ એટલે ગુણ વિના પણ હું કદર્થના પામ્યો છું. ॥૧૫॥

આયુર્ગલત્યાશુ ન પાપબુદ્ધિ—આયુષ્ય જલદી જાય છે પણ પાપ બુદ્ધિ જતી નથી.

ર્ગતં વયો નો વિષયાભિલાષઃ—ઉમર ગઇ પણ વિષયની વાંછા ગઇ નહીં.

યત્નશ્ચ ભૈષજ્યવિધૌ ન ધર્મે—ઔષધ કરવામાં પ્રયત્ન કર્યો પણ ધર્મને વિષે ન કર્યો.

સ્વામિન્મહામોહવિડંબના મે—॥ ૧૬ ॥—હે સ્વામી! મહોટા મોહની મને પીડા છે. ॥૧૬॥

નાઽત્મા ન પુણ્યં ન ભવો ન પાપં—આત્મા નથી, પુણ્ય નથી. ભવ નથી, પાપ નથી.

મયા વિટાનાં કટુગીરપીયં—એવી દુષ્ટ લોકોની માઠી વાણી પણ પીધી એટલે અંગિકાર કરી.

અધારિ કર્ણે ત્વયિ કેવલાર્કે—તથા ધારણ કરી તમારો કેવળ જ્ઞાનરૂપી સૂર્ય.

પરિસ્ફુટે સત્યપિ દેવ ધિક્ માम्—॥૧૭॥—પ્રગટપણે વર્તતે છતે, હે દેવ! મને ધિક્કાર હજો. ॥ ૧૭ ॥

ન દેવપૂજા ન ચ પાત્રપૂજા—દેવ પૂજા ન કીધી તેમજ સુપાત્રદાન ન દીધું.

ન શ્રાદ્ધધર્મશ્ચ ન સાધુધર્મઃ—શ્રાવકનો ધર્મ ન પાળ્યો તેમજ સાધુનો ધર્મ પણ ન પાળ્યો.

લબ્ધ્વાપિ માનુષ્યમિદં સમસ્તં—આ મનુષ્ય જન્મ પામીને પણ સઘળો.

કૃતં મયાઽરણ્યવિલાપતુલ્યં-॥૧૮॥—અરણ્યમાં વિલાપની માફક ફોગટ મેં ગમાવ્યો. ॥ ૧૮ ॥

ચક્રે મયા સત્સ્વપિ કામધેનુ—મેં કરી અસત્ય ખોટી એવી પણ કામધેનુ.

કલ્પદ્રુચિંતામણિષુ સ્પૃહાર્ત્તિઃ—કલ્પવૃક્ષ અને ચિંતામણિ રત્ન તેઓને વિષે વાંછા કરવાથી પીડા.

ન જૈનધર્મે સ્ફુટશર્મદેઽપિ—પણ પ્રગટ સુખનો કરનાર એવો જૈન ધર્મ તેને વિષે વાંછા ન કીધી.

જીનેશ મે પશ્ય વિમૂઢભાવં—॥૧૯॥—હે જીનેશ ? મારૂં મૂર્ખ પણું તો જુઓ. ॥૧૯॥

સદ્ભોગલીલા ન ચ રોગકીલા—રૂડા ભોગની લીલાઓ ચિંતવી પણ રોગરૂપી ખીલાના ઉપાય ન ચિંતવ્યા.

ધનાગમો નો નિધનાગમશ્ચ—પૈસાના આવવાનો વિચાર કીધો પણ મરણ આવશે તે વિચાર ન કીધો.

દારા ન કારા નરકસ્ય ચિત્ત—મનમાં સ્ત્રી ચિંતવી પરંતુ તેવી નરકરૂપ બંદિખાનું પામીશ તે ન ચિંતવ્યું.

વ્યચિંતિ નિત્યં મયકાઽધમેન—॥૨૦॥—અધમ એવો હું જે તેણે એમ નિરંતર ચિંતવ્યું ॥૨૦॥

સ્થિતં ન સાધોર્હૃદિ સાધુવૃત્તાત્-ભલી રીતે સાધુ વૃત્તિ પણ હૃદયમાં ન રહી વૃત્તથી પણ.

પરોપકારાન્ન યશો ઽર્જિતંચ—પરોપકાર કરવાથી પણ જશ ન

મેળવ્યો.

કૃતં ન તીર્થોદ્ધરણાદિ કૃત્યં—તિર્થનો ઉદ્ધાર વિગેરે કરવા યોગ્ય કાર્ય પણ ન કર્યાં.

મયા મુધા હારિતમેવ જન્મ-॥૨૧॥—મેં ફોગટજ જન્મ ગમાયો. ॥૨૧॥

વૈરાગ્યરંગો ન ગુરૂદિતેષુ—ગુરૂના ઉપદેશ વચનથી સંસારથી વિરક્તભાવ તેનો રંગ ન ધર્યો.

ન દુર્જનાનાં વચનેષુ શાંતિઃ—તથાં દુષ્ટ લોકોના વચનોને વિષે શાંતિ ન આણી.

નાઽધ્યાત્મલેશો મમ કોપિ દેવ—હે દેવ? મને અધ્યાત્મનો લેશ પણ ન થયો.

તાર્યઃ કથંકારમયં ભવાબ્ધિઃ-॥૨૨॥—માટે કેમ કરી આ ભવ સમુદ્ર તરાય. ॥૨૨॥

પૂર્વે ભવેઽકારિ મયા ન પુણ્યં—ગયા ભવમાં, મેં કાંઈ પુણ્ય કીધું નથી.

આગામિજન્મન્યપિ નો કરિષ્યે—આવતા ભવમાં પણ કાંઇ પુણ્ય હું કરીશ નહીં.

યદીદશોહં મમ તેન નષ્ટા—જો હું એ પ્રકારે છું તે કારણ માટે મારે નાશ પામ્યા.

ભૂતોદ્ભવદ્ભાવિભવત્રયીશ-॥૨૩॥—હે ઇશ! ગયો ભવ, આ ભવ અને આવતો ભવ એ ત્રણે ભવ. ॥૨૩॥

કિંવા મુધાઽહં બહુધા સુધાભુક્—હે દેવ! મેં કેમ અથવા ફોગટ ઘણે પ્રકારે.

પૂજ્ય ત્વદગ્રે ચરિતં સ્વકીયં—હે પૂજ્ય! તમારી આગળ મારૂં ચરિત્ર.

જલ્પામિ યસ્માત્ ત્રિજગત્સ્વરૂપ—બોલું છું. જે કારણ માટે ત્રણ જગતના સ્વરૂપના.

નીરૂપકસ્ત્વં કિયદેતદત્ર—॥૨૪॥—નિરૂપક જોનાર તમે છો. માટે અહીંઆં મહારૂં કહેવું તે કોણ માત્ર છે. ॥૨૪॥

દીનોદ્ધાર ધુરંધર સ્ત્વદપરો નાસ્તે મદન્યઃ કૃપા—દીન પુરૂષોનો ઉદ્ધાર કરવામાં અગ્રેસર તમારા વિના બીજો કોઇ નથી અને મારા વિના કૃપાનું.

પાત્રં નાત્રજને જીનેશ્વર તથાપ્યેતાં ન યાચે શ્રિયં—પાત્ર આ લોકમાં બીજું કોઈ નથી. હે જીનેશ્વર? તો પણ હું તે પ્રસિદ્ધ લક્ષ્મિને માગતો નથી.

કિંત્વર્હન્નિદમેવ કેવલમહો સદ્બોધિરત્નં શિવં—પરંતુ હે અરિહંત! ફક્ત આશ્ચર્યકારી મોક્ષનું કારણ એવું ભલું સમકીત રૂપ રત્નને.

શ્રીરત્નાકરમંગલૈકનિલયશ્રેયસ્કરં પ્રાર્થયે–॥ ૨૫ ॥—હે મોક્ષરૂપ લક્ષ્મિના સમૂહ! હે મંગલિકના એક ધામ! મંગલીકના કરનાર તે સમકિત રત્નની હું પ્રાર્થના કરૂંછું. સ્તોત્ર કર્તાએ પોતાનું નામ રત્નાકર સુરિ છે એમ સુચવ્યું છે.

સ્તોત્રના પહેલી ૨૪ ગાથા ઉપજાતિ વૃતમાં છે અને પચીસમી શાર્દૂલ વિક્રીડિત છંદ છે.

॥ ઇતિ શ્રી રત્નાકર પચ્ચીશી સંપૂર્ણ. ॥

विविध बोल संग्रह.

१ समकितना ६७ बोल.

૪ સદ્દહણા. ૩ લિંગ. ૧૦ વિનય. ૩ શુદ્ધિ.
૫ દૂષણ. ૮ પ્રભાવક. ૫ ભૂષણ. ૫ લક્ષણ.
૬ જતના. ૬ આગાર. ૬ ભાવના. ૬ સ્થાન.

૪ **સદ્દહણા**—૧ જીવાદિક નવ તત્વનો અભ્યાસ કરવો, વિચાર કરવો. ૨ સાધુ મુનીરાજની શેવા કરવી. ૩ પાસથ્થા, કુશીલીઆ, વેશવીડંબક એવા સમકિતથી ભ્રષ્ટનો સંગ કરવો નહીં ૪ અન્યદર્શની, મિથ્યા દ્રષ્ટીનો સંગ ન કરવો.

૩ **લિંગ**—૧ સિદ્ધાંત=વીતરાગની વાણી સાંભળવાની અતિ અભિલાષા. ૨ ચારિત્ર ધર્મ=વ્રત પચ્ચખ્ખાણ કરવાની અતિ અભિલાષા. ૩ દેવ ગુરૂ પ્રમુખ ઉત્તમ પુરૂષોની સાર સેવા કરવામાં સાવધાન.

૧૦ **વિનય**—૧ અરિહંત દેવનો. ૨ સિદ્ધ ભગવાનનો. ૩ જીન પ્રતિમાનો. ૪ શ્રુત ધર્મનો. ૫ ચારિત્ર ધર્મનો. ૬ સર્વ સાધુનો. ૭ આચાર્યનો. ૮ ઉપાધ્યાયનો. ૯ ચતુર્વીધ સંઘનો. ૧૦ સમ્યક દર્શનનો.

વિનય=શેવા, ભક્તિ બહુમાન, અંતરંગ પ્રેમ, ગુણગ્રામ કરવા તથા અવગુણ છોડવા, આશાતના ટાળવી. તેમાં દેવની ૮૪ અને ગુરૂ સંબંધી ૩૩ આશાતના ટાળવી.

૩ **શુદ્ધિ**—૧ મનશુદ્ધિ=વીતરાગનો ભાખ્યો ધર્મ સાર છે બીજું

કઇ સંસારમાં સાર નથી એવો ઉપભાવ તે. ૨ વચન શુદ્ધિ =જીનધર્મ આરાધતાં કલ્યાણ નહીં હોય તો બીજાથી કેમ હોય. કલ્યાણ તો વીતરાગના ધર્મ થકીજ છે બીજાથી કલ્યાણ નથી એમ કહેવું તે. ૩ કાય શુદ્ધિ=કોઇ છેદો, ભેદો અનેક પ્રકારની પીડા ઊપજાવો, પણ વીતરાગ વીના બીજાની આગળ મસ્તક ન નમાવવું તે.

૫ દૂષણ—૧ શંકા=વીતરાગના વચનમાં શંસય કરવો. ૨ કાંક્ષા=જીનમત વીના બીજા મતની વાંછા કરવી. ૩ વિચિકિત્સા=ધર્મના ફળ વિષે સંદેહ કરવો. ૪ પ્રશંસા=કુલિંગી, દર્બલિંગી પાખંડી લોકોની પ્રશંસા કરવી. ૫ સંસ્તવ=ઉપર બતાવેલા પાખંડી લોકનો પરિચય કરવો.

આ ઉપર લખેલાં પાંચ દૂષણો સર્વ જણે વર્જવાં.

૮ **પ્રભાવક**—૧ જીનમત પરમતના શાસ્ત્રનો જાણ. ૨ ધર્મ ઉપદેશનો દેનાર. ૩ ન્યાયથી વાદ કરનાર. ૪ નિમિત્તનો જાણ. ૫ ક્ષમાવંત નિર્લોભી, તપસ્વી. ૬ વિદ્યા મંત્રનો જાણ હોય. ૭ સિદ્ધ સપજ (આકાશ પ્રદેશની વિદ્યાએ સહીત.) ૮ કવિ.

ઉપર કહેલા આઠ જીનમત દીપાવનાર કહીએ. એવા થવાનો ઉદ્યમ કરવો જેથી જીનધર્મ દીપાવવામાં આવે અથવા એવા પુરૂષોની તેમના સમકીતવંત ગુણ જોઇને શેવા કરવી.

૫ **ભૂષણ**—૧ જિન માર્ગને વિષે કુશળ હોય. ૨ જિન શાસનની પ્રભાવના=દીપાવવું અથવા વૃદ્ધિ થાય તેમ કરવું. ૩ ગીતાર્થ મુનિરાજ અને તીર્થની શેવા કરવી. ૪ જૈન ધર્મને

વિષે દ્રઢતા રાખવી. ૫ દેવ, ગુરૂ તથા સિદ્ધાંતનો વિનય વૈયાવચ્ચ કરવો.

૫ **લક્ષણ**—૧ ઉપસમ=ક્રોધ, માન, માયા અને લોભ એ ચાર કષાયનું ટાળવું તે. ૨ સંવેગ=મોક્ષના સુખની અભિલાષા રાખવી. ૩ નિર્વેદ=સંસારના દુઃખ થકી ઉદાસ રહેવું. ૪ અનુકંપા=જીવને દુઃખ થકી નિવારણ કરવાની ઇચ્છા અર્થાત સર્વ જીવને વિષે દયા ભાવ રાખવો. ૫ આસ્તિકય=શ્રી વીતરાગે ભાખ્યું તે સત્ય છે જુઠું કાંઇ પણ નથી એવી દ્રઢ આસ્થા રાખવી.

૬ **જતના**—૧ પરતીર્થિકાદિવંદન=અન્યતીર્થિ, અન્યતીર્થિના દેવ તથા અન્યતીર્થિની ગ્રહણ કરેલી પ્રતિમાને વંદન કરવું નહીં =તેમની આગળ બે હાથ જોડવા નહીં. ૨ નમસ્કરણં=તેમને નમસ્કાર કરવો નહી=તેમની આગળ માંથું નમાવવું નહીં. ૩ આલાપનં=તેમની સાથે પ્રથમ બોલવું નહીં. ૪ સંલાપનં=તેમની સાથે વારંવાર બોલવું નહીં. ૫ અશનાદિદાનં=ખાવાપીવાનું ધર્મ બુદ્ધિએ આપવું નહીં. ૬ ગંધપુષ્પાદિ પ્રેરણં=તેમને ગંધપુષ્પાદિ મોકલવા નહીં.

૬ **આગાર**—૧ રાજા ભિયોગ=રાજાના કહેવાથી કરવું. ૨ ગણાભિયોગ=ઘણા લોકોના કહેવાથી કરવું. ૩ બળાભિયોગ=બળવાનના કહેવાથી કરવું. ૪ સુરાભિયોગ=દેવતાદિકની હઠથી કરવું. ૫ કાંતારવૃત્તિ=આજીવિકાને વાસ્તે કરવું. ૬ ગુરૂનિગ્રહ=માતાપીતા કળાચાર્ય પ્રમુખના કહેવાથી કરવું.

આ છ આગાર પોતાની મરજી ન છતાં લાચારીથી પણ કોઇના કહેવાથી સેવવા.

६ **ભાવના**—૧ સમક્તિ કેવું છે ચારિત્ર ધર્મરૂપી ઝાડનું મુળ છે. ૨ સમક્તિ કેવું છે તો ચારિત્ર ધર્મરૂપી નગરમાં પેસવાનું બારણું છે. ૩ સમક્તિ ચારિત્ર ધર્મરૂપી મેહેલનો મુળ પાયો છે. ૪ સમક્તિ જ્ઞાન ચારિત્રાદિ ગુણરૂપ રત્નનો નિધિ છે. ૫ સમક્તિ કેવું છે તો ચારિત્ર રૂપી જીવતપણાનો આધાર છે. ૬ સમકિત શ્રૂત ચારિત્ર રૂપી રસનું પાત્ર છે.

૬ **સ્થાન**—૧ જીવ છેજ. ૨ જીવ નિત્ય છે. ૩ જીવ કર્મનો કર્તા છે. ૪ જીવ કર્મનો ભોગવનાર છે. ૫ જીવને મોક્ષ છે. ૬ જીવને મોક્ષનો ઉપાય છે=કર્મ રહિત થવાનો ઉપાય છે.

શો ઉપાય છે?સમ્યગ્, જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્ર.

(ઇતિ સમકિતના ૬૭ બોલ સંપૂર્ણ.)

२ भवाभिनंदी जीवोनां लक्षण.

પાંચ ઇંદ્રિઓનાં વિષય સુખ પરમારથે કરી દુઃખકારી છે તો પણ તેને વિષે જે જીવો સુખની બુદ્ધિએ કરીને આનંદ માને છે તેને **ભવાભિનંદી કહીએ.** તેનાં લક્ષણ નીચે મુજબ.

૧ **આહારને અર્થે**=જે હું સામાયક પોસો તથા દેશાવકાસાદિક ધર્મ કરણી કરીશ તો જમવાનું મળશે એવી વિચારણાથી ધર્મ કરણી કરવી તે.

૨ **પૂજાવાને અર્થે**=જે હું ધર્મ કરણી કરીશ તો લોકમાં પૂજનીક થઇશ એવો અભિપ્રાય રાખવો તે.

૩ **ઉપધી**=વસ્ત્ર પાત્રાદિકને અર્થે ધર્મ કરણી કરવી તે.

૪ રિદ્ધિ ગારવ=શ્રાવક પોતાના કરવાને અર્થે જે ધર્મ કરણી કરીશ તો આ શ્રાવક મારા થશે અને એમનાથી મારૂં ગુ-જરાન થશે એવી બુદ્ધિએ કરીને ધર્મ કરણી કરવી તે.

૫ ક્ષુદ્ર=અગંભીર હોય=પારકાં છીદ્ર ખોળતો ફરે અને લોકોના કિંચિત્ અવગુણ દેખી લોકોની આગળ વિશેષ પણે કહેતો ફરે અને પોતાના અવગુણ ઢાંકે અને પોતાના ગુણનો ઉત્કર્ષ કરે=હરેક રીતે પોતાનો ગુણ પ્રગટ થાય એમ લોકો આગળ બોલવું તે.

૬ લોભને વિષે પુદ્ગળ ભાવને વિષે=ધન, ધાન્ય, વસ્ત્ર, પાત્ર, જશ, કીર્તિ મેળવવાને વિષે તત્પર=લીન=આસક્ત રહેવું તે.

૭ દીન=પુદ્ગળ ભાવના વિયોગે કરીને રાંક=આગામી કાળની ચિંતા કરે કે હાય હાય હું શું ખાઈશ અને હવે હું કેમ કરીશ, હવે મારા કુટુંબનો નિર્વાહ કેમ ચાલશે એવી ચિંતા કરે પણ આત્મ સ્વરૂપનો કોઇ પણ વિચાર કરે નહીં તે.

૮ મત્સરી=પારકા ગુણને ન સહે તે.

૯ ભયવાન=પુદ્ગલાદિક વસ્તુના વિયોગનો ભય કરવો તે.

૧૦ શઠ=કપટી.

૧૧ અજ્ઞાની=સર્વ વસ્તુનો અજાણ.

ઉપર લખેલાં અગીયાર લક્ષણો હરેક જણે વર્જ-વાં અને ધર્મ કરણી કરતાં તો વિશેષપણે વર્જવાં.

(ઇતિ ભવાભિનંદી જીવોનાં લક્ષણ સંપૂર્ણ.)

૩ मिथ्यात्वना ४ बोल.

૧ પ્રરૂપણા મિથ્યાત્વ—શ્રી જીનેશ્વર મહારાજે ભાષિત જે અર્થ તે થકી અવળી પ્રરૂપણા કરવી તે. [ણી કરવી તે.

૨ પ્રવર્તન મિથ્યાત્વ—લૌકિક તથા લોકોત્તર મિથ્યાત્વની કર-

૩ પરિણામ મિથ્યાત્વ—મનમાં=પરિણામમાં જાુઠો હઠવાદ રાખવો અને કેવળી મહારાજે પ્રરૂપ્યા એવા નવ તત્વના અ-ર્થ યથાર્થ સદહવા નહીં તે. [પ્રકૃતિ તે.

૪ પ્રદેશ મિથ્યાત્વ—સત્તાગતમાં રહેલી મોહની કર્મની સાત

(ઇતિ મિથ્યાત્વના ૪ બોલ સંપૂર્ણ.)

४ मार्गानुसारीना ३५ बोल.

૧ ન્યાય સંપન્ન વિભવ=ન્યાયથી ધન મેળવવું=સ્વામિ દ્રોહ, મિત્રદ્રોહ, વિશ્વાસીને ઠગવું, ચોરી કરવી, થાપણ ઓળવવી વિગેરે નિંદવા યોગ્ય કામ ત્યાગ કરીને ધન ઉપાર્જન કરવું.

૨ શિષ્ટાચાર પ્રશંસા=ઉત્તમ પુરૂષોનાં આચરણના વખાણ કરવા.

૩ સરખા કુળાચાર વાળા પણ અન્ય ગોત્રી સાથે વિ-વાહ કરવો.

૪ પાપના કામથી ડરવું.

૫ પ્રસિદ્ધ દેશાચાર પ્રમાણે વર્તવું.

૬ કોઇનો અવર્ણ વાદ બોલવો નહીં.

૭ જે ઘરમાં પેસવા નિકળવાના અનેક રસ્તા નથી ત-થા જે ઘર અતિ ગુપ્ત અને અતિ પ્રગટ ન હોય

અને પાડોશી સારા હોય તેવા ઘરમાં રહેવું.

૮ સારા આચરણવાળા પુરૂષોની સોબત કરવી.

૯ માતા તથા પિતાની પુજા કરવી=તેમનો સર્વ રીતે વિનય સાચવવો અને તેમને પ્રસન્ન રાખવા.

૧૦ ઉપદ્રવવાળા સ્થાનકનો ત્યાગ કરવો=લડાઇ, દુકાળ વિગેરે અડચણવાળાં ઠેકાણાં છોડવાં.

૧૧ નિંદિત કામમાં ન પ્રવર્તવું=નિંદવા યોગ્ય કામ ન કરવાં.

૧૨ આવક પ્રમાણે ખરચ રાખવું. [રાખવી.

૧૩ ધનને અનુસરતો વેષ રાખવો=પેદાશ પ્રમાણે પોશાકી

૧૪ આઠ પ્રકારના બુદ્ધિના ગુણને સેવવા તે આઠ ગુણનાં નામ—૧ શાસ્ત્ર સાંભળવાની ઇચ્છા. ૨ શાસ્ત્ર સાંભળવું. ૩ તેનો અર્થ સમજવો. ૪ તે યાદ રાખવો. ૫ ઉહ=તેમાં તર્ક કરવો તે સામાન્ય જ્ઞાન. ૬ અપોહ=વિશેષ જ્ઞાન. ૭ ઉહા પોહથી સંદેહ ન રાખવો. ૮ તત્વ જ્ઞાન=આ વસ્તુ આમજ છે એવો નિશ્ચય કરવો.

૧૫ નિત્ય ધર્મને સાંભળવો જેથી બુદ્ધિ નિર્મળ થાય.

૧૬ પહેલાં જમેલું ભોજન પચી જાય ત્યાર પછી નવું ભોજન કરવું.

૧૭ જ્યારે ખરી ભુખ લાગે ત્યારે ખાવું, પણ એકવાર ખાધા પછી તરતજ મીઠાઇ વિગેરે આવેલું જોઇ લાલચથી તે ઉપર ખાવું નહીં કારણ કે અપચો થાય.

૧૮ ધર્મ, અર્થ અને કામ એ ત્રણ વર્ગને સાધવા.

૧૯ અતિથિ તથા ગરીબને અન્નપાનાદિ આપવું.

૨૦ નિરંતર અભિનિવેષ રહિત રહેવું=કોઇને પરાભવ કરવાના પરિણામે કરી અનીતિથી કામનો આરંભ કરવો નહીં તે.
૨૧ ગુણી પુરૂષોનો પક્ષપાત કરવો=તેમનું બહુ માન કરવું.
૨૨ નિષિદ્ધ દેશકાળનો ત્યાગ કરવો=રાજા તથા લોકોએ નિષેધ કરેલા દેશકાળમાં જવું નહીં.
૨૩ પોતાની શક્તિને અનુસરીને કામનો આરંભ કરવો.
૨૪ પોષણ કરવા યોગ્ય એવાં માતાપિતા સ્ત્રી પુત્રાદિકનું ભરણ પોષણ કરવું.
૨૫ વૃત્તને વિષે રહેલા તથા જ્ઞાને કરી મોટા એવા પુરૂષોને પૂજવા=તેમનો સારી રીતે વિનય સાચવવો.
૨૬ દીર્ઘદર્શી=જે કોઇ કામ કરે તેમાં લાંબી દ્રષ્ટી ફેરવી તેનાં શુભાશુભ ફળનો તપાસ કરી ચાલવું.
૨૭ વિશેષજ્ઞ=દરેક વસ્તુનો તફાવત સમજી પોતાના આત્માના ગુણદોષનો તપાસ કરવો. [કારને સમજવો.
૨૮ કૃતજ્ઞ (કર્યા કામનો જાણ)=કરેલા ઉપકારને તથા અપ-
૨૯ લોકપ્રીય—વિનયાદિ ગુણેકરી લોકપ્રીય થવું.
૩૦ લજ્જાળુ (લાજવાળો)—લાજમર્યાદામાં રહેવું.
૩૧ દયાળુ—દયાભાવ રાખવો. [દર આકાર રાખવો.
૩૨ સુંદર આકૃતિવાન—ક્રુર આકૃતિનો ત્યાગ કરી શરીરનો સું-
૩૩ પરોપકારી—પરને ઉપકારી થવું.
૩૪ અંતરંગારિજિત—કામ, ક્રોધ, લોભ, માન, મદ તથા હર્ષ એ ૭ અંતર વેરીને જીતવા.
૩૫ વશીકૃતેંદ્રિયગ્રામ—ઇંદ્રીયોના સમુહને વશ કરવા=સર્વે ઇ-

દ્રિયોને વશ કરવાનો અભ્યાસ કરવો.

બાળજીવોને મોંઢે કરવા સુગમ પડે માટે ઉપરના માર્ગાનુસારીના પાંત્રીસબોલ સંક્ષેપથી લખ્યા છે. વિવરણ ગ્રંથાંતરોમાંથી જોઇ લેવું.

(ઇતિ માર્ગાનુસારીના પાંત્રીસ બોલ સંપૂર્ણ.)

૯ जीव विचारना बोल.

૧ **જીવના બે ભેદ**—૧ સંસારી. ૨ મોક્ષના.

૨ **સંસારના બે ભેદ**—૧ સ્થાવર ૨ ત્રસ.

૩ **સ્થાવરના પાંચ ભેદ**—૧ પૃથ્વીકાય. ૨ અપકાય. ૩ તેઉકાય. ૪ વાઉકાય. ૫ વનસપતિકાય.

૪ **વનસપતિ કાયના બે ભેદ**—૧ પ્રત્યેક. ૨ સાધારણ.

૫ **ત્રસકાયના ચાર ભેદ**—૧ બેરેંદ્રી.૨ તેરેંદ્રી.૩ ચૌરેંદ્રી.૪ પંચેંદ્રી.

૬ **પંચેંદ્રીના ચાર ભેદ**—૧ દેવતા. ૨ મનુષ્ય. ૩ નારકી.૪ તિર્યંચ.

૭ **નારકીના સાત નામ ગોત્ર સહીત**—૧ ધમા-રત્નપ્રભા. ૨ વંશા-શર્કરાપ્રભા. ૩ સેલા-વાલુકાપ્રભા. ૪ અંજણા-પંકપ્રભા. ૫ રિઠ્ઠા-ધુમપ્રભા. ૬ મઘા-તમપ્રભા. ૭ માઘવતી-તમતમાપ્રભા.

૮ **તિર્યંચ પંચેંદ્રીના ત્રણ ભેદ**—૧ જલચર. ૨ થલચર.૩ ખેચર.

૯ **મનુષ્યના ત્રણ ભેદ**—૧ કર્મભૂમિના. ૨ અકર્મભૂમિના. ૩ અંતરદ્વિપના.

૧૦ **કર્મભૂમિના પંદર ક્ષેત્ર**—૫ ભરત. ૫ ઐરવ્રત. ૫ મહાવિદેહ.

૧૧ **અકર્મભૂમિના ત્રીસ ક્ષેત્ર**—૫ હેમવંત. ૫ એરણ્યવ્રત ૫

રમ્યક. ૫ દેવકુર. ૫ હરિવર્ષ. ૫ ઉતર કુર.

૧૨ **અંતરદ્વીપના છપ્પન ક્ષેત્ર**—લવણ સમુદ્રમાં પડતા હિમવંત અને શિખર પર્વતોના આઠ દાઢા છે તે દરેકપર સાત સાત ક્ષેત્રો છે. [વૈમાનીક.

૧૩ **દેવતાના ચાર ભેદ**—૧ ભૂવનપતિ.૨ વ્યંતર.૩ જ્યોતસી. ૪

૧૪ **ભુવનપતિના દશ ભેદ**--૧ અસુર કુમાર નિકાય. ૨ નાગ કુમાર નિકાય. ૩ સુવર્ણ કુમાર નિકાય. ૪ વિદ્યુત્ કુમાર નિકાય. ૫ અગ્નિ કુમાર નિકાય. ૬ દ્વિપ કુમાર નિકાય. ૭ ઉદધિકુમાર નિકાય. ૮ દિશિ કુમાર નિકાય. ૯ પવન કુમાર નિકાય. ૧૦ સ્તનિત કુમાર નિકાય.

૧૫ **વ્યંતર દેવતાના બે ભેદ**—૧ વ્યંતરના. ૨ વાણુ વ્યંતરના.

૧૬ **વ્યંતર દેવતાના આઠ ભેદ**—૧ પિશાચ. ૨ ભૂત. ૩ યક્ષ. ૪ રીક્ષસ. ૫ કિંનદ. ૬ કિંપુરૂષ. ૭ મહોરગ. ૮ ગંધર્વ.

૧૭ **વાણુ વ્યંતરના આઠ ભેદ**--૧ અણુપન્ની નિકાય. (સ્થાનક) ૨ પણુ પન્ની નિકાય. ૩ એસી વાદી નિકાય. ૪ ભૂતવાદી નિકાય. ૫ કંદિત નિકાય. ૬ મહા કંદિત નિકાય. ૭ કોહંડ નિકાય ૮ પતંગ નિકાય.

૧૮ **જ્યોતસી દેવતાના પાંચ ભેદ**—૧ ચંદ્ર. ૨ સૂર્ય. ૩ ગ્રહ. ૪ નક્ષત્ર. ૫ તારા.

૧૯ **વૈમાનિક દેવતાના બે ભેદ**—૧ કલ્પ તે આચાર વાળા. ૨ કલ્પાતીત તે પોતે સ્વામી છે.

૨૦ **કલ્પ તે બાર દેવલોક વાળાનાં નામ**—૧ સુધર્મ. ૨ ઇશાન. ૩ સનત કુમાર. ૪ મહેંદ્ર. ૫ બ્રહ્મ. ૬ લાંતક. ૭

મહાશુક્ર. ૮ સહસાર. ૯ આનંત. ૧૦ પ્રાણુંત. ૧૧ આરણુ. ૧૨ અચ્યુત દેવલોક. [વિમાનના.

૨૧ **કલ્પાતીતના બે ભેદ**—૧ નવગ્રૈવેકના. ૨ પાંચ અનુત્તર

૨૨ **નવગ્રૈવેકના નવ ભેદ**—૧ સુદર્શન. ૨ સુપ્રતિબંધ. ૩ મનોરમ. ૪ સર્વભદ્ર. ૫ વિશાળ. ૬ સુમનસ. ૭ સુમણુસ. ૮ પ્રીયંકર. ૯ આદિત્ય.

૨૩ **પાંચ અનુત્તરના પાંચ ભેદ**—૧ વિજય. ૨ વિજયંત. ૩ જયંત. ૪ અપરાજિત. ૫ સર્વાર્થ સિદ્ધ.

૨૪ **મોક્ષના જીવના પંદર ભેદ**—૧ જિણ સિદ્ધા. ૨ અજિણ સિદ્ધા. ૩ તિર્થ સિદ્ધા. ૪ અતિર્થ સિદ્ધા. ૫ ગૃહલિંગે સિદ્ધા. ૬ અન્યલિંગે સિદ્ધા. ૭ સ્વલિંગે સિદ્ધા. ૮ સ્ત્રિલિંગે સિદ્ધા. ૯ પુરૂષલિંગે સિદ્ધા. ૧૦ નપુંસક લિંગે સિદ્ધા. ૧૧ પ્રત્યેકબુદ્ધ સિદ્ધા. ૧૨ સ્વયં બુદ્ધ સિદ્ધા. ૧૩ બોધબોધિત સિદ્ધા. ૧૪ એક સિદ્ધા. ૧૫ અનેક સિદ્ધા.

હવે જીવોનું ઉત્કૃષ્ટ શરીરનું માન અને આયુષ્યનું માન બતાવે છે તે. શ૦=શરીર. આ૦=આયુષ્ય.

૨૫ **પૃથ્વીકાય**—૧ શ૦ અંગુલના અસંખ્યાતમા ભાગનું. ૨ આ૦ ૨૨૦૦૦ વર્ષનું.

૨૬ **અપકાય**—૧ શ૦ અંગુલના અસંખ્યાતમા ભાગનું. ૨ આ૦ ૭૦૦૦ વર્ષનું.

૨૭ **તેઉકાય**—૧ શ૦ અંગુલના અસંખ્યાતમા ભાગનું. ૨ આ૦ ત્રણ અહોરાત્રિનું. [૩૦૦૦ વર્ષનું.

૨૮ **વાઉકાય**—૧ શ૦ અંગુલના અસંખ્યાતમા ભાગનું. ૨ આ૦

૨૯ **સાધારણ વનસ્પતિ**—૧ શ૦ અંગુલના અસંખ્યાતમા ભાગનું.
૨ આ૦ અંતર્મુહૂર્તનું. [૧૦૦૦૦ વર્ષનું.
૩૦ **પ્રત્યેક વનસ્પતિ**—૧ શ૦ ૧૦૦૦ જોજન અધિક. ૨ આ૦
૩૧ **બેરેંદ્રી**—૧ શ૦ બાર જોજનનું. ૨ આ૦ બાર વરસનું.
૩૨ **તેરેંદ્રી**—૧ શ૦ ત્રણ ગાઉનું. ૨ આ૦ ૪૯ દિવસનું.
૩૩ **ચૌરેંદ્રી**—૧ શ૦ ચાર ગાઉનું. ૨ આ૦ છ માસનું.
૩૪ **પહેલી નારકી**—૧ શ૦ ૭ાા ધનુષ્ય ને ૬ અંગુલનું. ૨
આ૦ ૧ સાગરોપનું. • [આ૦ ૩ સાગરોપમનું.
૩૫ **બીજી નારકી**—૧ શ૦ ૧૫ાા ધનુષ્ય ને ૧૨ અંગુલનું. ૨
૩૬ **ત્રીજી નારકી**—૧ શ૦ ૩૧ા ધનુષ્યનું. ૨ આ૦ ૭ સાગ-
રોપમનું. [રોપમનું.
૩૭ **ચોથી નારકી**—૧ શ૦ ૬૨ાા ધનુષ્યનું. ૨ આ૦ ૧૦ સાગ-
૩૮ **પાંચમી નારકી**—૧ શ૦ ૧૨૫ ધનુષ્યનું. ૨ આ૦ ૧૭
સાગરોપમનું. [ગરોપમનું.
૩૯ **છઠ્ઠી નારકી**—૧ શ૦ ૨૫૦ ધનુષ્યનું. ૨ આ૦ ૨૨ સા-
૪૦ **સાતમી નારકી**—૧ શ૦ ૫૦૦ ધનુષ્યનું. ૨ આ૦ ૩૩
સાગરોપમનું. [આ૦ ક્રોડપુરવનું.
૪૧ **સમૂર્છિમ જંલચર**—૧ શ૦ એક હજાર જોજનનું. ૨
૪૨ **સમૂર્છિમ સ્થલચર**—૧ શ૦ ૨ થી ૯ જોજનનું. ૨ આ૦
૮૪૦૦૦ વરસનું [૭૨૦૦૦ વરસનું.
૪૩ **સમૂર્છિમ ખેચર**—૧ શ૦ ૨ થી ૯ ધનુષ્યનું. ૨ આ૦
૪૪ **ગર્ભજ જલચર**—૧ શ૦ ૧ હજાર જોજનનું. ૨ આ૦
ક્રોડપુરવનું.

૪૫ ગર્ભજ સ્થલચર—૧ શ૦ ૧૦૦૦ જોજનનું. ૨ આ૦ ૩ પલ્યોપમનું.

૪૬ ગર્ભજ ખેચર—૧ શ૦ ૨ થી ૯ ધનુષ્યનું. ૨ આ૦ પ-લ્યોપમનો અસંખ્યાતમો ભાગ. [પમનું.

૪૭ ગર્ભજ મનુષ્ય—૧ શ૦ ત્રણ ગાઉનું. ૨ આ૦ ત્રણ પલ્યો-

૪૮ સમૂર્છિમ મનુષ્ય—૧ શ૦ અંગુળના અસંખ્યાતમા ભાગ-નું. ૨ આ૦ અંતર મુહુર્તનું.

૪૯ ભુવનપતિ દેવતા—૧ શ૦ સાતહાથનું. ૨ આ૦ બે પ-લ્યોપમનું (નવનિ કાયના) અસુર કુમારનું દેશે ઉણું એક સા-ગરોપમ અધિક.

૫૦ વ્યંતર—૧ શ૦ સાત હાથનું. ૨ આ૦ ત્રણ પલ્યોપમનું.

૫૧ જ્યોત્સી—૧ શ૦ સાતહાથનું. ૨ આ૦ ચંદ્રનું ૧ પલ્યો-પમને એક લાખ વરસનું. સૂર્યનું ૧ પલ્યોપમને ૧૦૦૦ વરસનું. ગ્રહનું એક પલ્યોપમ. નક્ષત્રનું અર્ધ પલ્યોપમ અને તારાનું પલ્યોપમનો ચોથો ભાગ. [પમનું.

૫૨ સૌધર્મ દેવલોક—૧ શ૦ સાતહાથનું. ૨ આ૦ બે સાગરો-

૫૩ ઇશાન દેવલોક—૧ શ૦ સાતહાથનું. ૨ આ૦ બે સાગ-રોપમ અધિકનું. [સાગરોપમનું.

૫૪ સનત કુમાર દેવલોક—૧ શ૦ છ હાથનું. ૨ આ૦ સાત

૫૫ માહેંદ્ર દેવલોક—૧ શ૦છહાથનું.આ૦સાતસાગરોપમ અધિક.

૫૬ બ્રહ્મ દેવલોક—૧ શ૦ પાંચહાથનું. ૨ આ૦ ૧૦ સાગરોપમ.

૫૭ લાંતક દેવલોક—૧ શ૦ પાંચહાથનું. ૨ આ૦ ૧૪ સાગરોપમ.

૫૮ મહાશુક્ર દેવલોક—૧ શ૦ ચારહાથનું.૨આ૦૧૭સાગરોપમ.

૫૯ **સહસાર દેવલોક**—૧ શ૦ ચારહાથનું. ૨ આ૦ ૧૮ સાગરોપમ.
૬૦ **આણંત દેવલોક**—૧ શ૦ ત્રણહાથનું. ૨ આ૦ ૨૦ સાગરોપમનું.
૬૧ **પ્રાણંત દેવલોક**—૧ શ૦ ત્રણહાથનું. ૨ આ૦ ૨૦ સાગરોપમનું.
૬૨ **આરણ દેવલોક**—૧ શ૦ ત્રણહાથનું. ૨ આ૦ ૨૧ સાગરોપમનું.
૬૩ **અચ્યુત દેવલોક**—૧ શ૦ ત્રણહાથનું. ૨ આ૦ ૨૨ સાગરોપમનું.
૬૪ **નવગ્રૈવેયક**—૧ શ૦ બે હાથનું. ૨ આ૦ પહેલી ગ્રૈવેયકનું ૨૩ સાગરોપમ. બીજીનું ૨૪ સા૦ ત્રીજીનું ૨૫ સા૦ ચોથીનું ૨૬ સા૦ પાંચમીનું ૨૭ સા૦ છઠીનું ૨૮ સા૦ સાતમીનું ૨૯ સા૦ આઠમીનું ૩૦ સા૦ નવમી ગ્રૈવેયકનું ૩૧ સાગરોપમનું.
૬૫ **અનુત્તર વિમાન**—૧ શ૦ એક હાથનું. ૨ આ૦ પહેલા ચાર વિમાનનું. ૩૧ થી ૩૩ સાગરોપમનું અને સર્વાર્થ સિદ્ધનું ૩૩ સાગરોપમનું.

હવે જીવોની સ્વકાયને વિષે ભવ સ્થિતિ, પ્રાણ તથા યોનિનું પ્રમાણ વિગેરે બતાવે છે.

૬૬ **એકેંદ્રી જીવો**—અસંખ્ય ઉત્સર્પિણી કાળ સુધી અને અનંતકાય અનંતકાળ સુધી પોતનીજ કાયામાં ઉત્પન્ન થાય અને મરે.
૬૭ **વિગલેંદ્રી**—સંખ્યાતકાલ સુધી પોતાની જાતિમાં ઉત્પન્ન થાય અને મરે.
૬૮ **તિર્યંચ પંચેંદ્રી અને મનુષ્ય**—પોતાની જાતિમાં સાત કે આઠ ભવ કરે.
૬૯ **નારકી અને દેવતા**—તો મરીને પોતાનીકાયમાં ઉત્પન્ન થાયજ નહીં.

૭૦ **પ્રાણ દશછે**—એકેંદ્રિને ચાર. બેરેંદ્રિને છ. તેરેંદ્રિને સાત. ચૌરેંદ્રીને આઠ. અસન્નિ પંચેંદ્રીને નવ. અને સન્નિપંચેંદ્રીને ૧૦ હોય છે. (જાણી લેવું.

૭૧ **યોનિનું પ્રમાણ**--સાત લાખ પૃથ્વીકાય એ સૂત્ર પ્રમાણે

૭૨ **સિદ્ધને**—શરીર નથી, આયુષ્ય નથી, પ્રાણ નથી, યોનિ નથી, ઉપજવું નથી, મરવું નથી, તેમની સ્થિતિ સાદી અનંતછે.

(ઇતિ જીવ વિચાર સંપૂર્ણ.)

૫ अथ पांत्रीस बोल प्रारंभ.

૧ **ગતિ ચાર**—૧ દેવ. ૨ મનુષ્ય. ૩ તિર્યંચ. ૪ નારકી.

૨ **જાતિ પાંચ**--૧ એકેંદ્રિ. ૨ બેરેંદ્રિ. ૩ તેરેંદ્રિ. ૪ ચૌરેંદ્રિ. ૫ પંચેંદ્રિ. [૬ ત્રસકાય.

૩ **કાય છ**—૧ પૃથ્વી. ૨ અપ. ૩ તેઉ. ૪ વાઉ. ૫ વનસ્પતિ.

૪ **ઇંદ્રી પાંચ**—૧ ષ્રસ. ૨ રસ. ૩ ઘ્રાણ. ૪ ચક્ષુ. ૫ શ્રોતઇંદ્રી.

૫ **પર્યાપ્તિ છ**—૧ આહાર. ૨ શરીર. ૩ ઇંદ્રીય. ૪ શ્વાસોશ્વાસ. ૫ ભાષા. ૬ મન પર્યાપ્તિ.

૬ **પ્રાણ દશ**—૧ ષ્રસઇંદ્રી બળપ્રાણ. ૨ રસઇંદ્રિ બળપ્રાણ. ૩ ઘ્રાણઇંદ્રી બળપ્રાણ. ૪ ચક્ષુઇંદ્રી બળપ્રાણ. ૫ શ્રોતઇંદ્રી બળપ્રાણ. ૬ મન બળપ્રાણ. ૭ વચન બળપ્રાણ. ૮ કાય બળપ્રાણ. ૯ આયુષ્ય બળપ્રાણ. ૧૦ શ્વાસોશ્વાસ બળપ્રાણ.

૭ **શરીર પાંચ**—૧ ઉદારિક. ૨ વૈક્રીય. ૩ આહારક. ૪ તેજસ. ૫ કાર્મણ.

૮ જોગ પંદર— [હાર મન જોગ.

૧ મનના ચાર—૧ સત્ય. ૨ અસત્ય. ૩ મિશ્ર. ૪ વ્યવ-

૨ વચનના ચાર—૧ સત્ય. ૨ અસત્ય. ૩ મિશ્ર. ૪ વ્યવહાર.

૩ કાયાના સાત—૧ ઉદારિક. ૨ ઉદારિક મિશ્ર. ૩ વૈક્રીય. ૪ વૈક્રિય મીશ્ર. ૫ આહારક. ૬ આહારક મિશ્ર. ૭ કાર્મણ.

૯ ઉપયોગ બાર— [૫ કેવલ જ્ઞાન.

પાંચજ્ઞાન—૧ મતિ. ૨ શ્રુત. ૩ અવધિ. ૪ મનઃ પર્યવ.

ત્રણ અજ્ઞાન—૧ મતિઅજ્ઞાન. ૨ શ્રુતઅજ્ઞાન. ૩ વિભંગજ્ઞાન.

ચાર દર્શન—૧ ચક્ષુ. ૨ અચક્ષુ. ૩ અવધિ. ૪ કેવળ દર્શન.

૧૦ કર્મઆઠ—૧ જ્ઞાનાવર્ણી ૨ દર્શનાવર્ણી. ૩ વેદની. ૪ મોહની. ૫ આયુ. ૬. નામ. ૭ ગોત્ર. ૮ અંતરાય કર્મ.

૧૧ ગુણઠાણાં (ગુણસ્થાન) ચઉદ—૧ મિથ્યાત્વ. ૨ શાસ્વાદન. ૩ મિશ્ર. ૪ અવિરતિ. ૫ સમ્યક્ દૃષ્ટિ ગુણઠાણું. ૬ દેશવિરતી. ૭ પ્રમાદ ૮ અપ્રમાદ નિવૃત્તિ બાદર અપૂર્વ કરણ ગુણઠાણું. ૯ અનિવૃત્તિ બાદર ગુણઠાણું. ૧૦ સૂક્ષ્મ સંપરાય. ૧૧ ઉપશાંત મોહની. ૧૨ ક્ષીણ મોહની. ૧૩ સજોગી કેવળી, ૧૪ અજોગી કેવળી.

૧૨ પંચેંદ્રિના ત્રેવિસ વિષય.

૧ ફરસ ઇંદ્રિના આઠ—૧ હળવો. ૨ ભારે. ૩ ઉન્હો. ૪ ઠંડો. ૫ લુખો. ૬ ચોપડયો. ૭ સુંવાળો. ૮ ખડબચડો.

૨ રસઇંદ્રીના પાંચ—૧ ખાટો. ૨ મીઠો. ૩ તીખો. ૪ કડવો. ૫ કષાયલો.

૩ ઘ્રાણઇંદ્રીના બે—૧ સુગંધ. ૨ દુર્ગંધ.

૪ ચક્ષુઇંદ્રીના પાંચ—૧ કાળો. ૨ પીળો. ૩ લીલો. ૪ ધોળો. ૫ રાતો.

૫ શ્રોતઇંદ્રીના ત્રણ—૧ જીવ. ૨ અજીવ. ૩ મિશ્ર.

૬૩ મિથ્યાત્વ દશ—૧ જીવને અજીવ સર્દહે. ૨ અજીવને જીવ સર્દહે. ૩ ધર્મને અધર્મ સર્દહે. ૪ અધર્મને ધર્મ સર્દહે. ૫ સાધુને અસાધુ સર્દહે. ૬ અસાધુને સાધુ સર્દહે. ૭ માર્ગને કુમાર્ગ સર્દહે. ૮ કુમાર્ગને માર્ગ સર્દહે. ૯ અષ્ટકર્મ ખપાવી કેવળ ગ્નાન પામી મોક્ષે પહોંચેલાને મોક્ષે ગયા ન માને. ૧૦ આઠ કર્મ ખપાવ્યા ન હોય અને મોક્ષે ગયા ન હોય તેમને મોક્ષે ગયા માને.

૬૪ તત્વ નવ—૧ જીવ તત્વ. ૨ અજીવ તત્વ. ૩ પુન્ય તત્વ. ૪ પાપ તત્વ. ૫ આશ્રવ તત્વ. ૬ સંવર તત્વ. ૭ નિર્જરા તત્વ. ૮ બંધ તત્વ. ૯ મોક્ષ તત્વ.

૧૫ આત્મા આઠ—૧ દ્રવ્ય આત્મા. ૨ કષાય આત્મા. ૩ જોગ આત્મા. ૪ ઉપયોગ આત્મા. ૫ ગ્નાન આત્મા. ૬ દર્શન આત્મા. ૭ ચારિત્ર આત્મા. ૮ વીર્ય આત્મા.

૧૬ ડંડક ચોવીસ—૧ સાત નરકનો. ૧૦ ભુવન પતિના. ૫ સ્થાવરના. ૩ વિગલેંદ્રીના. ૧ તિર્યંચ પચેંદ્રિ. ૧ મનુષ્ય. ૧ વાણુવ્યંતર. ૧ જ્યોત્સી. ૧ વૈમાનીક.

૧૭ લેશ્યા છ—૧ કૃષ્ણલેશ્યા. ૨ નીલલેશ્યા. ૩ કાપોતલેશ્યા. ૪ તેજુલેશ્યા. ૫ પદ્મલેશ્યા. ૬ શુકલલેશ્યા.

૧૮ દષ્ટિ ત્રણ—૧ સમકિત દષ્ટિ. ૨ મિથ્યા દષ્ટિ. ૩ મિશ્ર દષ્ટિ.

૧૯ ધ્યાન ચાર—૧ આર્ત ધ્યાન. ૨ રૌદ્ર ધ્યાન. ૩ ધર્મ ધ્યાન. ૪ શુકલ ધ્યાન.

૨૦ દ્રવ્ય છ—૧ જીવાસ્તિકાય દ્રવ્ય. ૨ ધર્માસ્તિકાય દ્રવ્ય. ૩ અધર્માસ્તિકાય દ્રવ્ય. ૪ આકાશાસ્તિકાય દ્રવ્ય. ૫ કાલ દ્રવ્ય. ૬ પુદ્ગલાસ્તિકાય દ્રવ્ય.

જીવાસ્તિકાય—દ્રવ્ય થકી અનંતા ૧ ક્ષેત્ર થકી લોક પ્રમાણે ૨ કાળ થકી આદિ અંત રહિત ૩ ભાવથી અરૂપી. ૪ ગુણ થકી ચેતના લક્ષણવંત ૫.

ધર્માસ્તિકાય—દ્રવ્ય થકી તો એક ૧ ખેત્ર થકી લોક પ્રમાણે ૨ કાળ થકી આદિ અંત રહિત ૩ ભાવ થકી અરૂપી ૪ ગુણ થકી ચલણ ગુણ ૫.

અધર્માસ્તિકાય—દ્રવ્ય થકી તો એક ૧ ખેત્ર થકી લોક પ્રમાણે ૨ કાળ થકી આદિ અંત રહિત ૩ ભાવ થકી અરૂપી ૪ ગુણ થકી થીર ગુણ ૫.

આકાશાસ્તિકાય—દ્રવ્ય થકી તો એક ૧ ખેત્ર થકી લોક અલોક પ્રમાણે ૨ કાળથી આદિ અંત રહિત ૩ ભાવ થકી અરૂપી ૪ ગુણ થકી અવકાશ ગુણ ૫.

કાળદ્રવ્ય—દ્રવ્ય થકી તો એક ૧ ખેત્ર થકી અઢી દીપ પ્રમાણે ૨ કાળ થકી આદિ અંત રહિત ૩ ભાવ થકી અરૂપી ૪ ગુણ થકી વર્તની=જુનાનુ નવું નવાનું જુનું કરવું એ લક્ષણ ૫.

પુદ્ગલાસ્તિકાય—દ્રવ્ય થકી તો અનંતા ૧ ખેત્ર થકી લોક પ્રમાણે ૨ કાળ થકી આદિ અંત રહિત ૩ ભાવ થકી રૂપી ૪ ગુણ થકી સડણ, પડણ, વિદ્ધંસણ ૫.

૨૧ રાશિ બે—૧ જીવરાશિ. ૨ અજીવરાશિ.

૨૨ શ્રાવકના બાર વ્રત—૧ સ્થુલ પ્રાણાતિપાત. ૨ મૃખાવાદ. ૩ અદત્તાદાન. ૪ મૈથુન. ૫ પરિગ્રહ. ૬ દિશી પરિમાણ. ૭ ભોગો પભોગ. ૮ અનર્થદંડ. ૯ સામાયક. ૧૦ દેસાવગાસીક. ૧૧ પોષધ ઉપવાસ. ૧૨ અતિથિસંવિભાગ.

૨૩ સાધુજીના પાંચ મહાવ્રત—૧ પ્રાણાતિપાત. ૨ મૃખાવાદ. ૩ અદત્તાદાન. ૪ મૈથુન. ૫ પરિગ્રહ.

તેવીસમે બોલે સાધુજીના મહાવ્રત ૫ તેની વિગત નીચે પ્રમાણે.

પેહેલા પ્રાણાતિપાત વ્રતના ભાંગા ૮૧.

૯ **પૃથ્વીકાયના**—પૃથ્વીકાય હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હણતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ રીતે નવ.

૯ **અપકાયના**—અપકાય હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હણતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ રીતે નવ.

૯ **તેઉકાયના**—તેઉકાય હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હણતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ રીતે નવ.

૯ **વાઉકાય (વાયરો)ના**—વાઉકાય હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હણતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ રીતે નવ.

૯ **વનસ્પતિકાય**—વનસ્પતિકાય હણે નહીં, હણાવે નહીં

અને હણુતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ રીતે નવ.

૯ બેઇંદ્રી—હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હણતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ રીતે નવ.

૯ તેઇંદ્રી—હણે નહીં, હણાવે નહીં, અને હણતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ રીતે નવ.

૯ ચોરેંદ્રી—હણે નહીં, હણાવે નહીં, અને હણતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ રીતે નવ.

૯ પંચેંદ્રી—હણે નહીં, હણાવે નહીં અને હણતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી એ રીતે નવ.

બીજા મૃષાવાદ વ્રત (જુઠ) સાધુજી સર્વથા પ્રકારે ન બોલે તેના ભાંગા ૩૬.

૯ ક્રોધથી જૂઠું બોલે નહીં, બોલાવે નહીં અને બોલતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ હાંસી કરી જૂઠું બોલે નહીં, બોલાવે નહીં, બોલતાને ભલો જાણે નહીં— મન, વચન અને કાયાએ.

૯ ભયથી જૂઠું બોલે નહીં, બોલાવે નહીં, બોલતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ લોભથી જૂઠું બોલે નહીં, બોલાવે નહીં અને બોલતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

ત્રીજા અદત્તાદાન વ્રતના ભાંગા ૫૪.

૯ અલ્પ ચોરી કરે નહીં, કરાવે નહીં, કરતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ ઘણી ચોરી કરે નહીં, કરાવે નહીં, કરતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ નાની ચોરી કરે નહીં, કરાવે નહીં, કરતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ મોટી ચોરી કરે નહીં, કરાવે નહીં, કરતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ સચિત્ત ચોરી કરે નહીં, કરાવે નહીં, કરતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ અચિત્ત ચોરી કરે નહીં, કરાવે નહીં, કરતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

ચોથા મૈથુનવ્રતના ભાંગા ૨૭.

૯ દેવતાની સ્ત્રી ભોગવે નહીં, ભોગવાવે નહીં, ભોગવતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન કાયાથી.

૯ મનુષ્યની સ્ત્રી ભોગવે નહીં, ભોગવાવે નહીં, ભોગવતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી.

૯ તિર્યંચની સ્ત્રી ભોગવે નહીં, ભોગવાવે નહીં, ભોગવતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાથી.

પાંચમા પરિગ્રહ વ્રતના ભાંગા ૫૪.

૯ થોડો પરિગ્રહ રાખે નહીં, રખાવે નહીં, રાખતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ ઘણો પરિગ્રહ રાખે નહીં, રખાવે નહીં, રાખતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ નાનો પરિગ્રહ રાખે નહીં, રખાવે નહીં, રાખતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ મોટો પરિગ્રહ રાખે નહીં, રખાવે નહીં, રાખતાને ભલો જાણે નહીં,—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ સચિત્ત પરિગ્રહ રાખે નહીં, રખાવે નહીં, રાખતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

૯ અચિત્ત પરિગ્રહ રાખે નહીં, રખાવે નહીં, રાખતાને ભલો જાણે નહીં—મન, વચન અને કાયાએ.

એ પ્રકારે પાંચ મહાવ્રતના ૨૫૨ ભાંગા થયા.

૨૪ પચ્ચખ્ખાણના ભાંગા ઓગણપચાસ—

૯ એક કરણ એક જોગે—૧ મને કરૂં નહીં. ૨ વચને કરૂં નહીં. ૩ કાયાયે કરૂં નહીં. ૪ મને કરાવું નહીં. ૫ વચને કરાવું નહીં. ૬ કાયાએ કરાવું નહીં. ૭ મને અનુમોદુ નહીં. ૮ વચને અનુમોદુ નહીં. ૯ કાયાએ અનુમોદુ નહીં.

૯ એક કરણ બે જોગે—૧ મને વચને કરૂં નહીં. ૨ મને કાયાયે કરૂં નહીં. ૩ વચને કાયાયે કરૂં નહીં. ૪ મને વચને કરાવું નહીં. ૫ મને કાયાયે કરાવું નહીં. ૬ વચને કાયાયે કરાવું નહીં. ૭ મને વચને અનુમોદું નહી. ૮ મને કાયાયે અનુમોદું નહીં. ૯ વચને કાયાયે અનુમોદું નહીં.

૩ એક કરણને ત્રણ જોગે—૧ મને વચને કાયાએ કરૂં નહીં. ૨ મને વચને કાયાએ કરાવું નહીં. ૩ મને વચને કાયાએ અનુમોદું નહીં.

૯ બે કરણ એક જોગે—૧ મને કરૂં કરાવું નહીં. ૨ વચને કરૂં કરાવું નહીં. ૩ કાયાએ કરૂં કરાવું નહીં. ૪ મને કરૂં અનુમોદું નહીં. ૫ વચને કરૂં અનુમોદું નહીં. ૬ કાયાએ કરૂં અનુમોદું નહીં. ૭ મને કરાવું અનુમોદું નહીં. ૮ વચને કરાવું અનુમોદું નહીં. ૯ કાયાએ કરાવું અનુમોદું નહીં.

૯ બે કરણ બે જોગે—૧ મને વચને કરૂં કરાવું નહીં. ૨ મને કાયાએ કરૂં કરાવું નહીં. ૩ વચને કાયાએ કરૂં કરાવું નહીં. ૪ મને વચને કરૂં અનુમોદુ નહીં. ૫ મને કાયાએ કરૂં અનુમોદું નહીં. ૬ વચને કાયાએ કરૂં અનુમોદું નહીં. ૭ મને વચને કરાવું અનુંમોદું નહીં. ૮ મને કાયાએ કરાવું અનુમોદું નહીં. ૯ વચને કાયાએ કરાવું અનુમોદું નહીં.

૩ બે કરણ ત્રણ જોગે—૧ મને વચને કાયાએ કરૂં કરાવું નહીં. ૨ મન વચન કાયાએ કરૂં અનુમોદું નહીં. ૩ મન વચન કાયાએ કરાવું અનુમોદું નહીં.

૩ ત્રણ કરણ એક જોગે—૧ મને કરૂં કરાવું અનુમોદું નહીં. ૨ વચને કરૂં કરાવું અનુમોદુ નહીં. ૩ કાયાએ કરૂં કરાવું અનુમોદું નહીં.

૩ ત્રણ કરણ બે જોગે—૧ મને વચને કરૂં કરાવું અનુમોદું નહીં. ૨ મને કાયાએ કરૂં કરાવું અનુમોદું નહીં. ૩ વચને કાયાએ કરૂં કરાવું અનુમોદું નહીં.

૧ ત્રણ કરણ ત્રણ જોગે—૧ મન વચન કાયાએ કરૂં કરાવું અનુમોદું નહીં.

૨૫ **ચારિત્ર પાંચ**—૧ સામાયક ચારિત્ર. ૨ છેદોપસ્થાપનીય ચારિત્ર. ૩ પરિહારવિશુધિ ચારિત્ર. ૪ સુક્ષમ સંપરાય ચારિત્ર. ૫ યથાખ્યાત ચારિત્ર.

૨૬ **નય સાત**—૧ નૈગમ નય. ૨ સંગ્રહ નય. ૩ વ્યવહાર નય. ૪ રૂજુસુત્ર નય. ૫ સમભિરૂઢ નય. ૬ શબ્દ નય. ૭ એવંભૂત નય.

૨૭ **નિક્ષેપા ચાર**—૧ નામ નિક્ષેપો. ૨ સ્થાપના નિક્ષેપો. ૩ દ્રવ્ય નિક્ષેપો. ૪ ભાવ નિક્ષેપો.

૨૮ **સમકિત પાંચ**—૧ ઉપસમ સમકિત. ૨ ક્ષયોપસમ સમકિત. ૩ ખાયક સમકિત. ૪ સાસ્વાદન સમકિત. ૫ વેદક સમકિત.

૨૯ **રસ નવ**—૧ શૃંગાર રસ. ૨ વીર રસ. ૩ કરૂણા રસ. ૪ હાસ્ય રસ. ૫ રૂદ્ર રસ. ૬ નય રસ. ૭ અદ્ભૂત રસ. ૮ શાન્ત રસ. ૯ વિભત્સ રસ.

૩૦ **અભક્ષ બાવીસ**—૧ વડ ફળ. ૨ પીંપળ ફળ. ૩ ઊંબર ફળ. ૪ કલુંબર ફળ. ૫ કઠુંબર ફળ. ૬ પાકર ફેળ. ૭ માંસ. ૮ દારૂ. ૯ મધ. ૧૦ માંખણ. ૧૧ હેમ. ૧૨ ગીડા. ૧૩ તુચ્છફળ. ૧૪ બહુબીજ ફળ. ૧૫ અથાણું. (બોળો વિગેરે) ૧૬ કાચું મોરસ. ૧૭ ઝેર. અફીણ. સોમલ. મોહોરો. ૧૮ માટી. (મુલતાની આદિ) ૧૯ ચલિત રસ. વાસી રોટલી. સીરો લાવસી વિગેરે. ૨૦ અંજાણ્યા ફળ, વસ્તુ. ૨૧ રાત્રી ભોજન. ૨૨ કંદમૂળ.

આ ઉપર કહેલાં બાવીસ અભક્ષ શ્રાવકે વર્જવાં.

૩૧ **અનુજોગ ચાર**—૧ દ્રવ્યાનુજોગ. ૨ ગણિતાનુજોગ. ૩ ચ-

રણુકરણાનુજોગ. ૪ ધર્મકથાનુજોગ.

૩૨ **તત્વ ત્રણ**—૧ દેવ તત્વ. ૨ ગુરૂ તત્વ. ૩ ધર્મ તત્વ

૩૩ **સમવાય પાંચ**—૧ કાળ. ૨ સ્વભાવ. ૩ નિયત. ૪ કર્મ. ૫ ઉદ્યમ.

૩૪ **ત્રણુસેંને ત્રેસઠ પાંખડીના ભેદ**—૧૮૦ ક્રીયાવાદીના ભેદ. ૮૪ અક્રીયાવાદીના ભેદ. ૩૨ વિનયવાદીના ભેદ. ૬૭ અજ્ઞાન વાદીના મત.

૩૫ **શ્રાવકના એકવીસ ગુણ**—૧. લજ્યાવંત. ૨ દયાવંત. ૩ શાંત મૂર્તિવંત. ૪ પ્રતીતવંત. ૫ પરાયા દોષનો ઢાંકણહાર હોય. ૬ પરઉપગારી હોય. ૭ સોમ્ય દ્રષ્ટી હોય. ૮ ગુણગ્રાહી હોય. ૯ ગિરવાઈ વાળો હોય. ૧૦ સઉને વલ્લભ હોય. ૧૧ શિષ્ટાચારનો પક્ષી હોય ૧૨ મીષ્ટ વચન બોલે. ૧૩ ઊંડા વિચાર વાળો. ૧૪ વિશેષ જ્ઞાનનો જાણનાર હોય. ૧૫ શાસ્ત્રનો જાણનાર હોય. ૧૬ ધર્મનો જાણનાર હોય. ૧૭ કીધો ઉપગાર જાણે. ૧૮ નહિતો દીન નહિ અભિમાની એવો મધ્યસ્થ સ્વભાવવાળો. ૧૯ સહજસ્વભાવમય વિનયવંત હોય. ૨૦ પાપની ક્રિયાથી રહિત હોય. ૨૧ પવિત્ર હોય.

(ઇતિ પાંત્રીસ બોલ સંપૂર્ણ.)

૭ अथ नव तत्व.

૧ જીવ તત્વ. ૪ પાપ તત્વ. ૭ નિર્જરા તત્વ.
૨ અજીવ તત્વ. ૫ આશ્રવ તત્વ. ૮ બંધ તત્વ.
૩ પુન્ય તત્વ. ૬ સંવર તત્વ. ૯ મોક્ષ તત્વ.

૧ **જીવ તત્વના ૧૪ અરૂપી ભેદ**—૧ સૂક્ષ્મ એકેંદ્રિય પર્યા-

મા. ૨ સૂક્ષ્મ એકેંદ્રિય અપર્યાપ્તા. ૩ બાદર એકેંદ્રિય પર્યાપ્તા. ૪ બાદર એકેંદ્રિય અપર્યાપ્તા. ૫ બેરેંદ્રિય પર્યાપ્તા. ૬ બેરેંદ્રિય અપર્યાપ્તા. ૭ તેરેંદ્રિય પર્યાપ્તા. ૮ તેરેંદ્રિય અપર્યાપ્તા. ૯ ચૌરેંદ્રિય પર્યાપ્તા. ૧૦ ચૌરેંદ્રિય અપર્યાપ્તા. ૧૧ અસન્નિ પંચેંદ્રિય પર્યાપ્તા. ૧૨ અસન્નિ પંચેંદ્રિય અપર્યાપ્તા. ૧૩ સન્નિ પંચેંદ્રિય પર્યાપ્તા. ૧૪ સન્નિ પંચેંદ્રિય અપર્યાપ્તા.

આ તત્વ જ્ઞેય=જાણવા યોગ્ય છે.

૨ અજીવ તત્વના૧૪ ભેદ તેમાં૪રૂપી અને૧૦અરૂપીભેદ—

૧૦ અરૂપી—૧ ધર્માસ્તિકાય સ્કંધ. ૨ ધર્માસ્તિકાય દેશ. ૩ ધર્માસ્તિકાય પ્રદેશ. ૪ અધર્માસ્તિકાય સ્કંધ. ૫ અધર્માસ્તિકાય દેશ. ૬ અધર્માસ્તિકાય પ્રદેશ. ૭ આકાશાસ્તિકાય સ્કંધ. ૮ આકાશાસ્તિકાય દેશ. ૯ આકાશાસ્તિકાય પ્રદેશ ૧૦ કાળવર્ત્તના લક્ષણ.

૪ રૂપી—૧ પુદ્‌ગલાસ્તિકાય સ્કંધ. ૨ પુદ્‌ગલાસ્તિકાય દેશ. ૩ પુદ્‌ગલાસ્તિકાય પ્રદેશ. ૪ પુદ્‌ગલાસ્તિકાય પરમાણુ.

આ તત્વ જ્ઞેય=જાણવા યોગ્ય છે.

૩ પુન્ય તત્વ ૪૨ પ્રકારે ભોગવાય છે તે રૂપી ભેદ તથા ૯ પ્રકારે બંધાય છે તે—

૯ પ્રકારે પુન્ય બંધાય છે તે—૧ સાધુ પ્રમુખને અન્ન દેવાથી. ૨ પાણી દેવાથી. ૩ રહેવાને સ્થાન આપવાથી. ૪ સૂવાને પાટ પ્રમુખ આપવાથી. ૫ વસ્ત્ર આપવાથી. ૬ મને કરી રૂડું ચિંતવવાથી. ૭ વચને કરી સ્તુતિ કરવાથી. ૮ કાયાએ કરી સેવા કરવાથી. ૯ નમસ્કાર કરવાથી.

૪૨ પ્રકારે ભોગવાય છે તે—૧ શાતાવેદનીય. ૨ ઉચ્ચગોત્ર. ૩ મનુષ્યગતિ. ૪ મનુષ્યાનુપૂર્વી. ૫ દેવગતિ. ૬ દેવાનુપૂર્વી. ૭ પંચેંદ્રિયજાતિ નામકર્મ.૮ ઔદારિક શરીર ના૦ ૯ વૈક્રિય શરીર ના૦ ૧૦ આહારક શરીર ના૦ ૧૧ તૈજસ શરીર ના૦ ૧૨ કાર્મણ શરીર ના૦ ૧૩ ઔદારિક અંગોપાંગ. ૧૪ વૈક્રિય અં૦ ૧૫ આહારક અં૦ ૧૬ વજ્રરૂષભનારાચ સંઘયણ. ૧૭ સમચતુરસ્ત્ર સંસ્થાન. ૧૮ શુભ વર્ણ. ૧૯ શુભ ગંધ. ૨૦ શુભ રસ. ૨૧ શુભ સ્પર્શ. ૨૨ અગુરૂ લઘુ નામકર્મ. ૨૩ પરાઘાત ના૦ ૨૪ શ્વાસોશ્વાસ ના૦ ૨૫ આતપ ના૦ ૨૬ ઉદ્યોત ના૦ ૨૭ શુભ વિહાયોગતિ ના૦ ૩૮ નિર્માણ ના૦ ૨૯ ત્રસ ના૦ ૩૦ બાદર ના૦ ૩૧ પર્યાપ્તિ ના૦ ૩૨ પ્રત્યેક ના૦ ૩૩ સ્થિર ના૦ ૩૪ શુભ ના૦ ૩૫ સૌભાગ્ય ના૦ ૩૬ સુસ્વર ના૦ ૩૭ આદેય ના૦ ૩૮ યસ=કીર્તિ ના૦ ૩૯ દેવાયું. ૪૦ મનુષ્યાયુ. ૪૧ તિર્યંચાયુ. ૪૨ તીર્થંકર ના૦.

આ તત્વ ઉપાદેય=આદરવા યોગ્ય છે.

૪ **પાપ તત્વ ૮૨ પ્રકારે ભોગવાય છે તે રૂપી લેદ તથા ૧૮ પ્રકારે બંધાય છે તે—**

૧૮ પ્રકારે પાપ બંધાય છે તે—૧ પ્રાણાતિપાત. ૨ મૃષાવાદ. ૩ અદત્તાન. ૪ મૈથુન. ૫ પરિગ્રહ. ૬ ક્રોધ. ૭ માન. ૮ માયા. ૯ લોભ. ૧૦ રાગ. ૧૧ દ્વેષ. ૧૨ કલહ. ૧૩ અભ્યાખ્યાન. ૧૪ પૈશુન. ૧૫ રતિ અરતિ. ૧૬ પરપરિવાદ. ૧૭ માયા મૃષાવાદ. ૧૮ મિથ્યાત્વ શલ્ય.

૮૨ પ્રકારે ભોગવાય છે તે—૧ મતિજ્ઞાના વરણીય. ૨

શ્રુતજ્ઞાના વ૦ ૩ અવધિજ્ઞાના વ૦ ૪ મનઃપર્યવજ્ઞાના વ૦ ૫ કેવલજ્ઞાના વ૦ ૬ દાનાંતરાય. ૭ લાભાંતરાય. ૮ ભોગાંતરાય. ૯ ઉપભોગાંતરાય. ૧૦ વીર્યાંતરાય. ૧૧ ચક્ષુદર્શના વરણીય. ૧૨ અચક્ષુદર્શના વ૦ ૧૩ અવધિદર્શના વ૦ ૧૪ કેવલદર્શના વ૦ ૧૫ નિદ્રા. ૧૬ નિદ્રા નિદ્રા. ૧૭ પ્રચલા. ૧૮ પ્રચલા પ્રચલા. ૧૯ થીણદ્ધી. ૨૦ નીચગોત્ર ૨૧ આશાતા વેદનીય. ૨૨ મિથ્યાત્વ મોહનીય. ૨૩ સ્થાવર નામકર્મ. ૨૪ સૂક્ષ્મ ના૦ ૨૫ અપર્યાપ્તિ ના૦ ૨૬ સાધારણ ના૦ ૨૭ અસ્થિર ના૦ ૨૮ અશુભ ના૦ ૨૯ દુર્ભાગ્ય ના૦ ૩૦ દુઃસ્વર ના૦ ૩૧ અનોદય ના૦ ૩૨ અયશ ના૦ ૩૩ નરકગતિ. ૩૪ નરકાયુ. ૩૫ નરકાનુપૂર્વી. ૩૬ અનંતાનુબંધી ક્રોધ ૩૭ અ૦ માન. ૩૮ અ૦ માયા. ૩૯ અ૦ લોભ. ૪૦ અપ્રત્યાખ્યાની ક્રોધ. ૪૧ અ૦ માન. ૪૨ અ૦ માયા. ૪૩ અ૦ લોભ. ૪૪ પ્રત્યાખ્યાનીક્રોધ. ૪૫ પ્ર૦ માન. ૪૬ પ્ર૦ માયા. ૪૭ પ્ર૦ લોભ. ૪૮ સંજવલન ક્રોધ.. ૪૯ સં૦ માન. ૫૦ સં૦ માયા. ૫૧ સં૦ લોભ. ૫૨ હાસ્યનો કષાય. ૫૩ રતિનો ક૦ ૫૪ અરતિનો ક૦ ૫૫ શોકનો ક૦ ૫૬ ભયનો ક૦ ૫૭ દુગંચ્છાનો ક૦ ૫૮ પુરૂષવેદનો ક૦ ૫૯ સ્ત્રીવેદનો ક૦ ૬૦ નપુંસકવેદનો ક૦ ૬૧ તિર્યંચગતિ. ૬૨ તિર્યંચાનુપૂર્વી. ૬૩ એકેંદ્રિય જાતિ. ૬૪ બેરેંદ્રિય જા૦ ૬૫ તેરેંદ્રિય જા૦ ૬૬ ચતુરિંદ્રિય જા૦ ૬૭ અશુભવિહાયો ગતિ. ૬૮ ઉપઘાત નામકર્મ. ૬૯ અપ્રશસ્ત વર્ણ. ૭૦ અ૦ ગંધ. ૭૧ અ૦ રસ. ૭૨ અ૦ સ્પર્શ. ૭૩ રૂષભનારાચ સંઘયણ. ૭૪ નારાચ સં૦ ૭૫ અર્દ્ધનારાચ

સં૦ ૭૬ કીલિકા સં૦ ૭૭ છેવઠું સં૦ ૭૮ ન્યગ્રોધપારિમંડલ સં૦ ૭૯ સાદિ સંસ્થાન. ૮૦ વામન સં૦ ૮૧ કુબ્જ સં૦ ૮૨ હુંડક સં૦

આ તત્વ હેય=છોડવા યોગ્ય છે.

૫ **આશ્રવ તત્વના ૪૨ રૂપીભેદ**—૧ સ્પર્શ ઇંદ્રિય. ૨ રસ ઇં૦ ૩ ઘ્રાણ ઇં૦ ૪ ચક્ષુ ઇં૦ ૫ શ્રોત ઇં૦ ૬ ક્રોધ કષાય. ૭ માન ક૦ ૮ માયા ક૦ ૯ લોભ ક૦ ૧૦ પ્રાણાતિપાત અવ્રત. ૧૧ મૃષાવાદ અ૦ ૧૨ અદત્તાદાન અ૦ ૧૩ મૈથુન અ૦ ૧૪ પરિગ્રહ અ૦ ૧૫ અશુભ મનોયોગ. ૧૬ અ૦ વચનયોગ. ૧૭ અ૦ કાયયોગ. ૧૮ કાયિકી ક્રિયા. ૧૯ અધિકરણકી ક્રિ૦ ૨૦ પ્રદ્વેષિકી ક્રિ૦ ૨૧ પારિતાપનકી ક્રિ૦ ૨૨ પ્રાણાતિપાતકી ક્રિ૦ ૨૩ આરંભકી ક્રિ૦ ૨૪ પારિગ્રહિકી ક્રિ૦ ૨૫ માયાપ્રત્યયિકી ક્રિ૦ ૨૬ મિથ્યાત્વદર્શન પ્રત્યયિકી ક્રિ૦ ૨૮ દષ્ટિકી ક્રિ૦ ૨૯ પૃષ્ટિકી ક્રિ૦ ૩૦ પાડુચ્ચકી ક્રિ૦ ૩૧ સામંતોપનિપાતિકી ક્રિ૦ ૩૨ નૈશસ્ત્રિકી ક્રિ૦ ૩૩ સ્વહસ્તકી ક્રિ૦ ૩૪ આજ્ઞાપનિકી ક્રિ૦ ૩૫ વિદારણિકી ક્રિ૦ ૩૬ અનાભોગિકી ક્રિ૦ ૩૭ અનવકાંક્ષપ્રત્યયિકી ક્રિ૦ ૩૮ પ્રયોગિકી ક્રિ૦ ૩૯ સમુદાયિકી ક્રિ૦ ૪૦ પ્રેમકી ક્રિ૦ ૪૧ દ્વેષિકી ક્રિ૦ ૪૨ ઇર્યાપથિકી ક્રિ૦

આ તત્વ હેય=છોડવા યોગ્ય છે.

૬ **સંવર તત્વના ૫૭ અરૂપી ભેદ**—

૧ પાંચ સમિતિ—૧ ઇર્યા. ૨ ભાષા. ૩ એષણા. ૪ આદાનભંડ નિક્ષેપણા. ૫ પારિષ્ઠાપનિકા.

૨ ત્રણ ગુપ્તિ—૧ મન. ૨ વચન. ૩ કાય.

૩ બાવીસ પરિસહ—૧ ક્ષુધા. ૨ પિપાસા. ૩ શીત. ૪ ઉષ્ણ. ૫ ડંશમશક. ૬ અચલેક. ૭ અરતિ. ૮ સ્ત્રી. ૯ ચર્યા. ૧૦ નૈષેધિકી. ૧૧ શય્યા. ૧૨ આક્રોશ. ૧૩ વધ. ૧૪ યાચના. ૧૫ અલાભ. ૧૬ રોગ. ૧૭ તૃણુસ્પરસ. ૧૮ મલ. ૧૯ સત્કાર. ૨૦ પ્રજ્ઞા. ૨૧ અજ્ઞાન. ૨૨ સમ્યક્ત્વ.

૪ દશ ધર્મ—૧ ક્ષમા. ૨ માર્દૂવ. ૩ આર્યવ. ૪ મુક્તિ. ૫ તપો. ૬ સંયમ. ૭ સત્ય. ૮ શૌચ. ૯ અકિંચન. ૧૦ બ્રહ્મચર્ય.

૫ બાર ભાવના—૧ અનિત્ય. ૨ અશરણુ. ૩ સંસાર. ૪ એકત્વ. ૫ અન્યત્વ. ૬ અશુચિ. ૭ આશ્રવ. ૮ સંવર. ૯ નિર્જરા. ૧૦ લોકસ્વરૂપ. ૧૧ બોધિદુર્લભ. ૧૨ ધર્મ.

૬ પાંચ ચારિત્ર—૧ સામાયિક. ૨. છેદોપસ્થાપનીય. ૩ પરિહારવિશુદ્ધિ. ૪ સૂક્ષ્મસંપરાય. ૫ યથાખ્યાત.

આ તત્વ ઉપાદેય=આદરવા યોગ્ય છે.

૭ નિર્જરા તત્વના ૧૨ અરૂપી ભેદ—

૧ છ બાહ્ય તપ—૧ અણુશણુ. ૨ ઉણોદરિ. ૩ વ્રતિસંક્ષેપ. ૪ રસ ત્યાગ. ૫ કાય કલેશ. ૬ સંલીનતા.

૨ છ અભ્યંતર તપ—૧ પ્રાયશ્ચિત. ૨ વિનય. ૩ વૈયાવચ્ચ. ૪ સજ્ઝાય. ૫ ધ્યાન. ૬ ઉપસર્ગ.

આ તત્વ ઉપાદેય=આદરવા યોગ્ય છે.

૮ બંધ તત્વના ૪ અરૂપી ભેદ—૧ પ્રકૃતિબંધ. ૨ સ્થિતિ બંધ. ૩ અનુભાગબંધ. ૪ પ્રદેશબંધ.

આ તત્વ હેય=છોડવા યોગ્ય છે.

૯ મોક્ષ તત્વના ૯ અરૂપી ભેદ—૧ સંતપદનીપરૂપણા દ્વાર. ૨ દ્રવ્યપ્રમાણુ દ્વા૦ ૩ ક્ષેત્ર દ્વા૦ ૪ સ્પર્શના દ્વા૦ ૫ કાલ

દ્વા૦ ૬ અંતરે દ્વા૦ ૭ ભાગ દ્વા૦ ૮ ક્ષાયિકાદિકભાવ દ્વા૦ ૯ અલ્પબહુત્વ દ્વા૦

હવે પંદર પ્રકારે સિદ્ધ થાય છે તે નીચે મુજબ.

૧ જીણુ સિદ્ધ. ૨ અજીણુ સિં૦ ૩ તીર્થે સિં૦ ૪ અતીર્થે સિં૦ ૫ ગૃહલિંગે સિં૦ ૬ અન્યલિંગે સિં૦ ૭ સ્વલિંગે સિં૦ ૮ સ્ત્રીલિંગે સિં૦ ૯ પુરૂષલિંગે સિં૦ ૧૦ નપુંસકલિંગે સિં૦ ૧૧ પ્રત્યેક બુદ્ધ. ૧૨ સ્વયં બુદ્ધ. ૧૩ બુદ્ધબોધિત. ૧૪ એક સિદ્ધ. ૧૫ અનેક સિદ્ધ.

હવે સિદ્ધમાં ગયા પછી ૮ ગુણ પ્રગટ થાયછે તે નીચે મુજબ.

૧ અનંત જ્ઞાન. ૨ અં૦ દર્શન ૩ અક્ષય સુખ. ૪ ક્ષાયક સમકિત. ૫ અક્ષય. ૬ અરૂપી ૭ અગુરૂ લઘુ. ૮ અનંત વીર્ય.

આ તત્વ ઉપાદેય=આદરવા યોગ્ય છે.

આ નવ તત્વ જાણે યા ન જાણે તો પણ જીનેશ્વરના વચનમાં આસ્થા રાખે તેને સમકિત છે એમ જાણવું. જે માણસને બે ઘડી પણ સમકિત ફરસ્યું હોય તેને અર્દ્ધ પુદ્ગલ પરાવર્ત સંસાર બાકી રહેછે અને અનંતા અવસર્પિણી અને ઉત્સર્પિણી જાય ત્યારે એક પુદ્ગલ પરાવર્ત થાય.

(ઇતિ નવ તત્વ સંપૂર્ણ.)

८ अथ चोविस डंडक.

૧ સાત નરકનો. ૨ અસુર કુમારનો. ૩ નાગકુમારનો. ૪ સુવર્ણ કુમારનો. ૫ વિદ્યુત કુમારનો. ૬ અગ્નિ કુમારનો.

૭ દ્વીપ કુમારનો. ૮ ઉદધિ કુમારનો. ૯ દિશિ કુમારનો. ૧૦ વાયુ કુમારનો. ૧૧ સ્તનિત કુમારનો. ૧૨ પૃથ્વીકાયનો. ૧૩ અપકાયનો. ૧૪ તેઉકાયનો. ૧૫ વાઉકાયનો. ૧૬ વનસ્પતિકાયનો. ૧૭ બેરેંદ્રિયનો. ૧૮ તેરેંદ્રિયનો. ૧૯ ચૌરેંદ્રિયનો. ૨૦ તિર્યંચ પંચેંદ્રિયનો. ૨૧ મનુષ્યનો. ૨૨ વાણ વ્યંતરનો. ૨૩ જ્યોત્સીનો. ૨૪ વૈમાનિક દેવોનો.

९ अथ आठ कर्मनी १५८ प्रकृति.

૧ જ્ઞાના વર્ણીય કર્મની ૫ પ્રકૃતિ. ૨ દર્શના વર્ણીય કર્મની ૯ પ્રકૃતિ. ૩ વેદનીય કર્મની ૨ પ્રકૃતિ. ૪ મોહનીય કર્મની ૨૮ પ્રકૃતિ. ૫ આયુ કર્મની ૪ પ્રકૃતિ. ૬ નામ કર્મની ૧૦૩ પ્રકૃતિ. ૭ ગોત્ર કર્મની ૨ પ્રકૃતિ. ૮ અંતરાય કર્મની ૫ પ્રકૃતિ.

१० अथ मार्गणाना १४ बोल.

૧ ગતિ માર્ગણાના ૪ પ્રકાર. ૨ ઇંદ્રિય માર્ગણાના ૫ પ્રકાર. ૩ કાય માર્ગણાના ૬ પ્રકાર. ૪ યોગ માર્ગણાના ૩ પ્રકાર. ૫ વેદ માર્ગણાના ૩ પ્રકાર. ૬ કષાય માર્ગણાના ૪ પ્રકાર. ૭ જ્ઞાનં માર્ગણાના ૮ પ્રકાર. ૮ સયંમ માર્ગણાના ૭ પ્રકાર. ૯ દર્શન માર્ગણાના ૪ પ્રકાર. ૧૦ લેશ્યા માર્ગણાના ૬ પ્રકાર. ૧૧ ભવ્ય માર્ગણાના ૨ પ્રકાર. ૧૨ સમ્યકત્વ માર્ગણાના ૬ પ્રકાર. ૧૩ સન્નિ માર્ગણાના ૨ પ્રકાર. ૧૪ આહાર માર્ગણાના ૨ પ્રકાર.

(ઇતિ વિવિધ બોલ સંગ્રહ સંપૂર્ણ.)

अथ श्री चौवीश जिननां एकसोने वीश कल्याणकनी तिथियो.

પ્રત્યેક તીર્થંકરનાં પાંચ પાંચ કલ્યાણુક હોયછે. ને તે એકેકા કલ્યાણુકને દીવસે ગણુણું ગણાય છે.

જે દીવસે શ્રી તીર્થંકર પરગતીથી ચવીને માતાના ઉદરને વિષે આવેછે તે દીવસેચ્યવન કલ્યાણુક કહેવાયછે તે વખતે **"परमेष्ठिनेनमः"**

જે દીવસે શ્રી તીર્થંકરનો જન્મ થાયછે તે દીવસે જન્મ કલ્યાણુક કહેવાય છે તે વખતે **"अर्हतेनमः"**

જે દીવસે શ્રી તીર્થંકર દીક્ષા લઇ મુનિપણું ધારણુ કરે છે તે દીવસ દીક્ષા કલ્યાણુક કહેવાય છે તે વખતે **"नाथायनमः"**

જે દીવસે શ્રી તીર્થંકર ભગવાનને કેવલજ્ઞાન ઉત્પન્ન થાયછે તે દીવસે સંપૂર્ણું જ્ઞાન કલ્યાણુક કહેછે તે વખતે **"सर्वज्ञायनमः"**

જે દીવસે શ્રી તીર્થંકર ભગવાનને મોક્ષની પ્રાપ્તિ થાયછે તે દીવસે નિર્વાણુ કલ્યાણુક કહેવાયછે તે વખતે **"पारंगतायनमः"** એ પ્રકારે ગણુણું ગણાય છે.

એ રીતે પાંચ કલ્યાણુક એકેકા તીર્થંકરના ગણુતાં ચોવીસ જીનનાં એકસોને વીસ કલ્યાણુક થાયછે તેના દીવસો નીચે પ્રમાણે.

આમાં લખેલી તિથીઓ હાલમાં અહીંઆ ચાલતી રીતથી જુદી ગણેલીછે. માટે તે એ પ્રમાણે ગણવું કે અહીંઆં દરેક માસમાં પ્રથમ વદિ પક્ષ લખેલોછે તે આપણી રીત પ્રમાણે પાછળના માસની વદિ પક્ષ ગણવો અને શુદિ પક્ષનો બરોબરછે. ફક્ત વદિમાંજ ફેર છે. જેમકે આપણે જે આસોવદ તે આ ચોપડીમાં લખેલી કારતકવદ તેજછે. એ પ્રમાણે સઘળે ઠેકાણે સમજવું.

માસ	તીર્થંકર	તીથીયો.	કલ્યાણક.
કા૦	૩	વ—૫	કેવળજ્ઞાન.
,,	૨૨	વ-૧૨	ચ્યવન.
,,	૬	વ-૧૨	જનમ્યા.
,,	૬	વ-૧૩	દીક્ષા લીધી.
,,	૨૪	વ-૩૦	મોક્ષ પામ્યા
,,	૯	શુ—૩	કેવળજ્ઞાન.
,,	૧૮	શુ-૧૨	કેવળજ્ઞાન.
મા૦	૯	વ—૫	જનમ્યા.
,,	૯	વ—૬	દીક્ષા લીધી.
,,	૨૮	વ-૧૦	દીક્ષા લીધી.
,,	૬	વ-૧૧	મોક્ષપામ્યા.
,,	૧૮	શુ-૧૦	જનમ્યા.
,,	૧૮	શુ-૧૦	મોક્ષ પામ્યા
,,	૧૮	શુ-૧૧.	દીક્ષા લીધી.
,,	૧૯	શુ-૧૧	જનમ્યા.
,,	૧૯	શુ-૧૧	દીક્ષાલીધી.
,,	૧૯	શુ-૧૧	કેવળજ્ઞાન.
,,	૨૧	શુ-૧૧	કેવળજ્ઞાન.
,,	૩	શુ-૧૪	જનમ્યા.
,,	૩	શુ-૧૫	દીક્ષાલીધી.
પો૦	૨૩	વ-૧૦	જનમ્યા.
,,	૨૩	વ-૧૧	દીક્ષા લીધી.

માસ	તીર્થંકર	તીથીયો.	કલ્યાણક.
,,	૮	વ-૧૨	જનમ્યા.
,,	૮	વ-૧૩	દીક્ષા લીધી.
,,	૧૦	વ-૧૪	કેવળજ્ઞાન.
,,	૧૩	શુ—૬	કેવળજ્ઞાન.
,,	૨	શુ—૯	કેવળજ્ઞાન.
,,	૨	શુ-૧૧	કેવળજ્ઞાન.
,,	૪	શુ-૧૪	કેવળજ્ઞાન.
,,	૧૫	શુ-૧૫	કેવળજ્ઞાન.
મા૦	૬	વ—૬	ચ્યવન.
,,	૧૦	વ-૧૨	જનમ્યા.
,,	૧૦	વ-૧૨	દીક્ષા લીધી.
,,	૧	વ-૧૩	મોક્ષપામ્યા.
,,	૧૧	વ-૩૦	કેવળજ્ઞાન.
,,	૪	શુ—૨	જનમ્યા.
,,	૧૨	શુ—૨	કેવળજ્ઞાન.
,,	૧૫	શુ—૩	જનમ્યા.
,,	૧૩	શુ—૩	જનમ્યા.
,,	૧૩	શુ—૪	દીક્ષાલીધી.
,,	૨	શુ—૮	જનમ્યા.
,,	૨	શુ—૯	દીક્ષા લીધી.
,,	૪	શુ-૧૨	દીક્ષા લીધી.
,,	૧૫	શુ-૧૩	દીક્ષા લીધી.

માસ	તીર્થંકર	તીથીયો.	કલ્યાણક.
ફા૦	૭	વ—૬	કેવળજ્ઞાન.
„	૭	વ—૭	મોક્ષ પામ્યા.
„	૮	વ—૭	કેવળજ્ઞાન.
„	૯	વ—૯	ચ્યવન.
„	૧	વ-૧૧	કેવળજ્ઞાન.
„	૨૦	વ-૧૨	કેવળજ્ઞાન.
„	૧૧	વ-૧૨	જનમ્યા.
„	૧૧	વ-૧૩	દીક્ષા લીધી.
„	૧૨	વ-૧૪	જનમ્યા.
„	૧૨	વ-૩૦	દીક્ષા લીધી.
„	૧૮	શુ-૨	ચ્યવન.
„	૧૯	શુ-૪	ચ્યવન.
„	૩	શુ-૮	ચ્યવન.
„	૨૦	શુ-૧૨	દીક્ષા લીધી.
„	૧૯	શુ-૧૨	મોક્ષ પામ્યા.
ચૈ૦	૨૩	વ-૪	ચ્યવન.
„	૨૩	વ-૪	કેવળજ્ઞાન.
„	૮	વ-૫	ચ્યવન.
„	૧	વ-૮	જનમ્યા.
„	૧	વ-૮	દીક્ષા લીધી.
„	૧૭	શુ-૩	કેવળજ્ઞાન.
„	૧૪	શુ-૫	મોક્ષ પામ્યા.

માસ	તીર્થંકર	તીથીયો.	કલ્યાણક.
„	૨	શુ-૫	મોક્ષ પામ્યા
„	૩	શુ-૫	મોક્ષ પામ્યા
„	૫	શુ-૯	મોક્ષ પામ્યા
„	૫	શુ-૧૧	કેવળજ્ઞાન.
„	૨૪	શુ-૧૩	જનમ્યા.
„	૬	શુ-૧૫	કેવળજ્ઞાન.
વૈ૦	૧૧	વ-૧	મોક્ષ પામ્યા.
„	૧૦	વ-૨	મોક્ષ પામ્યા.
„	૧૭	વ-૫	દીક્ષા લીધી.
„	૧૦	વ-૬	ચ્યવન.
„	૨૧	વ-૧૦	મોક્ષ પામ્યા.
„	૧૪	વ-૧૩	જનમ્યા.
„	૧૪	વ-૧૪	દીક્ષા લીધી.
„	૧૪	વ-૧૪	કેવળજ્ઞાન.
„	૧૭	વ-૧૪	જનમ્યા.
„	૪	શુ-૪	ચ્યવન.
„	૧૫	શુ-૭	ચ્યવન.
„	૪	શુ-૮	મોક્ષ પામ્યા.
„	૫	શુ-૮	જનમ્યા.
„	૫	શુ-૯	દીક્ષા લીધી.
„	૨૪	શુ-૧૦	કેવળજ્ઞાન.
„	૧૩	શુ-૧૨	ચ્યવન.

માસ	તીર્થંકર	તીથીયો.	કલ્યાણક.
,,	૨	શુ-૧૩	ચ્યવન.
જે૦	૧૧	વ-૬	ચ્યવન.
,,	૨૦	વ-૮	જનમ્યા.
,,	૨૦	વ-૯	મોક્ષ પામ્યા.
,,	૧૬	વ-૧૩	જનમ્યા.
,,	૧૬	વ-૧૩	મોક્ષ પામ્યા.
,,	૧૬	વ-૧૪	દીક્ષા લીધી.
,,	૧૫	શુ-૫	મોક્ષ પામ્યા.
,,	૧૨	શુ-૯	ચ્યવન.
,,	૭	શુ-૧૨	જનમ્યા.
,,	૭	શુ-૧૩	દીક્ષા લીધી.
આ૦	૧	વ-૪	ચ્યવન.
,,	૧૩	વ-૭	મોક્ષ પામ્યા.
,,	૨૧	વ-૯	દીક્ષા લીધી.
,,	૨૪	શુ-૬	ચ્યવન.
,,	૨૨	શુ-૮	મોક્ષ પામ્યા.
,,	૧૨	શુ-૧૪	મોક્ષ પામ્યા.
શ્રા૦	૧૧	વ-૩	મોક્ષ પામ્યા.
,,	૧૪	વ-૭	ચ્યવન.
,,	૨૧	વ-૮૪	જનમ્યા.
,,	૧૭	વ-૯	ચ્યવન.
,,	૫	શુ-૨	ચ્યવન.
,,	૨૨	શુ-૫	જનમ્યા.
,,	૨૨	શુ-૬	દીક્ષા લીધી.
,,	૨૩	શુ-૮	મોક્ષ પામ્યા.
,,	૨૦	શુ-૧૫	ચ્યવન.
ભા૦	૧૬	વ-૭	ચ્યવન.
,,	૮	વ-૭	મોક્ષ પામ્યા.
,,	૭	વ-૮	ચ્યવન.
,,	૯	શુ-૯	મોક્ષ પામ્યા.
આ૦	૨૨	વ-૩૦	કેવળજ્ઞાન.
,,	૨૧	શુ-૧૫	ચ્યવન.

અથ શ્રી મૌન એકાદશીનું દોઢશો કલ્યાણિકનું ગણણું.

નીચે લખેલા કોઠામાં સંક્ષેપે લખેલા શબ્દનો વીગત.

સર્વ૦=સર્વજ્ઞાયનમઃ

અર્હં૦=અર્હતેનમઃ

નાથા=નાથાયનમઃ

૧ જંબુદ્વીપે ભરતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી મહાયશઃ સર્વ૦
૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિ અર્હં૦
૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિ નાથા૦
૬ શ્રી સર્વાનુભૂતિ સર્વ૦
૭ શ્રી શ્રીધર નાથા૦

૨ જંબુદ્વીપે ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી નમીનાથ સર્વ૦
૧૯ શ્રી મલ્લિનાથ અર્હં૦
૧૯ શ્રી મલ્લિનાથ નાથા૦
૧૯ શ્રી મલ્લિનાથ સર્વ૦
૧૮ શ્રી અરનાથ નાથા૦

૩ જંબુદ્વીપે ભરતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી સ્વયંપ્રભ સર્વ૦
૬ શ્રી દેવશ્રુત અર્હં૦
૬ શ્રી દેવશ્રુત નાથા૦
૬ શ્રી દેવશ્રુત સર્વ૦
૭ શ્રી ઉદયનાથ નાથા૦

૪ ધાતકી ખંડે પૂર્વ ભરતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી અકલંક સર્વ૦
૬ શ્રી શુભંકરનાથ અર્હં૦
૬ શ્રી શુભંકરનાથ નાથા૦
૬ શ્રી શુભંકરનાથ સર્વ૦
૭ શ્રી સપ્તનાથ નાથા૦

૫ ધાતકી ખંડે પૂર્વ ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી બ્રહ્મેંદ્રનાથ સર્વ૦
૧૯ શ્રી ગુણનાથ અર્હ૦
૧૯ શ્રી ગુણનાથ નાથા૦
૧૯ શ્રી ગુણનાથ સર્વ૦
૧૮ શ્રી ગાંગિકનાથ નાથા૦

૬ ધાતકી ખંડે પૂર્વ ભરતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી સાંપ્રત સર્વ૦
૬ શ્રી મુનીનાથ અર્હ૦
૬ શ્રી મુનીનાથ નાથા૦
૬ શ્રી મુનીનાથ સર્વ૦
૬ શ્રી વિશિષ્ટનાથ નાથા૦

૭ પુષ્કર વર દ્વીપે પૂર્વ ભરતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી સુમૃદુનાથ સર્વ૦
૬ શ્રી વ્યક્તનાથ અર્હ૦
૬ શ્રી વ્યક્તનાથ નાથા૦
૬ શ્રી વ્યક્તનાથ સર્વ૦
૭ શ્રી કલાશત નાથા૦

૮ પુષ્કર વર દ્વીપે પૂર્વ ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી અરણ્યવાસ સર્વ૦
૧૯ શ્રી યોગનાથ અર્હ૦
૧૯ શ્રી યોગનાથ નાથા૦
૧૯ શ્રી યોગનાથ સર્વ૦
૧૮ શ્રી અયોગનાથ નાથા૦

૯ પુષ્કર વર દ્વીપે પૂર્વ ભરતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી પરમ સર્વ૦
૬ શ્રી શુદ્ધાર્તિનાથ અર્હ૦
૬ શ્રી શુદ્ધાર્તિનાથ નાથા૦
૬ શ્રી શુદ્ધાર્તિનાથ સર્વ૦
૭ શ્રી નિઃકેશનાથ નાથા૦

૧૦ ધાતકી ખંડે પશ્ચિમ ભરતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી સર્વાર્થ સર્વ૦
૬ શ્રી હરિભદ્ર અર્હ૦
૬ શ્રી હરિભદ્ર નાથા૦
૬ શ્રી હરિભદ્ર સર્વ૦
૭ શ્રી મગધાધિપ નાથા૦

૧૧ ધાતકી ખંડે પશ્ચિમ ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી પ્રયચ્છ સર્વ૦
૧૯ શ્રી અક્ષોભનાથ અર્હ૦

૧૯ શ્રી અક્ષોભનાથ નાથા૦
૧૯ શ્રી અક્ષોભનાથ સર્વ૦
૧૮ શ્રી મલયસિંહ સર્વ૦

૧૨ ધાતકી ખંડે પશ્ચિમ ભરતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી દીનરૂક્ સર્વ૦
૬ શ્રી ધનદનાથ અર્હં૦
૬ શ્રી ધનદનાથ નાથા૦
૬ શ્રી ધનદનાથ સર્વ૦
૭ શ્રી પૌષધનાથ નાથા૦

૧૩ પુષ્કર વર દ્વીપે પશ્ચિમ ભરતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી પ્રલંબ સર્વ૦
૬ શ્રી ચારિત્રનિધિ અર્હં૦
૬ શ્રી ચારિત્રનિધિ નાથા૦
૬ શ્રી ચારિત્રનિધિ સર્વ૦
૭ શ્રી પ્રશમરાજિત નાથા૦

૧૪ પુષ્કર વર દ્વીપે પશ્ચિમ ભરતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી સ્વામી સર્વ૦
૧૯ શ્રી વિપરીતનાથ અર્હં૦
૧૯ શ્રી વિપરીતનાથ નાથા૦
૧૯ શ્રી વિપરીતનાથ સર્વ૦
૧૮ શ્રી પ્રસાદનાથ નાથા૦

૧૫ પુષ્કર વર દ્વીપે પશ્ચિમ ભરતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી અઘટિતનાથ સર્વ૦
૬ શ્રી ભ્રમણેંદ્રનાથ અર્હં૦
૬ શ્રી ભ્રમણેંદ્રનાથ નાથા૦
૬ શ્રી ભ્રમણેંદ્રનાથ સર્વ૦
૭ શ્રી ઋષભચંદ્ર નાથા૦

૧૬ જંબુદ્વીપે ઐરવૃતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી દયાંત સર્વ૦
૬ શ્રી અભિનંદનનાથ અર્હં૦
૬ શ્રી અભિનંદનનાથ નાથા૦
૬ શ્રી અભિનંદનનાથ સર્વ૦
૭ શ્રી રત્નેશનાથ નાથા૦

૧૭ જંબુદ્વીપે ઐરવૃતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી શ્યામકોષ્ટ સર્વ૦
૧૯ શ્રી મરૂદેવનાથ અર્હં૦
૧૯ શ્રી મરૂદેવનાથ નાથા૦
૧૯ શ્રી મરૂદેવનાથ સર્વ૦
૧૮ શ્રી અતિપાર્શ્વ નાથા૦

૧૮ જંબુદ્વીપે ઐરવૃતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી નંદીષેણ સર્વ૦
૬ શ્રી વ્રતધરનાથ અર્હં૦
૬ શ્રી વ્રતધરનાથ નાથા૦
૬ શ્રી વ્રતધરનાથ સર્વ૦
૭ શ્રી નિર્વાણનાથ નાથા૦

૧૯ ધાતકી ખંડ પૂર્વ ઐરવૃતે અતિત ચોવીશી.

૪ શ્રી સૌંદર્ય સર્વ૦
૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથ અર્હં૦
૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથ નાથા૦
૬ શ્રી ત્રિવિક્રમનાથ સર્વ૦
૭ શ્રી નરસિંહનાથ નાથા૦

૨૦ ધાતકી ખંડે પૂર્વ ઐરવૃતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી ખેમંત સર્વ૦
૧૯ શ્રી સંતોષિતનાથ અર્હં૦
૧૯ શ્રી સંતોષિતનાથ નાથા૦
૧૯ શ્રી સંતોષિતનાથ સર્વ૦
૧૮ શ્રી કામનાથ નાથા૦

૨૧ ધાતકી ખંડે પૂર્વ ઐરવૃતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી મુનિનાથ સર્વ૦
૬ શ્રી ચંદ્રદાહ અર્હં૦
૬ શ્રી ચંદ્રદાહ નાથા૦
૬ શ્રી ચંદ્રદાહ સર્વ૦
૭ શ્રી દિલાદિત્ય નાથા૦

૨૨ પુષ્કરાર્ધે પૂર્વ ઐરવૃતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી અષ્ટાહિક સર્વ૦
૬ શ્રી વણિક્નાથ અર્હં૦
૬ શ્રી વણિક્નાથ નાથા૦
૬ શ્રી વણિક્નાથ સર્વ૦
૭ શ્રી ઉદયજ્ઞાન નાથા૦

૨૩ પુષ્કરાર્ધે પૂર્વ ઐરવૃતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી તમઃકંદ સર્વ૦
૧૯ શ્રી સાયકાક્ષ અર્હં૦
૧૯ શ્રી સાયકાક્ષ નાથા૦
૧૯ શ્રી સાયકાક્ષ સર્વ૦
૧૮ શ્રી ક્ષેમંતનાથ નાથા૦

૨૪ પુષ્કરાર્ધે પૂર્વ ઐરવૃતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી નિર્વાણીક સર્વ૦
૬ શ્રી રવિરાજ અર્હં૦
૬ શ્રી રવિરાજ નાથા૦

૬ શ્રી રવિરાજ સર્વ૦
૭ શ્રી પ્રથમનાથ નાથા૦

૨૫ ધાતકી ખંડ પશ્ચિમ ઐરવૃતે અતીત ચોવીશી.

૪ શ્રી પુરૂરવા સર્વ૦
૬ શ્રી અવબોધ અર્હં૦
૬ શ્રી અવબોધ નાથા૦
૬ શ્રી અવબોધ સર્વ૦
૭ શ્રી વિક્રમેંદ્ર નાથા૦

૨૬ ધાતકી ખંડ પશ્ચિમ ઐરવૃતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી સુશાંતિ સર્વ૦
૧૯ શ્રી હરદેવ અર્હં૦
૧૯ શ્રી હરદેવ નાથા૦
૧૯ શ્રી હરદેવ સર્વ૦
૧૮ શ્રી નંદીકેશ નાથા૦

૨૭ ધાતકી ખંડ પશ્ચિમ ઐરવૃતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી મહામૃગેંદ્ર સર્વ૦
૬ શ્રી અશોચિત અર્હં૦
૬ શ્રી અશોચિત નાથા૦
૬ શ્રી અશોચિત સર્વ૦
૭ શ્રી ધર્મેદ્રનાથ નાથા૦

૨૮ પુષ્કર વર દ્વીપે પશ્ચિમ ઐરવૃતે અતીત ચોવીશી.

૨૧ શ્રી અશ્વવૃંદ સર્વ૦
૧૯ શ્રી કુટિલક અર્હં૦
૧૯ શ્રી કુટિલક નાથા૦
૧૯ શ્રી કુટિલક સર્વ૦
૧૮ શ્રી વર્ધમાન નાથા૦

૨૯ પુષ્કર વર દ્વીપે પશ્ચિમે ઐરવૃતે વર્તમાન ચોવીશી.

૨૧ શ્રી નંદિકેશ સર્વ૦
૧૯ શ્રી ધર્મચંદ્ર અર્હં૦
૧૯ શ્રી ધર્મચંદ્ર નાથા૦
૧૯ શ્રી ધર્મચંદ્ર સર્વ૦
૧૮ શ્રી વિવેકનાથ નાથા૦

૩૦ પુષ્કર વર દ્વીપે પશ્ચિમ ઐરવૃતે અનાગત ચોવીશી.

૪ શ્રી કલાપક સર્વ૦
૬ શ્રી વિશોમ અર્હં૦
૬ શ્રી વિશોમ નાથા૦
૬ શ્રી વિશોમ સર્વ૦
૭ શ્રી અરણ્યનાથ નાથા૦

श्री अरिहंत प्रतिमा वंदन तथा पूजन विधि.

श्लोक

पुष्पाद्यर्चा तदा ज्ञा च तद्द्रव्यपरिरिक्षणं ।
उत्सवास्तीर्थ यात्राश्च भक्तितः पंच विधाजिने ॥

१ पुष्पादिकथी पूजा करवी. २ जीनराजनी आज्ञा पाळवी. ३ देवद्रव्यनुं रक्षण करवुं. ४ ओच्छव करवा. ५ तीर्थ यात्रा करवी. ए पांच प्रकारनी जीनराजनी भक्ति छे.

जेम कोइ पुरूषने पोतानी माता, पिता के गुरूनी छबी जोइ आनंद थाय छे, ने तेने मन, वचन, ने कायाए करीने नमस्कार करे छे; तथा पोतानी स्त्रीनी मूर्त्ति जोइने काम व्याप्त थायछे; तेमज परमेश्वरनी शांत मुद्रावाळी मूर्त्ति जोइने आपणने आनंद उत्पन्न थाय छे, एटलुंज नहीं, पण तेमना सद्गुणोनुं अनुकरण करवानुं मन थायछे, वळी आपणे जेम जेम वधारे भावथी ते प्रतिमाने निरखीए छीए, तथा स्तुति नमस्कार पूजा आदि प्रकारथी तेनुं बहु मान करीए छीए, तेम तेम आपणा आत्मामां सद्गुणो ग्रहण करवानी तथा सदाचरणथी चालीने मोक्ष मेळववानी इच्छाना अंकुरो प्रगट थाय छे. प्रतिमानुं दर्शन करवाथी, पूजा करवाथी, जे उत्तम जीवनुं ते प्रतिबिंब छे तेना चरित्रनुं मनन करवाथी, तथा आपणी जींदगी पण तेना जेवी धर्मिष्ट, दयाळु, ने

પરોપકારી થાય, ને આપણે પણ તેની પેઠે મોક્ષનાં અનંતસુખ મેળવીએ, એવી ભાવના ભાવાથી આપણને કલ્યાણ થાયછે. ને પરંપરાએ તેના જેવી સ્થિતિએ પહોંચવાને આપણે લાયક થઇએ છીએ.

પૂજાની વિધી નીચે મુજબ.

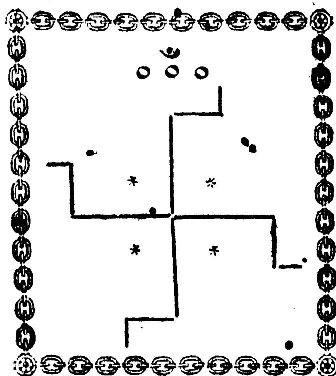
ન્હાવાને ઠેકાણે કિડિઓનાં નથરાં=દર તથા લીલ ફુલ વિગેરે જીવની ઉત્પત્તિ હોવી ન જોઇએ, તથા પાણી ઢોળવાથી જીવ ઉત્પન્ન થવાનો સંભવ પણ ન હોય, એવે ઠેકાણે પાટલે બેસીને ઉના મીઠા પાણીએ ન્હાવું. ન્હાતાં શરીર શુદ્ધ થાય તેના કરતાં વધારે પાણી ઢોળવું નહીં. ન્હાતા વડીનીતી કરવાનું=ઝાડે ફરવાનું વસ્ત્ર પહેરવું નહીં ને ન્હાવાનું પંચિઉં જુદું રાખવું. ન્હાયા પછી રૂમાલ વતી શરીર સાફ કરીને પૂજાનું જુદુ સ્વચ્છ વસ્ત્ર રાખેલું હોય તે પહેરવું. અને એક સાડીનું (એકવડું આતરી રહિત વસ્ત્રનું) ઉત્તરાસણ કરવું, અને આઠ પડો મુખકોષ બાંધી વિધિ પુર્વક જીનરાજના દેરાસરમાં પ્રવેશ કરી અનુક્રમે યતના સહિત જીનરાજને મોરપિંછી, પોથે વાળાકુંચી, ન્હવણ અને અંગુલુહણાં કરવાં; ત્યાર પછી ધુપ, અગર, કેસર અને અખંડ ફુલ વિગેરેથી જીનરાજની દ્રવ્ય પુજા કરવી, ને કેસરમાં જમણા હાથની અનામીકા=ટચલી આંગળીની પાસેની આંગળીનું ટેરવું નખને કેસર અડે નહીં એવી રીતે બોળી નિર્મળ ચિત્તે પ્રભુજીના નવે અંગે પુજા કરવી તે નીચે પ્રમાણે.—

अथ जिन नव अंगी पूजाना दूहा.

અંગુઠે—જળ ભરી સંપુટ પત્રમાં, યુગલીક નર પૂજંત;
રિખવ ચરણ અંગુઠડો, દાયક ભવજળ અંત. ૧
ઢીંચણે—જાનુ બળે કાઉસ્સગ્ગ રહ્યા, વિચર્યા દેશ વિદેશ;
ખડાં ખડાં કેવળ લહ્યું, પૂજો જાનું નરેશ. ૨
કાંડે—લોકાંતિક વચને કરી, વરસ્યા વરશીદાન;
કરકાંડે પ્રભુ પૂજના, પૂજો ભવિ બહુ માન. ૩
ખભે—માન ગયું હોય અંસથી, દેખી વીર્ય અનંત;
ભુજા બળે ભવજળ તર્યા, પુજો ખંધ મહંત. ૪
મસ્તકે—સિદ્ધશિલા ગુણ ઉજળી, લોકાંતે ભગવંત;
વસિયા તેણે કારણ ભવી, સિદ્ધ શીખા પૂજંત. ૫
કપાળે—તિર્થંકર પદ પુન્યથી, ત્રિભુવન જન સેવંત;
ત્રિભુવન તિલક સમા પ્રભુ, ભાળ તિલક જયવંત. ૬
કંઠે—સોળ પહોર પ્રભુ દેશના, કંઠે વિવર વરતુલ;
મધુર ધ્વનીં સુરનર સુણે, તિણે ગળે તિલક અમુલ. ૭
હૃદયે—હૃદય કમળ ઉપસમ બળે, બાળ્યા રાગને રોષ;
હેમ દહે વન ખંડને, હૃદય તિલક સંતોષ. ૮
નાભિ—રત્નત્રયી ગુણ ઉજળી, સકળ સુગુણ વિસરામ;
નાભિ કમળની પૂજના, કરતાં અવિચળ ધામ. ૯
હાથજોડીને—ઉપદેશક નવતત્વના, તિણે નવ અંગ જીણંદ;
પૂજો બહુ વિધ રાગશું, કહે શુભ વીર મુણિંદ. ૧૦

એ રીતે નવ અંગ પુજવાં તેમાં પ્રથમ જમણું અંગ પુજયા પછી ડાબું અંગ પુજવું. વળી સિદ્ધચક્રજીમાં અરિહંતાદિક નવપદની અનુક્રમે પૂજા કરી મંગળીકને અર્થે અષ્ટ મંગળ કેસરથી આલેખવા. પછી મંડપમાંથી બહાર નીકળીને જીનભુવનમાં પ્રભુ સન્મુખ બેસીને સ્વસ્તિક અથવા સાથીઓ નિચે પ્રમાણે અક્ષત=ચોખાથી પુરવો.

स्वस्तिक अथवा साथिओ.

☞ આ ઉપરના સાથીઆમાં ચાર પાંખાંને ચાર ગતિ—મનુષ્ય, દેવ, તિર્યંચ, નારકીનાં સુચક સમજવાં, તથા ત્રણ બિંદુને ત્રણ રત્ન—જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્રનાં સમજવાં અને અર્દ્ધ ચંદ્રાકારનું ચિન્હ છે તે ઉર્ધ્વસ્થાન—શિદ્ધશિલ્લા=મુક્તિ સ્થાનનું સુચક છે.

આ સ્વસ્તિકપુરી માગવાનું કે— હે! ત્રિલોકનાથ

આ ચાર ગતીમાંથી મને મુકત કરી, જ્ઞાન, દર્શન ને ચારિત્ર રૂપ દાન દઇ અજરામર સ્થાન—મોક્ષસ્થાન પામવા શકિતમાન કર.

આ સાથીઓ ચૈત્યવંદન કર્યા પહેલાં અક્ષત=ચોખાથી પુરી નૈવેદ, ફુળ પ્રમુખથી અગ્રપૂજા કરવી. પછી ભાવપૂજા=ચૈત્યવંદન કરવું.

अथ गुणमाळा बत्रीशी.

દેવ સદા અરહિંત મુજ, ગુરૂ ગુણવંત સુસાધ;
ધર્મ દયાધુર જિન કથીત, એ સમકિત મેં લાધ. ૧
અજ્ઞાનાદીક અડદસ દોષ, વર્જિત દ્વાદશ ગુણમણિ કોશ;
આદિકરાદિક સ્તવને યોગ, તે અરિહંત દેવ નીરોગ. ૨
સમ્યગ્ દર્શન જ્ઞાન ચરિત્ર, રત્ન ત્રયિ શિવપંથ પવિત્ર;
તામે જે ગણિ પાઠક યતી, કરે પ્રજત્ન સુગુરૂ જીનમતિ.૩
હિંસાદિક જે પાપ અઢાર, તે ઉપાત્રિ કરી રહિત ઉદાર;
સમકિત વિનય દયા જસુ મૂલ, તે જીન ધરમ કરમપ્રતિકુળ.૪
શ્રીઅરિહંતાદીક પદ પંચ, તાસ નમણ હુત પાપ પ્રપંચ;
સહુ મંગળમેં મંગળ મુખી,વલી તે નમણ કરતશીવસુખી.૫
શ્રીઅરિહંત દેવ તસુ શ્રમણ,સુગુરૂ સુધર્મ પંચ પદ નમણ;
એહ વસે નીત જાકેમણે, તે નર ધન્ય કૃતારથ ગણે. ૬
ચઉ કસાય પટ હાસ અજ્ઞાન, હિંસા જુઠ અદત્તાદાન;
પ્રેમ પ્રસંગ મદ મચ્છર એવ,અડદશ દોશ રહિતજિનદેવ. ૭
રાગ દ્વેશ અવિરતિ મિથ્યાત, હાસ્યાદિક પટ કામ વિખ્યાત;
વિઘ્ન પંચ નિદ્રા અજ્ઞાન, અડદશ દોષ રહિત ભગવાન. ૮
ભામંડલ અશોક તરૂ છત્ર, દુંદુભિ દિવ્ય ધ્વનિકજ વૃષ્ટ;

સિંહાસન ચામર વર છત્ર, પ્રાતિહાર્ય વસુ જિનવર યત્ર. ૯
જ્ઞાન વચન પુજા ત્રયે, કષ્ટ નાશ ચોથો અતિશયે;
પ્રાતિહાર્ય અડઅતિશય ચાર, ઇમ અરિહંત તણા ગુણ બાર.
પરમ જ્ઞાન દર્શન સુપવિત્ત, અક્ષય સુખ અક્ષાયક સમકિત્ત;
અચલ અમૂર્ત્ત અનવગાહસુ, વિર્યઅનંત સિદ્ધ ગુણ વસુ.૧૧
લોચન શ્રોત્ર ઘ્રાણ રસ ફરસ, ઇંદ્રિય પાંચ દમણ ગુણ સરસ;
ક્રોધ માન માયા વલી લોભ, ચઉ કષાય વર્જન ગુણ શોભ.૧૨
સ્ત્રી નપુંસ પશુ થાનક હરે, કંથા૦ કામનીનિ નવિ કરે;
સ્ત્રી આસન નહિ બેસે કહિ, જાુએ સરાગ દ્રષ્ટિએ નહિ. ૧૩
ભિંત કનાત અંતરે જિહાં, સ્ત્રી શબ્દ આવે ન વસે તિહાં;
નવિ સંભારે પૂરવ ભોગ, ન કરે સરસઆહાર ભવ રોગ. ૧૪
વલી ન કરે અતિ માત્રાહાર, વરજે દેહ શોભા શ્રૃંગાર;
બ્રહ્મચર્યની એ નવ વાડ, પામે ન પડે શીળે ધાડ. ૧૫
હિંસા જાુઠ અદત્તાદાન, મૈથુન પરિગ્રહનો પચ્ચખાણ;
ત્રણ કરણ ત્રણ યોગે જેય, પાંચ મહાવ્રત કહીયે તેય. ૧૬
ઇર્યા ભાષા વલી એષણ, ગ્રહણ નીખેપણ પરિઠ્ઠાપણ;
સમિતી પંચ વલી મન વચ કાય, ગોપે ત્રણ ગુપ્તિ ગુણ થાય.૧૭
જ્ઞાનાચાર દર્શનાચાર, વલી ચારિત્રાચાર ઉદાર;
તપાચાર સુવિર્યાચાર, ગુણ છત્રીસ સુરીના સાર. ૧૮
અંગ અગ્યારે બાર ઉવંગ, ચરણ કરણ સત્તરિ બે ચંગ;
અથવા અંગ પૂર્વ પચવીસ, ગુણે પાઠક મુનિરાજ જગીસ. ૧૯
પાંચ મહાવ્રત પણ ગુણ સંચ, ઇંદ્રિય પાંચ દમણ ગુણ પંચ;
ચઉ કષાય વર્જન ગુણ ચ્યાર, વડૂ વૈરાગ્ય ક્ષમા ભંડાર. ૨૦
ભાવ કરણ યોગ ત્રય સાચ, સહુ ધારણ મન તનુ વળી વાચ;

સમ્યગ દર્શન જ્ઞાન ચરિત્ર, ત્રણ ત્રણ ગુણ નવક પવિત્ર. ૨૧
શીતોષ્ણાદિ વેદના સહન, મરણાંતક ઉપસર્ગ સુસહન;
એ સગવીસ ગુણે સંપન્ન, શિવ સાધક સાધુ તે ધન્ન. ૨૨
અષ્ટોતર શત ગુણ મણી માલ, કંઠ કરો ભવિયણ વિધિ નાલ;
નિરૂપમ ચૌદ પુર્વનો સાર, સારે સયલ કાજ નિરધાર. ૨૩
આતમ પટમલ ખાલણ ખ્યાર, સકલ કુશળ વલ્લી જલધાર;
આ ગુણમાળા કંઠે કરી, શેઠ સુદર્શનને શીવ વરી. ૨૪
અષ્ટ પ્રકાર જ્ઞાનાચાર, કાળ સુવિનયાદિક ઉચ્ચાર;
તત્વ અતત્વ તણી ઓળખાણ, થાય જેહુથી તે છે જ્ઞાન. ૨૫
વસુ વિધ દર્શનના આચાર, તે નિઃશંકતાદિક હીતકાર;
જિન વચને સાચો શ્રધાન, તે સમ્યક્ દર્શન ભવિ જાન. ૨૬
પાંચ સમીતિ ત્રણ ગુપ્તિસાર, ચરણાચાર અષ્ટ પ્રકાર;
નિજ ગુણં થિરતા સંવર સાર, તે ચારિત્ર મોક્ષ દાતાર. ૨૭
બાહ્ય અભિંતર તપ વિધ બાર, અણસણાદિ તે તપ આચાર;
અનસોપમજસુ જે નિજ ધ્યાન, તે તપ જાણે ચતુર સુજાણ.૨૮
દર્શન જ્ઞાન ચરણ તપ શુદ્ધ, ચતુર મિલાપ મોક્ષ અવિરૂદ્ધ;
જનમ મરણ ઉપદ્રવ રહિત,સદા અવસ્થિત થિર ગુણ સહિત.
ભાવ રોગ વસુ કર્મ નિરસ્ત, પાંચ અનંત અનંત પ્રશસ્ત;
અજ અવિનાશી અવ્યાબાધ, સિદ્ધ બુદ્ધ પરમાતમ સાધ. ૩૦
મોક્ષ વિશુદ્ધ આતમા એક, ભેદ નયે કરી નામ અનેક;
તે સાધો તજિ કર્મ નિધાન, કરી સુપરે ભવિ નવ પદ ધ્યાન. ૩૧
સય ઓગણીસ બત્તીસે સાલ, સુગુરૂ બુદ્ધિ બળ લહી રસાલ;
રાજપુરે ગુણમાળા રચિ, મોહ નિવારણ કારણ સચિ. ૩૨

(ઇતિ ગુણમાળા બત્રીશી સંપૂર્ણ.)

अथ अष्टप्रकारी पूजाना दूहा.

ન્હુવણ વિલેપન કૂસુમની, ધૂપ દીપ મનોહાર;
અખંડ અક્ષત નૈવેદ્યની, અષ્ટમી ફળ સુવિચાર. १
ભાવસ્તવનને કારણે, દ્રવ્યસ્તવ અધિકાર;
કારણથી કારજ સધે, તેણે ધૂર પુજ ઉદાર. २
ઇણી પરે જળ પુજા કરી, કરીએ આપ્યા શુદ્ધ;
માને છિણ્યુ જે એહમાં, જાણો તેહ અશુદ્ધ. ३
હુવે કરવા ગુણ વાસના, અસંખ્યાત પ્રદેશ;
ચંદનની પૂજા કરો, આણી ભાવ વિશેષ. ४
પુજાને પારણામ દોઉ, કરો ચંદનકી રીત;
શીતળતાને સુગંધતા, જિમ ભાજે ભવભીત. ५
હુવે ત્રીજી સુમનસ તણી, પૂજા અતિહિ ઉદાર;
સુમનસ સુખ જિણથી લહે, તિણે સુમનસ પરકાર. ६
પ્રણિધાને સદ્ગતિ હોએ, પૂજથી કીમ નવી હોય;
સુમનસ ભાવે દુર્ગતા, પૂજ પંચાશક જોય. ७
હુતાશનથી કક્ષ જ્યું, તિમ ધ્યાનાનલે કર્મ;
તિણે મિશે ધૂપ પુજા કરો; પામો જ્યું શિવશર્મ. ८
ઇણપરિ ધૂપ પૂજા કરી, જિન આગળ શુભ ભાવ;
ટાળી વિભાવની પરિણતી, દૂર કરો પરભાવ. ९
જગ પ્રદીપ પુર દીપ શુભ, કરતાં ભાવો એહ;
અવરાણું જે અનાદિનું, જ્ઞાન લહો નિજ તેહ. १०

કેવળનાણ પઇવશુ, જ્યું લહે લોકા લોક;
ત્યું પૂજા દ્રવ્ય દીપની, કરતાં શિવફળ રોક. ૧૧
હવે અક્ષત પૂજા કરો, શાલિવ્રીહિ ગોધૂમ;
ઉજવળ પ્રભુ પુર ઢોઇને, ટાળો મોહકી ધુમ. ૧૨
અક્ષય ફળ લેવા ભણી, અક્ષત પૂજા ઉદાર;
ઇહ ભવ પણ નવિ ક્ષયે હોયે, રાજ રિધ્ધિ ભંડાર. ૧૩
હવે નૈવેદ્ય નિવેદના, કીજે જીમ હલીરાય;
ભવ નિર્વેદ પ્રભુ મુખે, માગો અવિચળ ઠાય. ૧૪
કર્ત્તા ભોકતા મુજ નહીં, પુદ્‌ગલ ભાવનો જીવ;
તિણે પુદ્‌ગલની ત્યાજના, કરતાં શર્મ સદૈવ. ૧૫
ફળ પુજા કરતાં થકાં, સફલ કરો અવતાર;
ફલ માગો પ્રભુ આગલે, તાર તાર મુજ તાર. ૧૬
જસ-ફલ ઓપમ જગ નહીં, પામ્યા પછી ન અંત;
અવ્યાબાધ અચળ અરૂજ, માગો સુખ અનંત. ૧૭

(ઇતિ અષ્ટપ્રકારી પૂજાના દૂહા સંપૂર્ણ.)

अथ श्री स्तवन संग्रह.

अथ श्री भावनाओ.

પ્રભુ દર્શન સુખ સંપદા, પ્રભુ દર્શન નવ નિદ્ધ;
પ્રભુ દર્શનથી પામીએ, સકળ પદાર્થ સિદ્ધ. ૧
ભાવે જીનવર પૂજીએ, ભાવે દિજે દાન;
ભાવે ભાવના ભાવિએ, ભાવે કેવળ જ્ઞાન. ૨

જગલયાધાર કૃપાવતાર, દુર્વાર સંસાર વિકાર વૈદ્ય;
શ્રીવીતરાગત્વયિમુગ્ધભાવાદ્દ,વિગ્નપ્રભોવિગ્નપયામિકિંચિત્ ૧

દેખીરે અદ્ભુત તાહારૂ રૂપ, અચરિજ ભવિકારૂપી પદવરો;
તાહારીગત તું જાણે હો દેવ, સમરણ ભજન તે વાચક જસ કહે.

તું અકલંકી રૂપ સ્વરૂપી, પરમાનંદ પદ તું દાઇ;
તું સંકર બ્રહ્મા જગદીશ્વર, વિતરાગ તું નીરમાઇ. ૧
અનોપમ રૂપ દેખિ તુજ રીઝે, સુર નર નારી કે વૃંદા;
નમો નિરંજન ફણી પતી શેવીત, પાસ ગોડીચા સુખકંદા. ૨
કાને કુંડળ શીર છત્ર બીરાજે, ચક્ષુ ટીકા નિરધારી;
અષ્ટ બીજોરૂ હાથ સોહએ, તુમ વંદે સહુ નરનારી. ૩
જળ આવી પ્રભુ નાકે અડીઆં, આસન કંપ્યાં નિરધારી;
નાગ નાગની છત્ર ધરેછે, જળ વરસાવ્યાં નિરધારી. ૪
રૂપવિજય કહે સુણો મેરી લાવણી, એસી સોભા બહુ સારી;

માત પિતા બંધવ સહુ સાથે, સંજમ લીધાં નિરધારી. ૫

अथ श्री प्रभातीयां.

પાસ સંખેશ્વરા સાર કર સેવકાં, દેવકાં એવડી વાર લાગે;
કોડી કર જોડી દરબાર આગે ખડા, ઠાકુરા ચાકુરા માન માગે.૧
પ્રગટ થા પાસજી મેલી પડદો પરો, મોર અસુરાણને આપ છોડો;
મુજ મહીરાણ મંજુસમાં પેશીને, ખલકના નાથજી બંધખોલો.૨
જગતમાં દેવ જગદીશ તું જાગતો, એમશું આજ જીનરાજ ઉંધે;
મોટા દાનેશ્વરી તેહને દાખીએ, દાન દે જેહ જગ કાળ મધે. ૩
ભીડ પડી જાદવા જોર લાગીજરા, તતક્ષીણ ત્રિકમે તુજ સંભાર્યો;
પ્રગટ પાતાળથીપલકમાંતેં પ્રભુ, ભક્તજન તેહનોભયનિવાર્યો.૪
આદી અનાદી અરિહંત તું એક છે, દીન દયાળ છે કોણ દુજો;
ઉદયરતન કહે પ્રગટપ્રભૂ પાસજી, પાપી ભયભંજનો એહ પુજો.૫

૨

ચાલોને પ્રીતમજી પ્યારા શેત્રુંજય જઇએ;
શેત્રુંજય જઇએ ચાલો૦ એ આંકણી.
શું સંસારે રહ્યાછો મુજી, દિન દિન તન છીજે;
આઠ આભની છાયા સરખી, પોતાની કીજે. ચા૦ ૧
જે કરવું તે પેલાં કીજે, કાલે શી વાતો;
અણચિંતવીઆં આવી પડશે, સબળાની લાતો. ચા૦ ૨
ચતુરાઇ શું ચિત્તમાં ચેતી; હાથે તે સાથે;
મરણ તણા નીશાણ મોટાં, ગાજે છે માથે. ચા૦ ૩
માતા મરૂદેવા નંદન નીરખી, ભવ સફળો કીજે;
દાનવિજે સાહેબની શેવા, એ સબળી લીજે. ચા૦ ૪

अथ श्री चैत्यवंदनो.

અથ શ્રી શાંતિનાથજીનું ચૈત્યવંદન.

સકલ કુશલ વલ્લી, પુષ્કરાવર્ત્ત મેઘો, દુરિત તિમિર ભાનુઃ,
કલ્પવૃક્ષો પમાનઃ; ભવજલનિધિપોતઃ, સર્વ સંપત્તિહેતુઃ,
સભવતિ સતતંવઃ, શ્રેયસે શાંતિનાથઃ. ૧
સુધા સુંદર વાગ્જ્યોત્સ્ના, નિર્મલી કૃતદિઙ્મુખઃ;
મૃગ લક્ષ્માતમઃ શાંત્યૈ, શાંતિનાથો જીનોસ્તુ વઃ. ૨
ચિદાનંદૈકરૂપાય, જીનાય પરમાત્મને;
પરમાત્મપ્રકાશાય, નિત્યં સિદ્ધાત્મને નમઃ. ૩
અન્યથા શરણં નાસ્તિ, ત્વમેવ શરણં મમ;
તસ્માત્કારણભાવેન, રક્ષ રક્ષ જીનેશ્વર. ૪
પાતાલે યાનિ બિંબાનિ, યાનિ બિંબાનિ ભૂતલે;
સ્વર્ગેપિ યાનિ બિંબાનિ, તાનિ વંદે નિરંતરમ્. ૫

અથ શ્રી સિદ્ધાચળનું ચૈત્યવંદન.

વીમળ કેવળ જ્ઞાન કમળા, કલીત ત્રિભુવન હિતકરં;
સુરરાજ સંસ્તુત ચરણ પંકજ, નમો આદી જીનેશ્વરં. ૧
વીમલ ગીરીવર શ્રૃંગ મંડણ, પ્રવર ગુણ ગણ ભુધરં,
સુર અસુર કીન્નર કોડી સેવીત, નમો૦ ૨
કરતી નાટક કીંમરી ગણ, ગાય જીન ગુણ મનહરં;
નીર્જરા વળી નમે અહોનીશ, નમો૦ ૩
પુંડરીક ગણપતી સિદ્ધી સાધી, કોડી પણ મુની મનહરં;
શ્રી વીમલ ગીરીવર શ્રૃંગ સિધ્યા, નમો૦ ૪

નીજ સાધ્ય સાધન સુર મુનીવર, કોડીઅનંત એ ગીરીવરં;
મુગતી રમણી વરયા રંગે, નમો૦ ૫
પાતાલ નર સુર લોક માંહી, વીમળ ગીરીવર તો પરં;
નહીં અધીક તીરથ તીર્થપતી કહે, નમો૦ ૬
એમ વિમળ ગીરીવર શિખર મંડણ, દુઃખ વીહંડણ ધ્યાઇએ;
નીજ શુદ્ધ સત્તા સાધનાર્થે, પરમ જયોતીને પાઇએ. ૭
જીત મોહ કોહ વીછોહ નીદ્રા, પરમ પદ સ્થિત જયંકરં;
ગિરીરાજ શેવા કરણ તત્પરં; પદ્મ વીજય સુહીતકરં. ૮

અથ શ્રી શેત્રુંજય ચૈત્યવંદન.

શ્રી શેત્રુંજય સિદ્ધખેત્ર, દીઠે દુરગતિ વારે;
ભાવ ધરીને જે ચઢે, તેને ભવપાર ઉતારે. ૧
અનંત સિદ્ધનો એ ઠામ, સકળ તિરથનો રાય;
પુર્વ નવાણું રીખવદેવ, જ્યાં ઠવીયા પ્રભુ પાય. ૨
સૂરજકુંડ સોહામણો, કવીડજક્ષ અભીરામ;
નાભિરાયાકુલ મંડણો, જિનવર કરૂં પ્રણામ. ૩

આજ દેવ અરિહંત નમું, સમરૂં તારૂં નામ;
જ્યાં જ્યાં પ્રતિમા જીનતણી, ત્યાં ત્યાં કરૂં પ્રણામ. ૧
શેત્રુંજય શ્રી આદિદેવ, નેમ નમું ગિરનાર;
તારંગે શ્રી અજીતનાથ, આબુ રિખવ જુહાર. ૨
અષ્ટાપદ ગિરી ઉપરે, જીન ચોવીશી જોય;
મણીમય મુરતિ માનશું, ભરતે ભરાવી સોય. ૩
સમેતશિખર તિરથ વડું, જ્યાં વિશે જીનપાય;
વૈભારક ગિરીવર ઉપરે, શ્રી વીર જીનેશ્વર રાય. ૪

માંડવગઢનો રાજીઓ, નામે દેવ સુપાસ;
રીખવ કહે જીન સમરતાં, પોહોંચે મનની આશ. ૫

અથ શ્રી ચોવીસ જીનના વર્ણનું ચૈત્યવંદન.

પદ્મ પ્રભુને વાસુપુજય, દોય રાતા કહીએ;
ચંદ્રપ્રભુને સુવિધીનાથ, દો ઉજવળ લહીએ. ૧
મલ્લીનાથ ને પાર્શ્વનાથ, દો નીલા નીરખ્યા;
મુનીસુવ્રત ને નેમનાથ, દો. અંજન સરીખા. ૨
શોળે જીન કંચન સમા, એહવા જીન ચોવીશ;
ધીર વિમળ પંડિત તણો, જ્ઞાન વીમળ કહે શિશ. ૩

અથ શ્રી ચોવીસ જીનના સમકેત ભવગણતીનું

ચૈત્યવંદન.

પ્રથમ તીર્થંકર તણા હુવા, ભવ તેર કહીજે;
શાંતી તણા ભવ બાર સાર, નવ ભવ નેમ લહીજે. ૧
દસ ભવ પાસ જીણંદના, સત્તાવીશ શ્રી. વીર;
શેષ તીર્થંકર ત્રહુ ભવે, પામ્યા ભવ જલ તીર. ૨
જયાંથી સમકીત ફરસીયું એ, ત્યાંથી ગણીએ તેહ;
ધીર વિમળ પંડીત તણો, જ્ઞાન વીમળ ગુણ ગેહ. ૩

અથ શ્રી પંચ પરમેષ્ટિનું ચૈત્યવંદન.

બાર ગુણ અરિહંત દેવ, પ્રણમી જે ભાવે;
સિદ્ધ આઠ ગુણ સમરતાં, દુઃખ દોહગ જાવે. ૧
આચારજ ગુણ છત્રીસ, પચવીસ ઉવઝાય;
સત્તાવીસ ગુણ સાધુના, જપતાં સુખ થાય. ૨

અષ્ટોતર સય ગુણ મળી એ, એમ સમરો નવકાર;
ધીર વિમળ પંડોત તણો, નય પ્રણમે નીત સાર. ૩

પ્રહસમે ભાવ ધરી ઘણો, પ્રણમું મનરે આણંદ;
ધન વેળા ધન તે ઘડી, નિરખુ પ્રભુ મુખ ચંદ. ૧
રિખભ અજીત સંભવ ભલા, અભીનંદન વંદુ;
સુમતી પદમ પ્રભુ જીનવરા, શ્રી સુપાસ જીણંદુ. ૨
ચંદ્ર પ્રભુ સુવધિ નમુ, શીતળ શ્રેયાંસ;
વાસપુજ્ય વિમળ પ્રભુ, અનંત ધર્મ જીણંદ. ૩
શાંતી કુંથુ અર જીનવરા, એ ત્રણ ચક્રી કહીજે;
મલ્લી મુનિસુવ્રત પ્રભુ, નમિ નેમ જીણંદ. ૪
પાર્શ્વ વીર નીત વંદીએ, એવા જીનરે ચોવીશ;
જ્ઞાન વિમળ સુરી પ્રણમતાં, નીત હોય જગીસ. ૫

અથ શ્રી મંદીરસ્વામીનું ચૈત્યવંદન.

શ્રી સીમંદીર વિતરાગ, ત્રીભુવન ઉપગારી;
શ્રી શ્રેયાંસ પિતાકુલે, બહુ શોભા તુમારી. ૧
ધન્ય ધન્ય માતા સત્યકી, જેણે જાયો જયકારી;
વૃષભ લંછને વિરાજમાન, વંદે નરનારી. ૨
ધનુષ પાંચશે દેહડીએ, સોહીએ સોવનવાન;
કીર્ત્તિ વિજય ઉવઝાયનો, વિનય ધરે તુમ ધ્યાન. ૩

૨

શ્રી સીમંદીર જગધણી, આ ભરતે આવો;
કરૂણાવંત કરૂણા કરી, અમને વંદાવો. ૧

સકળ ભકત તુમે ધણી, જો હોવે અમનાથ;
ભવોભવ હું છું તાહરો, નહીં મેલું હવે સાથ. ૨
સયલ સંગ છંડી કરી, ચારિત્ર લેઇશું;
પાય તુમારા સેવીને, સીવ રમણી લહશું. ૩
એ અળગો મુજને ધણોએ, પુરો સીમંદીર દેવ;
ઇહાં થકી હું વીનવું, અવધારો મુજ સેવ. ૪

૩

શ્રી સીમંધર પરમાત્મા, શીવ સુખના દાતા;
પુખ્ખલવૈ વિજયે જયો, સર્વ જીવના ત્રાતા. ૧
પુર્વ વિદેહે પુંડરગીરી, નયરીએ સોહે;
શ્રી શ્રેયાંસ રાજા તીહાં, ભવિયણનાં મન મોહે. ૨
ચઉદ સુપન નિર્મળ લહી, સત્યકી રાણી માત;
કુંથુ અરજીનાંતરે, સીમંધર જીન જાત. ૩
અનુક્રમે પ્રભુજી જનમિયા, વળી યોવન આવે;
માત પિતા હરખે કરી, રૂક્ષમણી પરણાવે. ૪
ભોગવી સુખ સંસારનાં, સંજમ મન લાવે;
મુનીસુવ્રત નમી અંતરે, દીક્ષા પ્રભુ પાવે. ૫
ઘાતી કર્મનો ક્ષય કરી, પામ્યા કેવળ નાણ;
વૃષભ લંછન ને સોભતા, સર્વ ભાવના જાણ. ૬
ચોરાશી પ્રભુ ગણધરા, મુનીવર એકસો કોડ;
ત્રણ ભુવનમાં જોયતા, નહીં કોઇ એની જોડ. ૭
દસ લાખ કહ્યા કેવળી, પ્રભુજીનો પરિવાર;
એક સમય ત્રણ કાળના, જાણે સર્વ વિચાર. ૮
ઉદય પેઢાલ જીણાંતરે એ, થાશે જીનવર સિદ્ધ;

જસ વિજય ગુરૂ પ્રણમતાં, શુભ વાંછીત ફળ સિદ્ધ. ૯

અથ શ્રી બીજનું ચૈત્યવંદન.

દુવિધ ધર્મ જીણે ઉપદિસ્યો, ચોથા અભીનંદન;
બીજે જન્મ્યા તે પ્રભુ, ભવ દુઃખ નિકંદન. ૧
દુવિધ ધ્યાન તુમે પરિહરો, આદરો દોય ધ્યાન;
ઇમ પરકાસ્યું સુમતિ જીને, તે ચવિયા બીજ દીન. ૨
દોય બંધન રાગ દ્વેશ, તેહને ભવિ તજીએ;
મુજપરે સીતલ જિન કહે, બીજ દીન શિવ ભજીએ. ૩
જીવાજીવ પદાર્થનું, કરો નાણ સુજાણ;
બીજ દિને વાસુપુજય પરે, લહો કેવળ નાણ. ૪
નિશ્ચય નય વ્યવહાર દોય, એકાંત ન ગ્રહીએ;
અર જીન બીજ દિને ચવી, એમ જીન આગળ કહીએ. ૫
વર્ત્તમાન ચોવીશીએ, એમ જીન કલ્યાણ;
બીજ દિને કેઇ પામીયાં, પ્રભું નાણ નિર્વાણ. ૬
એમ અનંત ચોવીશીએ, હુઆં બહુ કલ્યાણ;
જીન ઉત્તમ પદ પદ્મને, નમતાં હોય સુખ ખાંણ. ૭

અથ શ્રી જ્ઞાનપંચમીનું ચૈત્યવંદન.

ત્રીગડે બેઠા વીર જીન, ભાખે ભવિજન આગે;
ત્રીકરણશું ત્રીહુ લોકજન, નીસુણો મન રાગે. ૧
આરાધો ભલી ભાતસેં, પાંચમ અજુઆળી;
જ્ઞાન આરાધના કારણે, એહજ તિથી નીહાળી. ૨
જ્ઞાન વિના પશુ સરિખા, જાણી એણે સંસાર;
જ્ઞાન આરાધનથી લહે, સીવપદ સુખ શ્રીકાર. ૩

જ્ઞાન રહીત ક્રીયા કહી, કાંસ કુસુમ ઉપમાન;
લોકા લોક પ્રકાશકર, જ્ઞાન એક પરધાન. ૪
જ્ઞાની શ્વાસો શ્વાસમાં, કરે કર્મનો છેહ;
પૂર્વ કોડી વરસો લગે, અજ્ઞાને કરે તેહ. ૫
દેશ આરાધક ક્રીયા કહી, સર્વ આરાધક જ્ઞાન;
જ્ઞાન તણો મહીમા ઘણો, અંગ પાંચમે ભગવાન. ૬
પંચ માસ લઘુ પંચમી, જાવ જીવ ઉત્કૃષ્ટી;
પંચ વરસ પંચ માસની, પંચમી કરો શુભ દ્રષ્ટી. ૭
એકાવનહી પંચનોએ, કાઉસગ્ગ લોગસ્સ કેરો;
ઉજમણું કરો ભાવશું, ટાળે ભવ ફેરો. ૮
એણી પેરે પંચમી આરાધીએ, આણી ભાવ અપાર;
વરદત્ત ગુણ મંજરી પરે, રંગ વિજય લહો સાર. ૯

અથ શ્રી અષ્ટમીનું ચૈત્યવંદન.

માહા સુદી આઠમને દીને, વિજયા સુત જાયો;
તેમ ફાગણ સુદી આઠમે, સંભવ ચવી આવ્યો. ૧
ચૈતર વદની આઠમે, જનમ્યા રૂષભ જીણંદ;
દિક્ષા પણ એ દીન લહી, હુઆ પ્રથમ મુનીચંદ. ૨
માધવ સુદિ આઠમ દીને, આઠ કર્મ કર્યાં દૂર;
અભિનંદન ચોથા પ્રભુ, પામ્યા સુખ ભરપુર. ૩
એહિજ આઠમ ઉજળી, જન્મ્યા સુમતિ જીણંદ;
આઠ જાતિ કળશે કરી, ન્હવરાવે સુરનર ઇન્દ્ર. ૪
જનમ્યા જેઠ વદી આઠમે, મુનીસુવ્રત સ્વામી;
નેમિ અસાડ સુદી આઠમે, અષ્ટમી ગતી પામી. ૫

શ્રાવણ વદની આઠમે, નમી જનમ્યા જગ ભાણ;
તેમ શ્રાવણ સુદી આઠમે, પાસજીનું નીરવાણ. ૬
ભાદરવા વદી આઠમ દીને, ચવીયા સ્વામી સુપાસ;
જીન ઉત્તમ પદ પદ્મને સેવ્યાથી શિવ વાસ. ૭

અથ શ્રી એકાદસીનું ચૈત્યવંદન.

સાસન નાયક વીરજી, પ્રભુ કેવળ પાયો;
સંઘ ચતુરવીધ થાપવા, મ્હાસેન વન આયો. ૧
માધવ સીત એકાદશી, સોમજ દીજ યજ્ઞ;
ઇંદ્રભૂતી આદે મળ્યા, એકાદશ વિજ્ઞ. ૨
એકાદસસેં ચઉગુણા, તેહનો પરિવાર;
વેદ અર્થ અવળો કરે, મન અભિમાન અપાર. ૩
જીવાદિક સંશય હરીએ, એકાદશ ગણધાર;
વીરે થાપ્યા વંદીએ, જીન શાસન જયકાર. ૪
મલ્લી જન્મ અર મલ્લી પાસ, વર ચરણ વિલાસી;
રીખભ અજીત સુમતિ નમી, મલ્લી ઘનઘાતી વિનાસી. ૫
પદ્મ પ્રભુ શીવવાસ પાસ, ભય ભવનાં તોડી;
એકાદશી દીન આપણી, રીધ્ધ સગળી જોડી. ૬
દશ ખેત્રે ત્રીહું કાળનાં, ત્રણસેં કલ્યાણ;
વરસ અગીઆર એકાદશી, આરાધો વરનાણ. ૭
અગીઆર અંગ લખાવીએ; એકાદશ પાઠાં;
પુજણી ઠવણી વીંટણી, મસી કાગળ કાઠાં. ૮
અગીઆર અવ્રત છાંડવાએ, વહો પડીમાં અગીઆર;
ખીમા વિજય જીનસાસને, સફળ કરો અવતાર. ૯

अथ श्री स्तवनो.

અથ શ્રી સિદ્ધાચળનાં સ્તવનો.

દુહા.

અકેકું ડગલુ ભરે, શેત્રુંજા સામો જેહ;
રીખવ કહે ભવ કોડનાં, કર્મ ખપાવે તેહ. ૧
શેત્રુંજા સમો તીરથ નહીં, રીખવ સમો નહી દેવ;
ગૌતમ સરખા ગુરૂ નહીં, વળી વળી વંદુ તેહ. ૨
સિદ્ધાચળ સમરૂ સદા, સોરઠ દેશ મોઝાર;
મનુષ જનમ પામી કરી, વંદુ વાર હજાર. ૩
સોરઠ દેશમાં સંચર્યો, ન ચઢયો ગઢ ગીરનાર;
સેત્રંજી નદી નાહ્યો નહી, તેનો એળે ગયો અવતાર. ૪
સેત્રંજી નદીમાં નાહીને, મુખ બાંધી મુખકોશ;
દેવ જુગાદી પુજીએ, આણી મન સંતોષ. ૫
જગમાં તીરથ દો વડા, સેત્રુંજય ગીરનાર;
એક ધડ રીખવ સમોસર્યા, એક ધડ નેમકુમાર. ૬
સિદ્ધાચળ સિદ્ધિ વર્યા, ગ્રહી મુનીલિંગ અનંત;
આગે અનંતા સિદ્ધસે, પુજો ભવી ભગવંત;
સેત્રુંજય ગીરી મંડણો, મારૂદેવીનો નંદ;
જુગલા ધર્મ નિવારકો, નમો યુગાદી જીણંદ. ૮

૧

આંખડીએરે મેં આજ સેત્રુંજો દીઠોરે,
સવા લાખ ટકાનો દહાડોરે, લાગે મને મીઠોરે;

સફળ થયોરે મારા મનનો ઉમાયો,
વાલા મારા ભવનો સંશય ભાગ્યોરે;
નરક ત્રીજંચ ગતિ દુર નીવારી, ચરણે પ્રભુજીને લાગ્યોરે. સે૦ ૧
માનવ ભવનો લાહો લીજે, વા. દેહડી પાવન કિજેરે;
સોના રૂપાને ફુલડે વધાવી, પ્રેમે પ્રદક્ષિણા દિજેરે. સે૦ ૨
દુધડે પખાળીને કેસર ઘોળી, વા. શ્રી આદેશ્વર પુજ્યારે;
શ્રી સિદ્ધાચળ નયણે જોતાં, પાપ મેવાસી ધ્રુજ્યારે. સે૦ ૩
શ્રી મુખ સુધર્મા સુરપતી આગે, વા. વીરજીણંદ એમ બોલેરે;
ત્રણ્ય ભુવનમાં તિરથ મોટું, નહીં કોઇ સેત્રુંજા તોલેરે. સે૦ ૪
ઇંદ્ર સરીખા એ તીરથની, વા. ચાકરી ચીત્તમાં ચાહેરે;
કાયાની તો કાહર કાઢી, સુરજ કુંડમાં નાહેરે. સે૦ ૫
કાંકરે કાંકરે શ્રી સિદ્ધખેત્રે, વા. સાધુ અનંતા સિદ્ધારે;
તે માટે એ તીરથ મોટું, ઉદ્ધાર અનંતા કીધારે. સે૦ ૬
નાભીરાયા સુત નજરે જોતાં, વા. મેહ અમીરસ વુઠયારે;
ઉદયરત્ન કહે આજ મારે પોતે, શ્રી આદેસર તુઠયારે. સે૦ ૭

૨

વિમલાચળ વિમલા પ્રાણી, સીતળ તરૂ છાયા ઠરાણી;
રસ વેધક કંચન ખાંણી, કહે ઇંદ્ર સુણો ઇંદ્રાણી.
સનેહીસંત એ ગેરી સેવો, ચૌદ ખેત્રમાં તિરથ નહીં એવો. સ૦
પટ્રી પાળી ઉલસીએ, છઠ્ઠ અઠ્ઠમ કાયા કશીએ;
મોહ મલ્લના સામા ધશીએ, વિમલાચલ વેગે વશીએ. સ૦
અન્ય થાનક કર્મ જે કરીએ, તેહીમ ગેરી હેઠા હરીએ;
પાછલ પરદક્ષણા ફરીએ, ભવજલ નિધિ હેલા તરીએ. સ૦

શિવ મંદિર ચડવા કાજે, સોપાનની પાંતી બિરાજે;
ચડતાં સમકિતિ છાજે, દૂરભવ્યા ભવ્ય તે લાજે. સ૦
પાંડવ પમુહા કેઇ સંતા, આદેશ્વર ધ્યાન ધરંતા;
પરમાતમ ભાવ ભજંતા, સિદ્ધાચળ સિદ્ધ અનંતા. સ૦
ષટ્ માસી ધ્યાન ધરાવે, સુક રાજાનું રાજ નિપાવે;
બહીરંતર શત્રુ હરાવે, સેત્રુંજો નામ ધરાવે. સ૦
પ્રાણી ધ્યાને ભજો ગેરી સાચો, તિર્થંકર નામ નહીં કાચો;
મોહરાયને લાગે તમાચો, શુભવીરં વિમલગીરી સાચો. સ૦

૩

આવો સખી સિદ્ધાચળ જઇએ, ગેરીવર ભેટી સુખ લહીએ;
જો જીન આણા શું રહીએ, આવો સખી સિદ્ધાચળ જઇએ.
સિદ્ધ અનંતાનો ઠામ, એવી જીનવરની વાણ;
જાણે આગમના જાણ. આવો સખી૦ ૧
એ ગેરીના ગુણ કહું કેત્તા, પાર ન પામે કેવળી લેતા,
કોડ પુરવ દેશના દેતા. આવો સખી૦ ૨
સંઘવી પ્રેમાશા આવે, રાજનગરનો સંઘ લાવે;
જાત્રા નવાણું કરે ભાવે. આવો સખી૦ ૩
જાત્રા નવાણું કરો ભાવે, એહવો અવસર ફરી નાવે;
આતમ શિવપુરમાં જાવે. આવો સખી૦ ૪
જાત્રાની હુંશો છે ભારી, લાગી અનુભવની તાળી;
ગેરીવર દરિસન બલીહારી. આવો સખી૦ ૫
અઢારસેં સત્યાશી વરસે, ગેરી ગુણ ગાયા મન હરખે;
મણીઉદ્યોત ગેરી ગુણ ગણશે. આવો સખી૦ ૬

૪

સિદ્ધાચળ ગેરી ભેટયારે, ધન્ય ભાગ્ય હુમારાં. એ આંકણી.
એ ગેરીવરનો મેʼમા મોટો, કેહેતાં ન આવે પારા;
રાયણ રિખભ સમોસર્યાસ્વામી, પુરવ નવાણું વારારે. ધ૦ ૧
મુળનાયક શ્રી આદિજીનેશ્વર, ચૌમુખ પ્રતિમા ચારા;
અષ્ટ દ્રવ્ય પુજો ભવિ ભાવે, સમકિત મુલ આધારારે. ધ૦ ૨
ભાવ ભગતિશું પ્રભુ ગુણ ગાતાં, અપના જનમ સુધારા;
જાત્રા કરી ભવિજન શુભ ભાવે,નરગતિ દુરગતિ વારારે.ધ૦૩
દુર દેશાંતરથી હું આવ્યો, શ્રવણે સુણી ગુણ તોરા;
પતીત ઉધારોને વિરૂધ તુમારો, એ તીરથ જગ સારારે.ધ૦ ૪
અઢારસેં ત્યાસી માસ અષાડો, વદ આઠમ ભોમવાર;
પ્રભુકે ચરણ પસાયથી સંધમાં,ખેમારતન પ્રભુ પ્યારારે.ધ૦૫

૫

મારૂમનમોહ્યુંરેશ્રીસીદ્ધાચળેરે,મારૂમનમોહ્યુંરેશ્રીવીમળાચળેરે;
દેખીને હરખિત હોય, વિધિશુ કિજેરે જાત્રા એહુનીરે;
ભવ ભવના દુઃખ જાય. મારૂ૦ ૧
પંચમે આરેરે પાવન કારણેરે, એ સમો તીરથ ન કોય;
મોટા મહીમારેજગમાં એહુનોરે,આ ભરતેઅહીયાંજોય.મા૦૨
એ ગિરી આવ્યા રે જિનવર ગણધરારે, સિધ્યા સાધુ અનંત;
કઠણ કરમ પણ એ ગિરી ફરસતાંરે,હોવે કરમનિ શાંત. મા૦૩
જૈન ધર્મ તે સાચો જાણીનેરે, માનવ તીરથ એ સ્તંભ;
સુરીનર કીંનર નૃપ વિદ્યાધરારે, કરતા નાટા હો રંગ. મા૦૪
ધન ધન દાહાડોરે ધન વેળા ઘડીરે, ધરીએ હૃદય મોઝાર;
જ્ઞાન વિમળસુરીગુણ એનાઘણારે,કહેતાંનઆવેરેપાર. મા૦૫

૬

શીરે સિદ્ધાચળ ભેટવા, મુજ મન અધિક ઉમાયો;
રીખવદેવ પુજા કરી, લીજે ભવ તણો લાહો. શીરે૦ ૧
મણીમય મુરત રીખભની, નિપાઇ અભિરામ;
ભુવન કરાવ્યાં કનકનાં, રાખ્યાં ભરતે નામ. શીરે૦ ૨
નેમ વિના તેવીસ પ્રભુ, આવ્યા સિદ્ધ ખેત્ર જાણી;
સેત્રુંજા સમો તીરથ નહીં, બોલ્યા સીમંધર વાણી.શીરે૦ ૩
પુરવ નવાણું સમોસર્યા, સ્વામી રીખવ જીણંદ;
રામ પાંડવ મુગતે ગયા, પામ્યા પરમાનંદ. શીરે૦ ૪
પુરવ પુન્ય પસાયથી, પુંડરીક ગેરી પાયો;
કાંતિ વિજય હરખે કરી, શ્રી સિદ્ધાચળ ગાયો. શીરે૦ ૫

૭

(જસોદા માવડી. એ. દેશી.)

જાત્રાનવાણુંકરીએવિમલગિરિ,જાત્રાનવાણુંકરીએ.એઆંકણી.
પુરવનવાણુંવારશેત્રુંજગિરિ,રિખભજિણંદસમોસરીએ.વિ૦૧
કોડસહુસ ભવ પાતક ત્રુટે,શેત્રુંજ સાહામો ડગ ભરીએ. વિ૦૨
સાત છઠ્ઠ દોય અઠ્ઠમ તપસ્યા, કરી ચઢીએ ગિરિવરીએ. વિ૦૩
પુંડરીક પદ જપીએ હરખે, અધ્યવસાય શુભ ધરીએ. વિ૦૪
પાપી અભવ્ય નં નજરે દેખે, હિંસક પણ ઉદ્ધરિયે. વિ૦ ૫
ભુઇ સંથારો ને નારી તણો સંગ, દુર થકી પરિહરીએ. વિ૦૬
સચિતપરિહારીનેઅકલઆહારી,ગુરૂ સાથેપદચરીએ. વિ૦૭
પડિક્કમણા દોય વિધિશું કરીએ,પાપ પડલ વિખરીએ.વિ૦૮

કળી કાલે એ તીરથ મોહોટું, પ્રવહણ જીમ ભવ દરીએ. વિ૦૯
ઉત્તમ એ ગિરિવર સેવંતા, પદ્મ કહે ભવ તરીએ વિમલ ૧૦

અથ શ્રી રીખવદેવનું સ્તવન.

જગજીવન જગ વાલહો, મરૂદેવીનો નંદ લાલરે;
મુખ દીઠે સુખ ઉપજે, દર્શન અતિ આનંદ લાલરે. જ. ૧
આંખડી અંબુજ પાંખડી, અષ્ટમી શશિ સમ ભાલ લાલરે;
વદન તે સારદ ચંદલો, વાણી અતિ રસાલ લાલરે. જ. ૨
લક્ષણ અંગે વિરાજતા, અડહીય સહસ ઉદાર લાલરે;
રેખા કર ચરણાદીકે, અભ્યંતર નહી પાર લાલરે. જ. ૩
ઇંદ્ર ચંદ્ર રવિ ગિરી તણા, ગુણ લઇ ઘડીયું અંગ લાલરે;
ભાગ્ય કીહાં થકી આવીયું, અચરિજ એહ ઉતંગ લાલરે. જ. ૪
ગુણ સઘળા અંગે કર્યા, દૂર કર્યા સવિ દોષ લાલરે;
વાચક જસ વિજયે થુણ્યો, દેજો સુખનો પોખ લાલરે. જ. ૫

અથ શ્રી અજીતનાથનું સ્તવન.

(અનંતજીન આપજોરે. એ. દેશી.)

જ્ઞાનાદિક ગુણ સંપદા રે, તુજ અનંત અપાર;
તે સાંભળતાં ઉપની રે, રૂચિ તેણે પાર ઉતાર.
અજીતજીન તારજો રે, તારજો દીનદયાલ; અ૦ ૧
જે જે કારણ જેહના રે, સામગ્રી સંજોગ;
મલતાં કારજ નીપજે રે, કર્તા તણે પ્રયોગ. અ૦ ૨
કાર્ય સિદ્ધિ કર્ત્તા વસૂ રે, લહી કારણ સંયોગ;
નિજ પદ કારક પ્રભુ મળ્યા રે, હોય નિમિતહ ભોગ. અ૦ ૩

અજકુલ ગત કેસરી લહે રે, નિજ પદ સિંધ નિહાલ;
તેમ પ્રભુ ભકતે ભવિ લહે રે, આતમ શક્તિ સંભાલ. અ૦ ૪
કારણ પદ કર્ત્તા પણે રે, કરી આરોપ અભેદ;
નિજપદ અર્થી પ્રભુ થકી રે, કરે અનેક ઉમેદ. અ૦ ૫
એવા પરમાતમ પ્રભુ રે, પરમાનંદ સ્વરૂપ;
સ્યાદવાદ સત્તા રસી રે, અમલ અખંડ અનુપ. અ૦ ૬
આરોપીત સૂખ ભ્રમ ટળ્યો રે, ભાસ્યો અવ્યાબાધ;
સમર્યું અભિલાખી પણું રે, કર્ત્તા સાધન સાધ્ય. અ૦ ૭
ગ્રાહકતા સ્વામીત્વતા રે, વ્યાપક ભોકતા ભાવ;
કારણતા કારજ દશા રે, સકલ ગ્રહ્યું નિજ ભાવ. અ૦ ૮
શ્રદ્ધા ભાસન રમણતા રે, દાનાદિક પરિણામ;
સકલ થયા સત્તારસી રે, જીનવર દર્શન પામ. અ૦ ૯
તેણે નિર્યામક માહણો રે, વૈદ્ય ગોપી આધાર;
દેવચંદ્ર સુખ સાગરૂ રે, ભાવ ધર્મ દાતાર. અ૦ ૧૦

અથ શ્રી સંભવનાથનું સ્તવનં.

સાહિબ સાંભળો રે, સંભવ અરજ હમારી,
ભવોભવ હું ભમ્યો રે, ન લહિ સેવા તુમારી;
નરક નિગોદમાં રે, તિહાં હું બહુ ભવ ભમીઓ,
તુમ વિના દુખ સહ્યાં રે, અહનિસ ક્રોધે ધમધમિયો. સા૦ ૧
ઇંદ્રિયવશ પડયો રે, પાળ્યાં વ્રત નવિ સુસે,
ત્રસ પણ નવિ ગણ્યા રે, હણીયા થાવર હુંસે;
વ્રત ચિત્ત વી ધર્યાં રે, બીજું સાચું ન બોલ્યું,
પાપની ગોઠડી રે, તિહાં મેં હુડકલું ખોલ્યું. સા૦ ૨

ચોરી મેં કરી રે, ચઉવિહ અદત્ત ન ટાલ્યું,
શ્રી જીન આણશું રે, મેં નવી સંજમ પાલ્યું;
મધુકર તણી અરે રે, શુદ્ધ ન આહાર ગવેખ્યો,
રસના લાલચે રે, નીરસ પીંડ ઉવેખ્યો. સા૦ ૩
નર ભવ દોહિલો રે, પામી મોહ વસ પડિયો,
પરસ્ત્રી દેખીને રે, મુજ મન તિહાં જઇ અડિઓ;
કામ ન કો સર્યાં રે, પ્રાપે પીંડ મેં ભરીઓ,
શુદ્ધ બુદ્ધ નવિ રહિ રે, તેણે નવિ આતમ તરીયો.સા૦ ૪
લક્ષ્મીની લાલચે રે, મેં બહુ દીનતા દાખી,
તોપણ નવી મલી રે, મલી તો નવી રહી રાખી;
જે જન અભિલખે રે, તે તો તેહથી નાસે,
તૃણ સમ જે ગણે રે, તેહની નિત રહે પાસે. સા૦ ૫
ધન ધન તે નરા રે, એહનો મોહ વિછોડી,
વિષય નિવારીને રે, જેહને ધર્મમાં જોડી;
અભક્ષ તે મેં ભખ્યાં રે, રાત્રી ભોજન કીધાં,
વ્રત છ નવિ પાળીયાં રે, જેહવાં મુળથી લીધાં. સા૦ ૬
અનંત ભવ હું ભમ્યો રે, ભમતાં સાહિબ મલિયો,
તુમ વિના કોણ દિયેરે, બોધ રયણ મુજ બળીયો;
સંભવ આપજો રે, ચરણ કમલ તુમ્હ સેવા,
નય એમ વિનવે રે, સુણજો દેવાધી દેવા. સા૦ ૭

અથ શ્રી શીતલનાથનું સ્તવન.

વારિ પ્રભુ દશમા શીતળનાથ, કે સુણો એક વિનતીરે લોલ;
કે વારિ પ્રભુમહારે તુમશું પ્રીત,કે અવરશુંઆખડીરે લોલ. ૧

કે વારિ પ્રભુ ભદ્દિલપુર અવતાર, કે દઢ રથ રાજીઓરે લોલ;
કે વારિ પ્રભુ નંદામાત મલ્હાર, કે કુળમાંગાજીઓરે લોલ. ૨
કે વારિ પ્રભુ શ્રી વચ્છલંછન પાય, કે પ્રભુજીને દીપતુંરે લોલ;
કે વારિ પ્રભુ ચંદ કહે કરજોડ, કે અવિહડ રંગશુંરે લોલ. ૩

અથ શ્રી અનંતનાથનું સ્તવન.

(રાગ રામગ્રી.)

ધાર તરવારની સોહિલી દોહિલી, ચઉદમા જીનતણી ચરણ સેવા;
ધારપર નાચતાં દેખ બાજીગરા, સેવના ધારપર રહે ન દેવા. ધા૦ ૧
એક કહે સેવીએ વિવિધ કીરીયા કરી, ફલ અનેકાંત લોચનનદેખે;
ફલ અનેકાંત કીરીયા કરી બાપડા, રડવડે ચાર ગતિમાંહિ લેખે. ધા૦ ૨
ગચ્છના ભેદ બહુ નયણ નિહાળતાં, તત્વની વાત કરતાં ન લાજે;
ઉદર ભરણાદિ નિજ કાજ કરતાં થકાં, મોહ નડીયા કલિકાલ-રાજે. ધા૦ ૩
વચન નિરપેક્ષ વ્યવહાર જુઠો કહ્યો, વચન સાપેક્ષ વ્યવહાર સાચો;
વચન નિરપેક્ષ વ્યવહાર સંસાર ફલ, સાંભળી આદરી કાંઇ રા-ચો. ધા૦ ૪
દેવ ગુરૂ ધર્મની શુદ્ધિ કહો કીમ રહે, કીમ રહે શુદ્ધશ્રદ્ધાનઆણો;
શુદ્ધ શ્રદ્ધાન વિણ સર્વ કિરીયા કરી, છારપર લીંપણો સરસ જાણો. ધા૦ ૫
પાપ નહીં કોઇઉત્સૂત્રભાષણજિસો, ધર્મ નહીકોઇજગસૂત્રસરિખો
સૂત્ર અનુસાર જે ભવિક કિરિઆ કરે, તેહનો શુદ્ધ ચારિત્ર પ-રિખો. ધા૦ ૬

એહ ઉપદેશનું સાર સંક્ષેપથી, જે નરા ચિત્તમાં નિત્ય ધ્યાવે;
તે નરા દિવ્ય બહુ કાલ સુખ અનુભવી, નિયત આનંદઘનરા-
જ પાવે. ધા૦ ૭

અથ શ્રી ધર્મનાથનું સ્તવન.

(હાંરે મારે જોબનીયાનો લટકો દહાડા ચારજો. એ. દેશી.)

હાંરે મારે ધર્મ જીણંદશું લાગી પૂરણ પ્રીત જો,
જીવડલો લલચાણો જિનજીની ઓલગે રે લો;
હાંરે મુને થાશે કોઇક સમે પ્રભુ સુપ્રસન્ન જો,
વાતલડી તવ મ્હારીરે સવી થાસે વગેરે લો. ૧
હાંરે પ્રભુ દુરીજનનો ભંભેર્યો માહરો નાથ જો,
ઓળવસ્યે નહીં કયારે કીધી ચાકરી રે લો;
હાંરે મારા સ્વામી સરખો કુણ છે દુનિયા માંહ જો,
જઇએ રે જીમ તેહને ઘર આસ્યા કરી રે લો. ૨
હાંરે જસ સેવા સેતી સ્વારથની નહી સિદ્ધ જો,
ઢાલીરે શી કરવી તેહથી ગોઠડી રે લો;
હાંરે કાંઇ જુઠું ખાયે તે મીઠાઇને માટે જો,
કાંઇરે પરમારથ વીણ નહી પ્રીતડી રે લો. ૩
હાંરે પ્રભુ અંતરજામી જીવન પ્રાણઆધાર જો,
વાયોરે નવી જાણયો કલિયુગ વાયરો રે લો;
હાંરે મારા લાયક નાયક ભક્ત વત્સલ ભગવંત જો,
વારૂ રે ગુણ કેરો સાહિબ સાયરૂ રે લો. ૪
હાંરે પ્રભુ લાગી મુજને તાહારી માયા જોર જો,
અલગારે રહ્યાથી હોય ઓસિંગલો રે લો;

હાંરે કુણ જાણે અંતરગતની વિણ મહારાજ જો,
હેજેરે હસી બોલો છાંડી આંબળો રે લો. ૫
હાંરે તારે મુખને મટકે અટકયું માહારૂં મન જો,
આંખલડી અણીયાલી કામણગારડી રે લો;
હાંરે મારા નયણા લંપટ જોવે ખીણખીણ તુઝ જો,
રાતાંરે પ્રભુ રૂપે ન રહે વારીયો રે લો. ૬
હાંરે પ્રભુ અલગા તોપણ જાણજયો કરીને હજુર જો,
તાહરીરે બલીહારી હું જાઉં વારણે રે લો;
હાંરે કવિ રૂપ વિબુધના મોહન કરે અરદાસ જો,
ગિરૂઆથી મન આણી ઉલટ અતી ઘણે રે લો. ૭

અથ શ્રી પાર્શ્વનાથનું સ્તવન.

(રઘુપતિરામ રૂદયમાં રહેજો રે. એ. રાગ.)

આવો રે આવો પાસજી મુજ મળીયારે,
મારા મનના મનોરથ ફળીયા; આ૦ એ. આંકણી.
તારી મુરત મોહનગારી રે, સહુ સંઘને લાગે છે પ્યારી રે;
તમને મોહી રહ્યા સુર નર નારી. આ૦ ૧
અલબેલી મુરત પ્રભુ તારીરે,તારા મુખડાઉપર જાઊં વારીરે;
નાગ નાગણિની જોડ ઉતારી. આ૦ ૨
ધન્ય ધન્ય દેવાધિદેવા રે, સુરલોક કરે છે સેવા રે;
હમને આપોને શિવપૂર મેવા. આ૦ ૩
તમે શિવ રમણીના રસિયા રે, જઇ મોક્ષપુરીમાં વસિયા રે,
મારા હૃદય કમળમાં વસિયા. આ૦ ૪
જે કોઇ પાસ તણા ગુણ ગાશેરે ભવ ભવનાં તે પાતિક જાશેરે;
તેનાં સમકિત્ત નિર્મળ થાશે. આ૦ ૫

પ્રભુ ત્રેવીશમા જિન રાયા રે, માતા વામાદેવીના જાયા રે;
હમને દરિશન દોને દયાળા. આ૦ ૬
હું તો લળી લળી લાગુંજ પાય રે, મારા ઊરમાં તે હ-
રખ ન માય રે;
એમ માણેક વિજય ગુણ ગાયા. આ૦ ૭

અથ શ્રી મહાવીરસ્વામીનું સ્તવન.

(રાગ ધનાશ્રી.)

ગીરૂઆરે ગુણ તુમ તણા, શ્રી વર્ધમાન જીન રાયારે;
સુણતાં શ્રવણે અમી ઝરે, મારી નિર્મળ થાયે કાયારે. ગિ૦ ૧
તુમ ગુણ ગણ ગંગાજળે, હું ઝીલી નિર્મળ થાઉરે;
અવર ન ધંધો આદરૂં, નિશ દિન તોરા ગુણ ગાઉરે. ગિ૦ ૨
ઝીલ્યા જે ગંગાજળે, તે છીલર જળ નવિ પેસેરે;
જે માલતી ફુલે મોહીઆ, તે બાવલ જઇ નવી બેસેરે. ગિ૦ ૩
એમ અમે તુમ ગુણ ગોઠશું, રંગે રાચ્યાને વળી માચ્યારે;
તે કેમ પરસુર આદરૂં, જે પરનારી વશ રાચ્યારે. ગિ૦ ૪
તું ગતિ તું મતિ આશરો, તું આલંબન મુજ પ્યારોરે;
વાચકજસ કહે માહરે, તું જીવન જીવ આધારોરે. ગિ૦ ૫

૨

(ભોલીડા હંસારે વિષય ન રાચીયે. એ. દેશી.)

સીધારથનારે નંદન વીનવું, વીનતડી અવધાર;
ભવમંડપમાંરે નાટક નાચીઓ, હવે મુજદાનદેવરાવ. સી૦ ૧
ત્રણ રતન મુજ આપો તાતજી, જેમ નાવે રે સંતાપ;
દાન દેઅંતાંરે પ્રભુ કસુર કિસિ, આપો પદવી આપ. સી૦ ૨
ચરણ અંગુઠે તે મેરૂ કંપાવીઆ, તોડયાં સુરનાજ માન;

અષ્ટ કરમના તે ઝઘડા જીતવા, દીધાં વરશીદાન. સી૦ ૩
સાસન નાયક સીવ સુખ દાયક, ત્રીસલા કૂખે રતન;
સીધારથનોરે તુમે દીપાવીઓ, પ્રભુજી વંશ ધનધન.સી૦ ૪
વાચક શેખર કીર્ત્તિ વિજય ગુરૂ, પ્રણમું તાસ પસાય;
ધરમ તણાએજીન ચોવીસના, વિનયવિજય ગુણગાય.સી૦ ૫

૩

(વીમળાચળ વેગે વધાવો. એ. દેશી.)

ચઊમાશી પારણું આવે, કરી બિનતી નીજ ઘેર જાવે;
પ્રીયા પુત્રને વાત જણાવે, પટકુલ જરી પથરાવેરે.
મહાવીર પ્રભુ ઘેર આવે, જીરણ શેઠ ભાવના ભાવે રે.મા૦ ૧
ઉભી શેરીએ જળ છંટકાવે, જાય કેતકી ફુલ બીછાવે;
નીજ ઘર તોરણ બંધાવે, મેવા મીઠાઈ થાળ ભરાવે રે.મા૦ ૨
અરિહાને દાનજ દીજે, દેતાં જે દેખી રીજે;
ખટ માસિ રોગ હરિજે, સીજે દાયક ભવ ત્રીજે રે. મા૦ ૩
તે જીનવર સન્મુખ જાવું, મુજ મંદિરીએ પધરાવું;
પારણું ભલીભક્તિ કરાવું,જુગતે જીન પુજા રચાવું રે.મા૦ ૪
પછે પ્રભુને વોળાવા જઇશું, કર જોડી સામા રહીશું;
નમી વંદી પાવન થઇશું,વીરતી અતિ રંગે વહીસ્યું રે.મા૦૫
દયા દાન ખીમા શીલ ધરસ્યું, ઉપદેશ સજ્જનને કરસ્યું;
સત્ય જ્ઞાન દીશા અનુસરસ્યું,અનુકંપા લક્ષણ વરસ્યું રે.મા૦૬
એમ જીરણ શેઠ વદંતા, પરીણામની ધારે ચઢંતાં;
શ્રાવકની સીમે ઠરંતાં, દેવ દુંદૂભી નાદ સુણતાં રે. મા૦ ૭
કરી આયુ પૂરણ શુભ ભાવે, સુર લોક અચ્યુતે જાવે;
સાતા વેદની સુખ પાવે, શુભ વીર વચન રસ ગાવે રે.મા૦ ૮

૪

(રાગ ધન્યાસી તેતરીયાની દેશી.)

વંદો વીર જિનેશ્વર રાયા, ત્રિસલા દેવી જાયારે;
હરી લંછન કંચન કાયા, અમર વધુ હુલરાયારે. વં૦૧
બાલપણે સુરગીરી ડોલાયા, અહીં વેતાલ હરાયારે;
ઇંદ્ર કહ્યુ વ્યાકરણ નીપાયા, પંડિત વિસ્મય પાયારે.વં૦૨
ત્રીસ વરસ ઘરવાસ રહાયા, સંજમસ્યું લય લાયા રે;
બાર વરસ તપ કર્મ ખપાયા, કેવલ નાણ ઉપાયારે. વં૦૩
ખાયક રિદ્ધિ અનંતી પાયા, અતિશય અધિક સુહાયારે;
ચાર રૂપ કરી ધર્મ બતાયા, ચઉવિહ સુર ગુણ ગાયારે.વં૦૪
ત્રણ ભુવનમેં આણ મનાયા, દિશ દોય છત્ર ધરાયારે;
રૂપ કનકમણિ ગઢ વિરચાયા નિર્ગ્રંથ નામ ધરાયારે. વં૦૫
રયણ સિંહાસન બેસન ઠાયા, દુંદુહિ નાદ વજાયારે;
દાનવ માનવ વાસ વસાયા, ભકતે શિશ નમાયારે. વં૦૬
પ્રભુ ગુણગણ ગંગાજલ નાહ્યા, પાવન તેહની કાયારે;
પંડીત ક્ષમા વિજય સુપસાયા, સેવક જન સુખદાયારે. વં૦૭

૫

વીરકુંવરનીવાતડી કેને કહીએ,હાંરે કેને કહીએરે કેને કહીએ;
નવિ મંદિર બેસી રહીએ, હાંરે સુકુમાર શરીર. વી૦ ૧
બાલપણાથી લાડકો નૃપ ભાવ્યો, હાંરે મળી ચોસઠ ઇંદ્રે
મલ્હાવ્યો;ઇંદ્રાણીમળીહુલરાવ્યો,હાંરેગયોરમવાકાજ.વી૦૨
છોરૂં ઉછાંછલાંલોકનાં કેમ રહીએ,હાંરેએની માવડીને શું ક-
હીએ;કહીએતોઅદેખાંથઇએ,હાંરેનાશીઆવ્યાબાળ. વી૦૩

આમલકી ક્રીડાવશેવીંટાણો,હાંરેમોટો ભોરિંગ રોષે ભરાણો;
વીરે હાથે ઝાલીને તાણ્યો, હાંરે કાઢી નાખ્યો દૂર. વી૦ ૪
રૂપપિશાચનું દેવતા કરીચાલિઓ,હાંરેમુજપુત્રનેલેઇ ઉછળીઓ;
વીર મુષ્ટી પ્રહારે વળીઓ, હાંરે સાંભળીએ એમ. વી૦ ૫
ત્રિસલા માતા મોજમાંએમ કહેતી,હાંરે સખીઓનેઓળંભા
દેતી; ક્ષણ ક્ષણ પ્રભુ નામજ લેતી,હાંરે તેડાવે બાળ. વી૦૬
વાટજોવંતાવીરજીઘેરઆવ્યા,હાંરેમાતા ત્રિસલાએ નવરાવ્યા;
ખોળે બેસારી હુલરાવ્યા, હાંરે આલિંગન દેત. વી૦ ૭
યૌવન વય પ્રભુ પામતાં પરણાવે, હાંરે પછી સંજમશું દીલ
લાવે;ઉત્સર્ગની ફોજ હઠાવે,હાંરે લીધું કેવળ નાણ. વી૦ ૮
કર્મ સૂદન તપ ભાખીયું જીનરાજે,હાંરે ત્રણ લોકની ઠકુરાઇ
છાજે;ફુલપુજા કહી શીવ કાજે,હાંરે ભવિને ઉપગાર. વી૦૯
શાતા અશાતા વેદની ક્ષય કીધું,હાંરે આપે અક્ષયપદ લીધું;
શુભ વીરનું કારજ સિદ્ધું, હાંરે ભાંગે સાદિ અનંત. વી૦ ૧૦

અથ શ્રી શંખેશ્વરજીનું સ્તવન.

અંતરજામી સુણ અલવેસર, મહિમા ત્રિજગ તુમારો;
સાંભળીને આવ્યો હું તીરે, જનમ મરણ દુઃખ વારો.
સેવક અરજ કરેછે રાજ,અમને શીવ સુખ આપો.એ આંકણી.૧
સહુકોનાં મન વંછીત પુરો, ચિંતા સહુની ચુરો;
એહવું બિરૂદ છે રાજ તુમારૂં, કેમ રાખોછો દુરે. સે૦ ૨
સેવકને વલવલતો દેખી, મનમાં મહેર ન ધરશો;
કરૂણાસાગર કેમ કહેવાશો, જો ઉપગાર ન કરશો. સે૦ ૩
લટપટનું હવે કામ નહીંછે, પ્રત્યક્ષ દરિસણ દીજે;

ધુંઆડે ધીજું નહી સાહિબ, પેટ પડયાં પતીજે. સે૦ ૪
શ્રી શંખેશ્વર મંડણ સાહિબ, વિનતડી અવધારો;
કહે જિન હર્ષ મયા કર મુજને, ભવસાયરથી તારો. સે૦ ૫

અથ શ્રી તીર્થમાળાનું સ્તવન.

સેત્રુંજે રીખભ સમોસર્યા, ભલા ગુણ ભર્યારે;
સિધ્યા સાધુ અનંત, તીરથ તે નમુંરે;
ત્રણ કલ્યાંણક તિહાં થયાં મુગતે ગયારે,
નેમીસર ગીરનાર. તીરથ૦ ૧
અષ્ટાપદ એક દેહરો, ગિરી સેહેરોરે;
ભરતે ભરાવ્યાં બીંબ. તીરથ૦
આબુ ચૌમુખ અતિ ભલો, ત્રિભુવન તિલોરે;
વિમલ વસે વસ્તુપાલ. તીરથ૦ ૨
સમેતશિખર સોહામણો, રળીયામણોરે;
સિધ્યા તીર્થંકર વીસ. તીરથ૦
નયરી ચંપા નિરખીએ, હઇડે હરખીએરે;
સિધ્યા શ્રી વાસુપૂજ્ય. તીરથ૦ ૩
પુરવ દીશા પાવાપુરી, રીધે ભરીરે;
મુકિત ગયા મહાવીર. તીરથ૦
જેસલમેર જુહારીએ, દુઃખ વારીએરે;
અરિહંત બિંબ અનેક. તીરથ૦ ૪
વિકાનેરજ વંદીએ, ચિર નંદીએરે;
અરિહંત દેહરાં આઠ. તીરથ૦
સોરિસરો સંખેશ્વરો, પંચાસરોરે;

ફલોધી થંભણુ પાસ. તીરથ૦ ૫
અંતરિક અજાવરો, અમી ઝરોરે;
જીરાવલો જગન્નાથ. તીરથ૦
ત્રીલોકય દીપક દેહુરો, જાત્રા કરોરે;
રાણુપુરે રિસહેસ. તીરથ૦ ૬
શ્રી નાડુલાઇ જાદવો, ગોડી સ્તવોરે;
શ્રીવરકાણો પાસ. તીરથ૦
નંદીશ્વરનાં દેહરાં, બાવન ભલાંરે;
રૂચક કુંડલે ચાર ચાર. તીરથ૦ ૭
સાસ્વતી અસાસ્વતી, પ્રતીમા છતીરે;
સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાલ. તીરથ૦
તીરથ જાત્રા ફળ તિહાં, હોજયો મુજ ઇહાંરે;
સમય સુંદર કહે એમ. તીરથ૦ ૮

અથ શ્રી બાહુજીનનું સ્તવન.

સાહેબ બાહુ જીનેશ્વર વિનવું,
વિનતડી અવધાર હો;
સાહેબ ભવ ભયથી હું ઉભગો,
હવે ભવપાર ઉતાર હો. સા૦ બા૦ ૧
સાહેબ તુમ સરીખા મુજ શીર છતે,
કર્મ કરે કીમ જોર હો;
સાહેબ ભુજંગતણો ભય તીહાં નહીં,
જીહાં વનવિચરે મોર હો. સા૦ બા૦ ૨
સાહેબ જીહાં રવી તેજે જળહળે,

તીહાં કેમ રહે અંધકાર હો;
સાહેબ કેસરી જીહાં ક્રીડા કરે,
તીહાં નહીં ગજનો પ્રચાર હો. સા० બા० ૩
સાહેબ મીમ જો તુમે મુજ મન રમો,
તો નાસે દુરીત સંભાર હો;
સાહેબ વચ્છવિજય સુસીમા પુરી,
રાય સુગ્રીવ મલાર હો. સા० બા० ૪
સાહેબ હુડણ લંછન એમ મેં સ્તવ્યો,
મોહની રાણીનો કંત હો;
સાહેબ વિજયા નંદન મુજ દીયો,
જસ કહે સુખ અનંત હો. સા० બા० ૫

અથ શ્રી દીવાલિનું સ્તવન.

(વાલાજીની વાટડી અમે જોતાંરે. એ. દેશી.)

જય જીનવર જગ હિતકારીરે, કરે શેવા સુર અવતારીરે;
ગૌતમ પમુહા ગણધારી, સનેહી વીરજી જયકારીરે. ૧
અંતરંગ રિપુને ત્રાશેરે, તપ કોપાટોપે નિવાસરે;
લહ્યું કેવળનાંણ ઉલ્લાસે. સનેહી. ૨
કટીલંકે વાદ વદાયરે, પણ જીન સાથે ન ઘટાયરે;
તિણે હરી લંછન પ્રભુ પાય. સનેહી. ૩
સવિ સુર વહુ થેઇ થેઇકારારે, જળ પંકજની પેરે ન્યારારે;
તજી તૃષ્ણા ભોગ વિકારા. સનેહી. ૪
પ્રભુ દેશના અમૃત ધારારે, જીન ધર્મ વિષે રથ કારારે;
જેણે તાર્યા મેઘ કુમારા. સનેહી. ૫

ગૌતમને કેવળ આલીરે, વર્યા સાંતીએ શિવ વરમાળીરે;
કરે ઉત્તમ લોક દીવાળી. સનેહી. ૬
અંતરંગ અલક્ષ્ નીવારીરે, શુભ સજ્જનને ઉપગારીરે;
કહે વીર વિભુ હિતકારી. સનેહી. ૭

૨

મારે દીવાળીરે થઇ આજ, જિન મુખ જોવાને;
સર્યા સર્યારે શેવકનાં કાજ, ભાવ દુઃખ ખોવાને. ટેક.
મહાવીર સ્વામી મુગતે પહોંત્યાં, ગૌતમ કેવળજ્ઞાનરે;
ધન અમાવાશ્યા દીવાળી મારે, વિર પ્રભુ નિર્વાણ. જિન૦ ૧
ચારીત્ર પાળ્યા નિર્મળાને, ટાળ્યા વિષય કષાયરે;
એવા મુનિને વંદીએ તો, ઉતારે ભવ પાર. જિન૦ ૨
બાકુળ વોર્યા વિરજીને, તારી ચંદન બાળારે;
કેવળ લઇ પ્રભુ મુગતે પહોંત્યા, પામ્યા ભવનો પાર. જિન૦ ૩
એવા મુનીને વંદીએ જે, પંચ જ્ઞાને ધરતારે;
સમવસરણ દેઈ દેશનારે, પ્રભુ તાર્યા નરને નાર. જિન૦ ૪
ચોવીસમા જીનેશ્વરને, મુક્તિ તણા દાતારરે;
કરજોડી કવી એમ ભણેરે, પ્રભુ દુનીઆં ફેરો ટાળ. જિન૦ ૫

અથ શ્રી સીમંધરસ્વામીનું સ્તવન.

(ઇડરૂ આંબા આંબલીરે. એ. દેશી.)

પુખ્ખલવઈ વિજયે જયોરે, નયરી પુંડરીગિણી સાર;
શ્રી સીમંધર સાહેબારે, રાય શ્રેયાંસ કુમાર,
જીણંદરાય ધરજયો ધર્મસ્નેહ. ૧
મોહોટા નાહના અંતરોરે, ગિરૂઆ નવી દાંખત;

શશીદરીશણુ સાયર વધેરે, કૈરવ નવ વિકસંત.જીણુંદરાય૦૨
ઠામ કુઠામ નવિ લેખવેરે, જળ વરસંત જલધાર;
કરહોય કુસુમે વાસીયેરે, છાયા સવિ આધાર. જીણુંદરાય૦ ૩
રાયને રાક સરીખા ગણોરે, ઉદ્યોતે સશિ સુર;
ગંગાજલ તે બહુ તણારે,તાપ કરે સવિ દૂર. જીણુંદરાય૦ ૪
સરિખા સહુને તારવારે, તમ તુમ છો મહારાજ;
મુજશું અંતર કીમ કરોરે, બાંહે ગ્રહ્યાની લાજ.જીણુંદરાય૦૫
મુખ દેખી ટીલું કરેરે, તે નવિ હોય પ્રમાણ;
મુજરો માને સવિ તણારે,સાહિબ તેહ સુજાણ.જીણુંદરાય૦ ૬
વૃષભ લંછન માતા સત્યકીરે, નંદન રૂખમણી કંથ;
વાચક જસ એમ વિનવેરે,ભવ ભંજન ભગવંત.જીણુંદરાય૦૭

૨

સુણો ચંદાજી, સીમંધર પરમાતમ પાસે જાજો.
મુજ વિનતડી, પ્રેમ ધરીને એણિપેરે તુમે સંભળાવજો.
જે ત્રણ ભુવનનો નાયક છે, જસ ચોસઠ ઇંદ્ર પાયક છે;
જ્ઞાન દરિસણ જેહને ખાયક છે. સુણો. ૧
જેની કંચન વરણી કાયા છે, જસ ધોરી લંછન પાયા છે;
પુંડરિકગિણિ નગરીનો રાયા છે. સુણો. ૨
બાર પર્ષદા માંહી બિરાજે છે, જસ ચોત્રીસ અતિશય છાજે છે;
ગુણ પાંત્રીસ વાણીયે ગાજે છે. સુણો. ૩
ભવિજનને તે પડી બોહે છે, તુમ અધિક શિતળ ગુણ સોહે છે;
રૂપ દેખી ભવિજન મોહે છે. સુણો. ૪
તુમ શેવા કરવા રસીઓ છું, પણ ભરતમાં દૂરે વસીઓ છું;

મહા મોહરાય કર ફસીઓ છું. સુણો. ૫
પણસાહીબ ચિત્તમાં ધરીઓછે,તુંમ આણા ખડ્ગકરગ્રહીઓ છે;
પણ કાંઇક મુજથી ડરીઓ છે. સુણો. ૬
જીન ઉત્તમ પુંઠ હવે પુરો, કહે પદ્મવિજય થાઉ શુરો;
તો વાધે મુજમન અતિ નુરો. સુણો. ૭

અથ શ્રી સિદ્ધભગવાનનું સ્તવન.

(સિદ્ધની શોભા શીં કહું. એ. દેશી.)

સિદ્ધ જગત શિરે શોભતા, રમતા આતિમરામ;
લક્ષ્મી લીલાની લેહેરમાં, સુખીયા છે શીવ ઠામ. સિ૦ ૧
માહાનંદ અમ્રત પદ નમો, સિદ્ધિ કેવ્રળ નામ;
અપુનર્ભવ બ્રહ્મ પદ વળી, અક્ષય સુખ વિશ્રામ. સિ૦ ૨
સંશ્રેય નિશ્રેય અક્ષરા, દુઃખ સમસ્તની હાંણ;
નિવ્રુત્તિ અપવર્ગતા, મોક્ષ મુગતી નિરવાણ. સિ૦ ૩
અચલ મહોદય પદ લહ્યું, જોતાં જગતના ઠાઠ;
નિજ નિજ રૂપેરે જુજુઆ, વિત્યાં કર્મ તે આઠ. સિ૦ ૪
અગુરૂ લઘુ અવગાહના, નામે વિકસે વદન;
શ્રી શુભ વીરને વંદતાં, રહીએ સુખમાં મગન. સિ૦ ૫

શ્રી પાર્શ્વનાથના જન્મકલ્યાણકનું સ્તવન.

(ચીત ચોખે ચોરી નવિ કરીએ. એ. દેશી.)

રમતીગમતીહમુનેસાહેલી,બેહુ મળી લીજીએ એક તાળીરે;
સખી આજ અનોપમ દીવાળી.
લીલ વિલાસે પુરણમાસે, પોસદશમનિશી રઢીઆળીરે. સ૦

પશુ પંખી વસીયા વનવાસે,તેપણ સુખીયાં સમકાળીરે.સ૦
એણીરીતેઘરઘર ઓછવસે,સુખીયાં જગતમાંનરનારીરે.સ૦
ઉત્તમ ગ્રહ વીશાખા જોગે, જનમ્યા પ્રભુજી જયકારીરે. સ૦
સાતે નરકે થયાં અજવાળાં, થાવરને પણ સુખકારીરે.સ૦
માત નમી આઠે દીગ્ કુમરી, અધો લોકની વસનારીરે.સ૦
સુતી ઘર ઇશાને કરતી, જોજનએક અશૂચી ટાળીરે.સ૦
ઉર્ધ્વ લોકની આઠ કુમારી, વરસાવે જળ કુસુમાળીરે. સ૦
પૂર્વ રૂચકઆઠ દર્પણ ધરતી, દક્ષિણની આઠ કલસાલીરે.સ૦
અઠ પશ્ચિમની પંખા ધરતી, ઉત્તમ આઠ ચમર ઢાળીરે.સ૦
વિદીશિની ચઉદીપ ધરંતી, રૂચક દીપની ચઉ બાળીરે. સ૦
કેળ તણાં ઘર ત્રણ કરીને, મરદન સ્નાન અલંકારીરે. સ૦
રક્ષા પોટલી બાંધી બેહુને, મંદીર મેલ્યાં શણગારીરે. સ૦
પ્રભુ મુખ કમળે અમરી ભમરી, રાસ રમંતી લટકાળીરે.સ૦
પ્રભુ માત તું જગની માતા, જગ દીપકની ધરનારીરે. સ૦
માજી તુજ નંદન ઘણું જીવો, ઉત્તમ જીવને ઉપગારીરે. સ૦
છપ્પન દીગ કુમરી ગુણ ગાતી,શ્રી શુભવીર વચન શાળીરે.સ૦

અથ શ્રી કેસરીયાજીનું સ્તવન.

જો લજ્જા રાખશો તો રહેશેરે, કેશરીઆ વાહાલા;
જેવો તેવો છું તાહારોરે, આદિશ્વર દાદા જેવો. ૧
કામી ક્રોધી માયા લોભી, જગમાં છું હું ઠગારો;
એક નામનો આશરો તારો, તેણે કહેવાયો સારોરે. આ૦ ૨
પરરમણી પરસંગ રમીને સાચું દીલમાં રાચું;
પર ગુણ વાર્યા દોષ નિહાળ્યો,ક્ષણ એક મન નવિ વાર્યોરે.આ૦ ૩

રાગ વિષય બહુ જનશું કીધો, માયા કપટ વિષ પીધો;
દ્વેષે જાર્યો જીવ સંહાર્યો, આતમ ગુણ ન સંભાર્યોરે. આ૦૪
એમ અનેક અવગુણ મોહે વારો, શેવક દીલમાં ધારો;
માયા કરી ભવપાર ઉતારો, ભાઇચંદ દીલ પ્યારોરે. આ૦૫

અથ શ્રી પંચતીર્થનું સ્તવન.

(કોયલો પર્વત ધુંધલોરે લાલ. એ. દેશી.)

આબુ જીનવર જુહારીએરે લાલ, ઉતરવા ભવપાર; મન મોહ્યુંરે.
રિખવ જીણંદને વંદીએરે લાલ, દેલવાડે સુખકાર. મ૦ આ૦૧
ધાતૂમયસોવનસમીરેલાલ, ચઉમુખઆદિચઉદ; મ૦
અવિચળ ગઢની ઉપરેરેલાલ, દેખત ઉપજે પ્રમોદ. મ૦આ૦૨
વિજોવે જીન વંદીએરે લાલ, વરકાણે શ્રી પાસ; મ૦
અશ્વસેનકુળદીનમણીરેલાલ, ભવિજનનીપુરેઆશ. મ૦આ૦૩
નાંદોલે નમીયેજીરે લાલ પદ્મને શાંતી જીણંદ; મ૦
ત્રીજા નેમ જીનેશ્વરૂરે લાલ, સેવા સારે ઇંદ્ર. મ૦આ૦ ૪
નાડુલાઇ નિત્ય નમોરે લાલ, નેમને આદિ જીણંદ; મ૦
એકાદશ જીન દેહરાંરે લાલ, દેખત ઉપજે આણંદ. મ૦આ૦ ૫
ઘાંણેરે મહાવીરજીરે લાલ, ચોવીસમો જીનરાજ; મ૦
વંદી સાદરી આવીએરેલાલ, સારો આતમ કાજ. મ૦આ૦ ૬
રાણપુરે જીન દેહરે લાલ, શોભા કહિય ન જાય; મ૦
નલિની ગુલ્મ વિમાનનેરે લાલ, આકારે કહેવાય. મ૦આ૦૭
બંભણવાડે વીરનેરે લાલ, ગોપે ઉપસર્ગ કીધ; મ૦
એ આદી તીરથભલાંરે લાલ, વંદીઆતમ સુખલીધ. મ૦આ૦૮
સંવત ઓગણી ચાલીસમાંરે લાલ, ભેટવા શ્રી જીનરાજ; મ૦
મયાવિજય એ વંદતારે લાલ, સાર્યું આતમ કાજ. મ૦આ૦ ૯

અથ શ્રી આબુજીનું સ્તવન.

(કોઇલો પરવત ધુંધલોરે. એ. દેશી.)

આબુ અચલ રળીયામણોરે લોલ, દેલવાડે મનોહારસુખકારીરે.
વાદલીએ કેસર ધર્યુ રે લોલ, દેવલ દીપે ચ્યાર બલીહારીરે;
ભાવ ધરીને ભેટીએરે લોલ. એ. આંકણી.
બાર પાદશાહ વશ કરીરે લોલ, વીમલ મંત્રીસર સાર; સુ૦
તેણેપ્રસાદનીપાઇઓરે લોલ, રિખભ જગદાધાર. બ૦ આ૦૧
તેહ ચૈત્યમાં જીનવરૂરે લોલ, આડસેને છોતેર; સુ૦
જેહ દીઠે પ્રભુ સંભવેરેલોલ, મોહ કર્યો જીણે જેર બ૦ આ૦૨
દ્રવ્ય ભલી ધરતી ભલીરેલોલ, લીધો દેવલ કાજ; સુ૦
ચૈત તીહાં મંડાવીઉરેલોલ, લેવા શિવપુર રાજ. બ૦આ૦૩
પંદરસે કારીગરેરે લોલ, દેવી ધરા પ્રત્યેક; સુ૦
તેમ મરદન કારક વળીરે લોલ, વસ્તુપાલએ વિવેક. બ૦આ૦૪
કોરણી વોરણી તીહાં કરીરેલોલ. દીઠાં બંને તે વાત; સુ૦
પણનવીજાએમુખેકહીરેલોલ, સુરગુરૂ સમવિખ્યાત. બ૦આ૦૫
ત્રણ વરસે નીપન્યોરે લોલ, તે પ્રસાદ ઉત્તમ; સુ૦
બારેકોડી ત્રેપન લક્ષનેરેલોલ, ખરચ્યા દ્રવ્યઉછરંગ. બ૦આ૦૬
દેરાણી જેઠાણીના ગોખલારે લોલ, દેખતાં હરખ તે થાય; સુ૦
લાખઅઢાર ખરચીયારેલોલ, ધનધન એહની માય. બ૦આ૦૭
મુલનાયક નેમીસરરે લોલ, જન્મ થકી બ્રહ્મચાર; સુ૦
નીજસનારમણીથયારેલોલ, ગુણ અનંત આધાર. બ૦આ૦૮
ચ્યારસેંને અડસઠ ભલારેલોલ, જીનવર બિંબ વીશાલ; સુ૦
આજ ભલે મેં ભેટીયારેલોલ, પાપ ગયા પાતળ. બ૦આ૦ ૯

રિખભ ધાતુ મયી દેહરેલોલ,એકસો પીસતાળીસબીંબ; સુ૦
ચોમુખચૈત્યઉદ્ધારીએરેલોલ,મરૂધરમાંજેમઅંબ. બ૦આ૦૧૦
બાજુ કાઉસ્સગીયા તેહમાંરે લોલ, અગન્યાસી જીનરાય;સુ૦
અચલગઢે બહુ જીનવરારે લોલ,વંદુ તેહના પાય.બ૦આ૦૧૧
ધાતુમયી પરમેસરૂરે લોલ, અદ્દભુત શુભ સ્વરૂપ; સુ૦
ચઉમુખ જીન વંદતારે લોલ,થાયે નીજગુણ ભુપ. બ૦આ૦૧૨
અઢારશેને અઢારમાંરે લોલ, ચૈતર વદિ ત્રીજ દીન; સુ૦
પાલણપુરના સંગસુરે લોલ,પ્રણમી થયો ધનધન. બ૦આ૦૧૩
તેમ સાંતી જગદીસરૂરે લોલ,જાત્રા કરી અદ્દભૂત; સુ૦
જે દેખી જીન સાંભરેરે લોલ,સેવ કરે પુરહુત. બ૦આ૦ ૧૪
ઇમ જાણી આબુ તણીરે લોલ, જાત્રા કરશે જેહ; સુ૦
જીન ઉત્તમ પદ પામશેરે લોલ,પદ્મવિજયંકહેતેહ.બ૦આ૦૧૫

અથ શ્રી અષ્ટાપદજીનું સ્તવન.

અષ્ટાપદ અરિહંતજી, મારા વાલાજીરે, આદેશ્વર અવતાર,
નમીએ નેહશું. મારા. ૧
દસ હજાર મુણિંદશું, મા૦ વર્યા શિવ વધુ સાર. ન૦ મા૦ ૨
ભરત ભૂપ ભાવે કર્યો,મા૦ ચિહું મુખચૈત્ય ઉદ્ધાર.ન૦મા૦૩
જીનવર ચોવીસે જીહાં,મા૦ થાપ્યા અતિ મનોહાર.ન૦મા૦૪
વર્ણ પ્રમાણે વિરાજતાં, મા૦ લક્ષણને અલંકાર. ન૦ મા૦૫
સમ નાસાએણ શોભતા,મા૦ચિહુ દિશિચાર પ્રકાર.ન૦મા૦૬
મંદોદરી રાવણ તિહાં, મા૦ નાટક કરતાં વિચાલ. ન૦ મા૦૭
તૂટી તાંત તિહાંકણે, મા૦ નીજ કર વીણા તતકાળ.ન૦મા૦૮
કરી વજાવી તિણસમે,મા૦ પણ નવિ તોડ્યુ તે તાંન.ન૦મા૦૯

તીર્થંકર પદ બાંધીયું, મા૦અદ્ભુત ધ્યાનસુગાન. ન૦મા૦૧૦
નીજ લબ્ધે ગૌતમ ગુરૂ,મા૦કરવા આવ્યા તેયાત્ર.ન૦મા૦૧૧
"જગચિંતામણી"તિણુ કર્યો,મા૦તાપસ વિખ્યાત.ન૦મા૦૧૨
એ ગિરિ મહિમા મોટકો,મા૦તિણુભવપામીસિદ્ધ.ન૦મા૦૧૩
નિજ લબ્ધે જીનવર નમી, મા૦પામે શાશ્વતરિદ્ધ.ન૦મા૦૧૪
પદ્મ વિજય કહે એહના,મા૦કેહતાં કરૂંરે વખાણ.ન૦મા૦૧૫
વીરે સ્વયંમુખ વરણુવ્યો,મા૦નમતાંક્રોડ કલ્યાણ.ન૦મા૦૧૬

અથ શ્રી ગીરનારજીનું સ્તવન.

તોરણુથી રથ ફેરી ચાલ્યા કંથરે. પ્રીતમજી.
આઠ ભવની પ્રીતડી તોડી તંત. મારા પ્રીતમજી.
નવમે ભવ પણ નેહ ન આણ્યો મુજરે. પ્રીતમજી.
તો શે કારણ એટલે આવવું તુજ. મારા પ્રીતમજી.
એક પોકાર સુણી તીર્યંચનો ઇમરે. પ્રીતમજી.
મુકો અબળા રોતી પ્રભુજી કીમ. મારા પ્રીતમજી.
ખટ જીવનાં રખવાળમાં સીરદારરે. પ્રીતમજી.
તો કેમ વીલવતી સ્વામી મુકો નાર. મારા પ્રીતમજી.
શીવ વધુ કેરૂં એવું કેવું રૂપરે. પ્રીતમજી.
મુજ મુકીને ચીત્તમાં ધરી જીન ભુપ. મારા પ્રીતમજી.
જીનજી લીએ સહસાવનમાં વ્રત ભારરે. પ્રીતમજી.
ઘાતી કરમ ખપાવીને નીરધાર. મારા પ્રીતમજી.
કેવળ રીધી અનંતી પ્રગટ કીધરે. પ્રીતમજી.
જાણી રાજુલ ઇમ પ્રતીજ્ઞા લીધ. મારા પ્રીતમજી.
જે પ્રભુજીએ કીધું કરવું તેહરે. પ્રીતમજી.

એમ કહી વ્રતધર થઇ પ્રભુ પાસે જેહ. મારા પ્રીતમજી.
પ્રભુ પહેલાં નીજ સોકયનું જોવા રૂપરે. પ્રીતમજી.
કેવળજ્ઞાન લહી થઇ સિદ્ધ સ્વરૂપ. મારા પ્રીતમજી.
શીવ વધુ વરીઆ જીનવર ઉત્તમ નેમરે. પ્રીતમજી.
પદ્મ કહે પ્રભુ રાખો અવિચળ પ્રેમ. મારા પ્રીતમજી.

અથ શ્રી સમેતશિખરનું સ્તવન.

(હમકુ છાંડ ચલે બન માધુ. એ. દેશી.)

આજઆનંદભયોમોહેસજની, સમેતશિખરનયણેનિરખ્યો;
ભાવઅપૂરવભયોમોહે પૂરણ,મનવચકાયહિયેહરખ્યો.આ. ૧
વીસ ટુંકે વીસ જીનેશ્વર, અગુરૂ લઘુ ગુણ એ ફરસ્યો;
પુરૂષાદાનીપાસસામળીયા,નિરખતનયનેઅમીવરસ્યો.આ. ૨
લાલ ગુલાલ અબીર ઉડાવો, કેસર રંગ બન્યો સરખો;
તાલ મૃદંગ વેણ ડફબાજંતહે, મધુરધ્વનિગાવોહરખો. આ.૩
ઝાડ પાડ નદી ખલકે નિઝરણાં, કોયલ શબ્દ કરે વૃક્ષો;
વિવિધ જાતી કે પુષ્પવિકસીયાં,પૂરવપુણ્યસેંએપેખ્યો.આ. ૪
સંવતઓગણીસ સડત્રીસ વર્ષે,ફાગણ સુદી પંચમી પરખ્યો;
શિખરગિરિવરદરિસનપાયો,મયાવિજયમનઅતિહરખ્યો.આ.૫

અથ શ્રી રાણકપુરનું સ્તવન.

શ્રી રાણકપુર રળીયામણું રે લાલ,શ્રી આદેશ્વર દેવ;મનમોહ્યું રે;
ઉતંગ તોરણ દેહરૂરે લાલ, નિરખી જે નિત્ય મેવ. મ૦ શ્રી૦૧
ચઉવીસ મંડપ ચઉદીસેરે લાલ, ચઉમુખ પ્રતિમા ચાર; મ૦
ત્રિભુવન દિપક દેહરૂં રે લાલ, સમોવડ નહીં સંસાર.મ૦શ્રી૦૨

દેહરી ચઉરાસી દિપતીરે લાલ, માંડયો આણાપદ મેર; મ૦
ભલે જુહારયાં ભુંઇરાંરે લાલ, સુતાં ઉઠી સવેર. મ૦ શ્રી૦૩
દેશ જાણી સો દેહરાંરે લાલ, મોટો દેશ મેવાડ; મ૦
લાખ નવાણું લગાવીયારે લાલ, ધન ધરેણુ પોરવાડ. મ૦શ્રી૦૪
ખરતર વસહી ખાંતસુરે લાલ, નિરખતાં સુખ થાય; મ૦
પાંચ પ્રસાદ બીજા વળીરે લાલ, જોતાં પાકતી જાય. મ૦શ્રી૦૫
આજ કૃતારથ હું થયોરે લાલ, આજ થયો આણંદ; મ૦
યાત્રા કરી જીનવર તણીરે લાલ, દુર ગયું દુઃખ દંદ. મ૦શ્રી૦૬
સંવત સોલને છાંતેરીરે લાલ, માગસર માસ મોઝાર. મ૦
રાણુકપુર યાત્રા કરીરે લાલ, સમયસુંદર સુખકાર. મ૦શ્રી૦૭

અથ શ્રી સિદ્ધચક્રજીનું સ્તવન.

(જગજીવન જગ વાલ્હો. એ. દેશી.)

શ્રી સીદ્ધચક્ર આરાધીએ, શિવ સુખ ફળ સહકાર લાલરે;
જ્ઞાનાદિક ત્રણ રત્નનું, તેજ ચઢાવણહાર લાલરે. શ્રી. ૧
ગૌતમે પુછતાં કહ્યો, વીર જીણંદ લાલરે;
નવ પદ મંત્ર આરાધતાં, ફળ લહે ભવિક અપાર લાલરે. શ્રી. ૨
ધર્મ રથનાં ચાર ચક્ર છે, ઉપસમને સુવિવેક લાલરે;
સંવર ત્રીજું જાણીએ, ચોથું સિદ્ધચક્ર છેક લાલરે. શ્રી. ૩
ચક્રી ચક્ર રયણ બળે, સાધે સયલ છ ખંડ લાલરે;
તિમ સિદ્ધચક્ર પ્રભાવથી, તેજ પ્રતાપ અખંડ લાલરે. શ્રી૪
મયણાંને શ્રીપાળજી, જપતાં બહુ ફળ લીધ લાલરે;
ગુણ જસવંત જીનેંદ્રનો, જ્ઞાન વિનોદ પ્રસિદ્ધ લાલરે શ્રી. ૫

અથ શ્રી વિશેવિહરમાનનું સ્તવન.

(રાગ રામકલી.)

સીમંધર યુગમંધર બાહુ, ચોથાસ્વામી સુબાહુ;
જંબુદ્વીપ વિદેહે વિચરે, કેવલ કમલા નાહુરે. ૧
ભવિકા વિહરમાન જિનવંદો, આતમ પાપ નિકંદોરે. ભ૦
સુજાત સ્વયંપ્રભ ઋષભાનન, અનંત વીરજ ચિત્ત ધરીએ;
સૂરપ્રભ શ્રી વિશાલ વજ્રંધર, ચંદ્રાનન ધાતકીએરે. ભ૦૨
ચંદ્ર બાહુ ભુજંગને ઇશ્વર, નેમિનાથ વિરસેન;
દેવ જશા ચંદ્ર જશાજીત વીરિય,પુષ્ખરધીપપ્રસન્નરે.ભ૦૩
આઠમી નવમી ચોવીશ પચવીશમી,વિદેહેવિજયજયવંતા;
દશ લાખ કેવલી સો ક્રોડ સાધુ, પરિવારે ગહગહંતારે.ભ૦૪
ધનુષ પાંચસેં ઊંચી શોહે, સોવન વરણી કાયા;
દોષ રહિત સુર મહિ મહીતલ, વિચરે પાવન પાયારે.ભ૦ ૫
ચોરાશી લાખ પૂરવજિન જીવિત, ચોત્રીશ અતિશય ધારી;
સમવસરણ બેઠા પરમેશ્વર, પડી બોહે નરનારીરે. ભ૦ ૬
બીમા વિજય જીન કરૂણા સાગર, આપ તરયા પર તારે;
ધર્મ નાયક શિવ મારગ દાયક,જન્મ જરા દુઃખ વારેરે.ભ૦ ૭

અથ શ્રી આંબેલનીઓળીનું સ્તવન.

ઓ ભવિ પ્રાણીરે સેવો સિદ્ધચક્ર,ધ્યાન સમો નહીં મેવો;ઓ૦
જે સિદ્ધચક્રને આરાધે,તેની કિર્ત્તિ જગતમાં વાધે. ઓ૦ ૧
પેહેલે પદરે અરિહંત, બીજે સિદ્ધ બુત્ર ધ્યાન મહંત;
ત્રીજે પદરે સુરીસર,ચોથે ઉવઝાય ને પાંચમે મુનીસર. ઓ૦૨
છઠે દરશાન કીજે, સાતમે જ્ઞાનથી શિવ સુખ લીજે;

આઠમે ચારિત્ર પાળો, નવમે તપથી મુકતે જાવો. ઓ૦ ૩
ઓળી આંબેલની કીજે, નોકારવાલી વીસ ગણીજે;
ત્રણે ટંકનારે દેવ વાંદીજે, પલેવણ પડિક્કમણાં કીજે. ઓ૦ ૪
ગુરૂ મુખ કિરિયારે કીજે, દેવગુરૂ ભક્તિ ચિત્તમાં ધરીજે,
એમ કહે રામનો શિષ્ય, ઓળી ઉજવજો જગદીશ. ઓ૦ ૫

અથ શ્રી ગણધરનું સ્તવન.

એકાદશ ગણધરનાં નામ, પ્રૃહ ઉઠીને કરૂં પ્રણામ;
ઇંદ્રભુતી પહેલો તે જાણું, અગ્નિ ભુતી બીજો ગુણ ખાણ. ૧
વાયુભુતી ત્રીજા જગ સાર, ગણધર ચોથો વ્યકત ઉદાર;
સાસનપતિ સુધર્માસાર, મંડીત નામે છઠો ધાર. ૨
મૌર્ય પુત્ર તે સાતમો જેહ, અંકપીત અષ્ટમ ગુણ ગેહ;
મુનીવર માંહી જે પ્રધાન, અચલ ભ્રાત નવમો એ નામ. ૩
નામ થકી હોય કોડી કલ્યાંણ, દશમો મેતારજ અવિરલ વાણ;
એકાદશમો પ્રભાસ કહેવાય, સુખ સંપતિ જસ નામે થાય. ૪
ગાયા વિર તણા ગણધાર, ગુણ મણી રયણ તણા ભંડાર;
ઉત્તમ વિજય ગુરૂનો શિષ્ય, રત્ન વિજય વંદે નિશદિસ. ૫

પરચુરણ સ્તવનો.

કિરપા કરોરે ગોડીપાસ જીનેશ્વર, તુમસ્વામીઅંતરજામીરે. ટેક.
ઊંચે ઊંચેગઢપરપાસજીબીરાજે, ચારેતરફ્ઝાનીઝાનીરે. કિ. ૧
લીલ વરણ તોરે અંગ બીરાજે, બંદનોકીજાઉંબલીહારી. કિ. ૨
બાંહે બાજુબંધ બેરખા બીરાજે, કુંડળકી છબી હે ન્યારી. કિ. ૩
ઘુંડત ઘુંડત મેં પ્રભુ પાયો, પુરણ પદવી અબ પાઇ. કિ. ૪
નાથ નિરંજન નામ તુમારો, રૂપચંદ પદવી પાઇ. કિ. ૫

૨

કીને દેખા હમેશ સ્વામી, સ્વામીજી અંતરજામીરે. કીને. ટેક.
આઠ ભવકી પ્રિત પ્રકાશી, નવમે ગયા શીવ ગામીરે. કીને. ૧
સેસાવનકી કુંજ ગલનમે, મળયા મુને અંતરજામીરે. કીને. ૨
આપ ચલે ગીરનારકે ઉપર, નારી તારી કેવળ પામીરે. કીને. ૩
કહે નથુ પ્રભુ નેમ નગીનો, કહુંછું આજ શીરનામીરે. કીને. ૪

૩

બેર બેર નહીં આવે અવસર, બેર બેર નહીં આવે. ટેક.
જયું જાણે તીયું કરલે ભલાઇ, જનમ જનમ સુખ પાવે. અ૦ ૧
તનધન જોબન સબહી જુઠો, પ્રાણ પલકમે જાવે અ૦ ૨
તન છુટે ધન કોણ કામકો, કાયકુ કૃપણ કહાવે. અ૦ ૩
જાકે દીલમે સાચ બસતહે, તાકુ જુઠ ન ભાવે. અ૦ ૪
આનંદઘન પ્રભુ ચલત પંથમે, સમર સમર ગુણ ગાવે. અ૦ ૫

૪

શીગતી થાશે અમારી એ દીનાનાથ, શીગતીથાશે અમારી.
ઇંદ્રીને કાજે હું ઘણું ધાયો, કર્મ કીધાં બહુ ભારી. દી. શી. ૧
બે વાતે મારૂં મન લલચાયું, એક કંચન બીજી નારી. દી. શી. ૨
દેશ દેશાંતર હું ભમી આવ્યો, નાઠાની નથી બારી. દી. શી. ૩
હું હું કરતાં ગયો જન્મારો, ભક્તિ ન જાણી તુમારી. દી. શી. ૪
ભવસાગરમાંતારો દાસ બુડેછે, શ્રીપાર્શ્વનાથ લે તારી. દી. શી. ૫

૫

કિરપાકરોની આદીશ્વર બાવા, કેસા ધ્યાન લગાયાહે. કી૦ ટેક.
કર ઉપર કર અધિક બિરાજે, આશનગર જુમાયા હે. કી૦ ૧

ગમના ગમની વાર ન સાચી, શિવરમણીકું પાયાહે. કી૦ ૨
આપ તરે ઓરનકું તારે, એઇ બીરૂદ પાયાહે. કી૦ ૩
પ્રેમ પદારથ ઇચ્છાપુરે, શાંતિ કુશળ ગુણ ગાયા હે. કી૦ ૪

૬

કુંમકુંમને પગલે, પધારો રાજ કુંમકુંમને પગલે. ટેક.
સંસાર છોડી સંજમ આદરવા, દાન દીધાં ઢગલે. પ૦૧
સીવીકા દેવી સહેસ પુરૂપશૃ, પ્રભુ બેસી ફરો સઘળે. પ૦૨
વન જઇ પ્રભુ દીક્ષા લીની, ઉપજે જ્ઞાન ચોથું ડગલે. પ૦૩
કરમ ખપાવી કેવળ લીધું, મોક્ષે પોહોંત્યા તેતો એક મજલે. પ૦૪
નથુ કલ્યાણ કહે ચેતનને, તું તો એવા પ્રભુ ભજલે. પ૦ ૫

૭

અંતર મેલ મીટયો નંહી મનકો, ઉપર તન કયા ધોયારે. અં૦
શોભ શણગાર સજીને શરીરપર, મુખડા કાચમે જોયારે. અં૦૧
અગર અત્તર અબીલ અરગજા, ગંદી દેહ સંગ મોહ્યારે. અ૦૨
સરસ અહાર કરી તનને પોસે, તીરીયા પલંગપર સોયારે. અ૦૩
કહે જીનદાસ જે અક્ષય અમરપદ, જમ નીરખ્યા તબ રોયારે. ૪

૮

ખતરાં દુર કરના દુર કરના, એક ધ્યાન પ્રભુકા ધરના.
ખતરાં દુર કરના૦ ટેક.
જબલગ પાંચો નીર્મળ કરના, તબલગ જીન અનુસરના ખ૦૧
ક્રોધ માન માયા પરીહરના, સમકિત્ત સુખ વરના. ખ૦ ૨
ધન કંચનકુ કહો કયા કરના, આખર એકદીન મરના. ખ૦ ૩
જ્ઞાન ઉદ્યોત પ્રભુ પાએ પરના, શીવ સુંદરવર વરના. ખ૦ ૪

अथ श्री पुन्यप्रकाशनुं स्तवन.

દુહા.

સકળ સિદ્ધિ દાયક સદા, ચોવીસે જીનરાય;
સહગુરૂ સામિની સરસતી, પ્રેમે પ્રણમું પાય. ૧
ત્રિભુવનપતી ત્રિસલા તણો, નંદન ગુણ ગંભીર;
શાસન નાયક જગજયો, વર્ધમાન વડવીર. ૨
એક દિન વીર જીણંદને, ચરણે કરી પ્રણામ;
ભાવિક જીવના હિત ભણી, પૂછે ગૌતમ સ્વામ. ૩
મુક્તિ મારગ આરાધિએ, કહો કિણ પરે અરિહંત;
સુધા સરસ તવ વચન રસ, ભાખે શ્રી ભગવંત. ૪
અતીચાર આળોઇએ, વ્રત ધરિએ ગુરૂ શાખ;
જીવ ખમાવો સયળજે, યોનિ ચોરાશી લાખ. ૫
વિધિશું વળિ વોસિરાવિએ, પાપસ્થાન અઢાર;
ચાર શરણ નિત્ય અનુસરો, નિંદો દુરિત આચાર. ૬
શુભ કરણી અનુમોદિએ, ભાવ ભલો મન આણી;
અણસણ અવસર આદરી, નવપદ જપો સુજાણ. ૭
શુભગતિ આરાધન તણા, એછે દશ અધિકાર;
ચિત્ત આણિને આદરો, જેમ પામો ભવપાર. ૮

ઢાળ પેહેલી.

(એ છિંડી કીહાં રાખી. એ દેશી.)

જ્ઞાન દરિસણ ચારિત્ર તપ વિરિજ, એ પાંચે આચાર;
એહ તણા એહ ભવ પરભવના, આલોઇએ અતિચારરે. ૧

પ્રાણી જ્ઞાન ભણો ગુણખાણી, વીર વદે એમ વાણીરે. પ્રા૦
ગુરૂ ઓલવીએ નહી ગુરૂ વિનયે, કાળે ધરી બહુ માન;
સૂત્ર અર્થ તદુભય કરીસુધાં;ભણીએ વહી ઉપધાનરે.પ્રા૦જ્ઞા૦૨
જ્ઞાનોપગરણ પાટી પોથી, ઠવણી નોકરવાલી;
તેહ તણી કીધી આશાતના,જ્ઞાનભક્તિન સંભાળીરે.પ્રા૦જ્ઞા૦૩
ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, જ્ઞાન વિરાધ્યું જેહ;
આભવ પરભવવળી ભવોભવે,મિછામિદુક્કડં તેહરે.પ્રા૦જ્ઞા૦૪
પ્રાણી સમકિત હ્યો શુદ્ધ જાણી, વીર વદે એમ વાણીરે.
જીનવચને શંકા નવિ કીજે, નવિ પરમત અભિલાખ;
સાધુ તણી નિંદા પરિહરજો, ફળસંદેહ મ રાખરે. પ્રા૦સ૦૫
મૂઢપણું છંડો પરશંસા, ગુણવંતને આદરિએ;
સામીને ધર્મે કરી થીરતા, ભક્તિ પ્રભાવના કરિએરે.પ્રા૦સ૦૬
સંઘચૈત્ય પ્રાસાદ તણો જે, અવર્ણવાદ મન લેખ્યો;
દ્રવ્ય દેવકો જે વણસાડયો, વિણસંતાં ઉવેખ્યોરે. પ્રા૦સ૦૭
ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, સમકિત ખંડયું જેહ;
આ ભવ પરભવ વળી ભવોભવે,મિછામિદુક્કડંતેહરે.પ્રા૦સ૦૮
પ્રાણી ચારિત્ર હ્યે:ચિત આણી,વીરવદે એમવાણીરે.પ્રા૦ચા૦
પાંચ સમિતિ ત્રણ ગુપ્તિ વિરાધી, આઠે પ્રવચન માય;
સાધુતણે ધરમે પરમાદે, અશુદ્ધ વચન મન કાયરે. પ્રા૦ચા૦૯
શ્રાવકને ધર્મે સામાયિક, પોસહમાં મન વાલી;
જે જયણા પુર્વકજે આઠે,પ્રવચનમાય નપાલીરે. પ્રા૦ચા૦૧૦
ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, ચારિત્ર ડોહ્યું જેહ;
આભવપરભવવળી ભવોભવે, મિછામિદુક્કડંતેહરે.પ્રા૦ચા૦૧૧

બારે ભેદે તપ નવિ કીધું, છતે યોગે નિજ શકતે;
ધર્મે મન વચ કાયા વીરજ,નવિ ફોરવીઉ ભગતેરે.પ્રા૦ચા૦૧૨
તપવિરજ આચારે એણીપરે, વિવિધ વિરાધ્યા જેહ;
આભવપરભવવળીભવોભવે,મિચ્છામિદુક્કડંતેહરે. પ્રા૦ચા૦૧૩
વળીય વિશેષે ચારિત્ર કેરા, અતિચાર આલોઇએ;
વીર જીણેસરવયણસુણીને,પાપ મયલસવીધોઇએરે.પ્રા૦ચા૦૧૪

ઢાળ બીજી.

(પામી સુગુરૂ પસાય. એ દેશી.)

પૃથ્વી પાણી તેઉ વાઉ વનસ્પતી,એ પાંચે થાવર કહ્યાએ;
કરીકરસણ આરંભખેત્ર જે ખેડીયાં,કુવા તલાવ ખણાવીયાએ.૧
ઘર આરંભ અનેક ટાંકાં ભુઇરાં, મેડીમાળ ચણાવીઆએ;
લીંપણ ધુંપણ કાજઅણીપરે પરપરે,પૃથ્વીકાય વિરાધિયાએ.૨
ધોયણ નાહણપાણી ઝીલણઅપકાય,છોતિધોતિકરી દુહવ્યાંએ;
ભાઠીગર કુંભારલોહ સોવનગરા,ભાડભુંજા લીહાલાગરાએ.૩
તાપણ સેકણ કાજેવસ્ત્ર નિખારણ,રંગણ રાંધણ રસવતિએ;
એણીપરે કર્માદાન પરે પરે કેલવી, તેઉ વાઉ વિરાધિયાએ.૪
વાડી વન આરામ વાવી વનસ્પતિ,પાન ફુલ ફળ ચુંટીયાંએ;
પોહોંક પાપડી સાક શેક્યાં સુકવ્યાં, છેદયાં છુંદ્યાં આથીયાંએ.૫
અળશીને એરંડ ઘાણી ઘાલીને; ઘણા તિલાદિક પીલીયાએ;
ઘાલી કોલુ માંહી પીલી સેલડી, કંદ મૂળ ફળ વેચીયાંએ. ૬
એમ એકેંદ્રિય જીવ હણ્યા હણાવીયા,હણતાં જે અનુમોદિયાએ;
આભવ પરભવ જેહવલી ભવોભવે,તે મુજ મિછામિદુક્કડંએ. ૭
કૃમી સરમીયાં કીડા ગાડર ગંડોલા,એલ પુરા અલશીયાએ;

પાગા જળોચુડેલવિચલિતરસતણા,વળીઅથાણાંપ્રમુખનાએ.૮
એમ બે ઇંદ્રિય જીવ જે મે દુહવ્યા,તે મુજ મિછામિદુક્કડંએ;
ઉદ્ધેહી જુ લીખ માંકણ મંકોડા,ચાંચડ કીડી કુંથુઆએ. ૯
ગદ્દહિઆં ધીમેલ કાનખજુરડા, ગીંગોડા ધનેરીયાંએ;
એમ તે ઇંદ્રિય જીવ જેમં દુહવ્યા,તે મુજમિછામિદુક્કડંએ.૧૦
માંખી મત્સર ડાંસ મસા પતંગીયા,કંસારી કોલિયા વડાએ;
ઢીંકણ વિંછુ તીડ ભમરા ભમરીયો,કોતાંબગ ખડમાંકડીએ.૧૧
એમ ચૌરિંદ્રિય જીવ જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિછામિદુક્કડંએ;
જળમાંનાખીજાળ જળચરદુહવ્યા,વનમાંમૃગસંતાપીયાએ.૧૨
પીડયા પંખી જીવ પાડી પાસમાં,પોપટ ઘાલ્યા પાંજરેએ;
એમ પંચેંદ્રિય જીવ જે મેં દુહવ્યા,તે મુજ મિછામિદુક્કડંએ.૧૩

ઢાળ ત્રીજી.

(વાણી વાણી હિતકરીજી. એ દેશી.)

ક્રોધ લોભ ભય હાસથીજી, બોલ્યાં વચન અસત્ય;
કુડ કરી ધન પારકાંજી, લીધાં જેહ અદત્તરે.
જીનજી મિછામિદુક્કડં આજ, તુમ સાખે માહારાજરે;
જીનજી દેઇ સારૂંકાજરે, જીનજી મિછામિદુક્કડં આજ. ૧
દેવ મનુષ્ય ત્રિર્યંચનાંજી, મૈથુન સેવ્યાં જેહ;
વિષયા રસ લંપટ પણેજી, ઘણું વિટંબ્યો દેહરે. જીનજી૦ ૨
પરિગ્રહના મમતા કરીજી, ભવ ભવ મેલી આથ;
જેહ જીહાંની તે તીહાં રહીજી,કોઇનઆવી સાથરે.જીનજી૦૩
રયણી ભોજન જે કર્યાંજી, કીધાં ભક્ષ અભક્ષ;
રસના રસની લાલચેજી, પાપ કર્યાં પ્રત્યક્ષરે. જીનજી૦ ૪

વ્રત લેઇ વિસારીયાંજી, વળી ભાગ્યાં પચ્ચખ્ખાણ;
કપટ હેતુ કીરીયા કરીજી, કીધાં આપ વખાણરે. જીનજી૦૫
ત્રણ ઢાલ આઠે દુહેજી, આલોચા અતિચાર;
શિવગતિ આરાધન તણોજી, એ પેહેલો અધિકારરે. જીનજી૦૬

ઢાળ ચોથી.

(સાહેલડીની દેશી.)

પંચ મહાવ્રત આદરો, સાહેલડીરે, અથવા હ્યો વ્રતબારતો;
યથાશક્તિ વ્રત આદરી, સા૦ પાળો નિરતિ ચારતો. ૧
વ્રત લીધાં સંભારીએ, સા૦ હૈડે ધરીય વિચારતો;
શિવગતિ આરાધન તણો, સા૦ એ બીજો અધિકારતો. ૨
જીવ સવે ખમાવીએ, સા૦ યોનિ ચોરાશી લાખતો;
મન શુદ્ધે કરી ખામણાં, સા૦ કોઇશું રોષ ન રાખતો. ૩
સર્વ મિત્ર કરી ચિંતવો, સા૦ કોઇ ન જાણો શત્રુતો;
રાગ દ્વેષ એમ પરિહરો, સા૦ કીજે જન્મ પવિત્રતો. ૪
સામી સંઘ ખમાવીએ, સા૦ જે ઉપની અપ્રીતિતો;
સજજન કુટુંબ કરી ખામણાં, સા૦ એ જીન શાસન રીતિતો. ૫
ખમીએ અને ખમાવીએ, સા૦ એહજ ધર્મનો સારતો;
શિવગતિ આરાધનતણો, સા૦ એ ત્રીજો અધિકારતો. ૬
મૃષાવાદ હિંસા ચોરી, સા૦ ધન મુર્છા મૈથુનનો;
ક્રોધ માન માયા તૃષ્ણા, સા૦ પ્રેમ દ્વેષ પૈશુન્ય તો. ૭
નિંદા કલહ ન કીજીએ, સા૦ કુડાં ન દીજે આળ તો;

રતિ અરતિ મિથ્યા તજો, સાં૦ માયા મોહ જંજાળતો. ૮
ત્રિવિધ ત્રિવિધ વોસરાવિએ, સા૦ પાપસ્થાન અઢારતો;
શિવગતિ આરાધનતણો, સા૦ એ ચોથો અધિકારતો. ૯

ઢાળ પાંચમી.

(હવે નિસુણો ઇહાં આવીયા એ. દેશી.)

જનમ જરા મરણે કરીએ, એ સંસાર અસારતો;
કર્યાં કર્મ સહુ અનુભવે એ, કોઇ ન રાખણ હારતો. ૧
શરણ એક અરિહંતનું એ, શરણ સિદ્ધ ભગવંતતો;
શરણ ધર્મ શ્રી જૈનનો એ, સાધુ શરણ ગુણવંત તો. ૨
અવર મોહ સવિ પરિહરીએ, ચાર શરણ ચિત્ત ધારતો;
શિવગતિ આરાધન તણો એ, એ પાંચમો અધિકારતો. ૩
આ ભવ પરભવ જે કર્યાં એ, પાપ કર્મ કેઇ લાખ તો;
આત્મસાખે તે નિંદીએ એ, પડિક્કમિએ ગુરૂ સાખતો. ૪
મિથ્યામતિ વર્તાવિયા એ, જે ભાખ્યાં ઉત્સૂત્ર તો;
કુમતિ કદાગ્રહને વશે એ, વળી થાપ્યાં સૂત્ર તો. ૫
ઘડયાં ઘડાવ્યાં જે ઘણાંએ, ઘરંટી હળ હથીયાર તો;
ભવ ભવ મેલી મુકીયાં એ, કરતાં જીવ સંહારતો. ૬
પાપ કરીને પોષીયાં એ, જનમ જનમ પરિવારતો;
જનમાંતર પોહોત્યા પછીએ, કોઇ ન કીધી સારતો. ૭
આ ભવ પરભવ જે કર્યાં એ, એમ અધિકરણ અનેક તો;
ત્રિવિધે ત્રિવિધે વોસરાવીએ, આણી હૃદય વિવેક તો. ૮

દુષ્કૃત નિંદા એમ કરીએ, પાપ કર્યાં પરિહાર તો;
શિવગતિ આરાધન તણોએ, એ છઠ્ઠો અધિકાર તો. ૯

ઢાળ છઠ્ઠી.

(આદિ તું જોઇને આપણી. એ દેશી.)

ધનધન તે દિન માહરો, જીહાં કીધો ધર્મ;
દાન શિયળ તપ આદરી, ટાળ્યાં દુષ્કૃત કર્મ. ધન૦ ૧
શત્રુંજાદિક તીર્થની, જે કીધી જાત્રા;
જુગતે જીનવર પુજીયા, વળી પોખ્યાં પાત્ર. ધન૦ ૨
પુસ્તક જ્ઞાન લખાવીયાં, જીણહર જીન ચૈત્ય;
સંઘ ચતુર્વિધ સાચવ્યા, એ સાતે ખેત્ર. ધન૦ ૩
પડિકમણાં સુપરે કર્યાં, અનુકંપા દાન;
સાધુ સૂરિ ઉવઝાયને, દીધાં બહુ માન. ધન૦ ૪
ધર્મ કાજ અનુમોદિએ, એમ વારોવાર;
શિવગતિ આરાધન તણો એ સાતમો અધિકાર. ધન૦ ૫
ભાવ ભલો મન આણીએ, ચિત્ત આણી ઠામ;
સમતા ભાવે ભાવીએ, એ આતમરામ. ધન૦ ૬
સુખ દુઃખ કારણ જીવને, કોઈ અવર ન હોય;
કર્મ આપ જે આચરયાં, ભોગવિએ સોય. ધન૦ ૭
સમતા વિણ જે અનુસરે, પ્રાણી પુન્ય કામ;
છારિ ઉપર તે લીપણું, ઝાંખર ચિત્રામ. ધન૦ ૮
ભાવ ભલીપરે ભાવીએ, એ ધર્મનો સાર;
શિવગતિ આરાધન તણો, એ આઠમો અધિકાર. ધન૦ ૯

ઢાળ સાતમી.

(રેવતગિરિ ઉપરે. એ દેશી.)

હવે અવસર જાણી, કરી સંલેખણ સાર,
અણસણ આદરિએ, પચ્ચખ્ખી ચાર આહાર;
લલુતા સવિ મુકી, છાંડી મમતા અંગ,
એ આતમ ખેલે, સમતા જ્ઞાન તરંગ. ૧
ગતિચારે કીધા, આહાર અનંત નિઃશંક,
પણ તૃપ્તિ ન પામ્યો, જીવ લાલચીઓ રંક;
દુલહો એ વળી વળી, અણસણનો પરિણામ,
એથી પામી જે, શિવપદ સુરપદ ઠામ. ૨
ધન ધના શાલિભદ્ર, ખંધો મેઘકુમાર,
અણસણ આરાધી, પામ્યા ભવનો પાર;
શિવમંદિર જાશે, કરી એક અવતાર,
આરાધન કેરો, એ નવમો અધિકાર. ૩
દશમે અધિકારે, મહામંત્ર નવકાર,
મનથી નવિ મુકો, શિવ સુખ ફલ સહકાર;
એ જપતાં જાયે, દુર્ગતિ દોષ વિકાર;
સુપરે એ સમરો, ચૌદ પુરવનો સાર. ૪
જન્માંતરે જાતાં, જો પામે નવકાર,
તો પાતક ગાળી, પામે સુર અવતાર;
એ નવ પદ સરિખો, મંત્ર ન કોઈ સંસાર,
એહ ભવને પરભવે, સુખ સંપત્તિ દાતાર. ૫

જુઓ ભીલ ભીલડી, રાજા રાણી થાય,
નવપદ મહિમાથી, રાજસિંહ મહારાય;
રાણી રતનવતી બેહુ, પામ્યાંછે સુરભોગ,
એક ભવ પછી લેસે, શિવ વધુ સંજોગ. ૬
શ્રીમતીને એ વલી, મંત્ર ફલ્યો તતકાલ,
ફણીધર ફીટીને, પ્રગટ થઇ ફુલમાલ;
શિવકુમરે જોગી, સોવનપુરી સો કીધ,
એમ એણે મંત્રે, કાજ ઘણાનાં સિદ્ધ. ૭
એ દશ અધિકારે, વીર જીણેસર ભાખ્યો,
આરાધન કેરો, વિધિ જેણે ચિત્તમાંહી રાખ્યો;
તેણે પાપ પખાળી, ભવ ભય દુરે નાખ્યો,
જીન વિનય કરંતાં, સુમતિ અમૃતરસ ચાખ્યો. ૮

ઢાળ આઠમી.

(નમો ભવિ ભાવશું એ. એ દેશી.)

સીદ્ધારથ રાય કુલતિલોએ, ત્રિસલા માત મલ્હારતો;
અવનિ તલે તમે અવતરયા એ, કરવા અમ ઉપકાર તો.
જયો જીન વિરજીએ. ૧
મેં અપરાધ કરયા ઘણાએ, કહેતાં ન લહું પારતો;
તુમ ચરણે આવ્યા ભણી એ, જો તારેતો તારતો. જયો૦ ૨
આશ કરીને આવીયો એ, તુમ ચરણે મહારાજ તો;

આવ્યાને ઉવેખશો એ, તો કેમ રહેશે લાજતો. જયો૦ ૩
કર્મ અલુજણ આકરાં એ, જનમ મરણ જંજાલતો;
હું છું એહથી ઉભગયો એ, છોડવ દેવ દયાલતો. જયો૦ ૪
આજ મનોરથ મુજ ફલ્યા એ, નાઠાં દુઃખ દંદોલતો;
તુઠો જીન ચોવીશમો એ, પ્રગટયો પુન્ય કલ્લોલતો. જયો૦ ૫
ભવ ભવ વિનય તુમારડો એ, ભાવ ભકિત તુમ પાયતો;
દેવ દયા કરી દીજીએ એ, બોધ બીજ સુપસાયતો. જયો૦ ૬

કળશ.

એહ તરણ તારણ સુગતિ કારણ, દુઃખ નિવારણ જગ જયો;
શ્રી વીરજીનવર ચરણ થુણતાં, અધિક મન ઉલટ થયો. ૧
શ્રીવિજયદેવ સુરીંદ પટધર, તિરથ જંગમ એણીજગે;
તપ ગચ્છપતિ શ્રી વિજય પ્રભસૂરિ, સૂરિ તેજે ઝગમગે. ૨
શ્રીહીરવિજય સૂરી શિષ્ય વાચક, કીર્તિવિજય સુરગુરૂ સમો;
તસ શિષ્ય વાચક વિનય વિજયે, થુણ્યો જીન ચોવીશમો. ૩
સય સતર સંવત ઓગણત્રીશે, રહી રાંદેર ચોમાસએ;
વિજય દશમી વિજય કારણ, કિયો ગુણ અભ્યાસ એ. ૪
નર ભવ આરાધન સિદ્ધિ સાધન, સુકૃત લીલવિલાસએ;
નિર્જરા હેતે સ્તવન રચિયું, નામે પુન્ય પ્રકાશ એ. ૫

अथ श्री माहावीरस्वामीनुं पारणुं.

માતા ત્રિશલાયે પુત્ર રતન જાઇઓ,
ચોસઠ ઇંદ્રનાં આસન કંપે સાર;
અવધિજ્ઞાને જોઇ ધાયો શ્રી જીનવીરને,
આવે ક્ષત્રિય કુંડ નયર મોઝાર. માતા. ૧
વીર પ્રતિબિંબ મુકી માતા કને,
અવસરપિણી નિદ્રા દીએ સાર;
એમ મેરૂ શિખરે જીનને લાવે ભકિતશું,
હરિ પંચરૂપ કરી મનોહાર. માતા. ૨
એમ અસંખ્ય કોટાકોટી મલી દેવતા,
પ્રભુને ઓછવ મંડાણે લઇ જાય;
પાંડુક વન શિલાયે જીનને લાવે ભકિતશું,
હરિ અંગે થાપે ઇંદ્ર ઘણું ઉછાય. માતા. ૩
એક કોડી સાઠ લાખ કલસે કરી,
વીરનો સનાત્ર મહોચ્છવ કરે સાર;
અનુક્રમે વીર કુમરને લાવે જનની મંદિરે,
દાસી પ્રિયવંદા જાએ તેણી વાર. માતા. ૪
રાજા સિદ્ધારથને દીધી વધામણી,
દાસીને દાનને માન દિએ મનોહાર;
ક્ષત્રી કુંડ માંહે ઓચ્છવ મંડાવિઓ,
પ્રજા લોકને હરખ અપાર. માતા. ૫
ઘરઘર શ્રીફળ તોરણ ત્રાટજ બાંધિઆં,
ગોરી ગાવે મંગલ ગીત રસાલ;

રાજા સિદ્ધારથે જન્મ મહોત્સવ કર્યો,
માતા ત્રિશલા થઇ ઉજમાલ. માતા. ૬
માતા ત્રિશલા ઝુલાવે પુત્ર પારણે,
ઝુલે લાડકડા પ્રભુજી આનંદ ભેર;
હરખી નિરખીને ઇંદ્રાણીયો જાએ વારણે,
આજ આનંદ શ્રીવીરકુમરને ઘેર. માતા. ૭
વીરના મુખડા ઉપર વારૂ કોટી ચંદ્રમા,
પંકજ લોચન સુંદર વિશાલ કપોલ;
શુક ચંચૂ સરખી દીસે નિર્મળ નાસિકા,
કોમલ અધર અરૂણ રંગ રોળ. માતા. ૮
ઓખધિ સોવન મઢારે શોભે હુાલરે,
નાજુક આભરણ સઘળાં કંચન મોતીહાર;
કર અંગુઠો ધાવે વીરકુમર હર્ષે કરી,
કાંઇ બોલાવતાં કરે કિલકાર. માતા. ૯
વીરને નિલાડે કીધોછે કુંકુમ ચાંદલો,
શોભે જડિત મરકત મણિમાં દીસે લાલ;
ત્રિશલાએ જુગતે આંજી અણિયાલી બેહુ આંખડી,
સુંદર કસ્તુરીનું ટબકું કીધું ગાલ. માતા. ૧૦
કંચન શોલ જાતનાં રત્ને જડીયું પારણું,
ઝુલાવતી વેલા થાએ ઘુઘરનો ઘમકાર;
ત્રિશલા વિવિધ વચને હરખી ગાએ હુાલરૂં,
ખેંચે કુમતિઆલી કંચન દોરી સાર. માતા. ૧૧
મારો લાડકડો સરખા સંગે રમવા જશે,
મનોહર સુખડલી હું આપીશ એહને હાથ;
ભોજન વેલા રમઝમ કરતો આવશે,

હું તો ધાઇને ભીડાવીશ હૃદય સાથ. માતા. ૧૨
હંસ કારંડવ કોકિલ પોપટ પારેવડાં,
માંહી બપૈયાને સારસ ચકોર;
મેનાં મોર મેલ્યાં રમકડાં રમવા તણાં,
ઘમઘમ ઘુઘરા બજાવે ત્રિશલા કિશોર. માતા. ૧૩
મારો વીર કુમર નિશાળે ભણવા જાયશે,
સાથે સાજજન કુટુંબ પરિવાર;
હાથી રથ ઘોડા પાલાખેં ભલું શોભતું,
કરી નિશાલ ગરણું અતિ મનોહાર. માતા. ૧૪
મારા વીર સમાણી કન્યા સારી લાવશું,
મારા કુમરને પરણાવીશ મોહોટે ઘેર;
મારો લાડકડો વરરાજા ઘોડે બેસસે,
મારો વીર કરશે સદાય લીલા લહેર. માતા. ૧૫
માતા ત્રિશલા ગાવે વીર કુંવરનું હાલરૂં,
મારો નંદન જીવજો કોડી વરસ;
એતો રાજ રાજેસર થાશે ભલો દીપતો,
મારા મનના મનોરથ પૂરશે જગીશ. માતા. ૧૬
ધન્ય ધન્ય ક્ષત્રિ કુંડ ગામ મનોહરૂં,
જીહાં વીર કુંવરનો જનમ ગવાય;
રાજા સિદ્ધારથના કુલ માંહે દિનમણી,
ધન્ય ધન્ય ત્રિશલા રાણી જેહુની માય. માતા. ૧૭
એમ સૈયર ટોલી ભોલી ગાવે હાલરૂં,
થાશે મનના મનોરથ તેહને ઘેર;
અનુક્રમે મહોદય પદવી રૂપ વિજય પદ પામશે,
ગાએ અમિય વિજય કહે થાશે લીલા લહેર. માતા. ૧૮

अथ श्री छंदो.

અથ શ્રી સંખેશ્વર પાર્શ્વજિન છંદ.

સેવો પાસ શંખેશ્વરો મન શુદ્ધે, નમો નાથ નિશ્ચે કરીએક બુદ્ધે;
દેવીદેવલાંઅન્યનેશું નમોછો, અહોભવ્યલોકોભુલાકયાંભમોછો.૧
ત્રીલોકના નાથને શું તજોછો, પડયા પાસમાં ભુતડાને ભજોછો;
સુરધેનુંછંડી અજા શું અજોછો, મહા પંથ મુકી કુપંથે વ્રજોછો.૨
તજે કોણ ચિંતામણી કાચ માટે, ગ્રહે કોણ રાસભને હસ્તી સાટે;
સુરદ્રુમ ઉપાડી આક કુણ વાવે, મહા મૂઢ તે આકુળા અંત પાવે.૩
કીહાં કાંકરોને કીહાં મેરૂ શૃંગં, કીહાં કેસરીને કીહાં તે કુરંગં;
કીહાં વિશ્વનાથં કીહાંઅન્ય દેવા, કરોએક ચિત્તે પ્રભુપાસ સેવા.૪
પૂજો દેવી પ્રભાવતી પ્રાણનાથં, સહુ જીવને જે કરેછે સનાથં;
મહા તત્વ જાણી સદા જેહ ધ્યાવે, તેના દુઃખ દારીદ્ર દુરે પળાવે.૫
પામી માનુષ્યોને વૃથા કાં ગમોછો, કુશીલે કરી દેહને કાં દમોછો;
નહીં મુક્તિ વાસં વિના વીતરાગં, ભજો ભગવંતં તજો દૃષ્ટી રાગં.૬
ઉદયરત્ન ભાખે સદા હેત આણી, દયા ભાવ કીજે પ્રભુદાસજાણી;
આજ મારે મોતીડે મેહ વુઠયા, પ્રભુપાસસંખેશ્વરો આપ તૂઠયા.૭

અથ શ્રી મહાવીર જિન છંદ.

સેવો વીરને ચિત્તમાં નિત્ય ધારો, અરિક્રોધને મનથી દુરવારો;
સંતોષ વૃત્તિ ધરો ચિત્ત માંહી, રાગ દ્વેષથી દૂર થાઓ ઉછાંહિં.૧
પડયા મોહનાપાસમાં જેહ પ્રાણી, શુદ્ધતત્વની વાત તેણે નજાણી;
મનુજન્મપામી વૃથાકાંગમોછો, જૈનમાર્ગછંડી ભુલાકાંભમોછો.૨

અલોભી અમાની નીરાગી તજો છો, સલોભી સમાની સ-
રાગી ભજો છો;
હરિહરાદિ અન્યથી શું રમો છો, નદીગંગ મુકી ગલીમાં પડો છો.૩
કેઇ દેવ હાથે અસિ ચક્ર ધારા, કેઇ દેવ ઘાલે ગળે રૂંઢ માલા;
કેઇ દેવ ઉત્સંગે રાખે છે વામા, કેઇ દેવ સાથે રમે વૃંદ રામા. ૪
કેઇ દેવ જપે લેઇ જપ માલા, કેઇ માંસ ભક્ષી મહાવીકરાળા;
કેઇયોગિણી ભોગિણી ભોગરાગે,કેઇરૂદ્રાણી છાગનો હોમ માગે.૫
ઇસા દેવ દેવીતણી આસ રાખે, તદા મુક્તિનાં સુખને કેમ ચાખે;
જદાલોભનાથોકનોપારનાવ્યો,તદામશ્રનોબિંદુઓમનભાવ્યો.૬
જેહ દેવલાં આપણી આશ રાખે,તેહ પિંડને મજશું લેઅ ચાખે;
દીન હીનની ભીડ તે કેમભાજે, ફુટોઢોલ હાથે કહોકેમ વાજે.૭
અરેમૂઢભ્રાતા ભજોમોક્ષદાતા,અલોભીપ્રભુને ભજોવિશ્વ ખ્યાતા;
રત્નચિંતામણીસારીખોએહસાચો,કલંકીકાચનાપિંડશુંમતરાચો.
મંદ બુદ્ધિ શું જેહ પ્રાણી કહેછે, સવિ ધર્મ એકત્વ ભુલો ભમેછે;
કીહાં સર્ષપાને કીહાં મેરૂ ધીરં, કીહાં કાયરાને કીહાં શૂરવીરં. ૯
કીહાં સ્વર્ણથાલં કીહાં કુંભ ખંડં, કીહાં કોદ્રવાને કીહાં ખીરમંડં;
કીહાં ખીરસિંધુ કીહાં ક્ષારનીરં, કીહાં કામધેનુ કીહાં છાગખીરં.
કીહાં સત્ય વાચા કીહાં કૂડવાણી, કીહાં રંકનારી કીહાં રાયરાણી;
કીહાં નારકીને કીહાં દેવ ભોગી, કીહાં ઇંદ્ર દેહી કીહાં કુષ્ટ રોગી.
કીહાંકર્મઘાતી કીહાંકર્મધારી, નમોવીરસ્વામી ભજો અન્યવારી;
જિસીસેજમાંસ્વપ્નથીરાજ્યપામી,રાચેમંદબુદ્ધિધરીજેહસ્વામી.
અથિર સુખ સંસારમાં મનમાચે,તેજનામૂઢમાં એહશું ઇહ્છાજે;
તજોમોહમાયા હરોદંભરોશી, સજોપુણ્યપોષી ભજો તે અરોષી.

ગતિચારસંસારઅપારપામી,આવ્યાઆશધારીપ્રભુપાયસ્વામી;
તુહીં તુહીં તુહીંપ્રભુ પર્મ રાગી,ભવ ફેરની શૃંખલા મોહ ભાગી.
માનીઅવીરજી અર્જછેએકમોરી, દીજેદાસકુંસેવનાચરણતોરી;
પુન્ય ઉદય હુઓ ગુરૂ આજ મેરો, વિવેકે લહ્યોમેં પ્રભુ દર્શતેરો.૧૫

અથ શ્રી ગૌતમાષ્ટક છંદ.

વીર જીનેશ્વર કેરો શીષ્ય, ગૌતમ નામ જપો નિશદિશ;
જો કીજે ગૌતમનું ધ્યાન, તો ઘર વિલસે નવે નિધાન. ૧
ગૌતમ નામે ગિરિવર ચઢે, મન વાંછિત હેલા સંપજે;
ગૌતમ નામે નાવે રોગ, ગૌતમ નામે સર્વ સંજોગ. ૨
જે વૈરી વિરૂઆ વંકડા, તસ નામે નાવે ઢુંકડા;
ભૂત પ્રેત નવિ મંડે પ્રાણ, તે ગૌતમનાં કરૂં વખાણ. ૩
ગૌતમ નામે નિર્મળ કાય, ગૌતમ નામે વાધે આય;
ગૌતમ જીન સાસન શણગાર, ગૌતમ નામે જય જયકાર.૪
શાલ દાલ સુરહ્વા ઘૃત ગોલ, મનવંછિત કાપડ તંબોલ;
ઘરશું ઘરણી નિર્મળ ચિત્ત, ગૌતમ નામે પુત્ર વિનીત. ૫
ગૌતમ ઉદયો અવિચળ ભાણુ, ગૌતમ નામ જપો જગ જાણ;
મોહોટાં મંદીર મેરૂ સમાન, ગૌતમ નામ સફલ વિહાર. ૬
ઘર મયગલ ઘોડાની જોડ, વારૂ પોહોંચે વંછિત કોડ;
મહીયલ માને મોહોટા રાય, જો તૂઠે ગૌતમના પાય. ૭
ગૌતમ પ્રણમ્યાં પાતક ટળે, ઉત્તમ નરની સંગત મલે;
ગૌતમ નામે નિર્મલ જ્ઞાન, ગૌતમ નામે વાધે વાન. ૮
પુન્યવંત અવધારો સહુ, ગુરૂ ગૌતમના ગુણ છે બહુ;
કહે લાવણ્ય સમય કર જોડ, ગૌતમ તૂઠે સંપતિ કોડ. ૯

अथ श्री स्तुतियो.

અથ શ્રી સિદ્ધાચળની સ્તુતિ.

શ્રી શેત્રુંજો તીરથ સાર, ગીરીવર માહે જેમ મેરૂ ઉદ્ધાર,
ઠાકોર રામા પાર, મંત્ર માંહે નવકારજ જાણું;
તારા મહે જેમ ચંદ્ર વખાણું, જળધર માંહે જળ જાણું,
પંખી માહે જેમ ઉત્તમ હંશ, કુળ માહે જેમ રીખવનો વંશ,
નાભિ તણો એ અંશ, ક્ષમાવંત માહે શ્રી અરિહંત,
તપશૂરા માહે માહા મુનિવંત, શેત્રુંજે ગાયા ગુણવંત. ૧

૨

પુંડરગીરી મહીમા, આગમમાં પરસિદ્ધ,
વિમલાચળ ભેટી, લહીએ અવિચળ રિદ્ધ;
પંચમ ગતિ પોહોંચ્યા, મુનિવર કોડા કોડ,
એણે તીરથે આવી, કર્મ વિપાતક છોડ. ૧

અથ શ્રી મંદિરસ્વામીની સ્તુતિ.

શ્રી સીમંધર જીનવર, સુખકર સાહેબ દેવ,
અરિહંત સકળની, ભાવ ધરી કરૂં સેવ;
સકળઆગમ પારક, ગણધર ભાખિત વાણી,
જયવંતી આણા, જ્ઞાન વિમળ ગુણખાણી. ૧

અથ શ્રી પાર્શ્વનાથની સ્તુતિ.

પાસજીણંદા વામાનંદા, જબ ગરભે ફળી,
સુપના દેખે અર્થ વિશેખે, કહે મઘવા મળી;
જીનવર જાયા સુર હુલરાયાં, હુઆ રમણી પ્રિયે,
નેમિ રાજી ચિત્ત વિરાજી, વિલોકિત વૃત લીએ. ૧

અથ શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વજિન સ્તુતિ.

સંખેશ્વર પાસજી પૂજીએ, નરભવનો લાહો લીજીએ;
મન વંછિત પુરણ સુરતરૂ, જયવામાસુત અલવેશરૂ. ૧
દોયરાતા જીનવર અતિભલા, દોય ધોળા જીનવર ગુણનીલા;
દોય લીલા દોય સામલ કહ્યા, સોળે જીન કંચન વર્ણ લહ્યા. ૨
આગમ તે જીનવરે ભાખિઆ, ગણધર તે હૃદે રાખીઆ;
તેહનો રસ જેણે ચાખીઓ, તે હુવો શિવસુખ સાખીઓ. ૩
ધરણીંદ્ર રાય પદ્માવતી, પ્રભુ પાર્શ્વ તણા ગુણ ગાવતી;
સહુ સંઘનાં સંકટ ચૂરતી, નયવિમલનાં વંછિત પૂરતી. ૪

અથ શ્રી પજુસણની સ્તુતિ.

સત્તરભેદી જીન પૂજા રચીને, સનાત્ર મહોચ્છવ કીજેજી,
ઢોલ દદામા ભેરી નેફેરી, ઝલરી નાદ સુણીજેજી;
વિરજીન આગળ ભાવના ભાવી, માનવ ભવ ફળ લીજેજી,
પરવ પજુસણ પૂરવ પુન્યે, આવ્યાં એમ જાણીજેજી. ૧
માસ પાસ વળી દસમ દુવાલસ, ચત્તારી આઠ કીજેજી,
ઉપર વળી દસ દોય કરીને, જીન ચોવીસે પુજીજેજી;
વડા કલ્પનો છઠ્ઠ કરીને, વીર ચરિત્ર સુણીજેજી,
પડવેને દીન જન્મ મહોચ્છવ, ધવળ મંગળ વરતીજેજી. ૨
આઠ દીવસ લગે અમર પળાવી, અઠ્ઠમનો તપ કીજેજી,
નાગકેતુની પરે કેવળ લહીએ, જો શુભ ભાવે રહીએજી;
તેલાધર દીન ત્રણ કલ્યાણક, ગણધર વાદ વદીજેજી,
પાસ નેમીસર અંતર ત્રીજે, રીખભ ચરિત્ર સુણીજેજી. ૩
બારસેં સૂત્ર ને સમાચારી, સંવચ્છરી પડીકમીએજી,

ચત્ર પ્રવાડી વીધિસ્યું કીજે, સકળ જંતુને ખામીએજી;
પારણાને દીન સ્વામીવચ્છળ, કીજે અધિક વડાઇજી,
માન વિજય કહે સકળ મનોરથ, પૂરે દેવા સીદ્ધાઇજી. ૪

અથ શ્રી આદિજિન સ્તુતિ.

આદિ જીનવર રાયા, જાસ સોવન્ન કાયા,
મરૂદેવી જસ માયા, ધોરી લંછન પાયા;
જગત સ્થિતિ નિપાયા, શુદ્ધ ચારિત્ર પાયા,
કેવલ સિરિરાયા, મોક્ષ નગરે સધાયા. ૧
સવિજન સુખકારિ, મોહ મિથ્યા નિવારી,
દુરગતિ દુઃખ ભારી, શોક સંતાપ વારી;
શ્રેણી ક્ષપક સુધારી, કેવલાનંત ધારી,
નમીએ નરનારી, જેહ વિશ્વોપકારી. ૨
સમવસરણ બેઠા, લાગે જે જીન મીઠા,
કરે ગણપ પઇઠા, ઇંદ્ર ચંદ્રાદિ દીઠા;
દ્વાદશાંગી વરિઠા, ગુંથતા ટાલે રિઠા,
ભવિજન હોય હિઠા, દેખી પુણ્યે ગરિઠા. ૩
સુર સમકિત વંતા, જેહ ઋદ્ધે મહંતા,
જેહ સુજન સંતા, ટાળિયે મુજ ચિંતા;
જિનવર સેવંતા, વિઘ્નવારે દુરંતા,
જિન ઉત્તમ થુંણુંતા, પદ્મને સુખ દિંતા. ૪

અથ શ્રી સિદ્ધચક્રજીની સ્તુતિ.

જીન સાસન વંછિત, પૂરણ દેવ રસાળ,
ભાવે ભવી ભણીએ, સિદ્ધચક્ર ગુણમાળ;

ત્રિહું કાળે એહની, પુજા કરે ઉજમાળ,
તે અમર અમર પદ, સુખ પામે સુવિશાળ. ૧
અરિહંત સિદ્ધ વંદો, આચારજ ઉવઝાય,
મુનિ દરસણ નાણ, ચરણ તપ એ સમુદાય;
એ નવપદ સમુદિત, સિદ્ધચક્ર સુખદાય,
એ ધ્યાને ભવિનાં, ભવ કોટી દુઃખ જાય. ૨
આસો ચઈતરમાં, સુદ સાતમથી સાર,
પુનમ લગી કીજે, નવ આંબીલ નિરધાર;
દોય સહસ ગણેવું, પદ સમ સાડાચાર,
એકાદશી આંબીલ, તપ આગમ અનુસાર. ૩
શ્રી સિદ્ધચક્ર સેવક, શ્રી વિમલેસર દેવ,
શ્રીપાલ તણી પરે, સુખપૂરે સ્વયમેવ;
દુખ દોહગ નાવે, જે કરે એહની સેવ,
શ્રી સુમતિ સુગુરુનો, રામ કહે નિત્ય મેવ. ૪

અથ શ્રી સિદ્ધચક્રજીની સ્તુતિ.

અરિહંત નમો વળી સિદ્ધ નમો, આચારજ વાચક સાહુ નમો;
દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર નમો, તપ એ સિદ્ધચક્ર સદા પ્રણમો.૧
અરિહંત અનંત થયા થાશે, વળી ભાવ નિક્ષેપે ગુણ ગાશે;
પડિક્કમણાંદેવવંદનવિધિશું,આંબિલતપગણણુંગણોવિધિશું ૨
છરિ પાળી જે તપ કરશે, શ્રીપાલ તણી પેરે ભવ તરશે;
સિદ્ધચક્રને કુણ આવે તોલે, એહવા જીન આગમ ગુણ બોલે. ૩
સાડા ચારે વરસે તપ પુરૂં, એ કર્મ વિદારણ તપ શૂરૂં;
સિદ્ધચક્ર મન મંદિર થાપો, નય વિમલેસર વર આપો. ૪

અથ શ્રી બીજ તિથિની સ્તુતિ.

દિન સકળ મનોહર, બીજ દિવસ સુવિશેષ,
રાયરાણા પ્રણમે, ચંદ્ર તણી જીહાંરેખ;
તિહાંચંદ્ર વિમાને, શાશ્વતા જીનવર જેહ,
હું બીજ તણે દિન, પ્રણમું આણીનેહ. ૧

અથ શ્રી પંચમીની સ્તુતિ.

શ્રાવણ શુદિ દિન પંચમીએ, જનમ્યા નેમ જિણંદ તો,
શ્યામવરણ તનુ સોભતું એ, મુખ શારદકો ચંદ તો;
સહસ વરસ પ્રભુ આઉખુંએ, બ્રહ્મચારી ભગવંત તો,
અષ્ટ કરમ હેલે હણિએ, પોહોંત્યા મુક્તિ મહંત તો. ૧

અથ શ્રી અષ્ટમીની સ્તુતિ.

મંગલ આઠ કરી જસ આગલ, ભાવધરિ સુરરાજજી,
આઠ જાતિના કલશ ભરીને, ન્હવરાવે જીનરાજજી;
વીર જીનેશ્વર જન્મ મહોત્સવ, કરતાં શિવ સુખ સાધેજી,
આઠમનું તપ કરતાં અમઘેરે, મંગલ કમલા વાધેજી. ૧

અથ શ્રી એકાદશીની સ્તુતિ.

એકાદશી અતિ રૂઅડી, ગોવિંદ પુછે નેમ,
કોણ કારણ એ પર્વ મોહોટું, કહોને મુજશું તેમ;
જીનવર કલ્યાણક અતિ ઘણાં, એકશોને પચાસ,
તેણે કારણ એ પર્વ મહોટું, કરો મૌન ઉપવાસ. ૧

અથ શ્રી શાંતિજિન સ્તુતિ.

શ્રી શાંતિજીનેશ્વર સમરિયે, જેહની અચિરા માય,
વિશ્વસેન કુલ ઉપના, મૃગ લંછન પાય;
ગજપુર નગરીનો ધણી, સોવનવર્ણી કાય,
ધનુષ ચાલિસ દેહડી, વરસ લાખનું આય. ૧

अथ श्री सझ्झायो.

અથ શ્રી ક્રોધની સઝ્ઝાય.

કડવાં ફળ છે ક્રોધનાં, જ્ઞાની એમ બોલે;
રીસ તણો રસ જાણીએ, હલાહલ તોલે. ક. ૧
ક્રોધે કોડ પૂરવ તણું, સંજમ ફલ જાય;
ક્રોધ સહિત તપ જે કરે, તે તો લેખે ન થાય. ક. ૨
સાધુ ઘણો તપિયો હતો, ધરતો મન વૈરાગ;
શિષ્યના ક્રોધ થકી થયો, ચંડ કોશીયો નાગ. ક. ૩
આગ ઉઠે જે ઘર થકી, તે પહેલું ઘર બાલે;
જળનો જોગ જો નવિ મળે, તો પાસેનું પરજાલે. ક. ૪
ક્રોધ તણી ગતિ એહવી, કહે કેવળ નાણી;
હાણ કરે જે હેતની, જાલવજો એમ જાણી. ક. ૫
ઉદય રત્ન કહે ક્રોધને, કાઢજો ગલે સાહી;
કાયા કરજો નિરમળી, ઉપસમ રસ નાહી. ક. ૬

અથ શ્રી માનની સઝ્ઝાય.

રે જીવ માન ન કીજીયે, માને વિનય ન આવેરે;
વિનય વિના વિદ્યા નહીં, તો કિમ સમકિત પાવેરે. રે. ૧
સમકિત વિણ ચારિત્ર નહીં, ચારિત્ર વિણુ નહીં મુક્તિરે;
મુક્તિનાં સુખ છે શાસ્વતાં, તે કેમ લહિયે જુક્તિરે. રે. ૨
વિનય વડો સંસારમાં, ગુણમાં અધિકારીરે;
માને ગુણ જાયે ગલી, પ્રાણી જો જો વિચારીરે. રે. ૩

માન કર્યું જો રાવણે, તે તો રામે માર્યોરે;
દુર્યોધન ગરવે કરિ, અંતે સવિ હારયોરે. રે. ૪
સૂકાં લાકડાં સરિખો, દુઃખદાયી એ ખોટોરે;
ઉદય રત્ન કહે માનને, દેજો તમે દેશવટોરે. રે. ૫

અથ શ્રી માયાની સઝાય.

સમકિતનું મૂલ જાણીયેજી, સત્ય વચન સાક્ષાત;
સાચામાં સમકિત વસેજી, માયામાં મિથ્યાત્વરે;
પ્રાણી મ કરીશ માયા લગાર. એ આંકણી. ૧
મુખ મીઠો જુઠો મનેજી, કૂડ કપટનોરે કોટ;
જીભે તો જીજી કરેજી, ચિત્તમાંહે તાકે ચોટરે. પ્રા. ૨
આપ ગરજે આઘો પડેજી, પણ ન ધરે વિશ્વાસ;
મનશું રાખે આંતરોજી, એ માયાનો પાસરે. પ્રાં. ૩
જેહશું બાંધે પ્રીતડીજી, તેહશું રહે પ્રતિકૂલ;
મેલ ન છંડે મન તણોજી, એ માયાનું મૂલરે. પ્રા. ૪
તપ કીધો માયા કરીજી, મિત્રશું રાખ્યોરે ભેદ;
મલ્લીજીનેશ્વર જાણજોજી, તે પામ્યા સ્ત્રી વેદરે. પ્રા. ૫
ઉદય રત્ન કહે સાંભળોજી, મેલો માયાની બુદ્ધ;
મુક્તિ પુરી જાવા તણોજી, એ મારગ છે શુદ્ધરે. પ્રા. ૬

અથ શ્રી લોભની સઝાય.

તુમે લક્ષણ જોજો લોભનાંરે,
લોભે જન પામે ક્ષોભનારે;
લોભે ડાહ્યા મન ડોલથી કરેરે,
લોભે દુર્ઘટ પંથે સંચરેરે. તું. ૧

તજે લોભ તેહનાં લેઉં ભામણાંરે,
વળી પાયે નમીને કરૂં ખાંમણાંરે;
લોભે મરજાદા ન રહે કેહનીરે,
તુમે સંગત મેલો તેહનીરે. તું. ૨
લોભે ઘર મેહેલી રણમાં મરેરે,
લોભે ઉંચ તે નીચું આચરેરે;
લોભે પાપ ભણી પગલાં ભરેરે,
લોભે અકારજ કરતાં ન ઓસરેરે. તું. ૩
લોભે મન ન રહે નિર્મલુંરે,
લોભે સગપણ નાસે વેગલુંરે;
લોભે ન રહે પ્રીતિને પાત્રડુંરે,
લોભે ધન મલે બહુ એકઠુંરે. તું. ૪
લોભે પુત્ર પ્રત્યે પિતા હણેરે,
લોભે હત્યા પાતક નવિ ગણેરે;
તે તો દામ તણે લોભે કરીરે,
ઉપર મણિધર થાયે તે મરીરે. તું. ૫
જોતાં લોભનો થોભ દિસે નહીંરે,
એવું સૂત્ર સિદ્ધાંતે કહ્યું સહીરે;
લોભે ચક્રી સંભુમ નામે જુઓરે,
તે તો સમુદ્ર માંહે ડુબી મુવોરે. તું. ૬
એમ જાણીને લોભને છંડજોરે,
એક ધર્મશું મમતા મંડજોરે;
કવિ ઉદય રત્ન ભાખે મુદારે,
વંદૂ લોભ તેજ તેહને સદારે. તું. ૭

અથ શ્રી સંતોષની સઝ્ઝાય.

સજજા ભલીરે સંતોષની, કીજીએ ધર્મ રસાલરે. ટેક.
મુગતી મંદીર માંહી પોઢીયા, સુતાં સુખ અપારરે. સ૦ ૧
સંજમ તલાઇ ભલી પાથરી, વિનય ઓસીસાં સારરે;
સમતાએ ગાલ મસુરીયાં, વેજણીયો વ્રત ધારીરે. સ૦ ૨
ઉપસમ ખાટ પછે વડી, સોલડીયે વેરાગરે;
ધર્મ શીખ ભલી ઓઢણી, ઓરડે તે ધર્મ ને જાણુરે. સ૦ ૩
એ સજજાએ કોણ પોઢશે, પોઢશે શીયળવંતી નારીરે;
કવિયન મુખ ઇમ ઉચરે, પોઢશે પુરૂષ વ્રત ધારીરે. સ૦ ૪
ધર્મ કરો તુમે પ્રાણીયા, આતમને હિતકારીરે;
વિનય વિજય ઉવઝાયનો, લ્યો કેવળ સુખકારીરે. સ૦ ૫

અથ શ્રી આત્મબોધની સઝ્ઝાય.

હો સુણ આત્મા મત, પડ મોહ પંજર માંહે માયા જાલરે.
ધન રાજય જોબન રૂપરામા, સુત સુતા ઘરબારરે;
હુકમ હોદ્દા હાથી ઘોડા,કારિમો પરિવાર.માયાજાલરે.હો૦૧
અતુલ બલ હરિ ચક્રી રામા, તું જો ઉર્જિત મદમત્તરે;
ક્રુર જમબલ નિકટ આવે, ગલિત જાવે સત્ત. મા૦ હો૦ ૨
પુહવીને જે છત્ર પરે કરે, મેરૂનો કરે દંડરે;
તે પણ ગયા હાથ ઘસતા, મુકી સર્વ અખંડ. મા૦ હો૦ ૩
જે તખત બેશી હુકમ કરતા, પહેરી નવલા વેશરે;
પાઘ સહેરા ધરત ટેઢા, મરી ગયા જમ દેશ. મા૦ હો૦૪
મુખ તંબોલને અધરરાતા, કરતે નવ નવ ખેલરે;

તેહ નર ભલ પુણ્ય ઘાટે, કરત પરઘર ટેલ. મા૦ હો૦ ૫
ભજ સદા ભગવંત ચેતન, સેવ ગુરૂપદ પદ્મરે;
રૂપ કહે કરય ધર્મ કરણી, પામે શાશ્વત સદ્મ.મા૦ હો૦ ૬

અથ શ્રી ઇલાચીપુત્રની સઝાય.

નામ ઇલાપુત્ર જાણીયે, ધનદત્ત શેઠનો પુત્ર,
નટવી દેખીને મોહીઓ, જે રાખે ઘર સુત;
કરમ ન છુટેરે પ્રાણીયા, પુરવ નેહ વિકાર,
નિજ કુળ છંડીરે નટ થયો, નાંણી શરમ લગાર. કરમ૦ ૧
ઇક પુર આવ્યોરે નાચવા, ઊંચો વાંસ વિશેષ;
તીહાં રાય જોવારે આવીઓ, મળીયા લોક અનેક. કરમ૦ ૨
દોય પગ પહેરીરે પાવડી, વાંસ ચડ્યો ગજ ગેલ;
નિરધાર ઉપર નાચતો, ખેલે નવ નવા ખેલ. કરમ૦ ૩
ઢોલ બજાવેરે નટવી, ગાવે કિંન્નર સાદ;
પાયતલ ઘુઘરારે ઘમ ઘમે, ગાજે અંબર નાદ. કરમ૦ ૪
તીહાં રાય ચિત્તમેરે ચિંત્તવે, લુબધો નટવીને સાથ;
જો નટ પડેરે નાચતો, તો નટવી મુજ હાથ. કરમ૦ ૫
દાન ન આપેરે ભુપતી, નટ જાણે નૃપ વાત;
હું ધન વંછુરે રાયનો, રાય વંછે મુજ ઘાત. કરમ૦ ૬
તવ તીહાં મુનીવર પેખીઓ, ધન ધન સાધુ નિરાગ;
ધિગ ધિગ વિખયારે જીવને, એમ પામ્યો વૈરાગ. કરમ૦ ૭
થાળ ભરી શુદ્ધ મોદકે, પદમણી ઉભેલાં બાર;
લો લો કેછે લેતા નથી, ધન ધન મુનિ અવતાર. કરમ૦ ૮
સંવર ભાવેરે કેવળી, થયો મુની કર્મ ખપાય;
કેવળ મહીમાજી સુર કરે, લબ્ધિવિજય ગુણ ગાય. કરમ૦ ૯

अथ श्री लावणीयो.

અથ શ્રી જીનદાસ કૃત લાવણીયો.

૧

અરે તુમ જપો મંત્ર નવકાર, ઉનસેં ઉતરોગે ભવપાર,
હોવે તેરી કાયાકો ઓધાર, સફલ કરલે અપનો અવતાર;
ધ્યાન તુમ મનસેં ધરો નરનાર, પ્રાણુ દુઃખકી યહુ હે સંસાર,
કરો પ્રભુ ન્યાલ અબે જીનદાસ, રખો પ્રભુ મુજ ચરણુકેપાસ. ૧

૨

સફલ નર તેરી જીંદગાની, શીખ સૂત્રોકી તે માની,
કિયા નિજ ગુરૂ નિર્ગ્રંથ ગ્યાની, કાનસેં લગી સુમતિ રાની;
જગતમે અધિક ચઢયો પાની, ગતિ તેરી સુરગતિકી ઠાની,
સેવક તેરા જીનદાસ બાજે; સુધારોગે તુમાહી કાજે. ૧

અથ શ્રી અજીતનાથ મહારાજની લાવણી.

શ્રીઅજીતનાથ મહારાજ ગરીબ નિવાજ, જરૂર જિનવરજી (૨)
સેવક સિરનામી તને ઉચ્ચારે અરજી,
કર મારી મારા વાંક રઝળીઓ રાંક, અનંતા ભવમે (૨)
આવ્યો છું તારા શરણુ બલ દુઃખ દવમેં;
ક્રોધાધિક ઠુકતા ચ્યાર ખરેખર ખાર, લગ્યા મુજ કેડે (૨)
વળી પાપી મારો નાથ છેક છંછેડે,
આમુજરોમુજભગવાન કરૂં ગુણુગાન, ધ્યાનમાંધરજી (૨) સે૦ ૧
મેં પુરણુ કર્યાં છે પાપ સુણુજો આપ, કહું કરજોડી (૨)

મુજ મુંડામાં ભગવાન ભુલ નહીં થોડી;
જીવ હિંસા અપરંપાર કરી કિરતાર, હવે શું કરવું (૨)
જુઠું બહુ બોલી સાચને શું હરવું;
તુજ ખોળામાં મુજ શીશ જાણ જગદીશ, ગમે તે કરજી (૨) સે૦ ૨
મેં કર્યાં બહુ કુકર્મ ધરી નહીં ધર્મ, પુરણ હું પાપી (૨)
અવળો થઇ તારી આણ મેંજ ઉથાપી;
મેં મુરખ નિંદા ઘણી મુનિવર તણી, કરી હરખાયો (૨)
પરદારા દેખી લબાડ હું લલચાયો;
કિંકર કહે કેશવલાલ આણીને વ્હાલ, દુઃખ તું હરજી (૨) સે૦ ૩

અથ શ્રી જીવશીખામણની લાવણી.

ચલ ચેતન અબ ઉઠ કર અપને, જીનમંદિર જઇએ;
કિસીકી ભૂંડી ના કહીયે, કિસીકી બૂરી ના કહીએ. ચ૦
ચરણ જીનવરજીકા ભેટયા. (૨)
ભવ ભવ સંચિત પાપ કરમ સબ, તન મનકા મેટયા;
સુકૃત કીજે મહારાજ. (૨)
જીનવરકા ગુણ ભજ લીજે, સમકિત અમૃત રસ પીજે;
લાભ જીન ભક્તિકો લહીયેરે. (૨) ચલ૦ ૧
કરોજી મત મુખસેં બડાઇ. (૨)
તજ તામસ મન મનકી સુમતા, સે રેનાં ભાઇ;
રીતસેં બોલો મેરી જાન. (૨)
આતમ સમતામે તોલો, મત મરમ પારકા ખોલો;
મોન કર તન મનસે રહિયેરે. (૨) ચલ૦ ૨
જોબન દિન ચાર તણો સંગીરે. (૨)

અંત સમય ચેતન ઉઠ ચાલે, કાયા પડિ નંગી;
પ્રીત સબ તૂટી મેરી જાન. (૨)
આઉખાકી ખરચી ખૂટી, ચેતનસે કાયા રૂઠી;
સુખ દુઃખ આપ કિયા સહિયેરે. (૨) ચલ૦ ૩
જગતસેં રહેનાં ઉદાસીરે. (૨)
પરખ્યા મેં જીનરાજ, હરે મેરી દુર્ગતિકી ફાંસી;
તજો સબ ધંધા મેરી જાન. (૨)
જીનવર મુખ પૂનમ ચંદા, જીનદાસ તુમારા બંદા;
મેરે એક જીન દર્શન ચહિયેરે. (૨) ચલ૦ ૪

અથ શ્રી કેસરીયાજીની લાવણી.

શ્રી રીખભદેવ મહારાજ, કેસરીયા બેઠે પહાડોમે,
આસપાસ ગુલજાર ઝાડીઓ લગ લહી પહાડોમે;
ટુંક ટુંકપર ધજા ધજાપર, ચોકી બીલનકી,
સબ શ્રાવક મીલ પૂજા કરતે, કેસર ચંદનકી. શ્રી૦ ૧
ખાશા દેવલ બના દેવલપર, કલી ચડાઇ,
અષ્ટદ્રવ લઇ પૂજા કરતે, જોત્ર સવાઇ. શ્રી૦ ૨
શેત્રુંજા ગીરનાર જીવ તુમ, અષ્ટાપદ જાના;
સોનાગીરકે દરસન કરકે, ચંપા પુરી આના. શ્રી૦ ૩
ચંપાપુર ઓર પાવાપુર, જીવ સમેત શીખર જાના;
મુગતાગીરકે દરસન કરકે, આબુજી આના. શ્રી૦ ૪
રાયણપુર ઓર ગઢ આબુજી, માગી તુંગી જાના;
મગશીજીકે દરસન કરકે, ગોડીજી આના. શ્રી૦ ૫

શ્રીશંખેશ્વર દરસન કર ચલ, તારંગે જાના;
પુરપટણકે દરસન કરકે, કલ્લી કુંડ આના. શ્રી૦ ૬
સબ તીરથકી કરી જાતરા, ઘરકુ બી જાના;
કહે શ્રી ગંગાદાસ ભાઇ વાણી, ભગવતકી લેના. શ્રી૦ ૭

અથ શ્રી સંસારના અથીરપણા વિષેની લાવણી.

ખબર નહીં આ જુગમે પલકી; (૨)
સુકૃત કરના હોયસો કરલે, કોન જાણે કલકી;
આ દોસ્તી હે જગવાસકી, કાયા મંડળકી; (૨)
સાસ ઉસાસ સમરલે સાહેબ, આયુ ઘટે પલકી. ખ૦ ૧
તારા મંડળ રવી ચંદ્રમા, સબહે ચલનેકી; (૨)
દિવશ ચારકા ચમત્કાર જયું, વીજળીયાં ઝળકી. ખ૦ ૨
કુડ કપટકર માયા જોડી, કર બાતાં છલકી; (૨)
પાપકી પોટલી બાંધી શિરપર, કેસે હોય હલકી. ખ૦ ૩
યે જુગાહે સુપનેકી માયા, જેસી બુંદા જલકી; (૨)
વણસતાતો વાર ન લાગે, દુનિયા જાય ખલકી. ખ૦ ૪
માત તાત સુત બંધવ ભાઇ, સબ જુગ મતલબકી. (૨)
કાયા માયા નાર હવેલી, એ તેરી કબકી. ખ૦ ૫
મન માવત તન ચંચળ હસ્તી, મસ્તી હે બલકી; (૨)
સતગુરૂ અંકુશ ધરો શિરપર, ચલ મારગ સતકી. ખ૦ ૬
જબ લગ હંસા રહે દેહમાં, ખુશીયા મંગલકી; (૨)
હંસા છોડ ચલ્યા જબ દેહી, મટીયાં જંગલકી. ખ૦ ૭
દયા ધરમ સાહેબકો સમરત, એ બાતા સતકી; (૨)
રાગ દ્વેષ ઉપજે નહીં જીનકું, વીનતિ અખમલકી. ખ૦ ૮

अथ श्री गुंहळीयो.

१

(સુંણ ગોવાલણી. એ દેશી.)

સુંણ સાહેલી જંગમ તીરથ, જોવા ઉભી રહેને;
મુની મુખ જોતાં મન ઉલસે, તન વિકસે આપણ બેને.
એ આંકણી.
થાવર તીરથ દુરગતી વારે, પણ ઘર મેલી જઇએ જયારે;
વિધિ જોગે ધ્યાન ધરે ત્યારે, સંસાર સમુદ્ર થકી તારે. સુ. ૧
જંગમ મુનિ મારગમાં ફરતા, સંજમ આચરણા આચરતા;
જગજીવનઉપરકરૂણાધરતા,પુન્યશાળીક્ષર પાવન કરતા.સુ.૨
અનાચિરણ બાવન પરી હરતા, બોલે દસ વૈકાલીક કરતા;
ગણિપેહુ બહુ શ્રુતનીધરતા,મુખચંદ્ર થકી અમૃતઝરતા.સુ.૩
વર જ્ઞાન ધ્યાન હયગયવરિયા,તપજપ ચરણાદીક પરિકરીયા;
વિરતીપટરાણી સ્યુંઠરીયા, મુનિરાજ સવાઇકેસરિયા.સુ. ૪
સુવિહીત ગીતારથ ગુરૂ આગે, વિધિ યોગે વંદે ગુણ રાગે;
કરે કાકણ પગ ઝાંઝર વાગે, ગુંહળીકરતાંઅનુભવ જાગે.સુ.૫
કંકાવટીએ કેસર લેતી, કરી સ્વસ્તિક પાતકમાં ધોતી;
વધાવતીઉજવલફલમોતી,વલતીલલતીગુરૂમુખજોતી. સુ. ૬
કલકંઠવતી મધુરા રાવે, ગુંણવંતી તિહાં ગુંહળી ગાવે;
આ ભવ સોભાગ્ય પણું પાવે, શુભ વીર વચન હઇડે ભાવે.
સુણ સાહેલી જંગમ તીરથ, જોવા ઉભી રહેને;
મુની મુખ જોતાં મન ઉલ્લસે, તન વિકસે આપણ બેને. ૭

૨

(જાત્રીડા જાત્રા નવાણું કરીયે રે. એ દેશી.)

સખી સરસ્વતી ભગવતી માતા રે,કાંઇપ્રણમીજેસુખશાતારે;
કાંઇ વચન સુધારસ દાતા, ગુણવંતા સાંભલો વીર વાણી રે.
કાંઇ મોક્ષ તણી નિશાણી. ગુ૦ ૧ એ આંકણી.
કાંઇ ચોવીશમા જિન રાયા રે, સાથે ચૌદ સહસ મુનિરાયારે;
જેહના સેવે સુરનર પાયા. ગુ૦ કાં૦ ૨
સખી ચતુરંગ ફોજા સાથરે,સખી આવ્યા શ્રેણિક નર નાથરે;
પ્રભુ વંદીને હુઆ સનાથ. ગુ૦ કાં૦ ૩
બહુ સખિયો સંયુત રાણી રે, આવી ચેલણા ગુણ ખાણી રે;
એતો ભામંડલમાં ઉજાણી. ગુ૦ કાં૦ ૪
કરે સાથીયો મોહન વેલ રે, કાંઇ પ્રભુને વધાવે રંગ રેલ રે;
કાંઇ ધોવા કર્મના મેલ. ગુ૦ કાં૦ ૫
બારે પર્ષદા નિસુણે વાણી રે, કાંઇ અમૃતરસ સમ જાણી રે;
કાંઇ વરવા મુક્તિ પટરાણી. ગુ૦ કાં૦ ૬

૩

જીરે જિનવર વચન સોહંકરૂ,
જીરે અવિચલ શાસન વીર રે;
ગુણવંતા ગિરૂઆ, વાણી મીઠી રે માહાવીરતણી.
જીરે પર્ષદા બાર મળી તિહાં,
જીરે અરથ પ્રકાશે ગુણગંભીર રે.
ગુણવંતા ગૌતમ, પ્રશ્ન પૂછે રે માહાવીર આગળે. ૧
જીરે નિગોદ સ્વરૂપ મુજને કહો,
જીરે કેમ એ જીવ વિચાર રે; ગુ૦ વા૦

જીરે મધુર ધ્વનિયે જગગુરૂ કહે,
જીરે કરવા ભવિક ઉપકાર રે. ગુ૦ વા૦ ૨
જીરે રાજ ચઉદ લોક જાણિયે,
જીરે અસંખ્યાતા જોજન કોડાકોડી રે; ગુ૦ વા૦
જીરે જોજન એક એમાં લીજીયે,
જીરે લીજિયે એક એકનો અંશ રે. ગુ૦ વા૦ ૩
જીરે એક નિગોદે જીવ અનંત છે,
જીરે પુદ્ગલ પરમાણુઆ અનંત રે. ગુ૦ વા૦
જીરે એક પ્રદેશે જાણીયે,
જીરે પ્રદેશે વર્ગણા અનંત રે. ગુ૦ વા૦ ૪
જીરે અસંખ્ય ગોળાસંખ્ય છે,
જીરે નિગોદ સંખ્ય ગોળા શેપ રે; ગુ૦ વા૦
જીરે પરમાણુઆ પ્રત્યે ગુણ અનંત છે,
જીરે વરણ ગંધ રસ ફરસ રે. ગુ૦ વા૦ ૫
જીરે લોક સકલમય ઇમ ભર્યો,
જીરે કહે ગૌતમ ધન્ય તુમ જ્ઞાન રે; ગુ૦ વા૦
જીરે એવા ગુરૂને આગળ ગહુંઅળી,
જીરે ફતેશિખર અમૃતશિવ નિશ્રેણી રે. ગુ૦ વા૦ ૬

૪

(આવો હરિ લાસરિયા વાલા. એ દેશી.)

ચાલો સખિ વંદનમે જઇએ, વંદીને પાવન તો થઇયે. ચાલો૦
એ. આંકણી.
માતા ત્રિશલાના જાયા, ધર્મ ધુરંધર કહેવાયા;
ગુણશીલ વનમાંહે આયા. ચાલો૦ ૧

શોભા શી વરણવું બહેની, ત્રિભુવનમાં કીર્ત્તિ જેહની;
બલિહારી જાવું હું એહની. ચાલો૦ ૨
છાજે કેવલ ઠકુરાઇ, સાદિ અનંત ગુણ પાઇ;
ગણધર આગમમાં ગાઇ. ચાલો૦ ૩
સુરકોડી સેવા કરતા, ઓગણીશ અતિશય અનુસરતા;
ભાવે ભવસાયર તરતા. ચાલો૦ ૪
ચૌદ હજાર મુનિ સંગે, ધારૂક ચરણ કરણ રંગે;
શીલ સન્નાહ ધરયાં અંગે. ચાલો૦ ૫
શ્રેણિક ચેલણા સહુ આવે, મુક્તાફલ ભરીને લાવે;
મંગલ આઠ કરી ગાવે. ચાલો૦ ૬
ગાતાં દુઃખ દોહગભાંજે, મંગલ મહિમંગલ કાજે;
ઇમ કહ્યો દીપ કવિરાજે. ચાલો૦ ૭

૫

(વાડીના ભમરા, દ્રાખ મિઠી રે ચાંપાનેરની. એ દેશી.)

જીરે કુમની કહે સુણો કંથજી,
જીરે ફલિયા મનોરથ આજ રે;
નણદીના વીરા ગણધર આવ્યા છે ચાલો વાંદવા.
એ. આંકણી.
જીરે ભવોદધિ પાર ઉતારવા,
જીરે તારણ તરણ જહાજ રે. ન૦ ૧
જીરે ગુણશેલ્યચૈત્ય સમોસરયા,
જીરે વીરતણા છે પટાધાર રે; ન૦
જીરે પાંચશે મુનિ પરિવારછે,
જીરે તીરથના અવતાર રે. ન૦ ૨

જીરે કંચન કામિની પરિહુરયાં,
જીરે પ્રગટયા છે ગુણ વીતરાગ રે; ન૦
જીરે પરિસહુની ફોજને જીતવા,
જીરે કર ધરી ઉપશમખડ્ગ રે. ન૦ ૩
જીરે પ્રવચન માતને પાલતા,
જીરે સમિતિ ગુપ્તિ ધરનાર રે; ન૦
જીરે મેરૂગિરિ સમ મોટકા,
જીરે પંચમહાવ્રત ભાર રે. ન૦ ૪
જીરે સુરપતિ નરપતિ જેહુને,
જીરે દોય કર જોડી હુજુર રે; ન૦
જીરે અમૃતસમી ગુરૂની દેશના,
જીરે પાપ પડલ હોયે દુર રે; ન૦ ૫
જીરે કામિની વચણ રે મીઠડાં,
જીરે વાંધા છે ગુરૂ ગણધાર રે; ન૦
જીરે ગુરૂમુખથી સુણી દેશણા.
જીરે આનંદ અંગ અપાર રે. ન૦ ૬
જીરે મુક્તા ને રયણે વધાવતી,
જીરે ગહુંળી ચિત્ત રસાલ રે; ન૦
જીરે નિજ ભવ સુકૃત સંભારતી,
જીરે જેહુના છે ભાવ વિશાલ રે. ન૦ ૭
જીરે દીપવિજય કવિરાજજી,
જીરે પૃથ્વીનંદન બલિહાર રે; ન૦
જીરે ગૌતમ ગણધર પૂજ્યજી,
જીરે વીરશાસન શણગાર રે. ન૦ ૮

अथ शांती जिननी आरती.

જય જય આરતી શાંતિ તુમારી,
તોરા ચરણ કમળકા મેં જાઉ બલિહારી. જ૦૧
વિશ્વસેન અચિરાજીકે નંદા, શાંતિનાથ મુખ પૂનમચંદા. જ૦૨
ચાલીસધનુષ્યસોવનમયકાયા, મૃગલંછન પ્રભુચરણસુહાયા.જ૦૩
ચક્રવર્તી પ્રભુ પાંચમા સોહે, સોળમા જિનવરજગસહુ મોહે.જ૦૪
મંગળ આરતી તોરી કીજે, જન્મ જન્મનો લાહો લીજે.જ૦૫
કરજોડી સેવક ગુણ ગાવે, સો નર નારી અમરપદ પાવે.જ૦૬

अथ मंगळ चार.

ચારો મંગળ ચાર, આજ મહારે ચારો મંગળ ચાર;
દેખ્યો દરસ સરસ જીનજીકો, શોભા સુંદર સાર. આજ૦૧
છિનું છિનું છિનું મન મોહન ચરચો, ઘસી કેસર ઘનસાર.આજ૦૨
વિવિધ જાતીકે પુષ્પ મંગાવો, મોઘર લાલ ગુલાલ. આજ૦૩
ધુપ ઉખેવોને કરો આરતી, મુખ બોલો જયકાર. આજ૦૪
હર્ષ ધરી આદીશ્વર પુજો, ચૌમુખ પ્રતિમા ચાર. આજ૦૫
હૈયે ધરી ભાવ ભાવના ભાવો, જિમ પામો ભવ પાર.આજ૦૬
સકળચંદ સેવક જિનજીકો, આનંદઘન ઉપગાર. આજ૦૭

ओच्छव.

ઓચ્છવ રંગ વધામણાં, પ્રભુ પાસને નામે;
કલ્યાણક ઓચ્છવ કીયો, ચડતે પરીણામે.
સતવર્ષ આયુ જીવીને, અક્ષય સુખ સ્વામી;
તુમ પદ સેવા ભકિતમાં, નહીં રાખું ખામી.
સાચીરે ભકિત સાહેબા, રીઝો એક વેળા;
શ્રી શુભવિર હોવે સદા, મન વંછીત મેળા.